THE OLDER SCHOLIA ON THE PROMETHEUS BOUND

EDITED BY

C. J. HERINGTON

LUGDUNI BATAVORUM E. J. BRILL MCMLXXII

THE OLDER SCHOLIA
ON THE
PROMETHEUS BOUND

MNEMOSYNE

BIBLIOTHECA CLASSICA BATAVA

COLLEGERUNT

W. DEN BOER · W. J. VERDENIUS · R. E. H. WESTENDORP BOERMA

BIBLIOTHECAE FASCICULOS EDENDOS CURAVIT

W. J. VERDENIUS, HOMERUSLAAN 53, ZEIST

SUPPLEMENTUM UNDEVICESIMUM

C. J. HERINGTON

THE OLDER SCHOLIA
ON THE
PROMETHEUS BOUND

LUGDUNI BATAVORUM E. J. BRILL MCMLXXII

THE OLDER SCHOLIA ON THE PROMETHEUS BOUND

EDITED BY

C. J. HERINGTON

LUGDUNI BATAVORUM E. J. BRILL MCMLXXII

Copyright 1972 by E. J. Brill, Leiden, Netherlands

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or translated in any form, by print, photoprint, microfilm, microfiche or any other means without written permission from the publisher

PRINTED IN THE NETHERLANDS

SCHOLIASTAE BYZANTINO:

Ilicet, o fati nobis solator acerbi,
O consors longi, quisquis es, exsilii.

CONTENTS

Preface IX

Introduction:

Section I. Survey of the problem. 3

II. Choosing the manuscripts 8

III. Catalogue of the manuscripts used 11

IV. Recovery of the A-commentary: (A), external criteria 22

V. Recovery of the A-commentary: (B), internal criteria 28

VI. Medicean and minority scholia 36

VII. Conclusions and problems 43

VIII. Bibliography 50

IX. Guide to the use of this edition 52

Vita Aeschyli 59

Supplementa in Vitam Aeschyli 61

Prolegomena ad Prometheum. 65

Scholia in Prometheum 67

Versus ad Finem Fabulae Collocati 240

Indices:

(i) Auctores 245

(ii) Nomina 249

(iii) Grammatica et Rhetorica 253

(iv) Scaenica 255

(v) Scholiastarum Dictio et Syntaxis 256

(vi) Vocabula notabiliora, Glossae 258

PREFACE

The most recent complete edition of the Aeschylean scholia is almost one hundred and twenty years old (W. Dindorf's, Oxford, 1851). It was a bold venture, and an impressive monument to its editor's vast knowledge of Greek. In hundreds of passages he corrected, with finality, the corrupt tradition that had been passed on by a series of editors since the Renaissance. Unfortunately, however, his acquaintance with the relevant manuscripts was so deficient, and his application of those he did know so slapdash, that he left the most voluminous scholia of all, the "A-scholia", in even greater darkness than before. From that day to this the A-scholia have stood as a gigantic question-mark in the history of the transmission of Aeschylus' text. Their date, their sources, their value or otherwise as witnesses to the text and interpretation of Aeschylus, their very contents and extent, have remained unknown—or worse, have been the subject of erudite and dogmatic guesswork. To bring these questions nearer to a reasoned solution is the main purpose of this book.

It may be asked—rather, it *should* be asked—what is the upshot of such work? Will it lead us, directly or indirectly, closer to anything that really matters? To the poetry of Aeschylus? Or even to that strange and increasingly relevant historical phenomenon, the survival, through an era of collapse, of the best and most innocent that humanity has created? I could not have undertaken this book if I had not hoped so; I have no more use than most people for mere scribblings in the margins of the poets. One conviction with which I began, and have ended, was that such a book was the necessary preliminary to a more accurate edition of one of the greatest poems in our heritage (and one in which a syllable wrong is an idea, a vision, wrong). Another: that to see our poet in detail through the eyes of men who worked in a long distant age, under difficult physical conditions and with very different spiritual resources, is itself an education in poetry and history. Another: that the "A-commentary", once isolated and edited from the manuscripts, might have its direct uses for any man who sought to comprehend the *Prometheus Bound*. I at least have found that its uniquely detailed Greek paraphrase and comment, even at the points where

they are apparently most ignorant or wrongheaded, have forced me again and again to look with fresh eyes at the words of Aeschylus; to go back to the poem.

And what else should any commentary do?

It is a pleasure to thank the American Council of Learned Societies, the John Simon Guggenheim Foundation, and the University of Texas Research Institute for the awards that made this work possible. Likewise I thank the authorities of the following libraries for permission to study the manuscripts in their care, or for supplying microfilms: the Ambrosian, Bodleian, Laurentian, Marcian, and Vatican Libraries; the University Library in Leyden; the National Libraries of Madrid, Naples, Paris, and Vienna. R. D. Dawe, N. G. L. Hammond, G. O'Grady, N. Panayotakis, O.L. Smith, A. Turyn, N. G. Wilson, G. Zuntz, and the late F. W. Lenz kindly supplied information on various questions that arose in the progress of the book, though I assume entire responsibility for the shape that it has finally taken. To three friends I owe a special debt of thanks: Mr. Walter Wehrle, who helped in assembling the manuscript materials; Mr. Jon Corelis, who did much of the work on the indices; and Professor Douglas Young, who has not only provided much-needed encouragement throughout but has also undertaken the labour of reading and amending the book in proof.

The purchase price of this typographically complex work would have been much greater than it is but for the liberality of Stanford University, which has come forward with a substantial grant to the publisher.

C. J. H.

Stanford, February 1971

INTRODUCTION

SECTION ONE

SURVEY OF THE PROBLEM

In our mediaeval manuscripts of Aeschylus four major classes of scholia are distinguished:[1]

(a) The *Medicean scholia*, on all the seven plays. They are preserved in the Medicean manuscript (M of Aeschylus, L of Sophocles: Florence, Laur. 32. 9, written ca. 1000 A.D.), and in eleven relatively late apographs of it. Their character is discussed below, Section VI.

(b) The "*A-scholia*", on the Byzantine Triad (*Prometheus, Septem, Persae*) only. This, the most voluminous of the Greek commentaries on Aeschylus, is preserved (in whole or part) in some forty five manuscripts,[2] ranging in date from the thirteenth to the sixteenth centuries; the earliest precisely dated manuscript is cod. B (Florence, Laur. 31. 3), subscribed in May, 1287 A.D.

(c) The "*B-scholia*", more properly called the *Thoman scholia*, on the Byzantine Triad only. They were composed by Thomas Magister, probably very near the end of the thirteenth century.[3] Some thirteen manuscripts of the fourteenth and fifteenth centuries preserve substantial parts of the commentary.[4]

---

[1] Possibly a fifth class is constituted by the scholia in cod. I (Mount Athos, Iviron 209, olim 161). These are still almost entirely unpublished, but from the information in Dawe, pp. 99 and 118, and Lambros, pp. 41-42, one would tentatively guess that they comprise an elaborate eclectic commentary dating from the fourteenth century A.D. The published excerpts include elements hitherto known from the Medicean, Thoman, and Triclinian commentaries.

[2] This total includes all those manuscripts known to me from personal inspection, photographs, or printed reports, that contain a substantial proportion of "A-scholia", on the Triad or any part of it as opposed to such as merely contain an "A" note here and there. The borderline between the two groups is, obviously, hard to draw, so the figure given can only be approximate.

[3] On the date of Thomas' work, see Turyn, *Aeschylus*, p. 67, and Turyn, *Sophocles*, pp. 32 and 41; a *terminus ante quem* for it is provided by cod. Q (Paris, gr. 2884), subscribed in 1301 A.D.

[4] This total (which, like the total of manuscripts of the "A-scholia", is necessarily approximate) includes the two manuscripts of the Triclinian commentary (d), since these reproduce the Thoman scholia in large part. Indeed, it is to Triclinius' statements that we owe the identification of Thomas as the author of the "B-scholia" (cf. Dindorf in *Philologus* 20 [1863], p. 5).

(d) The *Triclinian commentary*, on the Byzantine Triad plus the *Agamemnon* and *Eumenides*. This is not a complete running commentary, but rather a series of notes by Demetrius Triclinius interspersed among older matter: in the Triad, among the scholia of Thomas Magister (who was Triclinius' teacher); in the *Agamemnon* and *Eumenides*, among some notes that Triclinius refers to as σχόλια παλαιά. Triclinius composed this work at some date after, but not long after, the completion of the Thoman commentary. It survives in two manuscripts: cod. T (Naples, II. F. 31), which is in the author's own hand, and cod. Ta (Vienna, phil. gr. 334), a partial apograph of T dating from the sixteenth century.[1]

The "A-scholia" are by far the longest and most elaborate of the four classes. They were also, to judge by the high proportion of surviving Aeschylean manuscripts (45 out of a total of nearly 150) in which they are found, by far the most popular among mediaeval students of Aeschylus. Yet they have never been fully or accurately published, and consequently no reliable conclusions have been possible as to their makeup, let alone as to their relationship to the other classes of scholia (especially the Medicean) or their date of origin. It is true that answers have been given to such questions, which are clearly of crucial importance to any editor of the Triad.[2] In modern times one group of scholars [3] has asserted that the A-scholia are no more than Byzantine elaborations of the scholia still extant in the Medicean manuscript—this very manuscript being assumed to be the unique source available to the Middle Ages for Aeschylus' poetic text as well as the scholia. In more recent years, however, that somewhat extreme opinion has been overshadowed by the statements of another, and highly authori-

[1] On the *floruit* of Triclinius see Turyn, *Aeschylus*, p. 103 and note 89. It is enough here to recall that the only precise dates in his career are provided by three autograph subscriptions of 1308, 1316, and 1319 A.D. respectively. That part of his commentary which deals with the *Prometheus* has been fully published by Smyth (I). For the editions of the remaining portions see Turyn, *Aeschylus*, p. 108; since that book was published there has also appeared L. Massa Positano's *Demetrii Triclinii in Aeschyli Persas Scholia*, second edition, Naples 1963.

[2] And hence, one should add, for any serious reader of the Triad; for in Aeschylus, of all poets, every serious reader is forced to some extent to become his own editor.

[3] Above all, Dindorf (praef., pp. v-vi, xv).

tative, group;[1] these maintain that both the A-scholia and the Medicean scholia are independent excerpts from one and the same archetype—an ample, and presumably antique, commented edition of Aeschylus. If that were true, the A-scholia, satisfactorily reconstructed, would become of very great importance as a witness to the Aeschylean text. As will be seen later, their lengthy paraphrases cover approximately three-quarters of the poetic text of the *Prometheus*, and often permit us to restore the text used by the paraphrast with some certainty. If this latter school of thought were correct, the A-scholia would thus constitute the equivalent of a partial manuscript that antedated the Medicean by half a millennium.

But the unfortunate fact is that neither party in the debate has had before it adequate material to justify a debate at all. Elsewhere [2] I have traced in more detail the disastrous history of the printed editions of Aeschylus' scholia, from Robortello's *editio princeps* of 1552 to Dindorf's Oxford edition of 1851. Here it is enough to recall that the material labelled "A" in Dindorf's edition is really an amalgam of extraordinarily disparate elements. The basic stratum is simply the printed "vulgate" of the Aeschylean scholia, which Dindorf inherited from Robortello through Victorius, Stanley, Butler, and Schütz; the main components of that vulgate were Medicean scholia mixed indiscriminately with scholia taken from one of the *codices veteres* [3] (probably either V or one of V's numerous family of apographs and relatives), the whole being abridged and otherwise doctored *ad lib.*. Dindorf was only partially successful in separating out the Medicean scholia from this mess. In other respects he added to the confusion by emending and expanding the vulgate "A-scholia" from two very copious manuscripts, his "O" (C in Turyn's notation, which I follow throughout),

[1] Heimsoeth, esp. pp. 172 ff.; Wilamowitz (I) pp. 161-70, and (II), pp. xiv, xvii, and xxii (notice, however, the doubts that he voices in this later work); Turyn, *Aeschylus*, pp. 13 and 15; Pasquali, pp. 27-28. Dähnhardt, who also held a modified version of this view, gives a useful history of the whole controversy up to his time on pp. xxii-xxv.

[2] "The Composition of the A-scholia on Aeschylus' *Prometheus*", in the forthcoming volume of *Studies in Honor of Professor Alexander Turyn*.

[3] "*Codices veteres*" is a convenient collective term for the MSS (apart from the Medicean and its apographs) described in Turyn, *Aeschylus*, Part I; as is *scholia vetera* for the scholia found in those manuscripts. The terms are necessarily vague, but at this early stage of the discussion they have the great advantage that they do not prejudice any issues.

and P. Both these manuscripts prove to be somewhat eccentric by comparison with the other manuscripts of the *scholia vetera*; P, in fact, is the most eclectic of all the manuscripts of the scholia known to me, and even those scholia that it shares with the others represent a separate recension. After all that it could perhaps hardly have confused the matter much more, relatively, if one or two Thoman scholia had also been wrapped up in the blanket of Dindorf's "A". And they were!

Dindorf's edition of the scholia, photographically reprinted in 1962, remains the standard and most generally accessible complete edition of the "A-scholia". Since his time there has been only one edition of any part of them: Dähnhardt's edition of the scholia on the *Persae* of 1894. Although this editor was a far more conscientious investigator than Dindorf, his knowledge of the subject and the language was vastly less, and his manuscript sources were inadequate from the start for so complex a project. He knew, or obtained collations of, only half a dozen manuscripts; and of these one was the Medicean itself, one (Ya in Turyn's notation) has since proved to be highly eclectic, and two (Sl and Γ in Turyn's notation) are reported by Turyn to be Thoman, or influenced by the Thoman tradition, in the *Persae*. For the readings of Dindorf's "O" (Turyn's C) and P, Dähnhardt relied on no other source than Dindorf's edition. As a result neither his text of the "A-scholia" nor his bold stemma of the entire scholiastic tradition (his p. xiv) has much meaning.[1]

From an early stage of my enquiries, therefore, it became clear that there was only one way to find out the content of the *scholia vetera*, and thence to establish whether or not there had ever existed a man who could properly be called the "scholiasta A" (or, as I prefer to put it, the "A-commentator"). That way was hard: one must, at least temporarily, abandon all the printed editions, and go back to as many as possible of the *codices veteres* themselves. The results are printed in this edition. Besides the *scholia vetera*, I have included a new collation of the Medicean scholia, since their textual history is inextricably involved in the question. I have not included the scholia of classes (c) and (d), the Thoman and Triclinian; both of these can probably contribute a

[1] Cf. also Wilamowitz (II), p. xiii.

little more to our understanding of the Medicean scholia, but—as will be seen later—there was almost no communication between them and the school-tradition to which we owe the *scholia vetera*. Furthermore, Thomas' commentary stands at a very elementary level, and Triclinius' much more significant and original work marks a distinct break with the continuous ancient-mediaeval scholiastic tradition; he belongs in spirit rather to the Renaissance.

SECTION TWO

CHOOSING THE MANUSCRIPTS

Turyn's *Aeschylus*, the most recent general survey, lists 146 manuscripts that contain all or part of Aeschylus' work, or of the scholia. Some 110 of these are represented by photographic specimens (varying from a single plate to reproductions of the entire codex concerned), collected by the late H. W. Smyth and now in Harvard's Widener Library. I am bound to thank the Department of the Classics in that university which, *pro singulari sua humanitate*, allowed me facilities to take soundings from every specimen in the collection. Relying partly on these, and partly on the published accounts of the Aeschylean manuscripts,[1] I was able to make a preliminary selection of suitable material. Even after the exclusion of manuscripts that lacked the *Prometheus*, or contained no scholia (or purely Thoman scholia) on that play, and of the late apographs of the Medicean scholia, there remained some 40 manuscripts that evidently contained scholia on the *Prometheus*, either of "A" or "mixed" type.[2]

The criteria for the next stage in the process of selection were bound to be somewhat uncertain. In the investigation of scholia even more than in that of a regular text, no manuscript's character can decisively be established until it has been collated in detail throughout. On the other hand, the detailed collation of marginal scholia and glosses throughout even one manuscript (especially in crabbed and physically mutilated manuscripts such as V and Y) may require many weeks of continuous work; to collate all 40 manuscripts in such a way would in itself have taken up more time than I had available for the entire project. My soundings suggested one fairly reliable criterion: as one would anyhow have expected in such a tradition, the later the manuscript, the more likely its scholia were to be contaminated, interpolated, or reworded. I therefore

[1] Notably Dawe, Smyth (II), and Turyn, *Aeschylus*.

[2] In this introduction I mean by "mixed scholia" those that consist partly of "A" material and partly of material from some other source (usually Thoman). "Mixed manuscript" is used as shorthand for a manuscript containing such scholia.

gave relative age, on the whole, the first preference in selecting eight basic manuscripts (enumerated in Section III, Group i) for detailed collation from end to end; all of them, except Pd, are assigned to the thirteenth or fourteenth centuries. Two more manuscripts (Section III, Group iii), both assigned to the fourteenth century, were collated in detail for all scholia where the first eight had left me in doubt; they were also checked throughout for the presence or absence of scholia found in the eight. Beyond these, nine other manuscripts containing "A" or mixed scholia on the *Prometheus* (Section III, Group iv) were checked throughout for the presence or absence of the scholia found in the manuscripts so far mentioned; in residual cases of doubt, or for otherwise poorly attested scholia, their readings also were noted in detail. Beyond these again, seven manuscripts (Section III, Group v), though not checked throughout, were sounded or partially collated in order to control various points. There remain to be mentioned, finally, some manuscripts which I have sounded or briefly inspected on the spot, but which are not actually cited in this edition: (predominantly "A", so far as sounded) Ja, Nd, Pb, Zg; (mixed) La, Yd, Naples II. F. 32, and Naples II. F. 33; (Thoman, or predominantly so) F, Fc, Fd, K, Ua.

Thus the scholia included in this edition derive from a fairly extensive acquaintance with nineteen of the relevant manuscripts, and some acquaintance with a dozen more. Of the remainder, some were excluded on the basis of my earliest soundings as apparently *gemelli*, or else very late apographs, of manuscripts already selected; others—principally those in the Greek, Russian, and East German collections—I have not seen at all, except for such specimens of them as are available in the Smyth photographic collection. The initial selection of manuscripts of a virtually unknown body of scholiastic Greek must necessarily be a gamble. Looking back after the completion of the work, however, I believe that the eight manuscripts chosen for full collation, further checked by the subsidiary collations and soundings, have in fact provided as firm a base for the reconstruction of the A-commentator's work as one could reasonably hope for. Had I the task to do over again in the light of experience acquired since the initial selection, I might have broadened that base by including detailed collations of Nc, Xa, and Xc, but only for additional security; the overall results of the present edition would not be noticeably affected. Of course, any manu-

script that contains scholia at all is likely to yield at least one or two otherwise unknown scholia (this phenomenon is discussed in detail in Section IV), and it is desirable that at some time all the extant Aeschylean manuscripts should be checked with that possibility in view. But isolated notes of that sort, though sometimes containing intrinsically interesting and important material, are unlikely to alter the picture of the A-commentator and his work which will be drawn in the following pages.

SECTION THREE

CATALOGUE OF THE MANUSCRIPTS USED

For fuller descriptions and bibliographies of each manuscript I refer primarily to Turyn, *Aeschylus*, and Smyth (II). The symbols used to denote the manuscripts are, throughout, those that were adopted or assigned by Turyn. Normally, the approximate datings given are also his. There will always be legitimate differences of opinion as to the dating of later mediaeval Greek manuscripts, where this has to be done on purely palaeographical and physical grounds; and in fact studies now being carried out (for example, Douglas Young's on the watermarks of the Aeschylean manuscripts) may necessitate some modifications.[1] But I can envisage none that could in any way affect the present work, and at the same time I myself do not have that prolonged first-hand acquaintance with the books themselves which can alone confer the right to publish an opinion on the date of a manuscript.

(i) *Manuscripts collated throughout*

These eight manuscripts are collectively referred to as "A" in this edition. On the grounds stated in Sections IV and V, scholia that appear in all of them, or in the great majority, have been assigned to the A-commentary.

B Florence, Laur. 31. 3, subscribed in May, 1287. Turyn, pp. 54-55; Smyth, no. 65. "G" in Dindorf (but he does not cite it anywhere in the scholia to *Prom.*). The scholia are written in a continuous column, by the same hand that wrote the poetic text, and *pari passu* with it. (By *pari passu*, in this context, I mean that the scholia were not entered after the completion of the entire poetic text, but were written at the same time as the poetic text on any given page. This is shown in B, for example, by fol. 152*V*, where the scribe has temporarily interrupted his column of poetic text and extended his scholia across the whole width of the page—obviously because

[1] Matthiessen (p. 299) in fact suggests that Turyn's datings of paper manuscripts (and almost all the manuscripts that concern us, with the exception of the Medicean, are of paper) may tend to be too late.

text and commentary were getting out of step with each other). There are very few, perhaps half a dozen, notes subsequently added by the same hand. From my photographs it appears that a leaf has been lost from the manuscript between fols. 156 and 157, carrying with it *Prom.* 203-238 and the scholia between sch. 197, med., and sch. 242.

C Paris, gr. 2785, assigned to the fourteenth century. Turyn, pp. 61-62; Smyth, no. 23. "O" in Dindorf (praef., p. vii), who used it extensively in his edition. The scholia are written in a very neat continuous column, by the same hand that wrote the poetic text, and *pari passu* with it. I have found no notes that appeared to have been added subsequently to the first state of the text and scholia. C's selection of scholia is unusually wide-ranging, but it has a habit—instances of which will be found passim in the apparatus criticus—of abridging the material found in our other manuscripts; this extends from the omission of entire scholia, through the omission of large parts of a given scholium, to the excision of synonyms. C also shows a large number of very odd glosses, especially on geographical matters; of those that I have printed an amusing instance will be found at *Prom.* 808. A close relative of C is Wa (below, Group iv), as will be shown in the note on that manuscript. Turyn is mistaken in stating that the leaf containing *Prom.* 156-189 is missing from C.

N Madrid, Biblioteca Nacional, cod. 4677 (47 in Iriarte), assigned to the fourteenth century. Turyn, p. 27; Smyth, no. 144. From the note written by Constantine Lascaris (1434-1501 A.D.) on fol. 180*R* we learn that the book was in his possession in Constantinople at the time of the sack in 1453. Long afterwards he unexpectedly ran into it again (πάντα χρὴ προσδοκᾶν, exclaims Lascaris), much damaged, in Messina; and restored the text in his own hand.[1] I have collated in detail only the old part of the book, which ends (so far as the *Prometheus* is concerned) with *Prom.* 847, sch. 847c; Lascaris

[1] It may be of some importance to note that Lascaris, an experienced user of manuscripts if there ever was one, describes N as ἡ παροῦσα παμπάλαιος βίβλος although, if the modern palaeographers are right, it can hardly have been more than a century old in his time. This may justify some caution in accepting similar descriptions by other Byzantine-period scholars at their face value (*e.g.* Triclinius' ἐν λίαν παλαιῷ βιβλίῳ and similar formulae; cf. Dawe, p. 61).

wrote the rest of the poetic text, with a few scattered scholia. In the old part the scholia are written in a continuous column, by the same hand that wrote the poetic text. No notes of any significance have been added to the first state.

P Paris, gr. 2787, assigned to the late fourteenth century. Turyn, pp. 27-28 (see also his *Sophocles*, p. 42, and J. Irigoin in *Scriptorium* 4 [1950], p. 195); Smyth, no. 25. Its scholia were first published by Faehse, and Dindorf (praef., p. vii) used it—or rather, collations of it by Dübner—in his edition. It is described in Section IV.

Pd Paris, gr. 2789, assigned to the fifteenth century. Turyn, pp. 41-42; Smyth, no. 27. The scholia are written in continuous column, by the same hand that wrote the poetic text. Very few notes were added subsequently to the first state. For Pd's relationship to P, see Section IV.

V Venice, gr. 468 (653), assigned to the late thirteenth century.[1] Turyn, pp. 28-29 and 100; Smyth, no. 132. Once the property of Cardinal Bessarion, whence it is referred to as the *codex Bessarionis* in some of the earlier editions of Aeschylus. This is the only manuscript of the *veteres* to contain a part of the *Agamemnon* (lines 1-348), and for that reason has long been paid special attention, so far as its poetic text is concerned. It, or one of its many near relations (see Turyn, pp. 48-52) seems to have been a prime source of the Renaissance editions of the scholia also. The poetic text is written in double columns, in a rather minute script; the same hand, but using an even smaller script, wrote the copious scholia in a continuous column, *pari passu* with the poetic text. There are few significant additions to the first state. (On the other hand, it is certain that a lost immediate ancestor of V contained very many such additions. This is indicated by the frequent "nests" of dislocated scholia in V, usually at the bottom of a page; *e.g.* on fol. 57*V*, bottom, sch. 977b is followed by the unique sch. 936d, the rare 941b, the unique 945b, the unique 950b, the unique 952b, and the A-scholium 928—in that order. The "nest" phenomenon is further

[1] I here follow the consensus of recent investigators (Matthiessen, p. 299, with further references), which dates V around 1290 A.D.

discussed in Section IV). V's scholia are not easy to read.[1] I used large blow-ups of my microfilms, supplemented later by inspection of the manuscript itself. In this way perhaps nine tenths of the scholiastic matter could be deciphered, and the presence or absence of any given scholium could be ascertained, with very few exceptions. Even so, the readings of V in detail at any given passage cannot be taken for granted unless they are expressly confirmed in the apparatus criticus.

X Florence, Laur. 31. 2, assigned to the fourteenth century. Turyn, pp. 30-31; Smyth, no. 64. The poetic text is written in double columns; the same hand has written the scholia, in continuous column, *pari passu* with the poetic text. There are few dislocated scholia, and only three or four notes added after the first state.

Y Leyden, University Library, Voss. gr. Q 6, assigned to the fourteenth century. Turyn, p. 30; Smyth, no. 55. "N" in Dindorf (praef., p. viii), who had before him the excerpts published by Francken; his actual use of them in his edition, however, was minimal. The poetic text is written in double columns; the scholia are written by the same hand in continuous column; for both, the script is very small and crowded together. No notes appear to have been added after the first state; but Y shows a large number of "nests" of dislocated scholia, including half a dozen that are unique, in the first half of the *Prometheus* (the latest significant instance is sch. 466b). Y's physical condition is comparable only to that of V. At least one leaf has been lost from the beginning, carrying away everything before *Prom.* 51 and sch. 45b (there would have been room on this leaf for the *Vita* and Prolegomena, besides the opening lines of the play). The surviving pages are mutilated at the edges, especially to begin with; and a persistent dampstain decreases legibility at many points throughout the play. With the aid of blow-ups, however, and of inspection on the spot under ultraviolet light, it was possible to decipher nearly all the scholia.

(ii) *The Medicean Manuscript*

The *Vita*, Prolegomena, and scholia on the *Prometheus* in this famous book (Florence, Laur. 32. 9, assigned to *ca.* 1000 A.D.;

[1] It is not just that they are written to begin with in a rather small and difficult hand. The writing is now rather faded throughout: the paper is worn and tattered in the first few pages; and a large damp-stain persists throughout the *Prometheus* part, badly obscuring up to one third of each page.

Turyn, pp. 17-19; Smyth, no. 69) were collated throughout from the photographs in Rostagno. The occasional notes and glosses added by much later hands are *not* normally recorded in this edition (except in a few special cases); they may be found in Wecklein-Vitelli. In this edition I have avoided the usual symbol "M" for this manuscript, since by convention it refers to the hand that wrote the poetic text, in minuscule. I write "Mediceus" in full, referring thereby to the hand of the *diorthota* ("M^2" in Wilamowitz and Murray) who corrected the poetic text, and added the scholia and glosses, in small uncials. This may also serve as a reminder of the special status of the Medicean in our context; it is not merely an individual manuscript, but represents a separate class of the Aeschylean scholia.

(iii) *Manuscripts regularly used to supplement the "A" manuscripts*

The two following manuscripts contain the same range of material as the "A" manuscripts. They were checked throughout for the presence or absence of scholia, and collated in detail at any point where the "A" manuscripts left the reading in doubt, or where an "A" manuscript (usually, in fact, C, with its habit of abridging) was deficient.

D Milan, Ambros. G 56 sup., assigned to the fourteenth century (not later than 1372 A.D.). Turyn, pp. 36-37; Smyth, no. 80. The poetic text (in double columns) and the scholia are both written by the same very fine and minute hand. D is unique among the manuscripts of the *Prometheus* that I have seen,[1] in that the scholia are not written in marginal columns, but are grouped in blocks running right across the width of the page, interrupting the poetic text after every thirty or forty lines; *i.e.* it is arranged like a Biblical *Textkatena*. There are few evident additions to the first state of any significance; but the regular scholia include a few dislocated items, some of them unique.

W Vatican Library, Vat. gr. 1332, assigned to the fourteenth century. Turyn, pp. 35-36; Smyth, no. 115. The scholia are written in continuous columns. From sch. 1 to sch. 425a, med., στενάζει,

[1] The codex A of Aeschylus (Milan, Ambros. C 222 inf.) which contains only the *Septem* and *Persae*, is arranged in a similar way, to judge by Wilamowitz (II), p. xiv.

they are in the same hand as that which wrote the poetic text; at that point the script changes, becoming smaller and neater (I cannot decide whether a different scribe is now at work, or whether it is the original scribe, perhaps resuming after a long interval), and so continues until sch. 592b. After that the margins are empty of scholia until sch. 947, where, unmistakably, the original hand resumes the scholia, and carries them through until the end. Throughout the play there are many intramarginal notes, apparently in the original hand; all but two or three of them, however, contain matter known from other manuscripts.

(iv) *Manuscripts occasionally cited*

The following were checked throughout for the presence or absence of scholia. They were collated in detail for otherwise poorly attested scholia, and for some few specially doubtful passages elsewhere.

Nc Florence, Laur. 28. 25, assigned to the end of the thirteenth century (there exists another manuscript by the same scribe, with the date 1290 A.D.). Turyn, pp. 40-41; Smyth, no. 62. "H" in Dindorf, who possessed excerpts, but does not seem to have applied them in the *Prometheus* scholia. The scholia are written in continuous column, by the same hand that wrote the poetic text. The scholia contain the same range of material as the "A" manuscripts. There are no notable additions.

O Leyden, University Library, Voss. gr. Q 4 A, assigned to the fourteenth century. Turyn, pp. 26-27; Smyth, no. 54. The poetic text is in double columns, leaving insufficient room at the sides for regular marginal columns of scholia. On the first four pages of *Prometheus*, however, what is probably the same hand has entered scholia in a somewhat haphazard way, at the tops or bottoms or squeezed into the sides.[1] After that there are only a few scattered marginal notes and glosses. The scholia are mixed in character and

[1] An apparently very much later hand has scribbled various oddities in the margins of O, including the interesting couplet (fol. 3*R*):

σοφὸς Σοφοκλῆς, εὐφυὴς δ' Εὐριπίδης·
τὸν δ' Αἰσχύλον τέθηπα καὶ τούτων πλέον

—a combined reminiscence, perhaps, of Ar. *Ran.* 1413 and of the "Delphic oracle" recorded by sch. Plat. *Apol.* 21A (σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος δ' Εὐριπίδης κ.τ.λ.)?

tend to be somewhat out of order. It is not impossible that this scribe himself has collected them from various sources. The majority are regular "A" scholia; some are shared only with a minority of our manuscripts (notably PPd); one, on *Prom.* 1, is Thoman; at least one (sch. 156a, the last scholium but one entered in O) is shared with the Medicean alone, and preserves at least as good a reading there. O also stands close to the Medicean in its version of the *Vita* and Prolegomena; at one point (Supplement d) it excels the Medicean, being the only manuscript to preserve the correct reading διὰ μόνων (attributed in Wilamowitz to Robortello as an emendation).

Q Paris, gr. 2884, subscribed in 1301 A.D. Turyn, pp. 76-77 (with correction as to the date in his *Sophocles*, p. 41n.); Smyth, no. 31. The poetic text is written in single column,[1] with wide margins left for the reception of scholia. In the event, however, regular columns of scholia were never entered. Instead, between fifty and sixty scholia have been written in here and there. The majority, in black ink and apparently by the same hand that wrote the poetic text, are predominantly "A", or shared with a minority of our "A" manuscripts (especially PPd); some are unidentified, but seem to be connected with Thoman scholia; two or three are unique, and of some interest. There are also twelve notes in red ink on the first half of the play, in a different, more rounded, hand; of these four are unidentified, the rest Thoman.

Sj Vatican Library, Vat. gr. 58, assigned to the fifteenth century. Turyn, pp. 41, 86; Smyth, no. 110. The ample scholia are written by the same hand that wrote the poetic text. The majority of them (usually grouped close together, and more or less in the correct order) are of "A" type. But there are numerous others (usually out of order, and clustered toward the lower part of the margin) that are either (a) shared only with a minority of the "A" manuscripts or (b) Thoman. Thus, so far as layout goes, Sj has all the appearance of a "composite" scholia-manuscript, by which I mean one in which the scribe himself has added scholia piecemeal from various

[1] It is possible that Q's exemplar was written in double columns: in the passage Prom. 268-274 Q originally omitted the odd-numbered lines 269, 271, 273, and had to supply them in the margin.

[2] Among our codices the best example of a composite manuscript in this sense is P, which will be discussed in detail in Section IV.

sources over a considerable period.[2] Against this conclusion, however, is the quite extraordinary regularity of alignment, spacing, penmanship and (so far as it can be judged from my photographs) ink-colour throughout. On these grounds Sj should rather be considered a faithful page-by-page transcript of a composite manuscript.[1]

Wa Vatican Library, Regin. gr. 92, assigned to the fifteenth century. Turyn, pp. 39-40; Smyth, no. 107. The scholia are written in a continuous column, by the same hand that wrote the poetic text. There are few or no subsequent additions. Wa is a regular "A" type manuscript, containing almost precisely the same material as C, even down to small peculiarities in its readings.[2]

Xa Milan, Ambros. N 175 sup., assigned to the fifteenth century. Turyn, p. 31, Smyth, no. 82. The opening leaves of the *Prometheus* are missing; the manuscript now begins at *Prom.* 147, sch. 144a, med. The scholia are written in a continuous column, *pari passu* with the poetic text, and in the same hand. They contain much the same range of material as the "A" manuscripts. Although Xa is described by Turyn as a *gemellus* of X in its poetic text, this does not appear to be true of its scholia; they rather side with CPPdV, both in selection and in readings.

Xc Florence, conv. soppr. 98, assigned to the fourteenth century. Turyn, pp. 31-32; Smyth, no. 76. The scholia are written in a continuous column, by the same hand that wrote the poetic text. Xc, like Xa, contains much the same range of material as the "A" manuscripts, with a tendency to group itself alongside CPPdV. But the selection of scholia is not quite identical with that in Xa, for Xc includes a certain number of unique scholia in addition.

Ya Vienna, phil. gr. 197, subscribed in May 1413 A.D. Turyn, p. 43; Smyth, no. 3. "V" in Dähnhardt's edition of the *Persae* scholia. The poetic text and the scholia are both written throughout by the same hand, but the scholia are not as a rule in continuous column; they are usually written separately, in very neatly aligned blocks,

[1] A certain instance of such a transcript is provided by Pa, also to be discussed in Section IV; here we can still compare the exemplar, P. See further on Ya, below.

[2] Wa does not, however, appear to be an apograph or direct copy of C. Both manuscripts are probably descended from the same near ancestor. Compare their readings in sch. 253c and 803b.

as close as possible to the relevant poetic text. This arrangement is generally possible because Ya's poetic text is very widely spaced, and the scholia are written in a relatively much smaller script. Ya is a very mixed manuscript indeed. It contains a wide selection both of "A" and of Thoman scholia, interspersed with each other; and also a large number of scholia shared only with one or two other manuscripts. On more than thirty occasions it preserves material otherwise known to me only from P or Pd alone. It also includes several articles lifted *verbatim* from the *Souda*, and excerpts from Aristotle (on *Prom.* 668) and Galen (on 878). It must, therefore, be closely descended from a composite manuscript; but is unlikely itself to be a composite manuscript, for the same reasons as Sj (see note there).

Ξa Paris, suppl. grec 110, assigned to the fifteenth century. Turyn, p. 99; Smyth, no. 33. "S" in Dindorf, who possessed excerpts, but does not seem to have applied them to the *Prometheus* scholia. In its present state the manuscript begins only at *Prom.* 247 (Thoman sch. 250). There are sporadic marginal scholia, written by the same hand that wrote the poetic text. The variations in penmanship, ink-colour, and alignment (so far as I can judge them in my photographs) suggest that the scribe himself has collected and entered the scholia at various times. Ξa is therefore probably a "composite" manuscript in the sense defined above (under Sj). The great bulk of the scholia are Thoman, selected intelligently: the scribe cut out much trivial matter. Some of them, *e.g.* sch. 386, are marked μγʹ (for Μάγιστρος, according to Turyn, *loc. cit.*). Part of a metrical note by Triclinius is found at *Prom.* 436, and at 624 there is a note similar to Triclinius'. At 496 there is a fairly long excerpt from one of Triclinius' regular notes (sch. 496 in Smyth [I]). There are also a score of unidentified notes, perhaps by post-Triclinian commentators. Finally, Ξa includes three items that are found also in a minority of "A" manuscripts: 253a, headed παλαιόν ἐστι in Ξα; 309b, part, written alongside *Prom.* 291, and headed παλαιόν; and Poem (c) on Prometheus at the end of the play, following Poem (a) in Ξa and there headed ἕτερον παλαιόν.[1]

[1] There are similar headings to poem (c) in Ya and Yd; see the commentary on it.

(v) *Manuscripts cited for one or two scholia only*

The following manuscripts have not been checked throughout, but only sounded in order to estimate their general character, and referred to in the edition at one or two points.

Ga Vatican Library, Pal. gr. 287 ("P" in Euripides), assigned to the fourteenth century.[1] Turyn, p. 69-70; Smyth, no. 104. Some leaves are missing from the *Prometheus* (see Turyn, p. 70). Sporadic scholia, predominantly of "A" type, but some Thoman.

La Paris, gr. 2786, assigned to the fourteenth century. Turyn, pp. 42 and 74; Smyth, no. 24. Sporadic scholia; those that I have checked are *vetera*. Cited for parts of the *Vita*.

Pa Leyden, University Library, Voss. gr. F 23, assigned to the sixteenth century. Turyn, p. 47; Smyth, no. 56. "Q" in Dindorf (praef., pp. viii-ix), who relied on excerpts published by Francken. Pa is a careful page-by-page transcript of P, preserving everything in the order (or rather, disorder) in which it found it. I have cited this manuscript here and there in passages where P is now faded or mutilated.

Rc Florence, conv. soppr. 7, dated 1344 A.D. Turyn, p. 73; Smyth, no. 74. Predominantly Thoman scholia.

Va Venice, gr. 470 (824), assigned to the fifteenth century. Turyn, p. 29; Smyth, no. 133. According to Turyn Va is a *gemellus* of V in its poetic text. So far as my brief soundings go, the same is probably true of its scholia; but Va differs notably from V in containing no interlinear glosses on the *Prometheus*.[2]

Vb Oxford, Bodleian, Barocci 231, assigned to the fifteenth century. Turyn, p. 29; Smyth, no. 16. Used by Stanley for his "A-scholia".

Vk Berlin, gr. 184, assigned to the sixteenth century. Turyn, p. 50;

[1] A date in the vicinity of 1325 A.D. is very probable; see Zuntz, *passim*, esp. his chapters I and II.

[2] Turyn's surmise (loc. cit.) that Va also contains the *Catalogue* of Aeschylus' plays turns out to be correct; this item is on fol. 303*R*, and shows only one minute variation (Θῄβαις originally for Θῄβας in the title of the *Septem*) from the text given by V.

Smyth, no. 36. Contains scholia (of "A" type) only, plus the verses on Aetna at the end of the *Prometheus*. I consulted it only for the latter.

Vn Paris, gr. 2793, assigned to the sixteenth century. Turyn, p. 50; Smyth, no. 30. Its contents are similar to those of Vk, and I consulted it for the same purpose.

SECTION FOUR

RECOVERY OF THE A-COMMENTARY: (A), EXTERNAL CRITERIA

Almost every manuscript examined in the course of this enquiry proved to contain a certain number of scholia that were either unique, or were shared with only a few other manuscripts. Such scholia will henceforth be referred to as "minority scholia".

The genesis of such scholia can best be understood if we consider in more detail the makeup of a single member of the "A" manuscripts (Section III, Group i): P, Paris, gr. 2787. The scribe of P has not always been kindly spoken of by modern critics,[1] and indeed his activities have before now proved something like a deathtrap to those whose vocation it is to construct stemmata (or to edit scholia). In his defence it must be pleaded that, if not the most intelligent, he was perhaps the most devoted and persistent of Aeschylean students known to us from any stage of the tradition. What he did was no different from what any serious student would have done at his time and in his circumstances, or indeed from what any serious student does now, with one important exception: we usually add our source references. The scribe of P sought wherever he could for material that might improve the poetic text and commentary, and faithfully entered what he found in his personal copy of the Triad.

The scholia in his copy fall, broadly speaking, into two classes.[2]

(a) "First state" scholia, noted in this edition simply as "P". These can be recognized by three criteria: (i), their lemmata and initial letters are in red ink; or in the absence of a lemma, the initial letter of the note is in red ink; (ii) they are entered in the margin at the closest point possible to the line of the poetic text to which they refer, and almost always in the correct order; (iii), their ink-shade and alignment are uniform throughout the play. These "first-state" scholia, apart from certain textual deviations (to be discussed below), almost always coincide with the scholia found in the bulk of our other "A" manuscripts. In its earliest phase, therefore, P differed little in substance from any other member of Group (i) in Section III.

[1] See, *e.g.* Dawe, p. 8.

[2] This distinction, so far as I know, has not been made before, although it is of crucial importance to any investigation of the *scholia vetera*. Certainly Dindorf failed altogether to make it, going so far in the other direction as to advertise this highly composite manuscript as "scholiastae A codex integerrimus" (p. vii).

(b) Added scholia, noted in this edition—wherever they are clearly identifiable as such—by the symbol P*. In these, red ink is not normally used for lemmata or initials; the notes are written wherever the scribe could find room for them, either in the blank spaces left in the regular scholia-column between blocks of "first state" scholia, or intramarginally, or at the top or bottom of the page; consequently they are often out of order, and have been related to the relevant text passages by reference signs. (Many quite lengthy notes inserted between the widely spaced lines of the poetic text may also belong to this class, but there is usually no objective way of distinguishing them from glosses incorporated in the first state).

In the vast majority of instances, the added scholia of class (b), thus distinguished from class (a) by purely visual criteria, prove not to coincide with the scholia found in the bulk of the other "A" manuscripts. Many are unique; many are found only in one or two of the other *codices veteres* (*e.g.*, B at 824; D at 904f; VXa at 450b; WXc at 521a; YYa at 270). Once there is a Thoman note, at 774c, fin. Five times there are notes otherwise known to us only from the Medicean (102d, 191b, 555c, 705b, 1044c). All these additions are in the same hand as that which wrote the first state scholia; though often minute in scale, it is amazingly clear—the script, one would say, of a generous student, writing *sibi et amicis et posteris*.

On the above evidence, it seems clear that the manuscript P in its *final* state contains the record of decades—perhaps a life—spent by this student in a wide-ranging search for material to improve his copy of Aeschylus. In some aspects his thoroughness almost goes beyond reason: for example, he has at some stage obtained a copy of another "A" type manuscript, and worked through his own first state scholia, writing in the variants (even slight differences in word order) above the line with the prefix γρ.

Turyn (pp. 27, 41, 47) mentions four other extant manuscripts as close relatives of P. Of these Pa, Pb, and Pc are unimportant

for our purposes, being sixteenth-century apographs of P itself.[1] But the fourth, Pd (assigned to the fifteenth century) is of great interest, for this reason: its selection of scholia (which are written in continuous column, *pari passu* with the poetic text, and in the same hand) is almost identical with the "first state" scholia of P; further, the wording of these scholia is the same, down to small details. Thus Pd is a manuscript very like the manuscript which we presume P was at its earliest stage, before the long series of added scholia had begun to stream over its margins (and also before the γρ notes had been entered in its "A" type scholia). The obvious possibility that Pd is an apograph of P itself, made at the time when P was still in its first state, must be excluded, not merely on the ground (which could be mistaken) that Pd is assigned to a later date, but also because Pd has many errors and divergencies which could hardly have arisen if its scribe had had P before his eyes.[2] There remains only the alternative that Pd was copied from the exemplar originally used by P, or a near ancestor of it. Thus we obtain further confirmation of the evidence, stated above, that the added notes in P were derived from elsewhere than from P's original exemplar.

The lost common ancestor of PPd must itself have been a peculiar manuscript. Although it contained basically the same selection of scholia as the bulk of the other "A" manuscripts, the readings of PPd show that these scholia differed verbally in hundreds of passages. The differences are nearly always in the direction of greater elegance and more correct "Atticism"; and they are so numerous and consistent that the text of P (first state) and Pd must be classed as a separate recension.[3] Further, the lost ancestor—

---

[1] So Turyn, whose opinion is corroborated by my soundings of Pb and Pc in the Smyth photographic collection, so far as they go; and by my fairly extensive acquaintance with Pa (see the description of this manuscript in Section III).

[2] Instances: sch. 526a line 5, ἱερείων P, *recte* and perfectly clearly; ἐθείων Pd. In 590a the scribe of P wrote, perfectly clearly, the words δεῖξαι (which is nonsense; he has subsequently written γρ. δίζηαι, correctly, above the line) μελιηδέα; but Pd's exemplar must have been barely legible at this point, for all he has is δι . . . . . . μελι . . . δια.

[3] The variant readings of this recension are recorded in the apparatus criticus throughout. As a rule they do not greatly affect the substance of the scholia. There is not enough evidence to show how old the recension is; nothing that I can see actually *forbids* the assumption that it represents a revision by the A-commentator himself of his own work, such as Tzetzes is

again, to judge from PPd—contained some seventy scholia and glosses that are very rare or unique; some sixteen of them are found elsewhere only in the Medicean. Thus P is not only a highly composite manuscript itself, but actually began its career as the apograph of a composite manuscript.[1]

The process described above with reference to one small family of manuscripts clearly occurred in many others. Few scribes can ever have been afflicted with a collector's mania as violent as that which we have observed in the scribe of P; though the scribes of the immediate ancestors of Sj and Ya may not have been far behind him. On the other hand, most of our scribes can be shown by ocular evidence to have added at least a note or two here and there after the first state of their manuscripts. In subsequent transcriptions such extra notes might well be assimilated to the continuous column of scholia, thus becoming impossible to distinguish, visually, from the older material. They would now often, however, be out of order; a scribe would naturally tend to copy both "first state" and added scholia in the order in which he found them on the page of his exemplar. This must surely be the explanation of the "nests" of dislocated scholia that occur at fairly regular intervals in the scholia-columns of some manuscripts, notably V and Y: they represent added scholia bunched together (probably at the top or bottom of the page) in a near ancestor of each.[2] The contents of the "nests" almost always prove to be rare or unique. Where, however, an added scholium in the exemplar has been put into its proper order by the next copyist, the only practicable way of detecting the addition is by the comparison of as many other manuscripts as possible. If this is done, even manuscripts showing

---

known to have applied to his own commentaries (cf. Positano-Holwerda-Koster, vol. I, pp. xxv-xxvi).

[1] The little stemma implied in the above discussion of P and its relatives seems certain. I cannot, however, reach any definite conclusion on the status in that stemma of another manuscript, namely Ya. This manuscript (also, evidently, a near descendant of a composite manuscript, cf. Section III) shares more than 30 notes or readings with P* or PPd alone, but does not reproduce the special *recension* of the A-scholia which we find in PPd.

[2] The scribe of Y's lost exemplar seems to have lost interest in collecting new scholia about half way through the *Prometheus* (see the account of Y in Section III); and of the dozen unique notes in V, again, presumably, from a lost exemplar, four occur between 758 and 772, and five between 936 and 980.

few additions or serious dislocations will produce surprises. Thus the innocent-looking B, one of the first manuscripts that I happened to collate, proved on such comparison to yield twenty notes found in no other manuscript, and to share a note or two here and there with the following manuscripts or limited groups: C alone, CN, CP, DP, DX, NX, P alone, PPd, X alone, XY, and Y alone.[1]

The problem facing an editor of the *scholia vetera* on the Triad will by now have become clear. Quite apart from the familiar difficulties encountered in the editing of any Greek text from numerous near-contemporary manuscripts—corruptions, misreadings, and interpolations in detail—he cannot at the outset be sure even of the compass and substance of that which he is seeking to edit. For the Palaeologan scribes are seen to have been as zealous in collecting explanatory material to add to their scholia as they were in collecting variants for their poetic text. They would compare other manuscripts containing the scholia. They would search for the explanations and etymologies of difficult words in lexicons and glossaries, and in encyclopedic works of scholarship such as Eustathius' commentaries. It is also to be suspected that some of them, in default of an authoritative explanation from elsewhere, were very apt to concoct one out of their own heads.

Yet from the start of the project there were reasons to believe that somewhere within the resultant ever-growing snowball of scholia there lay a solid core—a commentary on the Triad composed at some definite date by some definite individual. It was too much to suppose that a commentary in some ways so purposeful and consistent in method, carried through from end to end of the Triad, had *entirely* come into being by a process of casual accretion, manuscript by manuscript. The only reasonable way to disengage the assumed commentary in its original shape seemed to be to choose a fair number of relatively old, relatively ample, and (so far as could be seen) not too closely related manuscripts of the *scholia vetera*, and catalogue their contents. My choice, as has been explained in Section II, fell on B, C, N, P (supplemented by Pd, in order to recover the lost ancestor of both, with its slightly different recension), V, X, and Y.

[1] This list includes only cases where B shares a note with, at most, two manuscripts. Had I included larger groupings, the list would be three times as long.

Scholia transmitted in all these manuscripts, or almost all of them,[1] might fairly be assumed to have been part of the tradition for a long time, and probably to belong to the original commentary. They were therefore provisionally set on one side, and labelled "A-scholia" or, collectively, the "A-commentary". The same process was applied to the *Vita* and to the Prolegomena.

This working assumption could then be controlled in two ways. First, by checking for content the other ample manuscripts of *scholia vetera* available: D, Nc, W, Wa, Xa, Xc. Here the results, so far as they go, are satisfactory; these manuscripts also include among their notes substantially the same "A-commentary". Second, by considering internal criteria: do the "A-scholia" isolated in this way turn out to be homogeneous in style, sources, and method? These criteria are discussed in the following section.

[1] This qualification was necessary because any manuscript may occasionally omit a scholium, and C (see Section III) evidently even set out deliberately to abridge the commentary before it. Such omissions are, of course, always noted in this edition.

SECTION FIVE

RECOVERY OF THE A-COMMENTARY: (B), INTERNAL CRITERIA

Throughout this edition the material separated off by the method described in the last section, and named the "A-scholia" or "A-commentary", *is printed across the whole width of the page.* The reader should thus find it easy to control for himself the general characterization of the assumed commentary that follows. All the remaining material *is inset by one inch* in this edition; it comprises (a) the Medicean scholia, (b) the "minority scholia", *i.e.* the notes found only in one, or in a small number, of the *codices veteres* that I have used.[1]

The A-commentary was prefaced by a *Life of Aeschylus* and Prolegomena to the *Prometheus*. Textually, these were very close to the *Life* and Prolegomena preserved in the Medicean manuscript. The differences between the two versions [2] were such as to suggest that the compiler of the A-commentary simply took over his material from a manuscript like (but certainly not identical with) the extant Medicean manuscript, with little or no deliberate editing or rewriting.

The commentary proper must have embraced the entire Triad, with Prolegomena to the *Septem* and *Persae* included at the appropriate places. This can be inferred almost with certainty from the material published, however inadequately, in Dindorf's edition, but detailed analysis of the commentary on the two later plays will of course not be possible until that part, too, has been re-edited from a wide range of *codices veteres*.

The A-commentary on the *Prometheus* is essentially ***paraphrastic.*** I estimate that about 835 lines, or more than three quarters of

[1] The principle adopted in selecting these is stated in Section VI.

[2] They can be grasped very quickly by a glance at the lower register of the apparatus criticus to the *Vita* and Prolegomena. The Medicean version is by no means always the better of the two. The most striking instance of this comes in the *Vita*, paragraph 6, where (as Turyn pointed out, *Aeschylus*, p. 16, note 15), the reading of the *veteres* τρίτης ἡμέρας seems to be confirmed, and the Medicean's τρίτου μέρους condemned, by the evidence of the *Niobe* papyrus (Aesch. Fr. 273. 6 Mette).

the play's text, are paraphrased in the scholia here separated off as the "A-scholia", and often as many as twenty lines may be paraphrased in a single long scholium. This fact in itself sharply distinguishes our "A-scholia" both from the minority scholia and from the Medicean, which never paraphrase a long passage and only very rarely paraphrase more than a couple of lines. On the whole, the A-commentator's paraphrases are reasonably competent, if pedestrian. Only on a few occasions does the author, whether from inattention or plain ignorance (or possibly because he has yielded to the timeless academic vice of trying to explain a passage differently from his colleagues at any cost), commit an absolutely impossible rendering of the Aeschylean text. Examples are at 60a, where he takes ὠλένη to mean some kind of hardware; 496a, where he confounds the spine with the stomach; and 829a, where he madly renders οἰστρήσασα as βοῦς γενομένη, apparently forgetting Io's account of her story 150 lines earlier in the play.[1]

The paraphrastic and expository technique is consistent throughout. Paraphrases of passages spoken only by one character are, naturally, introduced as a rule by φησί. Paraphrases of dialogue are usually introduced by a participial formula such as εἰπόντος A ὅτι . . . φησὶν ὁ B. Often the circumstances or motivation of a character's speech are thrown in by means of a participle, *e.g.* sch. 101 ἀποδυρόμενος ὁ Προμηθεύς . . ., 928a ὁ χορὸς ἀκούων τοῦ Προμηθέως κακὰ προλέγοντος περὶ τοῦ Διός . . . .

Long strings of synonyms or alternative explanations of the Aeschylean words (usually connected by καί, somewhat less often by ἤτοι or ἤγουν) are a notable and persistent feature of the paraphrase. At times they seem so utterly unnecessary for the elucidation of the meaning that one suspects that such elucidation may be only a secondary purpose. The main aim of the commentator, in this matter, may well be pedagogic, to exercise and widen the student's Greek vocabulary.[2] Examples of the way in which synonyms are introduced are 284a ἥκω πρός σε διαμειψάμενος καὶ διελθὼν τὸ τέρμα καὶ τὸ τέλος τῆς δολιχῆς καὶ μακρᾶς ὁδοῦ (I

[1] The most serious blunders in the paraphrase that I have noticed, besides those, occur at scholia 64d, 144a, 226a (in the ἄλλως note), 561a, init., 782, ad fin., 1080 (βρυχία).

[2] The same suspicion arises with respect to very many of the interlinear glosses that are so frequent in these manuscripts; for an example, see the paragraph on *glosses* in Section IX.

have underlined the Aeschylean words), and sch. 760 (ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδε) ἤτοι ὡς βεβαίων καὶ ἀληθινῶν καὶ ἠδρασμένων καὶ ἐνεστώτων τούτων ὄντων . . . .

Another characteristic that distinguishes the A-commentary very clearly from the Medicean, and somewhat less so from the minority scholia, is that the A-scholia are systematically provided with lemmata. Perhaps ninety per cent of the A-scholia are headed by such extracts from the poetic text, usually consisting of several words, sometimes of an entire line. On the whole the scribes of our "A" manuscripts preserve them with surprising unanimity, and I, in my turn, have tried to record them as accurately as possible in this edition.

Besides the paraphrase, the A-scholia include much comment and illustrative material, either in separate scholia or, far more commonly, interwoven with the paraphrase itself.

Here the commentator's prime interest is directed to the explanation of individual words, their etymology (often, by his account, bizarre) and meaning. The slightest deviation from the flat, literal, prose usage of a word, as he conceives it, is conscientiously noted; in Aeschylus, as one might imagine, this gives him plenty of work to do. For aid he draws occasionally on the late antique and Byzantine lexicons.[1]

Quotation is often used to illustrate his points; usually from ancient classical poetry, much more rarely from classical prose authors. But it is, for our present purposes, very important to note that there is not one single quotation from the classics throughout his commentary on the *Prometheus* that is not already found in the Medicean scholia.[2] This total lack of originality (or perhaps of information?) in the matter of quotations distinguishes the A-commentator not only from the Medicean but also from the minority scholia. The Medicean yields a large number of additional quotations *not* preserved in the A-commentary; the minority scholia yield some twenty additional quotations, including some from lost works (see Section VI). The A-commentator's solitary

[1] I have little doubt that further research among such sources will uncover many more references that I have succeeded in finding.

[2] As will appear later, he occasionally preserves a slightly better text of the Medicean quotations, just as he occasionally preserves a slightly better text of the Medicean-type scholia in themselves.

quotation of his own from an identifiable work is taken not from the classics, but from the Bible (Psalm *122*, in sch. 986). Possibly classical, or early Byzantine, are the unidentified geographical work quoted at length in sch. 813a, and the unidentified handbook on which he seems to have depended for his mythological scholia, discussed below.

The A-commentator takes a limited interest in textual problems: in nine passages he either expressly records, or implies by an alternative paraphrase, that he had more than one reading before him (see the list of his readings in Section VII). But he shows no discrimination. He rarely even implies a preference for one reading over another, and never states a stylistic, logical, grammatical, or metrical reason for a preference. Of metre he shows no knowledge whatever. One might read his entire commentary and come away without suspecting that the subject existed. This is not just reticence on the part of the A-commentator; it is ignorance, as one can tell from the numerous passages where he reads or comments on a metrically impossible reading (see the list in Section VII, lines 42, 438, 637, 682, 712, 801, 900, 986, 1057). In this point he contrasts with the Medicean scholia, which in places, at least, betray a deep and subtle understanding of metre (*e.g.* 128a, sch. 612), but not with the minority scholia. For Byzantine notes that show any real metrical expertise we have to turn to Demetrius Triclinius, and to a few mixed manuscripts that are later than he, and perhaps show traces of his influence; but they are outside the scope of this book.

Only on rare occasions does the A-commentator seem to raise his eyes from the written words immediately before him and visualize the *Prometheus Bound* as a play. Even then, the welcome appearance is deceptive nine times out of ten: his comments on action, character and staging most often prove—exactly like his impressive classical quotations—to occur already in the Medicean scholia, and usually (not quite always) in a textually superior version. In a handful of passages, only, he contributes something of his own that goes beyond sentence-by-sentence comment: the summaries of the general action at 199a, 469a, init., and sch. 640, med.; and the quite penetrating remarks on Prometheus' changes of mood in his opening speech (sch. 101, init.), and on the pivotal dramatic function of Egypt at the climax of the Io-scene (844a, οἷον ἀναγνωρισμὸν ποιεῖται τῆς Αἰγύπτου).

The mythological background of the action and characters is described in a series of lengthy passages (sch. 167, 347a, 351a, 561d, 774b, 793a, 853a, 1022a). These contain little that is not known from other mythological writers: Hesiod, indeed, seems to be their major ultimate source of information. But there is at least one unparallelled feature: the story of the oracle given to Danaos (853a, with note). The direct and businesslike style of the mytholog-ical passages does not read at all like that of the A-commentator; it seems very probable that they are extracts from a so far un-identified mythological handbook of considerably earlier date.[1] Perhaps the same handbook is to be recognized in at least one of the scholia on the *Septem*,[2] and in a few minority scholia on the *Pro-metheus* (27b, sch. 137, sch. 922). One further point should be made about the mythological information contained in the A-commentary generally: it is *not*, as Dindorf maintained (praef., pp. xi-xii) alle-gorical in tendency. Dindorf based his opinion partly on faulty information (*e.g.* his scholium marked "A" at *Prom.* 18 is actually Thoman; the error is as old as Stanley's edition), partly on scholia which now prove to be minority scholia (*e.g.* 120c, contained only in P*VWXcY). Here, incidentally, is another distinction between the A-commentary and the minority scholia on the one side and the Medicean on the other: the latter contains no extensive mytho-logical notes whatever on the *Prometheus*.

Finally, a component of the A-commentary that may prove significant in determining its date (Section VII) are the Byzantine verses incorporated at 428b and at the end of the *Prometheus*.[3] In this feature the A-commentary again differs from the Medicean, but finds parallels in the minority scholia (see 90c and 730b).

On the Greek style of the A-commentary perhaps the first point that should be made is this: many of its mannerisms and much of its terminology are the common property of scholiasts and grammarians at all periods, from the Hellenistic age to the

[1] The style of the extracts, so far as I can see, does not permit of a more precise dating: the Greek could belong to a minor writer of any period between the late Hellenistic and early Byzantine.

[2] See my note on sch. *Prom.* 351a.

[3] Byzantine verses of similar technique, and evincing a similar *Schaden-freude* towards the heroes of the respective plays, are found in some of the *veteres* at the end of the *Septem* and *Persae* also (Dindorf, p. vii); but many more manuscripts must of course be collated at those points before we can say whether or not they were an integral part of the A-commentary.

Turkish sack of Constantinople (and beyond). No conclusions as to date or authorship can be drawn from such phrases as σημειῶσαι ὅτι, ὁ νοῦς τοιοῦτος, τουτέστιν, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ . . . , Ἀττικῶς, and so forth.[1] In other respects, however, the style of the A-commentary is readily and clearly distinguishable from that of the Medicean scholia. The latter, for the most part, are written with great concision and show an apt and exquisite diction; Aristotle himself, one feels, might have written thus, had he ever found time to compose a commentary. Often the economy of a Medicean note (like the economy of a Latin note by Lachmann or Hermann) is such that more than one reading is needed before its full epigram-matic force is clear. The A-commentator could neither write like that nor even appreciate such writing when he met it. More than once we catch him burying a point neatly made by a Medicean-type note in a loosely piled mound of verbiage: one need only look at what the A-scholium at 745, fin., does with the antithesis of the Medicean's sch. 746.

The observation of such stylistic differences must mostly be left to the reader. Certain differences in syntax, however, between the A-commentary and the Medicean can be objectively discerned and stated. In the *Prometheus* the A-commentator (a) habitually uses a plural verb with a neuter plural subject; (b) often treats the second aorist subjunctive as equivalent to a future indicative; (c) occasionally uses ἐάν with the indicative; (d) occasionally omits ἄν in indefinite relative clauses with the subjunctive; (e) very often uses the preposition ἐν in a variety of ways (mostly instru-mental) that are either rare or unheard of in classical prose; (f) is prone to a rather artificial variety of relative attraction (*e.g.* οἷς πάσχω κακοῖς in 152a, σοφίσματι ᾧ εἶπε in 1007a).[2] By contrast the

[1] It seems necessary to emphasize this point, in view of the extravagant use of such terms made by Dähnhardt (pp. xl-xlvi) in his attempt to show that large parts of the A-commentary might be independent excerpts from the ancient source of the Medicean. In my experience the only mannerism that is an almost infallible index of date—*late* date—is the frequent occur-rence of ἤγουν or ἤτοι. Those words occur *passim* in the A-commentary and minority scholia, never in the Medicean.

[2] The figures (approximate, because there are occasional doubts about the readings) are as follows. (a): Plural verb in 17 passages, singular in 6 only (and of those six, two are identical with the corresponding Medicean scholia, and one repeats the singular verb directly from the poetic text). (b): 17 passages. (c): 4 passages. (d): 4 passages. (e): 17 passages. (f): 8 passages. See further Index V.

Medicean scholia, *throughout the seven plays*, show scarcely any instance of (a),[1] and none of the other features mentioned.

Similar syntactical comparisons between the A-commentary and the minority scholia are obviously of limited validity, because on the whole the latter are probably nearer in date to the A-commentary, less numerous, of diverse origin, and on the whole contain material of a somewhat different type. The figures suggest that in features (a), (b), (c), and (d) the practice of the minority scholia differs little from that of the A-commentary.[2] But the minority scholia show only two instances of (e) against the A-commentary's 17 instances, and only one instance of (f) against the A-commentary's 8 (B, gloss at 331). These features may therefore be counted, hesitantly enough, as idiosyncracies of the A-commentator's personal style, or of his epoch.

To sum up: the Medicean scholia are seen to differ radically from the A-commentary in almost all the aspects that we have considered in this section. In the passages where the two classes of scholia do resemble each other, there can only be one reasonable explanation: the A-commentator had something very like our Medicean scholia before him while he worked, and borrowed from them heavily and continually. The most weighty evidence for this dependence is the classical quotations, and the comments on action, character, and staging. But it must be stressed again that the manuscript used by the A-commentator certainly cannot have been the extant Medicean manuscript, Laur. 32. 9. As in the *Vita* and Prolegomena, so in the scholia themselves, there are too many passages in which the A-commentator's version differs in detail, sometimes for the better.

The stylistic and syntactical differences between the A-commentator's unaided work and the Medicean scholia are so overwhelmingly great that the theory of Wilamowitz and others (see above, p. 5, n. 1) seems to be ruled out. The Greek style and diction of the A-commentator—not to mention his ignorance of metre and his lack of citations from any classical literature other than those already found in the Medicean—are post-antique. By no stretch of the imagination can we now suppose that his work and the Medicean scholia are both independent excerpts from one and the same ancient commentary.

[1] I have found at least 48 passages in the Medicean scholia on the seven plays where a neuter plural is the subject of a verb. Of these, only 5 show the *plural* verb: sch. *Prom.* 436b σιωπῶσι . . . τὰ πρόσωπα (but here the plural verb might be justified even in classical Greek on the ground that πρόσωπα refers to animate beings, the speakers in the play); sch. *Prom.* 511b ταῦτα . . . πέπρωνται (probably a "peculiar error" of the Medicean manuscript, see the app. crit. there); sch. *Se.* 361 τὰ κύματα . . . εἰσίν; sch. *Su.* 302 τὰ νείκη . . . κατέληξαν; sch. *Su.* 999 πάντα . . . δουλεύουσι.

[2] Approximate figures for the minority scholia: (a), plural verb in 18 passages, singular in 6; (b), 3 passages; (c) and (d), 3 passages each.

The minority scholia are not by any means so sharply distinguishable from the A-commentary as are the Medicean. None the less, the systematic paraphrastic method, the occurrence of long paraphrastic notes, the systematic provision of full lemmata, the absence of allegoric interpretation of the myths, and—possibly—the two syntactic features (e) and (f), all found in the A-commentary, can be counted as sufficiently distinctive. The assumption that the material isolated by the more or less mechanical process described in Section IV was in fact a homogeneous commentary—the A-commentary—thus seems to be justified on internal grounds.

I should stress that we may not have recovered the A-commentary in its entirety by these means. Some of it may be completely lost, and it is likely that a certain amount of it still lurks among the minority scholia. Among these I notice a number that look as if they should belong to the A-commentary on stylistic and methodic grounds. There is some reason to suspect that the group BXY may have had a tendency to omit scholia, especially towards the end of the play; thus minority scholia preserved in all of my other "A" manuscripts (CNPPdV, with DW often added) deserve close examination as being, at least, *possible* candidates for membership of the A-scholia. I cannot find any instance where objective proof is practicable, but where the likelihood seems very strong I draw attention to it in the apparatus criticus.

On the whole, however, we have good grounds for thinking that the great bulk of the A-commentary has been cleared of its accretions by the means described in the last two sections, and is now available for inspection.

SECTION SIX

MEDICEAN AND MINORITY SCHOLIA

The Medicean scholia were last published in full by Wecklein-Vitelli. Their edition was phenomenonally complete and accurate,[1] as far as the actual text was concerned. On the other hand, the Medicean scholia's composition, methods, probable date and—above all—relationship to the other classes of scholia have since received little study. The excellent work of certain nineteenth-century scholars[2] on these questions now proves to be based partly on false or inadequate information, and badly needs to be brought up to date. This omission cannot be supplied here, but I hope that the following brief remarks, together with the material edited in this volume, may simplify the approach to such work.

It has never been doubted since the time of the earliest editors[3] that at any rate a large proportion of the Medicean scholia must preserve material dating from the liveliest and finest phase of ancient scholarship; I mean the period (of which Didymus' work marks the approximate end) when classical Greek poetry was as yet not just a mass of words to be processed and transmitted in class-room routine, but an urgent study, stimulating as much effort and devotion as any branch of human knowledge at any date. Among the most significant evidence[4] may be mentioned the traces of the ancient editors' critical signs (sch. *Prom.* 9a, with note), and the wide range of quotation from Greek classical literature, including many lost works; no less than eighteen lost works are quoted or alluded to in the Medicean scholia on the *Prometheus* alone, and fourteen of the quotations (or allusions) are preserved in no other

[1] At any rate for the *Prometheus* scholia, as I can testify after collating the scholia afresh.

[2] Notably Francken, Frey, and Heimsoeth.

[3] Special praise is due to the discussions of this question in Victorius' edition of 1557, by both Victorius (praef., pp. iii-vi) and Stephanus (pp. 386-389).

[4] Enumerated in considerable detail by Frey, pp. 22-32. His facts are accurate, though I cannot accept many of the theories that he deduces from them.

source.[1] Less obvious, but to me equally striking, indications are to be found in the comments on action and character. Many of these show a sympathetic insight into the play as a stage-production and poem, and even into human nature itself, that is unparallelled in the later Greek commentaries—and not always, unfortunately, to be parallelled in the commentaries of our own age. I would specially mention the Medicean's notes at 12c, 78a, 88b, 128a, 272a, 284b, 307b, 393b, 397b, 472b, 561c, on staging and dramatic technique;[2] 175, 193b, 231b, 345b, 355b, 643a, 707a, on the psychology of the characters or of the poet himself. Lastly in this connection, I would put forward the possibility that two Medicean scholia preserve the impress of specifically *Alexandrian*, rather than just "Hellenistic" scholarship: sch. *Persae* 34 (35 Weckl.), on the names of Xerxes' Egyptian contingent: τὰ γὰρ ὀνόματα πέπλακε καὶ οὐκ ἔστιν Αἰγυπτιακά; and sch. *Persae* 312 (315 Weckl.), on a similar list of names: ταῦτα οὐκ ἔχει τὸν Αἰγύπτιον χαρακτῆρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλασται. What ancient scholar domiciled outside Egypt would have been equipped to pronounce so confidently on whether a name was Egyptian or not?[3]

There are, however, certain Medicean scholia that can be shown beyond doubt to have originated later than the *floruit* of Hellenistic scholarship. The quotation from Strabo (who died not earlier than 21 A.D.) consigns sch. Prom 420a to this category. The same holds of sch. 790, where Dionysius the Periegete is quoted; on some views this author worked in the early second century A.D.,[4] but on any view he cannot be later than *ca.* 300 A.D.[5] Four other certainly

[1] Speaking more strictly, but too cumbrously, one should say "no other source but the immediate common ancestor of the Medicean and of the similar manuscript used by the A-commentator"—since the A-scholia, as we have seen, also preserve much of this material. For the full list of the quotations, see the *Index Auctorum*.

[2] The difficult question, whether the stage-directions here included reflect the actual theatrical practice of Aeschylus' time, or of any time in antiquity, is too large to be discussed here (see Weissmann, the most recent comprehensive account). But whether or not the commentator had witnessed a stage performance of the *Prometheus*, the fact remains that he possessed the imagination to visualize it continually as a work designed for the theatre.

[3] Perhaps the Medicean sch. *Su.* 2 and sch. *Su.* 220 (226 Weckl.) may lend support to this theory; one shows a special acquaintance with the topography and legends of the Nile mouths, the other with Egyptian iconography.

[4] Knaack in Pauly-Wissowa, *R. E.* V. 1 (1903), cols. 915 ff.

[5] Not long after that date his poem was imitated in Latin by Festus Avienus.

or probably post-Hellenistic authors cited in the Medicean scholia on the other plays are enumerated by Frey.[1] There are one or two passages where the diction alone suggests a date relatively late in classical antiquity (see sch. 379b and 536b, with notes); but I have noticed no passage that can be *proved*, on grounds of style or content, to be later than the collapse of the ancient world, with the very dubious exception of the few passages where a neuter plural subject takes a plural verb (above, p. 34, n. 1). That is as far as we can go on the evidence, though of course the probability that short notes were added here and there at any date up to the actual writing of the Medicean manuscript (or even during the writing) cannot be denied.

It is clear, at any rate, that there is a minimum of two strata—a Hellenistic and a post-Hellenistic—in the Medicean scholia as we have them. Most scholars have accounted for this fact by assuming that the Medicean scholia as a whole represent the remains of a large commentary pieced together (in the late Roman period?) from a number of *hypomnemata*, somewhat as the far better preserved Homer scholia are definitely known to have been assembled. Vestiges of the actual process of assembly may survive in the well known mention of οἱ ὑπομνηματισάμενοι and οἱ ἄλλως ὑπομνηματισάμενοι in the Medicean sch. *Persae* 1. Personally I cannot see enough evidence to decide how many such *hypomnemata* were used;[2] it is only clear to me that at least one of them (and perhaps the most extensively represented one) preserved much Hellenistic material of the first quality.

The slow process that ended in the extant scholia of the Medicean manuscript, Laur. 32. 9, was still not complete. In the transference from the postulated late-antique commentary into the margins of a codex many scholia were evidently mutilated (631b), abbreviated (12c), wrongly placed (sch. 108), or corrupted (364a); some, as we now have them, even apparently include the lemmata of scholia from slightly later passages in the play.[3] Lastly, even after the

[1] Frey, p. 32.

[2] Frey knew: there were two of them (Frey, pp. 14-19). But the evidence seems insufficient for anything like such certainty.

[3] There are instances of this at sch. 438a, fin. (lemma for a scholium on *Prom.* 445?) and sch. 847a, fin. (lemma for a scholium on *Prom.* 859). Here perhaps we can see another vestige of the postulated late antique commentary, which would be in the form of a continuously written book in undivided

completion of Laur. 32. 9 some additional notes were written into its margin by late-medieval hands; these are for the most part omitted from the present edition, but may easily be found in Wecklein-Vitelli.

The relationship between the Medicean scholia and the A-commentary was discussed in the last section, where it was concluded that the A-commentator must have possessed and exploited a codex containing Medicean-type scholia but not identical with our extant Medicean manuscript. But the influence of the Medicean-type scholia on the mediaeval tradition did not end at that. It was almost equally potent in the "minority scholia", to which I now turn.

The minority scholia printed in this edition consist of (a), *all* minority scholia that occurred in any of my "A" codices (Section III, Group i), or in DW (Section III, Group iii);[1] (b), *selected* minority scholia from any of the remaining manuscripts listed in Section III; inclusion here depended either on the intrinsic interest of the scholium concerned, or on the possible information that it might yield concerning the Medicean scholia or the A-commentary. By this compromise between total exclusion and indiscriminate admission of minority scholia, I aimed to lay before the reader a reasonably objective picture of the entire scholiastic tradition of the *codices veteres*—a kind of dialogue between the manuscripts extending over two hundred years—and at the same time to spare him an excess of the rubbish that increasingly strews the margins as time goes on.

The picture, I think, will be found enlightening in several ways. The minority scholia demonstrate, with far greater certainty and clarity than the variants on the poetic text, the enormous industry with which the scribes of our *veteres* compared other, not necessarily closely related, manuscripts. For after a succession of transcriptions

uncial script. In such a commentary (but not in a mediaeval marginal commentary) it would be easy for a careless excerptor to confuse the end of one note with the lemma of the next.

[1] The few exceptions to this rule are as follows. I have *excluded* a few notes that were either (a) wholly irrelevant intrusions into the commentary, or (b) illegible to a great extent but, so far as legible, did not seem to be of importance. I have *abridged* a number of diffuse notes on grammar (*e.g.* complete—and too often inaccurate—conjugations of unfamiliar verbs) printing their beginnings and ends only: such abridgement, of course, is signalized in the apparatus criticus in each case.

an intrusive text-variant may be difficult, if not impossible, to distinguish from a transmitted reading; whereas we have seen that an intrusive scholium, even after it has been absorbed into the regular scholia-column in successive transcriptions, may still betray itself by its dislocation, its absence from the majority of the other manuscripts, or (in rare cases) its unusual style or content. The amount of comparison that went on in our group of manuscripts can be grasped quickly and easily just by scanning the headings to the minority scholia over any hundred lines of this edition. Almost any conceivable combination of our manuscript-symbols will occur here or there in that space.

Another, less generally known, fact demonstrated by our minority scholia is this: most of our scribes (or the scribes of their immediate exemplars, or of near ancestors of these exemplars) *had independent access to Medicean-type scholia*, throughout the two centuriest hat primarily concern us. By my count (which must be approximate, because there are a few borderline cases) over 120 of the *Prometheus* scholia and glosses found in the Medicean manuscript reappear in nearly or entirely the same form in the minority scholia printed in this edition. Sometimes such Medicean-type scholia are found in as many as half a dozen of my assortment of manuscripts, more often in one or two only. B, for example, preserves five notes that are otherwise known only from the Medicean, all crowded within a single hundred-line space: see 794, 809b (note), 811a (note), 849, 891.[1] C is alone in preserving two such notes: see C's variant in 712a (app. crit.), and C's variant in 983a (app. crit.). D similarly preserves at least two: see 3a, D's variant in 723b (app. crit.), and possibly sch. 16. P preserves five: see 102d, 191b, 555c, 705b, 1044c. The archetype of PPd, it can be inferred, had gathered as many as sixteen throughout the play, of which 110 and 1027b may serve as examples. V is alone in preserving five, all late in the play: see 723d, 945b, 950b, init., 952b, init., 980b. W preserves two: see 64b, 883c (app. crit.). X may preserve a trace of one: see 775b (app. crit.). Thus seven out of my ten principal manuscripts (Groups i and iii in Section III), not counting the lost archetype of PPd, show traces of independent contact with Medicean-type scholia. Of the

[1] In all cases but one (811a) these short notes appear as glosses in the Medicean; *all* appear as glosses in B. B, or the scribe of his exemplar, must have been specially interested in the end of the Io scene.

remaining three, both N and Y share a number of Medicean-type scholia with one or two manuscripts only. Manuscripts from Group iv of Section III that have yielded at least one Medicean-type note on their own are: O (156a); Sj (128a, 875a); Xc (568b); Ya (400e, 728b, 837a, 843b).

At this point one begins to wonder just how many copies of the Medicean-type scholia (and, presumably, of the Medicean-type poetic text) were in existence during the Palaeologan period. One copy must be assumed to have existed in or near Thessalonica, since Thomas Magister makes extensive use of Medicean-type scholia, and Demetrius Triclinius evidently knew a manuscript, or manuscripts, that resembled the Medicean.[1] A second copy must be postulated for the use of the A-commentator (see Section V). Whether the scribes of the minority scholia had access to yet another copy or copies cannot be decided. But the fact seems clear that both the A-commentator and at least some of the scribes of the minority scholia had access to a manuscript (or manuscripts) of the Medicean-type material other than the extant Laur. 32. 9.[2] Their versions of such material often vary for the worse, but there are several passages where slight "peculiar errors" of Laur. 32. 9 can be corrected from them,[3] and a few where it seems that the text can be substantially improved.[4]

In view of the prevalence of collation evident in the *codices veteres* (both between themselves and with Medicean-type manu-

[1] When this book was already in proof, Dr. Ole L. Smith very kindly sent me an advance copy of his article, "A Note on San Marco 222 and Laur. 31.15" (forthcoming in Vol. XXIX of *Classica et Mediaevalia*). In this he has ably demonstrated that San Marco 222 (Ma of Turyn; *Oresteia*, *Supplices*) is the work of an early-fourteenth-century scribe of the Thessalonican school. Since this manuscript has long been considered to be an apograph of the extant Medicean manuscript, there is justification for Dr. Smith's further—and tentative—hypothesis that the Medicean itself may have been in Thessalonica at that time. Of course, alternative hypotheses have still to be explored (e.g. that San Marco 222 is an apograph of a *gemellus* of M?), especially in view of the undoubted presence of the Medicean in Constantinople about 1423 A.D. (Turyn, p. 18). But in any event Dr. Smith's discovery will provide strong confirmation of the fact that the school of Thessalonica was fully acquainted with the branch of the Aeschylean tradition now represented for us by Laur. 32.9.

[2] They can hardly have had access to Thomas' copy, as will appear shortly.

[3] See, *e.g.* notes on 85a, 147, 362d, 762b, 881a, 1027a.

[4] See, *e.g.* notes on 364a, 380, 616c (where, at least, modern editors of Archilochus have preferred the A-commentary's version of the fragment quoted), 624c (the Epicurus fragment), 898a, 1024.

scripts) the almost total absence of Thoman or Triclinian material is all the more striking. In the minority scholia yielded by my ten principal manuscripts (some of which, at least, must be later even than the death of Triclinius) I count only five Thoman (or rather "Thomanoid") notes.[1] Only one conclusion is possible: the Thoman and Triclinian editions were not readily available in the centre(s) where the *veteres* were written and studied.[2]

Apart from the frequent Medicean-type, and very infrequent Thoman, intrusions, the contents of the minority scholia cannot be precisely categorized. In general they contain relatively little paraphrase; the rare paraphrastic notes of any length are contained in *large* minority groups (usually CNPPdV, with additions or subtractions), and we saw at the end of Section V that there is often cause to suspect that they may actually belong to the A-commentary. The bulk of the minority material, though, is explanatory and lexicographical, evidently drawn from any compendium of knowledge that the scribe could lay his hands on. The ready use of lexica probably accounts for the relatively large number of quotations yielded by the minority scholia,[3] which includes fragments of Anaxagoras (88c) and Plato Comicus (120d), a fine trimeter line from an unknown source (sch. 591), and, delightfully, an otherwise unrecorded Greek word for the popping sound made by shellfish on the boil (sch. 504). I can see no firm evidence that any scribe found access to a full commentary on the *Prometheus* other than those that we now possess.[4] Only in one or two places (*e.g.* B's unique added scholium at 680) do we run into comments whose quality seems to approach the quality of the Medicean scholia.

---

[1] 279a (PPdW), 359 (PPdVY) [This, however, appears to be a quotation from some alien source, not the work of Thomas himself], 729b (D), 774c, fin. (P*), 941b (DPVW) [again, possibly a quotation, this time from a lexicon].

[2] Wilamowitz already surmised (II, p. xxi) that the centres that produced the Thoman and Triclinian manuscripts on the one hand and the *codices veteres* on the other must have been somewhat isolated from each other geographically and/or politically. Since it now appears reasonably certain that Thomas and Triclinius worked in Thessalonica (see, *e.g.*, Zuntz, p. 285n.), the most likely centre for the tradition represented by the *veteres* and *scholia vetera* is Constantinople (presumably with a phase in Nicaea).

[3] See the *Index Auctorum*.

[4] The ὑπόμνημα Προμηθέως Δεσμώτου referred to in the *Etymologicum Magnum* (the passage is printed here as sch. 438e) might be either the Medicean scholia (cf. sch. 438a) or even the A-commentary (436a, fin.). The wording does not precisely coincide with either, but the muddled and absurd argument is basically the same.

SECTION SEVEN

CONCLUSIONS AND PROBLEMS

The contents of this section must be taken as in varying degrees provisional. Absolutely firm conclusions will not be possible until the scholia on the entire Triad have been edited from the manuscripts, and until their language and contents have been compared in detail with those of the scholia on the other Greek classics, and with the lexicographical and grammatical works.

On the date of the A-commentator the following may now be said. The absolute lower limit for his activity is, of course, set by the subscription to our cod. B, with the date 1287 A.D. But very few indeed of our manuscripts are precisely dated in this way, and it is possible that some of them are older than B; further, neither B itself nor any other of our manuscripts gives the impression of being close to the archetype of this tangled tradition—close, that is, to the lost autograph of the A-commentator. The opposite chronological limit is given, more vaguely, by the A-commentator's language, style, and evident dependence on the Medicean-type scholia; these make it certain that he lived in post-classical times. On the common assumption (which I share) that the Medicean-type marginal scholia reached their present shape some time during the revival of classical literature in the ninth and tenth centuries, then that revival is the *terminus post quem* for the A-commentator.

The latter result is fully confirmed by the Byzantine poems incorporated in the A-commentary at sch. 428b and at the end of the play (Poem *a*, on Prometheus and Aeschylus). In these the trimeter lines are all strictly of twelve syllables; the vowels α, ι, υ are treated as δίχρονα (*i.e.* as indifferently long or short in any word, according to the demands of the metrical pattern); and every verse ends with a paroxytone word. This combination of metrical features dates them not earlier than the tenth century A.D.[1]

There are strong—but not yet conclusive—grounds for narrowing these chronological limits further. Two independent manuscripts

---

[1] I am greatly indebted to Professor Nikolaos Panayotakis for examining the verses, and giving the above opinion on them.

actually ascribe Poem *a* at the end of the play to "Tzetzes" (see commentary there).[1] We cannot tell what evidence the two scribes concerned may have had for this ascription, but the mere fact that they *supposed* Tzetzes to be the author of the verses may perhaps carry some weight. Otherwise there are no explicit traces of either Tzetzes brother (Isaac, *ca.* 1110-1138; and the better-known John, *ca.* 1112-1185)[2] in the A-commentary proper, though the minority scholium 730b quotes John's *Chiliades*, and an unpublished unique scholium in O refers to a "Tzetzes".[3] It is, in fact, unlikely in the extreme that the body of the A-commentary, as distinct from the verses incorporated in it, could be the work of either brother. It shows none of their extensive learning (which included a well advertised, if shaky, knowledge of metre), nor the aggressive and bitter personality of John. On the other hand, the compass, apparent aims, and expository method of the A-commentary could hardly be more similar than they are to, say, John Tzetzes' commentary on the Triad of Aristophanes.[4] Provisionally, therefore, I am inclined to suppose that the A-commentary was written under the influence of John Tzetzes, or at least in the same period and place. This would place it in the Constantinople of the second half of the twelfth century.

---

[1] Schömann (p. 304n.) long ago suggested, on internal grounds, that the poem in 428b might be the work of John Tzetzes. See also Dindorf, pp. xvi f.; Wendel, col. 1972. The latter notes the political verse at *Prom.* 90c, the quotation from Tzetzes' *Chiliades* in 730b (both, as it now turns out, preserved only in minority scholia), the Tzetzian story of Amphion inserted by some manuscripts in the Argument to *Septem* (Dindorf, pp. xv-xvi), and the Byzantine verses at the end of *Septem* and *Persae*. From these he concludes: "Es scheint also, dass Tzetzes sich mit einer Erklärung der 3 byzantinischen Schul-Tragödien befasst hat, und man wird die Frage offenlassen mussen, wieweit sich seine Tätigkeit über die Verszusätze hinaus auf die Gestaltung der jungen Scholien [*i.e.* on Aeschylus] erstreckt hat."

[2] Wendel, cols. 2010-11, 1959-61, respectively, for these dates.

[3] This scholium (on fol. 2*R* of cod. O; perhaps meant for *Prom.* 18) describes the family of Iapetos κατὰ τὸν Τζέτζην.

[4] See Herington, "The Composition . . ." (cf. above, p. 5, n. 2), end of section 6, with reference specifically to Tzetzes' Aristophanes-commentary in the Positano-Holwerda-Koster edition. Briefly, the features held in common are: paraphrase as the predominant instrument of exegesis, with many synonyms; earlier scholia reused and rehandled in the same way; several scholia in trimeters (including, in the Aristophanes commentary, a sarcastic epigram at the end of the *Plutus*); similar syntax. I might note a further, obvious, resemblance: the Aristophanes-commentary too is primarily an edition of a Triad (*Plut.*, *Nub.*, *Ran.*; some notes on *Aves* are added, but only in one MS).

On any dating, however, the lost autograph of the A-commentator must have been very much earlier than of any of our extant manuscripts of Aeschylus except the Medicean. It thus becomes a matter of considerable interest for the textual history of Aeschylus' tragedies to see to what extent we can reconstruct the *poetic text* on which the A-commentator was commenting—and which, to judge by the almost universal practice of Byzantine commentators, including Tzetzes, must have been incorporated in his autograph along with the commentary. I am well aware of the limitations of such a reconstruction, especially when it has to be made from a somewhat loose commentary like ours, heavily encumbered with synonyms (or rather, near-synonyms and words of related meaning) and here and there demonstrably inaccurate. None the less, in the following passages it seems to me that there can be little doubt as to what the A-commentator had in his text. Passages where he expressly states that he had more than one reading before him, or implies as much by giving an alternative paraphrase, are marked with an asterisk. The source of the information (where this is not obvious from the line-number of the text passage concerned) is given in parentheses. My references—which are not intended to be exhaustive—to the readings of other Aeschylean manuscripts are based on Dawe's reports.

2 ἄβατον, with all MSS.
17 ἐξωριάζειν, with all MSS (12a).
28 ἀπηύρω, with most MSS, but against M's ἐπηύρω (28a, lemma).
41 punctuates after πῶς (39a).
42 αἰεί τοι, *contra metrum*; so also most MSS, but not M, which reads τε (42a, lemma).
49 ἅπαντ' ἐπράχθη, with all MSS.
70 τόνδε, with all MSS except M[1] (τῶνδε) (sch. 69).
134 θερμερῶπιν, with all MSS except M before correction (132a, 134a).
146 εἰσιδούσῃ, against M and a number of other MSS, which read εἰσίδουσα or -αν (144a).
146 probably read πέτρᾳ rather than M's πέτραις in this line (144a).
155 ἀγρίως (paraphrased ἀπηνῶς), against M's ἀγρίοις (152a).
159 his paraphrase has ἐπίχαρμα, which presumably was his

reading, rather than the ἐπίχαρτα of M and some other MSS (152a).

*168 his paraphrase recognizes two readings, αἰκιζόμενος as well as the αἰκιζομένου of M and almost all other MSS (sch. 167).

177 τῆσδε, with all MSS except M (τῆς) (sch. 167).

189 read ῥωσθῇ or ῥεχθῇ, or a word of similar meaning, rather than the ῥαισθῇ of M and some other MSS (186a).

*226 read the unique (and absurd) ὅδ', as alternative to the ὃ δ' of the other MSS.

235 ὁ τόλμης (sic), interpreted as an adjective (231a, and note).

236 probably read τοῦ μὴ rather than the τὸ μὴ of M and the scholiast in I (231a).

256, 257: attributes both these lines to the Chorus, with all MSS (sch. 255).

269 κατισχανεῖσθαι (interpreted as if derived from ἰσχύς), with almost all MSS including M (sch. 268).

281 ὀκριοέσσῃ with M and five others, against the ὀκρυοέσσῃ of the rest (278a).

296 ποτε φής, against the ποτ' ἐρεῖς of M and a number of other MSS (sch. 293).

313 χόλον, with all MSS (307a).

333 πείσεις, against M's πείθεις (sch. 335).

347-372: attributes to Ocean, with all MSS except M (347a and 351b).

348 probably read πρὸς (so most MSS), against the ἐς of M and two others (347a).

355 probably read φόνον, against φόβον of M and a few other MSS (351b).

*363 παρήορον; but records existence of a variant πανάωρον (351b).

371 θερμῆς, with almost all MSS including M (367a).

371 ἀπλήστου, with all MSS (367a).

*394 ψαύει; but records existence of the variant ψαίρει, which is the text-reading of M and some other MSS.

418 πόρον, against the τόπον of M and a number of other MSS (sch. 415).

421 ὑψίκρημνόν θ', with all MSS (sch. 415).

425 ἄλλων, against the ἄλλον of M and a few others (sch. 425a).

430 read a verb which he paraphrases as βαστάζει; this can hardly represent codd. ὑποστενάζει, unless he is being

unusually careless, or has misunderstood sch. 430 of the Medicean (425a).

438 προσελούμενον (436a).

451 προσείλους; but his alternative paraphrase (προσηλωμένους κ.τ.λ.) perhaps implies also the variant προσήλους (439a).

452 ἀείσυροι, against M's (before correction) ἀήσυροι (439a).

459 σοφισμάτων with all Dawe's MSS except M; but records existence of the variant νοσφισμάτων, which is the text-reading of M.

461 μνήμην θ', against M (before correction) and two others (461a, lemma).

473 almost certainly read πλανᾷ; the variant version of the scholium in PPd, alone, adopts the reading πλάνῃ (472a).

518 ἐκφύγῃ, against the correct ἐκφύγοι of M and two other MSS (515a).

519 πλὴν, against M's πρὶν.

556 λοετρὰ, against the λουτρὰ of M and some others (555a).

560 πιθὼν, against M's πείθων (555a).

562 probably read the words τοῖς ὀρείοις in poetic text, against M (561f).

*567 recognizes readings ἄλευ ἃ δᾶ and 'Αλευάδα (567a; this scholium reproduces the Medicean scholium very closely).

*599 probably read νήστισιν; records existence of variant νήστησιν.

637 ὡς ἀποκλαῦσαι (sch. 637, lemma).

638 ὅπου, against the ὅποι of M and several other MSS (sch. 637).

642 ὀδύρομαι, with no mention of a variant (sch. 640).

659 μάθῃ, against the μάθοι of M and a few other MSS (sch. 655).

667 paraphrase implies εἰ, not κεἰ—except for the version given by the recension PPd, which implies the latter (sch. 655).

676 Κεγχρείας, against the spelling of M and a few other MSS (669a).

682 γῆς πρὸς γῆν, *contra metrum*, and against the γῆν πρὸ γῆς of M[1] (sch. 677).

688 ηὔχουν, against ηὐχόμην in M and three other MSS.

696 πρό, against M's πρῷ.

*712 Γύποδας, with most MSS; records existence of a variant γε πόδας, and (possibly) another variant γυμνόποδας.

[1] This reading occurs in the Medicean manuscript (before correction) alone of Dawe's MSS; but I also find it in cod. L (Laur. 32. 2), which was not included among the MSS that he collated.

725 κατοικιοῦσι(ν), against κατοικοῦσιν of M before correction and some other MSS (723b).
741 μηδ' ἐπῶν, with all MSS (741b, lemma).
801 τοιοῦτον, *contra metrum*, against M and a few other MSS (801a, lemma).
806 πόρου with most MSS, against M's πόρον (801a).
897 πλασθείην, probably followed by ἐν (894a).
*897 paraphrases both the γαμέτᾳ of almost all MSS, and (apparently) an alternative reading γαμετῇ, which is otherwise found only as a variant in Pγρ and Dawe's cod. I (894a).
900 δυσπλάγχνοις, *contra metrum*, with almost all MSS (894a).
916 read a word which he paraphrases as τόποις, for κτύποις of all MSS (sch. 907, with note).
*917 reads πιστός, but also records existence of a variant πυστός, otherwise only found in P *supra lineam* (sch. 907).
948 πρὸς ὧν τ', with almost all MSS; the PPd recension, however, implies the omission of the τε (sch. 947, with app. crit).
968-9 attributes this couplet to Prometheus, with all MSS; ignores line 970 in the paraphrase (971a).
986 ὡς παῖδα, with M and many other MSS (sch. 986, lemma).
998 ὤπται, with almost all MSS, against M's ὦ παῖ (sch. 997).
1026 probably read μή τι rather than the μή τοι of MYa, to judge by his paraphrase μηδέν τι προσδόκα (1022b).
1049 τῶν τ' οὐρανίων, with M and almost all MSS (sch. 1043).
1057 the paraphrase εἰ τὰ τοῦδ' εὐτυχῶς ἔχουσιν implies that he certainly read εἰ, followed perhaps by (τὰ?) τοῦδ' εὐτυχ(ῇ?); cf. 1057b in DP (1054a).
1071 ἅτ' ἐγὼ, with M and most other MSS (sch. 1071, lemma).

There are 75 passages in the above list. In 5 of them the A-commentator adopts, or notices as a variant, a unique or very rare reading (168, 226, 897, 916, 917). In 34 others he differs from M, always being followed in this by some of the *codices veteres*, and usually by the majority of them. In the remaining passages he is either in agreement with all (or nearly all) the known manuscripts, including M, or the case is doubtful.

At this point a problem must be posed. The Triad edition by the A-commentator was, *ex hypothesi*, the ultimate ancestor of the scholia with which our *codices veteres* are equipped—however much those scholia have been contaminated with other material

(notably with the Medicean-type scholia) and added to in the different individual manuscripts. Was it likewise the ultimate ancestor of the poetic text found in our *codices veteres*—that poetic text, like the scholia, having subsequently suffered contamination (notably with a Medicean-like text)? In itself, to judge by what is known of the relation between text and scholia in other traditions, this is not an extravagant assumption, but rather a natural one. Should it be correct, the A-commentator's work would mark a crucial moment in the textual history of Aeschylus' plays. But only much closer analysis than can be attempted here, and more collations of the *veteres* than those published to date, could make proof possible one way or the other.

A further problem outstanding is the relationship between the A-commentator's edition of the Triad and the σχόλια παλαιά preserved by Triclinius on the *Agamemnon* and the *Eumenides*. Were they originally all part of the same project—a twelfth-century edition of the "Pentad", of which only the first three plays subsequently found general favour in the schools, while the last two were rescued from oblivion at the eleventh hour by Triclinius? I have noticed certain family resemblances between the A-commentary and the σχόλια παλαιά, but, again, to pursue this question is beyond the scope of the present book.

SECTION EIGHT

BIBLIOGRAPHY

This select bibliography includes all books mentioned in the Introduction or the notes to the edition, with a few others that I have found useful, but have not had occasion to cite. It does not include certain periodical works to which references are given as they occur; or editions of fragments, etc., which are listed in the *Index Auctorum*.

BAUER, W.: *Griechisch-Deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments*, fifth edition, Berlin 1963.

BUTLER, S.: see STANLEY.

COUGNY, E. (ed.): *Epigrammatum Anthologia Palatina cum Planudeis et Appendice Nova*, 3 vols., Paris 1890.

DÄHNHARDT, O. (ed.): *Scholia in Aeschyli Persas*, Leipzig 1894.

DALE, A. M.: *Collected Papers*, Cambridge 1969.

DAWE, R. D.: *The Collation and Investigation of Manuscripts of Aeschylus*, Cambridge 1964.

DE PROPRIIS, A.: *Eschilo nella Critica dei Greci*, Turin 1941.

DI BENEDETTO, V.: "Il Silenzio di Achille nei Mirmidoni di Eschilo" in: *Maia* 19 (1967) 373-386.

DINDORF, Gulielmus: *Aeschyli Tragoediae, Tom. III: Scholia Graeca e codicibus aucta et emendata*, Oxford 1851 (repr. Hildesheim 1962).

FAEHSE: *Sylloge lectionum graecarum glossarum scholiorum in tragicos graecos ... in codicibus MSS. qui in bibliotheca imperiali Parisiis adservantur*. Leipzig 1813. [I have not been able to obtain a copy of this book, which is referred to by Francken, Dindorf, and Smyth (II). My rare reports of Faehse's conjectures are taken from Francken and Dindorf.]

FRAENKEL, E. (ed.): *Aeschylus: Agamemnon*, 3 vols., Oxford 1950.

FRANCKEN, C. M.: *Disputatio Critica de antiquarum Aeschyli interpretationum ad genuinam lectionem restituendam usu et auctoritate*, Utrecht 1845.

FREY, J. J.: *De Aeschyli Scholiis Mediceis*, Diss. Bonn 1857.

GARVIE, A. L.: *Aeschylus' Supplices: Play and Trilogy*, Cambridge 1969.

HEIMSOETH, F.: *Die Indirekte Überlieferung des aeschyleischen Textes*, Bonn 1862.

KIRCHHOFF, A. (ed.): *Aeschyli Tragoediae*, Berlin 1880 [includes a not very accurate text of the Medicean scholia.]

LAMBROS, S. P.: Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἑλληνικῶν κωδίκων, 2 vols., Cambridge 1900.

"LSJ" = H. G. LIDDELL and R. SCOTT: *A Greek-English Lexicon*, new edition revised by H. STUART-JONES, Oxford 1940.

MATTHIESSEN, K.: „Manuscript Problems in Euripides' *Hecuba*" in: *Greek Roman and Byzantine Studies* 10 (1969) 293-305.

MURRAY, G. (ed.): *Aeschyli Septem quae supersunt Tragoediae*, second edition, Oxford 1955.

PALEY, F. A.: *Commentarius in Scholia Aeschyli Medicea*, Cambridge 1878 (repr. Amsterdam 1967).

PASQUALI, G.: *Storia della Tradizione e Critica del Testo*, second edition, Florence 1952.

PAUW, J. C. de (ed.): *Aeschyli Tragoediae Superstites, graeca in eas scholia, et deperditarum fragmenta*, 2 vols., The Hague 1745.

POSITANO, L. M., HOLWERDA, J., and KOSTER, W. J. W.: *Scholia in Aristophanem, Pars IV: Jo. Tzetzae Commentarii in Aristophanem*, 4 vols., Groningen and Amsterdam 1960-1964.

ROBORTELLO, F.: *Scholia in Aeschyli tragoedias omnes ex vetustissimis libris manuscriptis collecta atque in hoc corpus redacta a Francisco Robortello Utinensi*, Venetiis, ex officina Erasmiana Vincentii Valgrisii, 1552.

ROMAGNOLI, E.: "Il contenuto degli scoli laurenziani di Eschilo", in: *Atti del Reale Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti* 75, Part II (1915-16) 849-893.

RÖMER, A: "Studien zu der Handschriftlichen Überlieferung des Aischylos und den alten Erklärern derselben", in: *Sitzungsberichte ... der Akademie der Wissenschaften zu München* II (1888) 201-254.

ROSTAGNO, E.: *L'Eschilo Laurenziano*, Florence 1896.

SCHÖMANN, G. F. (ed.): *Des Aischylos Gefesselter Prometheus*, Greifswald 1844.

SCHÜTZ, C. G. (ed.): *Aeschyli Tragoediae quae supersunt ac deperditarum fragmenta ... accedunt scholia Graeca*, 3 vols., London 1823.

SIKES, E. E., and WILLSON, St. J. B. W. (ed.): *The Prometheus Vinctus of Aeschylus*, London 1898.

SMYTH, H. W.: (I) "The Commentary on Aeschylus' Prometheus in the Codex Neapolitanus", in: *Harvard Studies in Classical Philology* 32 (1921) 1-98.
(II) "Catalogue of the Manuscripts of Aeschylus", in: *Harvard Studies in Classical Philology* 44 (1933) 1-62.

STANLEY, T (ed.): *Aeschyli Tragoediae Septem cum Scholiis Graecis omnibus* (etc.), London, 1663. [I have mostly used S. Butler's reprint, which includes the additional notes that Stanley made for a second edition: *Aeschyli Tragoediae quae supersunt*, 8 vols., Cambridge 1809-1816; vol. I contains the *Prometheus* and its scholia].

TURNER, E. G.: *Greek Papyri: an Introduction*, Princeton 1968.

TURYN, A.: (I) "*Aeschylus*" = *The Manuscript Tradition of the Tragedies of Aeschylus*, New York 1943 (repr. Hildesheim 1967). [References to "Turyn" alone are also to this book].
(II) "*Sophocles*" = *Studies in the Manuscript Tradition of the Tragedies of Sophocles* (Illinois Studies in Language and Literature, vol. XXXVI, Nos. 1-2), Urbana 1952.
(III) "*Euripides*" = *The Byzantine Manuscript Tradition of the Tragedies of Euripides*, Urbana 1957.

VICTORIUS, P. (ed.): *Aeschyli Tragoediae VII*, Paris 1557. [Contains, in the words of the title-page, "Scholia in easdem, plurimis in locis locupletata, et in penè infinitis emendata"].

"WECKLEIN-VITELLI" = *Aeschyli Fabulae cum lectionibus et scholiis codicis Medicei et in Agamemnonem codicis Florentini ab Hieronymo Vitelli denuo collatis* edidit N. Wecklein, Berlin 1885-1893.

WEISSMANN, K.: *Die scenischen Anweisungen in den Scholien zu Aischylos, Sophokles, Euripides und Aristophanes*, Bamberg 1896.

WENDEL, C.: Art. *Tzetzes* in Pauly-Wissowa, *R. E.* Ser. 2, VII. 2 (1948), cols. 1959-2011.

WILAMOWITZ-MOELLENDORF, U. VON: (I) "Die Überlieferung der Aischylos-Scholien", in: *Hermes* 25 (1890) 161-170.
(II) (ed.) *Aeschyli Tragoediae*, Berlin 1914 (repr. 1958).

ZUNTZ, G.: *An Inquiry into the Transmission of the Plays of Euripides*, Cambridge 1965.

SECTION NINE

GUIDE TO THE USE OF THIS EDITION

Line-numbering: the line-numbers are those of Murray's Oxford text (which coincide almost always with those of Wilamowitz' and Dindorf's editions).

Insetting: All material printed across the full width of the page derives from the manuscripts collectively called "A" (Section III, Group i), or the great majority of them, and is assumed, for the reasons given in Sections IV and V, to have formed part of the original A-commentary. All other material is inset by one inch, and the source or sources from which it is derived are given in full at the beginning of each item.

The Vita Aeschyli and Prolegomena to the Prometheus: The text presented is based on the "A" manuscripts, with this qualification: since the opening pages of Y are entirely missing, and DX contain only fragments of this preliminary material, I have called in another *codex vetus*, Xc (Section III, Group iv), for additional support.

Where the "A" material is concerned, the reader should note that I am not attempting to restore the earliest form of the *Vita* and Prolegomena, but to restore them *as they stood in the A-commentary*. The upper register of the apparatus criticus shows the variant readings among the "A" manuscripts employed; the lower register shows the points at which the Medicean manuscript differs from the restored A-commentary text. In the "minority" items (IIc, d, e, f, and IIId) a different procedure is adopted: here the attempt is to restore so far as possible the earliest form of the text, from the manuscripts shown at the beginning of each item.

The scholia: All scholia found in the "A" manuscripts (whether individually or collectively) and in DW are printed here, with the exception of certain trivial or irrelevant items. All scholia found in the Medicean manuscript, except for the additions made by later hands, are also printed. Only a selection is given from the scholia in the other manuscripts used (Groups iv and v in Section III). For the principles adopted in selection and rejection, see Section VI.

The interlinear glosses: All glosses found in the Medicean manuscript, except for the additions made by later hands, are printed here. There is a generous selection of glosses from the "A" manuscripts and DW, and a small selection of the more interesting or significant glosses from the remaining manuscripts.

It early became clear that even to print all the glosses found only in a small group of the *codices veteres* would double the size of the book and at the same time defeat its purpose—which was to produce, so far as the conditions allowed, a readable and intelligible edition of the pre-Thoman scholia on the *Prometheus*. My procedure has been only to print those glosses that seemed to contribute material of factual or textual interest not preserved in the regular marginal scholia, or to throw light on the A-commentary. At places where the text or interpretation of the *Prometheus* are seriously disputed, I have given a very full selection (*e.g.* on *Prom.* 792). It is possible that I have missed some few useful items, but at least I have shielded the reader from encountering, a thousand times over, either broken extracts from the marginal scholia or such pitiable stuff as this: Ἥφαιστε] ὦ. σοι]τίνι; χρὴ]πρέπει. μέλειν] φροντίζειν. ἐπιτολὰς (sic)] τῶν (ἐπιτολ)ῶν. ἐντολάς. προστάξεις. Ἀττικόν—which are the glosses on a single line (*Prom.* 3) of a single *codex vetus* (B)![1]

Indication of contents and sources of scholia: If a scholium contains comment on more than one line of the poetic text, the scholium-number is immediately followed by a parenthesis showing the text-lines that are embraced by it; *e.g.* "526a (526-535)". A-scholia are *followed* by the letter "A"; if a given scholium is omitted by one of the "A" manuscripts, or if additional manuscripts have been collated for it, these facts are recorded, *e.g.*: "A. (om. C; contuli et DW)".[2] All Medicean and minority scholia are *preceded* by the symbols of the manuscripts that have been collated for them.[3]

---

[1] This is not to deny the value even of glosses like those just quoted as possible evidence for the interrelationship of manuscripts (in certain manuscript traditions), the thoughtpatterns of glossators, the history of the mediaeval Greek language, and the—evidently ghastly—educational practice of the Byzantine schoolrooms. But such studies are not within the scope of this book.

[2] It must be noted, however, that the content of "A" varies slightly over the *Prometheus* as a whole, since BNY are deficient in certain places. See the table given under "Symbols and abbreviations" below.

[3] In the minority scholia I do not necessarily cite *all* the manuscripts,

Apparatus criticus to the scholia and glosses: In this material, far more than in a regular classical text, peculiar errors abound in the manuscripts, so that drastic selection was necessary if the apparatus criticus was not to exceed in bulk the scholia themselves. Normally I have printed the consensus of the majority of my manuscripts without recording the minority readings, unless (a) the minority reading evidently represents a deliberate revision of the scholium concerned; there are many such readings in PPd throughout the play, constituting a separate recension; (b) the minority reading seems to throw some light on the relationship between the Medicean and the *codices veteres*, collectively or severally; (c) the text of the scholium concerned is unusually corrupt or doubtful. In a few passages the manuscripts, while not differing in substance, present such wildly differing word-orders that I have simply printed the text given in *one* of them, without recording all the variations of the others; in such cases the reader is warned by the formula "secutus sum (cod.) X".

Lemmata: Lemmata that are *found in the manuscripts* are followed by a full colon (:). If the manuscripts show significant variants or omissions, these are reported in the apparatus criticus. Lemmata *supplied by me* are followed by a square bracket (]); they are extracted from the poetic text of the manuscript(s) concerned, and so may often have an unfamiliar appearance. If there is serious doubt as to the readings there, this fact also is noted in the apparatus criticus. For glosses, the lemmata supplied normally consist of those words in the manuscript's poetic text over which the gloss is written.

Emendation, orthography, etc.: The orthography, accentuation, and punctuation found in the manuscripts have been brought into conformity with modern practice. Except in cases where the text or interpretation might be affected, such alterations are not noted. In the A-scholia the aim was to restore what the A-commentator

outside the basic group of "A" and DW, that to my knowledge contain a given scholium. For example, a scholium contained in BWY may very well occur in four or five others of the later *veteres* or mixed manuscripts (Section III, Groups iv and v) known to me; but unless BWY present an exceptionally doubtful text I shall not mention those others in my headings or apparatus criticus.

wrote, not what he ought to have written. I have therefore abstained from correcting his evident minor blunders from the parallel passages in the Medicean scholia, though this could often have been done (and the reader, if he wishes, can easily do it for himself by means of the cross-references). Nor have I attempted to "improve" his Greek style or syntax with reference to the Attic norms. A slightly different approach is demanded towards the minority scholia, especially to the Medicean, but also to others that seem to include ancient material in the form of quotations; here the aim should be to restore the scholium concerned, so far as possible, to its earliest form. Even in these, however, the uncertainties are so great that I have usually confined conjectural emendations to the apparatus criticus rather than introduce them into the text. *Ratio et res ipsa* are very well in dealing with a complete classical text, but in most of my material the *res* is so shaky at the edges that *ratio* must too often retire baffled before it. Many more conjectures than I have thought fit to record may be found in the *Appendix* and *Appendix Propagata* of Wecklein-Vitelli.

Symbols, Abbreviations, etc.: The symbols used for the individual manuscripts are given in the catalogue, Section III.

"A" = BCNPPdVXY through most of the *Prometheus*. Since the manuscripts B, N, and Y are deficient in certain parts, the following exceptions should be noted:
Prom. sch. 1-45a: "A" = BCNPPdVX.
sch. 197 med.-231a: "A" = CNPPdVXY.
sch. 843a-end: "A" = BCPPdVXY.
For "A" in the *Vita* and Prolegomena, see above, p. 52.

Mediceus = the Medicean manuscript, Laur. 32. 9; reference is to the hand of the *diorthota* unless otherwise noted.

Mediceum = Medicean scholium.

B (etc.) = the scribe who wrote the bulk of the scholia in cod. B (etc.); not necessarily, though in our manuscripts usually, the same scribe who wrote the poetic text (for exceptions, see Section III).

B*: the asterisk indicates that the note concerned has evidently been added by the scribe B after the completion of the first state of his text and scholia.

B^1 = reading of B before correction, or before addition of γρ note.

B^{pc} = reading of B after correction.

$B^{\gamma\rho}$ = note in B prefaced by the letters or compendium γρ (which may in theory stand for γράφεται, γράφε or γραπτέον, but in our manuscripts usually seems to stand for the first of these).

Bgl = interlinear gloss in B. Where several manuscripts share the same interlinear gloss, this is reported as "gll. in BXY" etc.

Bmarg = intramarginal note (*i.e.* a note written in the space between the poetic text and the regular scholia column, or anywhere in the outer margins) in B. Where several manuscripts share such a note, this is reported as "marg. in BXY" etc.

Cross-referencing: "= Mediceum 615" means that the passage concerned is identical, or identical but for minor verbal variants, with the Medicean scholium 615 or part of it.

"cf. Mediceum 615" means that the passage concerned closely resembles the Medicean scholium 615 or part of it.

add. = *addit* or *addunt*. This abbreviation simply means "contains in addition"; it does not imply that the material concerned has been subsequently added to the manuscripts.

Dind. = Dindorf, in his edition of the scholia.

edd. = consensus of the post-Renaissance editors of the complete scholia: Stanley, Schütz, and Dindorf.

nostri or omnes nostri = all the manuscripts used *for the particular scholium, gloss, or other item concerned.*

Weckl. = the edition of Wecklein-Vitelli.

Wil. = Wilamowitz.

( ) expansion of an abbreviation used in the manuscript.

< > letters supplied by modern editors.

<...> indicates that letters or words are assumed to be missing from the manuscripts.

... words omitted by the editor.

VITA AESCHYLI
PROLEGOMENA AD PROMETHEUM
SCHOLIA IN PROMETHEUM

VITA AESCHYLI

secundum Commentarium A

(1) Αἰσχύλος ὁ τραγικὸς γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος, Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον, υἱὸς Εὐφορίωνος, Κυναιγείρου ἀδελφὸς καὶ Ἀμεινίου, ἐξ εὐπατριδῶν τὴν φύσιν. (2) νέος δὲ ἤρξατο τῶν τραγῳδιῶν, καὶ πολὺ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπερῆρε κατὰ τὴν ποίησιν καὶ τὴν διάθεσιν τῆς σκηνῆς, τήν τε λαμπρότητα τῆς χορηγίας καὶ τὴν σκευὴν τῶν ὑποκριτῶν, τήν τε τοῦ χοροῦ σεμνότητα· ὡς καὶ Ἀριστοφάνης· «ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνά, καὶ κοσμήσας τραγικὸν κλῆρον». (3) συνεχρόνισε δὲ Πινδάρῳ, γεγονὼς κατὰ τὴν μ' Ὀλυμπιάδα. (4) γενναῖον δὲ αὐτόν φασι, καὶ μετασχεῖν ὁμολογοῦσι τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης σὺν τῷ ἀδελφῷ Κυναιγείρῳ, τῆς τε ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας. (5) κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῆς ποιήσεως ζηλοῖ τὸ ἁδρὸν ἀεὶ πλάσμα, ὀνοματοποιΐαις τε καὶ ἐπιθέτοις, ἔτι δὲ καὶ μεταφοραῖς, καὶ πᾶσι τοῖς δυναμένοις ὄγκον τῇ φράσει περιθεῖναι, χρώμενος. αἵ τε διαθέσεις τῶν δραμάτων οὐ πολλὰς αὐτῷ περιπετείας καὶ πλοκὰς ἔχουσιν, ὡς παρὰ

Commentarius A (= BCDNPPdV [in hoc permulta evanida] WXXc): Titulus incertus: Αἰσχύλου γένος P^{rp}V; γεν. Αἰσχ. CP[1] (add. τοῦ τραγικοῦ); Αἰσχύλου βίβλος τοῦ τραγικοῦ προκρίτου· ἧς καὶ καταρχὰς καὶ γένος τοῦ τρ N: in ceteris aut numquam erat aut nunc quidem videri non potest. 1 γένει μὲν ἦν] τὸ μὲν γένος ἦν PPd; γένος μέν ἐστιν X. 1-2 τὸν δῆμον] τῶν δήμων DVW^{ac}X. 2 Κυν. ἀδ.] inverso ordine PPd. 4 αὐτοῦ] ἑαυτοῦ C^{pc}WXXc. 4 κατὰ] κατά τε D; κατά γε B. 6 post Ἀριστοφ. add. PPd: φησὶ περὶ τούτου (αὐτοῦ Pd). 7 κλῆρον omnes nostri praeter D; λῆρον D et codd. Aristoph. (*Ran.* 1004 sq.). 8 συνεχρόνισε(ν) omnes nostri (etiam Mediceus, pace Wil. et Murr.). 9 ὁμολογοῦσι] om. DX. 10 post ναυμ. add. BX: σὺν τῷ νεωτέρῳ ἀδελφῷ Ἀμεινίᾳ, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς (Πλαταῖς X) πεζομαχίας 11 textus incertus; σύνθεσιν BDNX; θέσιν cet. 12 καὶ μεταφ.] καὶ om. DX. 13 δυναμένοις: hic deficit X. 13: ordo περιθ. τ. φρασ. PPdXc.

Loci, ubi Mediceus a textu Commentarii A differt: Titulus in Mediceo: Αἰσχύλου Βίος. 1 ἦν] ἐστιν (= X). 1-2 τῶν δήμων Med. (= DVW^{ac}X). 2 Κυναι-] Κυνε-. 2 καὶ Ἀμ.] om. 4 αὐτοῦ] ἑαυτοῦ (= C^{pc}WXXc). 4 ὑπερῆρε] -εν (talia amplius non notantur). 4 κατὰ] κατά τε (cf. DB). 7 κλῆρον] λῆρον (= D). 9 ὁμολογοῦσι] om. (= DX). 10 Κυναι-] Κυνε-. 10 post ναυμ. add. Mediceus: σὺν τῷ νεωτάτῳ τῶν ἀδελφῶν Ἀμεινίᾳ, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς ναυμαχίας (sic). Cf. BX. 11 σύνθεσιν et Med. 12 καὶ μεταφ.] καὶ om. (= DX).

τοῖς νεωτέροις· μόνον γὰρ ζηλοῖ τὸ βάρος τοῖς προσώποις, ἀρχαῖον εἶναι κρίνων τοῦτο τὸ μέρος μεγαλοπρεπές τε καὶ ἡρωικόν, τὸ δὲ πανοῦργον κομψοπρεπές τε καὶ γνωμολογικὸν ἀλλότριον τῆς τραγῳδίας ἡγούμενος· ὥστε διὰ τὸ πλεονάζειν τῷ βάρει τῶν προσώπων κωμῳδεῖται παρὰ Ἀριστοφάνους. (6) ἐν μὲν γὰρ τῇ Νιόβῃ ἕως τρίτης ἡμέρας ἐπικαθημένη τῷ τάφῳ τῶν παίδων οὐδὲν φθέγγεται ἐγκεκαλυμμένη· ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἕκτορος Λουτροῖς ἐγκεκαλυμμένος ὁμοίως ὁ Ἀχιλλεὺς οὐ φθέγγεται, πλὴν ἐν ἀρχαῖς ὀλίγα πρὸς Ἑρμῆν ἀμοιβαῖα. (7) διὸ ἐκλογαὶ μὲν παρ' αὐτῷ τῇ κατασκευῇ διαφέρουσαι πάμπολλαι ἂν εὑρεθεῖεν, γνῶμαι δὲ ἢ συμπάθειαι ἢ ἄλλο τι τῶν δυναμένων εἰς δάκρυον ἀπαγαγεῖν οὐ πάνυ· ταῖς τε γὰρ ὄψεσι καὶ τοῖς μύθοις πρὸς ἔκπληξιν τερατώδη μᾶλλον ἢ πρὸς ἀπάτην κέχρηται. (8) ἀπῆρε δὲ εἰς Ἱέρωνα τὸν Σικελίας τύραννον, κατά τινας μὲν ὑπὸ Ἀθηναίων κατασπουδασθεὶς καὶ ἡσσηθεὶς νέῳ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ, κατὰ δὲ ἐνίους ἐν τῷ εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι τεθνηκότας ἐλεγείῳ ἡσσηθεὶς Σιμωνίδῃ· τὸ γὰρ ἐλεγεῖον πολὺ τῆς περὶ τὸ συμπαθὲς λεπτότητος μετέχειν θέλει, ὃ τοῦ Αἰσχύλου, ὡς ἔφαμεν, ἐστὶν ἀλλότριον. (9) τινὲς δέ φασιν ἐν τῇ ἐπιδείξει τῶν Εὐμενίδων σποράδην εἰσαγαγόντα τὸν χορὸν τοσοῦτον ἐκπλῆξαι τὸν δῆμον ὥστε τὰ μὲν νήπια ἐκψῦξαι, τὰ δὲ ἔμβρυα ἐξαμβλωθῆναι. ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν, Ἱέρωνος τότε τὴν Αἴτνην κτίζοντος, ἐπεδείξατο τὰς Αἴτνας, οἰωνιζόμενος βίον ἀγαθὸν τοῖς συνοικοῦσι τὴν πόλιν. (10) καὶ σφόδρα τῷ τυράννῳ Ἱέρωνι καὶ τοῖς Γελῴοις τιμηθείς, ἐπιζήσας τρίτον ἔτος τοῦτον ἐτελεύτα τὸν τρόπον· ἀετὸς χελώνην ἁρπάσας, ὡς ἐγκρατὴς γενέσθαι τῆς χελώνης

Commentarius A (= BCDNPPdVWXc): 1 textus incertus; τοῖς προσώποις, tantum, CNWXc; περιτιθέναι τοῖς προσ. BD cum Mediceo; τοῖς προσ. περιτιθέναι PPd. 1 ἀρχαῖον: hic deficit D. 5 παρὰ] περὶ VW. 5 Ἀριστοφάνους] -ει BXc. 5 τρίτης ἡμέρας omnes nostri (et V). 7 Λουτροῖς omnes nostri (et V). 9 πάμπολλαι] πάμπολοι (sic) C; πάμπολυ N. 10 ἀπαγαγεῖν] ἐπαγαγεῖν P. 12 εἰς] πρὸς B. 12-13 τὸν Σικ. τυρ.] om. N. 18 εἰσαγαγόντα] εἰσάγοντα PPd. 18 ὥστε] ὡς BN. 20 Αἴτνας] Αἰτναί(ας?) B; αἰτίας Pγρ. 21 συνοικοῦσι] συνοικίζουσι PPd. 21 τῷ] τῷ τε CNP. 22 post ἔτος add. PPd: γηραιός. 22-23] ordo ἐτελ. τουτ. τ. τροπ. PPd. 23: post ἀετὸς add. BC: γάρ. 23 sq. τῆς χελ. τῆς οὐρ.] τῆς ἄγρας N; ταύτης PPd.

Mediceus: 1 τοῖς προσώποις] περιτιθέναι τοῖς προσ. 5 Ἀριστοφάνους] terminatio nominis incerta. 5 τριτ. ἡμ.] τρίτου μέρους. 7 ἐν δὲ] ἔν τε. 7 Λουτροῖς] Λύτροις. 7 ἐγκεκαλυμμένος . . . Ἀχιλλεὺς] Ἀχιλλεὺς ὁμοίως ἐγκεκαλυμμένος hoc ordine. 9 πάμπολλαι] πάμπολλοι (cf. CN). 10 ἀπαγαγεῖν] ἀγαγεῖν. 12 εἰς] ὡς. 12-13 τὸν Σικ. τυρ.] om. (= N). 14 τῷ Σοφ.] τῷ om. 18 ὥστε] ὡς (= BN). 20 τότε] τε. 21 συνοικοῦσι] συνοικίζουσι (= PPd). 21 τῷ] τῷ τε (= CNP). 22 post ἔτος add.: γηραιὸς (= PPd). 22-23] ordo ἐτελ. τουτ. τ. τροπ. (= PPd). 23 post ἀετὸς add.: γὰρ (= BC). 23 sq. τῆς χελ. τῆς οὐρ.] τῆς ἄγρας (= N).

τῆς οὐρᾶς οὐκ ἴσχυεν, ἀφίησι κατὰ πετρῶν, αὐτῆς συνθλάσσων τὸ δέρμα· ἡ δὲ ἐνεχθεῖσα κατὰ τοῦ ποιητοῦ φονεύει αὐτόν. χρησμὸς δὲ ἦν αὐτῷ δοθεὶς οὕτως· «οὐράνιόν σε βέλος κατακτανεῖ». (11) ἀποθανόντα δὲ Γελῷοι πολυτελῶς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι θάψαντες ἐτίμησαν μεγαλοπρεπῶς, ἐπιγράψαντες τούτῳ·

«Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
μνῆμα καταφθίμενον πυραφόροιο πέλας·
ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι,
καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος».

εἰς τὸ μνῆμα δὲ φοιτῶντες ὅσοις ἐν τραγῳδίαις ἦν ὁ βίος ἐνήγιζόν τε καὶ τὰ δράματα ὑπεκρίνοντο. (12) Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἠγάπησαν Αἰσχύλον ὡς ψηφίσασθαι μετὰ θάνατον αὐτοῦ τὸν βουλόμενον διδάσκειν τὰ Αἰσχύλου χορὸν λαμβάνειν. (13) ἐβίωσε δὲ ἔτη ξγ', ἐν οἷς ἐποίησε δράματα ο', καὶ ἐπὶ τούτοις σατυρικὰ ἀμφὶ τὰ ε'. νίκας δὲ τὰς πάσας εἰλήφει ιγ'· οὐκ ὀλίγας δὲ μετὰ τελευτὴν νίκας ἀπηνέγκατο.

SUPPLEMENTA IN VITAM AESCHYLI

Supplementum (*a*): (14) πρῶτος Αἰσχύλος πάθεσι γενικωτάτοις τὴν

Commentarius A (= BCNPPdVWXc): 1 αὐτῆς] αὐτὴν PPd. 1 συνθλάσσων] συνθλάσων PPdV. 2 ἡ δὲ ἐνεχθεῖσα] τοῦ δέρματος δὲ ἐνεχθέντος B. 3 κατακτανεῖ: sic omnes nostri excepto C (κτανεῖ). 3 ἀποθανόντα] -ος CVXc. 5 τούτῳ] τοῦτο PPd; οὕτως C. 7: sic nostri, nisi quod πυροφόροιο B (recte), πυρειφυροιο Xc, et σέλας BXc. Vera lectio πυροφόροιο Γέλας petitur e Plutarcho. 8 ἄλσος] ἄλλος CNPγρ. 10 post ὅσοις add. PPd: ἄν. 10 ἐνηγ. τε] ἐνόμιζόν τε VWXc; ἐνομίζοντο C. 13 χορὸν] χρυσὸν BPPd. 13 ἐβίωσε] ἐβίω PPd; ἐβίου B. 13 ξγ'] ἑξήκοντα καὶ πέντε PPd; ξε' καὶ τρία B. 15 εἰλήφει] εἴληφε B ut vid. 15 ιγ' vel δέκα καὶ τρεῖς plerique; τρισκαίδεκα B. 16 sqq.: Supplementum (a) partem fuisse Commentarii A veri simile est, quamquam abest a PPd. Habent BCNVWXc.

Mediceus: 1 αὐτῆς] αὐτὴν (= PPd). 1-2 τὸ δέρμα . . . ἐνεχθεῖσα] τοῦ δέρματος· ἐνεχθεῖσα δὲ (cf. B). 2-3 χρησμὸς . . . οὕτως] χρηστηριασθεὶς δὲ ἦν. 3 κατακτανεῖ] κατακτενεῖ. 5 τούτῳ] οὕτω (cf. C). 6 Ἀθηναῖον] Ἀθηναίων. 7 πυραφ.] παραφόροιο. 7 πέλας et Mediceus. 8 ἄλσος] ἄλλος (= CNPγρ). 10 ἐν] om. 13 ἐβίωσε] ἐβίω (= PPd. cf. B). 15 εἰλήφει] εἴληφε (cf. B). 15 ιγ'] τρεισκαίδεκα (cf. B). 17 γενικωτάτοις] γεννικωτάτοις.

τραγῳδίαν ηὔξησε, τήν τε σκηνὴν ἐκόσμησε καὶ τὴν ὄψιν τῶν θεωμένων κατέπληξε τῇ λαμπρότητι, γραφαῖς καὶ μηχαναῖς, βωμοῖς τε καὶ τάφοις, σάλπιγξιν, εἰδώλοις, Ἐριννύσι, τούς τε ὑποκριτὰς † χειρὶ σκεπάσας καὶ τῷ σύρματι ἐξογκώσας, μείζοσί τε τοῖς κοθόρνοις μετεωρίσας. (15) ἐχρήσατο δὲ ὑποκριτῇ πρῶτα μὲν Κλεάνδρῳ, ἔπειτα δὲ καθὸ δεύτερον αὐτῷ προσῆψε Μυωνίσκον τὸν Χαλκιδέα· τὸ δὲ τρίτον ὑποκριτὴν αὐτὸς ἐφεῦρεν, ὡς καὶ Δικαίαρχος ὁ Μεσήνιος, Σοφοκλῆς. (16) τὸ δὲ ἁπλοῦν τῆς δραματοποιΐας εἰ μέν τις πρὸς τοὺς μετ᾽ αὐτὸν λογίζοιτο, φαῦλον † μὲν ὑπολαμβάνοιο † καὶ ἀπραγμάτευτον· εἰ δὲ πρὸς τοὺς ἀνωτέρω, θαυμάσειε τῆς ἐπινοίας τὸν ποιητὴν καὶ τῆς εὑρέσεως. † οὕτω δὲ δοκεῖ τελεωτέρας τραγῳδίας ποιητὴς ὁ Σοφοκλῆς γεγονέναι, ὀρθῶς μὲν δοκεῖ· λογιζέσθω δὲ ὅτι πολλῷ χαλεπώτερον ἦν ἐπὶ Θέσπιδι, Φρυνίχῳ τε καὶ Χοιρίλῳ ἐς τοσόνδε μεγέθους τὴν τραγῳδίαν προσαγαγεῖν ἢ † ἐπὶ Αἰσχύλου εἰπόντος † ἐς τὴν τοῦ Σοφοκλέους ἐλθεῖν τελειότητα.

Supplementum (b): (17) ἐπίγραμμα γραφὲν εἰς τὸν τάφον Αἰσχύλου· «ἀετοῦ ἐξ ὀνύχων βρέγμα τυπεὶς ἔθανεν».

Commentarius A (= BCNVWXc): 3 χειρὶ omnes nostri (et V, et Mediceus; χειρίδι coni. Robortellus, χειρῖσι Bodius). 6 τὸ δὲ] τὸν δὲ N. 7 ὡς καὶ omnes nostri (et V). 7 Μεσήνιος: sic omnes nostri (et V). 9 ὑπολαμβάνοιο] -οιτο C. 10 οὕτω] ὅτε N. 12 χαλεπώτερον] -ος C. 12 Χοιρίλῳ] -ίλλῳ BNV(?). 12 ἐς (non εἰς) omnes nostri. 13 τοσόνδε] τόσονδὲ his accentibus BWXc. 13 ἐπὶ Αἰσχύλου εἰπόντος omnes nostri (ἐπὶ Αἰσχύλῳ εἰσιόντα coni. Nauck ap. Ritschl-Schoell, ed. *Septem* [1875], p. 6). 14 ἐς τὴν] εἰς τὴν BN. 15 sqq.: Supplementum (b) praebent BCNPPdVWXc. In PPd post *Vitae* par. 13 collocatur (titulus: ἕτερον ἐπίγραμμα κ.τ.λ.); in B post Suppl. (e); in ceteris post Suppl. (a). 16 ἔθανεν omnes nostri.

Mediceus: 3 Ἐριννύσι] Ἐρινύσι 5 πρῶτα] πρώτῳ 5 καθὸ] καὶ τὸν. 6 Μυωνίσκον] Μυννίσκον. 6 τὸ δὲ] τὸν δὲ (= N). 7 ἐφεῦρεν] ἐξ-. 7 ὡς καὶ] ὡς δὲ. 7 Μεσήνιος et Mediceus. 9 ὑπολαμβάνοιο] ἐκλαμβάνοι. 10 οὕτω] ὅτῳ recte (cf. N). 10 τελεωτέρας] -ώτερος 11 ὁ Σοφ.] ὁ om. 12 χαλεπώτερον] -ος (= C). 12 Φρυν.] Φρονίχῳ. 13 τοσόνδε] τόσονδὲ his accentibus (= BWXc). 12 προσαγ.] προαγ. 13 εἰπόντος] εἰπόντα. 14 ἐς τὴν] εἰς τὴν (= BN). 14 τοῦ Σοφ.] τοῦ om. 15 ἐπίγραμμα ... Αἰσχύλου] ἐπιγέγραπται τῷ τάφῳ αὐτοῦ. 16 ἔθανεν] ἔθανον.

Supplementum (*c*): codices Mediceus, La, O: (18) φασὶν ὑπὸ Ἱέρωνος ἀξιωθέντα ἀναδιδάξαι τοὺς Πέρσας ἐν Σικελίᾳ καὶ λίαν εὐδοκιμεῖν.

Supplementum (*d*): codices Mediceus, D, La, O, V: ΕΚ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ: ταύτῃ καὶ ἄριστος εἰς τραγῳδίαν Αἰσχύλος κρίνεται, ὅτι εἰσάγει πρόσωπα μεγάλα καὶ ἀξιόχρεα. καί τινες ἤδη τῶν τραγῳδιῶν αὐτοῦ διὰ μόνων οἰκονομοῦνται θεῶν, καθάπερ οἱ Προμηθεῖς· τὰ γὰρ δράματα συμπληροῦσιν οἱ πρεσβύτατοι τῶν θεῶν, καὶ ἔστι τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ τῆς ὀρχήστρας θεῖα πάντα πρόσωπα.

Supplementum (*e*): codices Mediceus, B, O, V, X: (19) τῶν ποιημάτων ἃ μέν ἐστι διεξοδικὰ καὶ διηγηματικὰ καὶ ἀπαγγελτικά, ἃ δὲ δραματικὰ καὶ μιμητικά, ἃ δὲ ἐξ ἀμφοῖν, ἃ δὲ μόνον δραματικά· αὐτὰ γὰρ ἐνεργεῖ καὶ λέγει ἅμα τὰ πρόσωπα, καὶ αὐτὰ τὸ κῦρος ἔχει. διὰ τοῦτο αἱ τῶν δραμάτων ἐπιγραφαὶ προγράφονται τοῦ ποιητοῦ· «Νιόβη Αἰσχύλου». «Ὁμήρου» δὲ «Ἰλιάς»· μικταὶ γάρ εἰσιν αἱ ποιήσεις † αὐτῶν.

App. crit. in Supplementa (*c*), (*d*) *et* (*e*): Supplementum (c) hoc loco reddendum esse videbatur, quamvis in nullo codice Commentarii A exstet. Cf. sch. Aristoph. *Ran.* 1028. Supplementum (d) collocavi post Suppl. (c), Medicei ordinem secutus; DLaO hic illic inter *Vitae* Supplementa ponunt, V inter Prolegomena ad *Prom.* (b) et Suppl. (e). Supplementum (e) quo ordine poni debeat, incertum; secutus sum ordinem codicum BV. Post Prolegomena ad *Prom.* (b) collocant Mediceus et O; seorsum in imo fol. 25*R* habet X. Primae tragoediae titulo primitus adscriptum esse censet Wil. 4-5: titulum om. D. 8 διὰ μόνων O; διὰ δαμόνων (sic) La; δαιμόνων Mediceus DV. 9-10 τὰ γὰρ . . . θεῶν] om. D. 10 καὶ ἔστι] καὶ ὅτι D. 12: ante τῶν ποιημ. add. O: τὰ εἴδη. 15 αὐτὰ γὰρ] αὐτοὺς γὰρ B; αὐτίκα O. 16 κῦρος Mediceus X; κύρσος BV; κῦδος O. 16-19: nugae haud admodum dissimiles inveniuntur in *Excerptis de Comoedia* VIII. 1 (*Aeli Donati Commentum Terenti* ed. P. Wessner, Leipzig 1902, Vol. I, p. 28). 17 προγράφονται Mediceus V; προσγράφονται OX; γράφονται B. 18 post Αἰσχύλου plenam interpunctionem adieci. Tum in 19 pro αὐτῶν (codd. omnes) scripserim αὐτοῦ, ut fiat sensus: «nam eius (sc. Homeri) carmina mixti sunt generis ‹in quo poetae nomen praescribere debemus›.»

Supplementum (f): codex W: τί ἔστι δρᾶμα; μίμησις τῶν προγεγονότων πραγμάτων. πόθεν δρᾶμα; ἐπὶ τοῦ μεμελημένως δρᾶσθαι ἐν θεάτροις.

App. crit. in Supplementum (f): 2 μεμελημένως scripsi; μεμηλῶς W.

PROLEGOMENA AD PROMETHEUM

secundum Commentarium A

(*a*) ΥΠΟΘΕΣΙΣ: Προμηθέως ἐν Σκυθίᾳ δεδεμένου διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ πυνθάνεται Ἰὼ πλανωμένη, κατ' Αἴγυπτον γενομένη ὅτι ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. Ἑρμῆς τε παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διί. καὶ τέλος βροντῆς γενομένης ἀφανὴς γίνεται ὁ Προμηθεύς.

κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κόλχοις· παρὰ δ' Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται.

ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων γυναικῶν νυμφῶν. τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστι Προμηθέως δέσις.

(*b*) *Correctio Argumenti*: ἰστέον ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις τέρμασι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔστι συμβαλεῖν.

Commentarius A (= BCDPPdVWXc): Prolegom. (a): 1 ὑποθ. om. BCDVX; add. τοῦ δράματος PPdW; add. Αἰσχύλου Προμηθέως Δεσμώτου Xc. 2 πλανωμένη] πλανωμένη καὶ BCVW, corruptum corrumpentes; vide ad 2 proxim. 2 γενομένη ὅτι nostri praeter PPd. Sic scripserunt et Mediceus e¹, credo, auctor Commentarii A. Bene paradosin emendant PPd (et cod. K), qui ὅτι hic omittunt, sed post 5 πλανωμένη addunt. 4 post Διί add. PPd (et K et La): προέλεγε γὰρ ὁ Προμηθεὺς ὡς ἐξωσθήσεται ὁ Ζεὺς τῆς ἀρχῆς ὑπό τινος οἰκείου υἱοῦ. 4-5 καὶ τέλος] τέλος δὲ PPd (et K et La). 9 γυναικῶν] om. DPPd. 11 sqq.: Prolegom. (b). Hanc notam om. B, habent ceteri. In CDPPd sequitur Argumentum, quem ordinem servavi; in ceteris collocatur aut in initio Prolegomenon ad *Prom.* aut in fine. Vide etiam sch. 1b, ubi iterum in codd. invenitur. 11 post ἰστέον add. PPdW: δὲ. 11 οὐ om. CDPdXc. 11 τὸν κοιν.] τὸν om. VXc. 12 φησὶ] φασὶ PPdV. 13 τέρμασι] μέρεσι DPPd; cf. sch. 1b. 13 ἔστι] ἔξεστι PPd. 13-14 συμβαλεῖν] ἐμβαλεῖν CV(?)WXc.

Mediceus: Prolegom. (a): 6 κεῖται δὲ] δὲ om. 9 γυναικῶν] om. (= DPPd). 11 sqq.: Prolegom. (b). Haec nota invenitur in Mediceo inter Suppl. in *Vitam* (d) et (e); repetitur etiam sub textum *Promethei* v. 11 (vide sch. 1d). 11: ὅτι] ὡς. 11 τὸν κοινὸν] τὸν om. (= VXc).

(*c*) ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ: Κράτος καὶ Βία· Ἥφαιστος· χορὸς Ὠκεανίδων· Προμηθεύς· Ὠκεανός· Γῆ· Ἡρακλῆς· Ἑρμῆς· Ἰὼ Ἰνάχου.

(*d*): codices BCD: τὸ Κράτος καὶ ἡ Βία προλογίζει.

1 sqq.: Prolegom. (c); habent BCDVWXc; om. PPd, nisi quod in P supplevit manus recentissima. 2] ordo in C: Προμ., χορ. Ὠκεανίδων, Ὠκεανός (recte, si ad ordinem scaenam ingredientium spectes). 2: post Ὠκεανός C habet Ἑρμῆς; tum in imo folio adiecit Γῆ, Ἡρακλῆς, Ἰὼ Ἰνάχου. 2-3] ordo in B: Ἰὼ Ἰνάχου, Ἑρμῆς (recte, si ad ordinem scaenam ingredientium spectes). 3 Ἰνάχου BCD; om. VWXc.

Mediceus: 1-3: var. lect. nulla. 4 Prolegom. (d): om.

SCHOLIA IN PROMETHEUM

1a χθονὸς μὲν ἐς τηλουρὸν: Διὰ τὸ πολὺ τοῦ ὄρους ἐκάλεσεν αὐτὸ τηλουρόν· τὸ ἐπιπολὺ διῆκον καὶ ἕλκον τὰ οἰκεῖα ὅρια μακράν. ἢ διὰ τὸ ὕψος· ἀφ' οὗ πόρρω τις ὁρᾶν δύναται. A.

Lemma: N (εἰς) X; om. cet.

b Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ Καυκάσῳ φασὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς Ἰὼ λεγομένων ἔστι συνιδεῖν. A (contuli et DW).

Ita fere omnes nostri, post 1a; melius traditur in *Prolegomenis ad Prom.* (b), et hoc loco a Mediceo 1d.
1 φασὶ] φησὶ PPdW. 1-2 ἀλλὰ . . . Ὠκεανοῦ] πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι δὲ τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ οὐκ ἀλλαχοῦ PPd. 3 ἔστι] ἔνεστι BDPγρ.

c Mediceus gl: τηλουρὸν] Εἰς τὸν Καύκασον.

d Mediceus: Ἰστέον ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις τέρμασι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔστι συμβαλεῖν.

In imo margine haec habet Mediceus, ita ut sub *Prom.* 11 collocentur. Cf. 1b adn.

e P* (ante 1a): τηλουρόν: Τὸ τῆλε καὶ μακρὰν τῶν ὁρίων ἡμῶν. ἢ παρὰ τὸ τῆλε ὁρᾶν διὰ τὸ ὕψος. ἢ τηλουρόν, τὸ ἐπιπολὺ διῆκον.

f CPPdVW (continuatur cum 1b): ἌΛΛΩΣ· τηλουρὸν εἶπεν εἰς τὸ ἀπαραμύθητον τοῦ δεθησομένου. καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει.

2-3 = Mediceum 2b, ubi aptior videtur esse *Philoctetis* citatio; cf. et 2a 1-3.

g CPPdW: Εἰς τὸ τηλοῦ τὸν ὅρον ἔχον, ὅ ἐστι πόρρω· τουτέστι τὸ μακρὰν ᾠκισμένον.

h (1-4) BBbWZf: νοῦς τοιοῦτος· «Ἰδοὺ ἤλθομεν ἡ Βία καὶ τὸ

Κράτος εἰς τὸν οἶμον τὸν ἄβατον, ὦ Ἥφαιστε, περάσαντες τὴν γῆν τὴν μακρὰν τῆς Καυκάσου ὄρους χθονὸς εἰς τὴν οἶμον τὴν Σκυθικήν.» καὶ γὰρ παρὰ τὰ Εὐρωπαῖα μέρη ἀνεσκολοπίσθη ὁ Προμηθεύς.«οὐκ ἐνδέχεται οὖν βραδύνειν σε, ὦ Ἥφαιστε, ἀλλὰ πληροῦν τὰς ἐπιτολὰς ἅς σοι ὁ πατὴρ ἐκέλευε Ζεύς.» ἢ οὕτως· «ὦ Ἥφαιστε, χρὴ φροντίζειν τῶν ἐπιτολῶν τοῦ Διός.»

Potest fuisse hoc scholium pars commentarii A, sed extrusum esse turba notarum initio fabulae adscriptarum. Codices Bb et Zf tantum e Turyn (pp. 64, 95) novi.
2 et 4 οἶμον hac aspiratione W ut vid. 3 post μακρὰν add. W: ὁδόν. 6 οὖν W; γοῦν BBb. πληροῦν] ἐκπληροῦν W.

2a Σκύθην ἐς οἶμον: Τὴν Σκυθικὴν ὁδόν· ἵνα γὰρ ἀπαραμύθητος εἴη ὁ Προμηθεύς, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἐκεῖσε ἄγουσιν. καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει. ἢ διὰ τοῦτο «Σκυθικὴν ὁδὸν» εἶπε, διότι Σκύθαι κατῴκουν τὸν Καύκασον. ἢ διὰ τὸ ἄγριον καὶ ἀπάνθρωπον τοῦ τόπου· ὅτι δὲ τοιοῦτος ὁ τόπος ἐκεῖνος, δῆλον ἀπὸ τοῦ «ἄβατον εἰς ἐρημίαν.» A (om. C; contuli et DW).

2-3 καὶ Σοφ. ... λέγει DNX; καὶ Σοφ. tantum VW; totam sententiam om. BPPd. Cf. Mediceum 2b, et 1f, et S. *Phil.* 2. 5 ἐκεῖνος] ἐκεῖσε PPdW. 5 post τοῦ add. PPdW: εἰπεῖν.

b Mediceus: Τοῦτο εἰς τὸ ἀπαραμύθητον τοῦ δεθησομένου. καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει.

3a Mediceus et D: ἐπιστολάς: Διχῶς φασὶν Ἀθηναῖοι, ἐπιστολὰς καὶ ἐντολάς.

Lemma om. Mediceus. 1 διχῶς D; δι cum compendio Mediceus; δίχα edd.

b P*Xc: ἐπιστολάς] ἐπιτέλλειν τὸ προστάσσειν καὶ ἐντέλλεσθαι· ἐξ αὐτοῦ δέ, προσθέσει τοῦ σ̄, ἐπιστολὴ ἡ ἐντολή.

Eisdem verbis utitur Eustathius ad *Il* 1. 25, addito παρ' Αἰσχύλῳ post τοῦ σ̄.

5a τὸν λεωργόν: Τὸν Προμηθέα λέγει, τὸν ὀφείλοντα γενέσθαι ἔργον λάων (ἤτοι λίθων), οἱονεὶ τὸν ἄξιον λευσθῆναι· ἢ τὸν ἔργον ἔχοντα τοῖς λαοῖς ἀπαγγέλλειν τὰ τῶν θεῶν ἔργα καὶ βουλεύματα· ἢ τὸν τοὺς λαοὺς

ἐργασάμενον (ἤγουν τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος)· οὗτος γὰρ μυθεύεται πλάσαι τὸν ἄνθρωπον. A.

1 cf. Mediceum 5b. 1-2 λάων ... λευσθῆναι] λαοῦ (λαῶν hoc accentu Pd) οἱονεὶ τὸν ἄξιον λιθασθῆναι PPd. 3 ἔργ. καὶ βουλ.] ὄργια καὶ μυστήρια PPd. 4-5 οὗτος ... ἄνθρωπον] μυθεύεται γὰρ ἐκ λίθων πλάσαι τοὺς ἀνθρώπους PPd.

b Mediceus: Λαῶν ἔργον ὀφείλοντα γενέσθαι.

1 λάων hoc accentu coni. Cobet, cf. 5a 1.

6 P*WXcYa: ἐν ἀρρήκτοις πέτραις: Τοῦτο δηλοῖ τὸ ἐκ δευτέρου εἰρημένον «πέτραις»· οὐ μόνον ταῖς πέτραις οὔσαις ὑψηλοκρήμνοις, ἀλλὰ καὶ πέτραις ἐμπέδοις καὶ στερεαῖς. εἰσὶ γὰρ ἐν ὄρεσι πέτραι εὔθραυστοι καὶ σομφώδεις.

Lemma: πέτραις: sic nostri, et codd. omnes in textu poetico.
2 εἰρημένον XcYa; om. PW. 3 ἐμπέδοις καὶ] ἐν πέδαις Xc.
4 post πέτραι lectio incerta: PW evanidi; εὔθραυστοι tantum Xc; ἄθρυπτοι (sic) καὶ σομφώδεις Ya.

7a (7-9) τὸ σὸν γὰρ ἄνθος: Ταῦτα πρὸς ἐρεθισμὸν τοῦ Ἡφαίστου φασὶ τὸ Κράτος καὶ ἡ Βία, ἵνα σπουδαῖον αὐτὸν ἀπεργάσωνται πρὸς τὴν τοῦ Προμηθέως ἀνασκολόπισιν· ἴσον δὲ τοῦτο ὡς εἰ ἔλεγον ὅτι «τὸν σὸν κόσμον καὶ καλλωπισμὸν ἀφείλετο.» ὁ γὰρ Προμηθεὺς κλέψας τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ Διός, ἄγνωστον ὂν πρὶν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ τοῦτο δυσπορίστους αὐτοῖς τὰς τέχνας ποιοῦν, δέδωκε τοῖς ἀνθρώποις, ὡς ἂν δι' αὐτοῦ τὰ πάντα ἐργάζωνται. «τῆς τοιαύτης γοῦν ἁμαρτίας ἐνδέχεται αὐτὸν δοῦναι δίκην.» A (1-3 tantum habet C; contuli et DW).

1-4 cf. Mediceum 7b. 5-6 καὶ διὰ τοῦτο ... δέδωκε τοῖς ἀνθρώποις BPmargX; παρέσχεν tantum cet. 7 ἐργάζωνται VW; -ονται P^ac Pd; -οιντο cet. 8 Post δίκην add. quaedam PPd; vide 7d.

b Mediceus: Ταῦτα ἐρεθίζων Ἥφαιστόν φησιν, ὡς εἰ ἔλεγεν «τὸν σὸν κόσμον.»

c Mediceus (in altero margine): Καὶ παρὰ τὸ Ὁμήρου· «αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ.»

Cf. *Il.* 9. 212 (ubi codd. plurimi αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλὸξ ἐμαράνθη), cum Eustathio et Alleni adnotatione critica.

d PPd (in his continuatur cum 7a): Ἄνθος δὲ λέγει τὸ πῦρ, διὰ τὸ ἐν τῷ ἀνάπτειν οἷον ἀνθεῖν, ἔπειτα δὲ μαραίνεσθαι.

9a Mediceus: Τὸ χ̄ διὰ τὸ «σφε».

Chi et ipsi versui 9 praefigit Mediceus; cf. eiusdem scholia ad *Se* 79, *Cho* 534, et Turner pp. 116 sq. Hic «notat scholiasta σφε numero singulari dictum» (Dind.); cf. sch. E. *Med.* 33.

b D (collocatur post 45a): θεοῖς δοῦναι δίκην: Ἀπορητικός ἐστιν ὁ λόγος . . . περὶ τοῦ πταίσαντος.

Prima et ultima verba trado scholii de usu δίκην δοῦναι inepte tractantis.

10 PPdSjW (in hoc inter Prolegomena, fol. 65v.) Xc: τὴν Διὸς τυραννίδα: Σημείωσαι ὅτι τὸ «τύραννος» ὄνομα βασιλικὸν ἦν τοῖς παλαιοῖς, νῦν δὲ βλασφημεῖται· ὥσπερ καὶ τὸ «χυδαῖοι» ἀντὶ τοῦ πεπληθυσμένοι πάλαι λεγόμενον, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ οὐδαμινοί. «πολλοστὸς» οὐχ ὡς πάλαι ὁ πολύς, ὁ ἔνδοξος, ἀλλ' ὁ μηδὲν ὤν· «ὠμὸς» οὐχ ὁ στερρός, ἀλλ' ὁ φαυλότατος νῦν· «ἐξαίσιον» τὸ ἔξω τοῦ αἰσίου ἤγουν τοῦ δικαίου, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μέγα καὶ ξένον.

Eadem fere inveniuntur apud Eustathium ad *Il.* 1. 25 (Francken, p. x). In W multa evanida, sed legi possunt ultima verba δὲ ἀγαθολογοῦνται. Secutus sum PPd.
8-9 sic PPd; in SjXc ita: ἐξαίσιον τὸ ἔκδικον, τὸ ἔξω τοῦ αἰσίου καὶ δικαίου, νῦν δὲ ἀγαθολογεῖται, quod propius est ab Eustathio.

12a (12-17) Κράτος Βία τε: Ἡ μὲν παρὰ τοῦ Διὸς βουλὴ ἡ δι' ὑμῶν ἀγγελθεῖσά μοι, φησὶν Ἥφαιστος, ἔχει ἤδη τέλος, καὶ οὐδέν ἐστιν ἐμποδὼν τοῦ γενέσθαι καὶ πληρωθῆναι αὐτήν· ἐγὼ δὲ ἀπρόθυμός εἰμι τὸν Προμηθέα δῆσαι καὶ ἀνασκολοπίσαι ἐν τῷ δυσχειμέρῳ τούτῳ ὄρει (τὰ γὰρ ὑψηλόκρημνα ὄρη δυσχείμερά εἰσιν). ὅμως ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτο ποιῆσαι· τὸ γὰρ ἔξω ὥρας καὶ φροντίδος τίθεσθαι τὰς τοῦ πατρὸς Διὸς προστάξεις (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐξωριάζειν πατρὸς λόγους, ἤτοι παραβλέπεσθαι), χαλεπὸν καὶ ἐπικίνδυνον. A (om. C; contuli et DW).

1-4 = Mediceum 12b. 1 βουλὴ] ἐντολὴ PPd. 6 cf. Mediceum 17. 7 παραβλέπεσθαι] -ειν PPd.

b Mediceus: ἐντολὴ Διὸς] Ἡ μὲν παρὰ τοῦ Διὸς ἐντολὴ ἡ δι' ὑμῶν ἀγγελθεῖσά μοι ἔχει ἤδη τέλος, καὶ οὐδέν ἐστιν ἐμποδὼν τοῦ γενέσθαι· ἄκων δὲ ἐπιχειρήσω τῷ δεσμεύειν.

c Mediceus: Ἐν παραχορηγήματι αὐτῷ εἰδωλοποιηθεῖσα Βία. παρὰ Ἀθηναίοις Αἰδὼς τιθηνὸς Ἀθηνᾶς· Τόλμης τε καὶ Ἀναιδείας τεμένη παρ' αὐτοῖς.

Haec in summo margine habet Mediceus, supra *Prom.* 12. Excerptum esse videtur de scholio minime indocto, quod primo de Vi personata, deinde universe de personificationibus (quae vulgo dicuntur) apud Athenienses egerit. Similibus verbis in re simili utuntur scholia Medicea ad *Se* 105, 164.

14 Mediceus: συγγενῆ θεόν] Τὸν ἀπὸ μιᾶς ὁρμώμενον τέχνης.

Cf. Mediceum 39b.

15 Mediceus: δυσχειμέρῳ] Ἄνω «ἄβατον» καὶ «ὑψηλόκρημνον» αὐτὴν εἶπεν, ὧδε προσανεπλήρωσε τὸ «δυσχειμέρῳ».

2 εἶπεν: εἰπὼν bene coni. Paley. τὸ: fortasse legendum τῷ.

16 (16-17) D: Πάντως ἀνάγκη δέ μοί ἐστιν ἔχειν τόλμην τῶνδε· εἰ (?) τὸ πᾶν τοῦτό ἐστι, τὸ πράττειν τὰ τοῦ Διὸς βουλεύματα· βαρὺ γάρ ἐστι τὸ ἐξωριάζειν τοὺς λόγους τοῦ Διός, ἤγουν ἔξω φροντίδος τιθέναι.

4 cf. Mediceum 17.

17 Mediceus: ἐξωριάζειν] ἔξω ὥρας καὶ φροντίδος ποιεῖσθαι.

Cf. 12a 6 et sch. 16. 4. 1 ὥρας Mediceus hac aspiratione; corr. edd.

18a τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος: Πρὸς τὸν Προμηθέα ἀποστρέφει ὁ Ἥφαιστος τὸν λόγον· Θέμιδος δὲ παῖδα αὐτὸν εἶπε, τῆς Δικαιοσύνης τῆς ὀρθὰ καὶ δίκαια βουλευομένης. A (om. Pd).

Cf. Mediceum 18b. 3 post βουλευομένης add. quaedam DW; vide 18d.

b Mediceus: τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος] Ἀποστροφὴ πρὸς τὸν Προμηθέα. Θέμιδος δὲ τὸν Προμηθέα φησὶ καὶ οὐ Κλυμένης.

3 quippe Clymenes filium fuisse Prometheum dixerat Hesiodus *Theog.* 507-510.

c N: ὀρθοβούλου] Τῆς ὀρθὰ βουλευομένης. οἱ μὲν (?) Ἰαπετοῦ καὶ Ἀσώπης ἢ Κλυμένης παῖδα τοῦτόν φασιν· οὗτος δὲ Θέμιδος. ἌΛΛΩΣ· (sequitur tum 18a).

2 Ἀσώπης: dubium; cf. sch. Hesiodi *Op.* 48c Pertusi ὁ δὲ Προμηθεὺς ἦν παῖς Ἰαπετοῦ καὶ † Ἀσώπης (Ἀσίας mavult Pertusi) ἢ Κλυμένης ἢ Θέμιδος 3 οὗτοι N ut vid.; correxi.

d DW (continuatur cum 18a): Καλῶς δὲ εἶπεν ἔχειν τὸν Προμηθέα συγγένειαν μετὰ τῆς Θέμιδος· ἐπεὶ γὰρ Προμηθεύς ἐστι, προνοεῖ τὰ δίκαια.

e CNcW (in hoc inter Prolegomena, fol. 65v.) WaXc: αἰπυμῆτα: Ὑψηλὰ βουλευόμενε· ἢ ἀντὶ τοῦ χαλεπὰ καὶ στρεβλὰ καὶ δόλια. πρὸς γὰρ τὸ «ὀρθοβούλου» καὶ τὸ «αἰπυμῆτα» εἴρηκεν.

Tria prima verba om. C.

f Pd* (in margine superiore): Ἀλλὰ δὴ βουλευόμενε· ἢ χαλεπὰ καὶ στρεβλὰ καὶ τῆς σῆς μητρὸς ἐναντίως. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἀποστροφή.

1 ἀλλὰ δὴ Pd; corrupta, fortasse ex ὑψηλὰ (cf. 18e). 1 βουλόμενε Pd; correxi.

20 gll. in PPd: ἀπανθρώπῳ] Τῷ ἀπὸ καὶ μακρὰν τῶν ἀνθρώπων· ἢ τῷ ἔχοντι ἀνθρώπους ἀπανθρώπους.

21 P*: ἵνα: Τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ἵνα καὶ ἀντὶ τοῦ καθά· τὸ ᾗ καὶ ἀντὶ τοῦ καθὰ καὶ ἀντὶ τοῦ <ἵνα>. εὑρίσκεται γοῦν τὸ ἵνα, <ὁμοίως> τῷ ᾗ, ἀντὶ τοῦ ὅπου, καὶ λαμβάνεται καὶ ἀντ' αὐτοῦ.

Verba uncis inclusa suppleverunt Faehse et Dind.; in ambobus locis lacunam relinquit P.

22a σταθευτὸς] Ὀπτώμενος, φλογιζόμενος· σταθεύειν γάρ φασιν Ἀττικοὶ τὸ κατ' ὀλίγον ὀπτᾶν. Glossema in A (om. V, breviat X).

= Mediceum 22b. 1 σταθεύειν] στεύθειν PPd. 1 φασ. Ἀττ.] om. PPd.

b Mediceus: σταθευτὸς] Φλογιζόμενος· σταθεύειν γὰρ τὸ κατ' ὀλίγον ὀπτᾶν φασὶν Ἀττικοί.

c P: σταθευτός: Ἀττικὴ ἡ λέξις, ἤγουν τὰ κατ' ὀλίγον πεφρυγμένα· καθὰ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἑψητά.

2 πεφρυγμένα dubitanter scripsi; ἑψυγμένα P, quod huic loco minime congruit. 2 ἑψητά scripsi; ἕψηται (vel ἕψητα?) P; ἕψηται legit Pa.

d P* Pd marg: Σταθευτός, ἀπὸ τοῦ ἵστημι στήσω καὶ τοῦ εὕω τὸ φλογίζω· ὁ ἐν τῷ ἵστασθαι φλογιζόμενος.

23a Mediceus: χροιᾶς] Χροιᾶς καὶ στοιᾶς φασὶν Ἀθηναῖοι.

b Pgl Pd marg: ἀσμένῳ] Διὰ τὸ μὴ καίεσθαι τῷ ἡλίῳ.

24a Mediceus: ποικιλείμων: Ἡ ὡς λειμὼν τοῖς ἄστροις πεποικιλμένη.

b gll. in BNX: ποικιλείμων] Ἡ καλλωπιζομένη τοῖς ἄστροις ὥσπερ λειμών.

καλλωπιζομένη] καλλωπισμένη (sic) B.

c Cgl: ποικιλείμων] Ὡς ἱμάτιον ἐνδεδυμένη τὰ ἄστρα, καλλωπιζομένη τοῖς ἄστροις. ἤγουν ἀποσκεδάσει καὶ διασκορπίσει ὥσπερ λειμών· ὡς δὲ Σοφοκλῆς, μέλαιναν.

2-3 confusa haec; ἀποσκεδ. καὶ διασκορπ. gll. sunt in 25 σκεδᾷ, sine dubio e 25a sumpta. 3 Σοφ.: cf. et 24f. Cum integrum erat hoc scholium, comparabat totum Aeschyli locum cum illo Sophocleo, *El.* 19: μέλαινά τ' ἄστρων ἐκλέλοιπεν εὐφρόνη.

d Pgl: Ποικιλολείμων τις οὖσα καὶ ποικιλείμων· ἢ ἡ ἔχουσα ποικίλα εἵματα καὶ ἱμάτια.

e Pgl (alterum): Ἡ ποικίλα ἱμάτια ἔχουσα ἤγουν ἄστρα.

f Pmarg: Διὰ τὰ ἄστρα· ὡς δὲ Σοφοκλῆς, μέλαιναν.

Cf. 24c adn.

g Mediceus: φάος] τοῦ ἡλίου.

25a πάχνην δ' ἑῴαν: Ἐν νυκτὶ ἴσμεν ὅτι γίνεται ἡ πάχνη· ταύτην οὖν, φησίν, ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἀνατέλλων ὁ ἥλιος ἀποσκεδάσει σοι καὶ διασκορπίσει. ἑῴαν δέ, τὴν ὑπὸ τὴν ἕω γινομένην, ἤτοι τὴν πρωινήν. δηλοῖ δὲ ὅτι οὐδὲ νὺξ οὐδὲ ἡμέρα ἔσται αὐτῷ μετὰ περιχαρείας. A (om. BX; om. et D; W contuli).

= Mediceum 25b 2-5. 4 οὐδὲ ἡμέρα male a scholiasta A inlatum; vide Mediceum: «indicat autem poeta ‹scilicet hoc versu 25› *ne noctem quidem* gratam fore ei.»

b Mediceus: Πάλιν ἐκ διαδοχῆς μετὰ τὴν νύκτα σκεδάσει. ἐν νυκτὶ δὲ ἴσμεν ὅτι γίνεται ἡ πάχνη· ταύτην, φησίν, ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἀνατέλλων ὁ ἥλιος ἀποσκεδάσει σοι. ἑῴαν δέ, τὴν ὑπὸ τὴν ἕω γινομένην. δηλοῖ δὲ ὅτι οὐδὲ ἡ νὺξ ἀσμένη αὐτῷ ἔσται.

1 verbum πάλιν fragmentum esse lemmatis (*Prom.* 25 fin.) iure censet Pappageorgiu. 4 ἕω edd., ἕωι Mediceus.

27a Mediceus: ὁ λωφήσων] ὁ ποιήσων σε λωφῆσαι Ἡρακλῆς.

λωφῆσαι edd.; λωφήσων Mediceus.

b CNcPPdVW: Φασὶ μετὰ ταῦτα γενόμενον τὸν Ἡρακλέα πρὸς τὸ καθᾶραι τῶν κακούργων καὶ λῃστῶν τὴν γῆν, ἀφ' ἑαυτοῦ στελλόμενον καὶ παρὰ πᾶν μέρος τῆς γῆς πορευόμενον, παραγενέσθαι καὶ ἐπὶ τὴν χώραν καθ' ἣν ὁ Προμηθεὺς ἐδέδετο, ἰδόντα δὲ αὐτὸν ταῖς πέτραις προσηλωμένον καὶ ὑπὸ γυπὸς τὸ ἧπαρ κειρόμενον, ὑπεραλγῆσαί τε αὐτοῦ καί, βέλει τὸν γῦπα διωσάμενον, ἐλευθερῶσαι τὸν Προμηθέα τοῦ ἐκ τοῦ ἀποκείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἄλγους, καὶ μέντοι καὶ ἀπολῦσαι. ἐνταῦθα οὖν τὸν Ἡρακλέα αἰνιττόμενος λέγει ὅτι οὔπω γεγένηται ὁ παύσων σε τῆς ταλαιπωρίας.

1-9 ἀπολῦσαι: mythographo cuidam antiquo videtur esse tribuendum; neque enim genus scribendi simplex ac planum, nec verborum delectus (ὑπεραλγῆσαί τε αὐτοῦ· καὶ μέντοι καὶ ἀπολῦσαι) scholiastarum nostrorum sunt. Incertus haereo num commentario A haec citatio adscribi possit ullo pacto, cum omittant BNX, perverso ordine exhibeant PdVW.

1 φασὶν ὅτι omnes nostri; ὅτι seclusi. Corruptum credo et γενόμενον, cf. 4 παραγενέσθαι. 11 ταλαιπωρίας] τιμωρίας Pγρ.

28a (28-30) τοιαῦτ' ἀπηύρω: Τοιούτων, φησίν, ἐπέτυχες φιλάνθρωπος γενόμενος. ἐν ἤθει δὲ ὁ λόγος· οἷον τὰ τῆς φιλανθρωπίας ἐπίχειρα τοιαῦτά σοι ἐγένοντο, καὶ τοιούτων ἐπέτυχες ἀγαθῶν, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις δέδωκας τὴν τοῦ πυρὸς χρῆσιν, τιμῶν αὐτούς, τῶν δὲ μεγίστων θεῶν τὴν ὀργὴν μὴ πτοούμενος. A (om. C; contuli et DW).

1-3 = Mediceum 28b. 3 ἐγένοντο BDNVX: -ετο PPdW (cf. Mediceum).

b Mediceus: Τοιούτων, φησίν, ἐπέτυχες φιλάνθρωπος γενόμενος. ἐν ἤθει δὲ ὁ λόγος· οἷον τὰ ἐπίχειρα τῆς φιλανθρωπίας ταῦτά σοι ἐγένετο.

31a (31-32) ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ: Τοῦτό φησιν, ὅτι ἀνθ' ὧν ἔπραξας τολμηρῶς, φρουρήσεις καὶ φυλάξεις καὶ τηρήσεις ταύτην τὴν ἀτερπῆ πέτραν, ὀρθὸς ἱστάμενος, ἄυπνος, οὐδέποτε καθήμενος. A (om. C; om et W; D contuli).

1 τοῦτ. φησ. ὅτι] om.BDX.

b Mediceus: ἀτερπῆ] Τινές, ἣν οὐ δυνήσῃ παρατραπῆναι. ἀτερπῆ διὰ τὰ ἐπαγόμενα.

c gll. in CW: ἀτερπῆ] Ἣν οὐ δυνήσῃ παρατραπῆναι καὶ παρελθεῖν· ἢ τὴν ἐστερημένην τέρψεως.

Cf. Mediceum 31b.

33 Mediceus: πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς] Προαναφωνεῖ τὰς μονῳδίας αὐτοῦ.

34a (34-35) Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες: Χαλεπαί εἰσι καὶ ἀκαταφρόνητοι αἱ τοῦ Διὸς προσταγαί, καὶ εἰ παραιτηθεῖεν κακοῦ πρόξενοι γίνονται. ἢ ἀμετάτρεπτοι καὶ ἀμετάκλιτοί εἰσιν οἱ τοῦ Διὸς λογισμοὶ καθ' ὧν ὀργισθῇ· πᾶς δὲ νεωστὶ κρατήσας περισσῶς χρᾶται τῇ ἐξουσίᾳ ἵνα φοβερὸς δόξῃ τοῖς ὑπὸ χεῖρα· καὶ ὁ Ζεὺς νεωστὶ ἐπέβη τῆς βασιλείας. A (om. C; contuli et DW).

3-4 ἢ ἀμετατρ. . . . ὀργισθῇ] om. BX. 3 ἢ ἀμετατρ. . . . 5] om. D. 3 ἀμετάκλιτοι PPdW; ἀμετακίνητοι V; ἀπαράκλιτοι N. 4 χρᾶται: hanc formam praebent omnes nostri.

b P*: δυσπαραίτητοι] Παραιτοῦμαι τὸ συγγνώμην αἰτῶ,

ὡς Ἀριστείδης· «παραιτεῖσθαι μὲν οὐκ οἶδα.» δυσπαραίτητος δὲ κριτής, ὁ εἰς συγγνώμην δύσκολος.

2 initium citatur Aristidis *Orat.* 46 (ed. Dind.).

35 Mediceus: ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νεοκρατῇ: «Χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ἀπειλαὶ» τῶν νέων. ταῦτα δέ φησιν ὡς νεωστὶ τοῦ Διὸς ἐκβάλλοντος.

Lemma: νεοκρατῇ Mediceus, litteris οκ per hyphen coniunctis; sed νέον κρατῇ idem codex in textu Aeschyleo. 1-2 *Od.* 17. 189, quem versum leviter mutavit scholiasta. 3 emendavit probabiliter Dind. e «schol. rec.» nescioquo: τοῦ Διὸς <τὸν πατέρα> ἐκβαλόντος.

36a BOPPdSjWXc: Τὸ «εἶεν» Ἀττικόν ἐστιν ὁμοῦ καὶ ῥητορικόν. χρῶνται γὰρ τούτῳ οἱ ῥήτορες ἐν σχήματι ὑπογραφῆς ὁμοῦ καὶ ἐπιγραφῆς. ὅταν γὰρ μέλλωσι δύο τινὰς ὑποθέσεις εἰπεῖν ἀλληλενδέτους καὶ συνεχεῖς, πληρώσωσι δὲ τὴν μίαν ὑπόθεσιν καὶ τῆς ἑτέρας κατάρξασθαι μέλλωσι, τιθέασι τὸ «εἶεν», ὡς ἐν σχήματι ὑπογραφῆς ὁμοῦ καὶ ἐπιγραφῆς τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συνεχοῦς ὑποθέσεως.

b PPd (in his continuatur cum 36a): Κεῖται δὲ τὸ «εἶεν» ἀντὶ τοῦ «καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐχέτωσαν.»

Sch. 36a, b: idem scholium invenitur in cod. Vat. Palat. gr. 909, adscriptum secunda manu ad E. *Hec.* 313: Turyn, *Euripides*, p. 77. cf. p. 64. Maximo Planudi deberi suspicatur Turyn.

c BOSjWXc (in his continuatur cum 36a): Κεῖται δὲ τὸ «εἶεν» οὕτως· τὰ δὲ ἐπιόντα καὶ διηγεῖσθαι κατάρχεται. ἌΛΛΩΣ· τὸ «εἶεν» (τοῦτό φασιν οἱ παλαιοὶ σχολιογράφοι) καλεῖται ἀπόθεσις. ἐγὼ δὲ παραπληρωματικὸν σύνδεσμον τοῦτο λέγω, εἰς ἐπικόσμησιν τιθέμενον τοῦ λόγου τῆς φράσεως, ἀντὶ τοῦ «ἄγε, φέρε, ὑπαρχέτωσαν.» οὕτως ἐγὼ παραπληρωματικὸν σύνδεσμον τοῦτο λέγω· ἀπόθεσις δέ ἐστι τὸ ἀπὸ ἐννοίας εἰς ἔννοιαν μεταβαίνοντα λέγειν· «ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως ἐχέτωσαν, εἴποιμεν δὲ περὶ τῶνδε·» ἤ· «ἐατέον ταυτί· μεταβατέον.»

3 ἄλλως] om. B. 11 post μεταβ. add. W: εἰς τά.

39a (39-41) τὸ συγγενές τοι δεινόν: Ὁ Ἥφαιστός φησιν ὅτι ἰσχυρὸν καὶ βίαιον ἡ ξυγγένεια καὶ ἡ ἔκπαλαι συνήθεια καὶ ὁμιλία καὶ συναναστροφή. ταῦτα δέ φησι πρὸς τὸ Κράτος εἰπὸν πρὸς αὐτὸν «διὰ τί κατοικτίζῃ τὸν Προμηθέα»; τὸ δέ φησι πρὸς τὸν Ἥφαιστον ὅτι «ἀληθῶς λέγεις ταῦτα· τὸ δὲ ἀνηκουστεῖν τῶν τοῦ πατρὸς Διὸς κελεύσεων δυνατόν ἐστι πῶς;» A.

4-5 τὸ δέ φησι . . . πῶς] om. C. 5 τῶν . . . κελευσέων] τῆς . . . κελεύσεως P[1]PdW.

b Mediceus: τὸ συγγενές] Πυρὸς ταμίας γὰρ καὶ αὐτός.

Cf. Mediceum 14.

41a P*: οἷόν τε πῶς;] Σημείωσαι ὅτι τὸ «οἷον» τὸ δυνατὸν χωρὶς τοῦ «τε» συλλαβῆς οὐ γράφεται.

b VVa: οἷόν τε πῶς;] Ἐρώτησις ἔχουσα τὸ ἄλυτον· «οἷόν τε πῶς ἐστιν οὕτω νοηθῆναι;» καὶ οὕτως, κατ' ἐρώτησιν ἁπλῆν δοκοῦσαν εἶναι, τὸ ἄλυτον· ὡς καὶ ἐν τῷ «πῶς ἂν ἔπειτα Ὀδυσσῆος λαθοίμην;» ὡς γὰρ μὴ δυνατὸν ὂν λαθέσθαι, ἠρώτα.

4 Cf. *Od.* 1. 65.

42a αἰεί τοι δὴ νηλὴς σύ: Πρὸς τὸν Δία τοῦτό φησιν, οὐ πρὸς τὸ Κράτος. τὸ γὰρ Κράτος, ἤτοι ἡ τοῦ Διὸς ἐξουσία, αὐτός ἐστιν ὁ Ζεύς· πρὸς αὐτὸν οὖν τὸν λόγον ποιεῖται· εἰ γὰρ πρὸς τὸ Κράτος ἔλεγεν, ὤφειλεν οὐδετέρως τὸν λόγον ἀποδοῦναι. A (om. C; contuli et DW).

1, 3-4 cf. Mediceum 42b. Lemma: τοι omnes nostri; eandem lectionem exhibent in textu Aeschyleo, exceptis PPd (τι). 3 ὤφειλ. οὐδετ.] inverso ordine PPdW.

b Mediceus: Πρὸς τὸν Δία, οὐ πρὸς τὸ Θράσος· ὤφειλε γὰρ οὐδετέρως ἀποδοῦναι.

Melius tradit hoc scholium commentarius A (42a). Θράσος: sic Mediceus.

43 Pgl. ἄκος γὰρ οὐδὲν] Αὕτη ἡ ἔννοια γέγραπται καὶ ἐν Σοφοκλεῖ.

Cf. S. *Aj.* 362-363.

45a (45-47) ὦ πολλὰ μισηθεῖσα: Ἐνταῦθα μὴ δυνάμενος ὁ Ἥφαιστος ἀντειπεῖν, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ τέχνην τὴν χαλκευτικὴν ἀνάγει τὴν ἀράν· καὶ μισητὴν αὐτὴν ἀποκαλεῖ, διότι μέλλει προσηλῶσαι τὸν Προμηθέα. τὸ δὲ Κράτος, βουλόμενον δηλῶσαι ὅτι οὐχ ἡ αὐτοῦ τέχνη ἦν αἰτία τοῦ δῆσαι τὸν Προμηθέα, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸν Δία ὑποταγή, φησί· «τί τὴν σὴν τέχνην μισητὴν ἀποκαλεῖς; οὐ γὰρ αὕτη ἡ σὴ τέχνη αἰτία τῶν παρόντων πόνων, ἤτοι τῆς δέσεως τοῦ Προμηθέως, ὡς ἁπλῶς διὰ λόγου ἔστιν εἰπεῖν.» A.

4 δῆσαι] δεθῆναι PPd. 5 ἡ πρὸς τὸν Δία ὑποταγή, «apud Iovem servitus», plerique (et V, et DW); ἡ τοῦ Διὸς προσταγή PPd. 7 ἔστιν NPPd; ἐστὶν C (et D); quid ceteri voluerint, incertum.

b COPPdVWY: χειρωναξία: Ἡ διὰ χειρῶν ἐργασία· καὶ χειρῶναξ ὁ διὰ χειρῶν ἐργαζόμενος. ἠνίξατο δὲ ὅτι τὴν αἰτίαν τοῦ Διὸς εἰς τὴν τέχνην μετήγαγεν.

Haec quasi unum scholium praebent nostri; melius agit Mediceus (45c et sch. 47).

c Mediceus: χειρωναξία: Ἡ διὰ χειρῶν ἐργασία.

Repetitur haec definitio in sch. Mediceo *Ch.* 761.

47 Mediceus: οὐδὲν αἰτία τέχνη] Ἠνίξατο ὅτι τὴν αἰτίαν Διὸς εἰς τὴν τέχνην μετήγαγεν.

Cf. ad 45b.

49a Y: ἅπαντ' ἐπράθη (?): Ἅπαντα κατὰ τ (tum decem fere litterae evanidae) τοῖς (?) ἀνθρώποις· τὸ δὲ ‹βασι›λεύειν ἐδόθη μόνον τοῖς θεοῖς. ἅπαντα, φησίν, κ.τ.λ. (sequitur deinde 49b).

Mutilus et evanidus hoc loco Y. Lemma: ἐπράθη, credo, scripsit; sed incertum. 3 mutila hic charta; βασι- supplevi.

b (49-53) ἅπαντ' ἐπράχθη: Ἅπαντα, φησίν, ἐτυπώθησαν καὶ ὡρίσθησαν ὑπὸ τῶν Μοιρῶν, πλὴν τοῦ κοιρανεῖν τῶν θεῶν, (ἤγουν ἄρχειν αὐτῶν). ἢ τὸ «πλὴν» ἀντὶ τοῦ ὅμως, καὶ ἔστιν οὕτως· πάντα ὑπὸ τῶν Μοιρῶν μὲν ὁρίζονται· ὅμως δὲ οἱ θεοὶ ἄρχουσι καὶ ὁρίζουσι τὴν τούτων ἔχειν πρᾶξιν· ἐλεύθερος δέ (ἤτοι μὴ ἀγόμενος ὑπ' ἄλλων) οὔτις ἐστὶ χωρὶς τοῦ Διός. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ θεοὶ ἄρχουσιν, ἀλλ' ἄνευ τῆς τοῦ Διὸς βουλῆς οὐδεὶς δύναταί τι ποιῆσαι. οἷς συγκαταθέμενος ὁ Ἥφαιστός φησιν· «ἔγνων ὅτι οὕτως ἔχει τὰ τῶν θεῶν, καὶ οὐκ ἀντιλέγω». πρὸς ὃν τὸ

Κράτος φησίν· «οὐ σπεύδεις λοιπὸν δεσμῆσαι τὸν Προμηθέα, ἵνα μὴ ὁ πατὴρ ἴδῃ σε βραδύνοντα, καὶ ἀμελοῦντα τῶν αὐτοῦ πράξεων;» A (contuli et DW).

1-2 cf. Mediceum 49d. Similibus verbis utitur P in 189c, 512. 1 post ὡρίσθ. add. PPd: καὶ ἐπράχθησαν. 2 post αὐτῶν add. D: ἢ ἅπαντα ἐπράχθη καὶ ἐδόθη τοῖς θεοῖς, πλὴν τοῦ ἄρχεσθαι αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Διός. 4 ἄρχουσι] ἄρχουσι μὲν PPd. 10 πράξεων] προστάξεων DY.

c P*: Ἅπαντα, φησί, τοῖς θεοῖς πέπρακται καὶ τετέλεσται καὶ τέλειά εἰσι, πλὴν τῆς κοιρανίας· αὕτη γὰρ ἄδηλος τοῖς θεοῖς πλὴν τοῦ Διός. ἢ οὕτως, ὃ καὶ κρεῖττον· ἅπαντα τοῖς θεοῖς δέδοται τὰ καλά, πλὴν καὶ χωρὶς τοῦ ἄρχειν ἑαυτῶν καὶ μὴ ἔχειν τινὰ τὸν δεσπόζοντα. διὸ ἐπάγει ὡς οὐδεὶς ἐλεύθερος εἰ μὴ Ζεύς.

3-4 ὃ καὶ κρεῖττον: Thomam Magistrum sapit hoc; sed scholium in codicibus Thomanis non inveni.

d Mediceus: ἐπράχθη] Ὥρισται· ἐτυπώθη. τινὲς δέ, πάντα ἐκ Μοιρῶν δέδοται τοῖς θεοῖς πλὴν τοῦ ἄρχειν.

e Bgl (similia in Cgl, alio ordine): ἐπράχθη] Ταῖς Μοίραις δηλονότι ἅπαντα ἐτυπώθη, ἀπεκυρώθη, ἐπράχθη.

f Pgl: ἐπράχθη] Ἐτυπώθη, ἀφωρίσθη, δηλονότι ὑπὸ τῶν Μοιρῶν.

g DglPgl (alterum): Ὅλα αἱ Μοῖραι ἐρρύθμισαν καὶ ἐτάξαν πλὴν τοῦ κοιρανεῖν τῶν θεῶν.

2 ἔταξαν: ἐτάχθη coniecerunt Schaefer, Francken (pp. 5-7), Paley in textu Aeschyli.

h Cgl: κοιρανεῖν] Βασιλεύειν τοῦ Διός.

53a CPPdWXc: Ἐλιννύω, ἀπὸ τοῦ ἑλίσσω καὶ τοῦ ἀνύω· εἰώθασι γὰρ οἱ μέλλοντες ἀνύσαι τι ἀνασκοπεῖν πρῶτον, καὶ οἷον ἐμβραδύνειν.

b Mediceus gl: ἐλινύοντα] Χρονίζοντα.

54a Mediceus: Ψάλιά ἐστι κυρίως τὰ περιστόμια τῶν ἵππων.

b Cgl: ψάλια] Δεσμά· κυρίως τὰ τῶν ἵππων περιστόμια.

c WXc: πρόχειρα ψάλια: Ψάλλια κυρίως τὰ περιστόμια τῶν ἵππων, χαλινά· νῦν δὲ δεσμὰ τὰ πρὸς ἐποχὴν ἐπιτήδεια, ἤτοι δεσμά τινα περὶ τὰς χεῖρας.

d PPdWXc: Ψάλια, οὐχὶ ἧλοι, ἀλλ' ἕτερά τινα σιδήρια, εἶδος ἔχοντα τοιοῦτον ὥστε ἁρμόσαι τῇ μασχάλῃ καὶ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ σώματος. λέγονται δὲ ψάλια κυρίως τὰ χαλινὰ τῶν ἵππων.

Cf. sch. 61. 1-2. 1 ἄλλως praefigit Xc. 3-4 λέγονται . . . ἵππων] om. WXc.

55 Mediceus: «Νιν» πληθυντικῶς, τὰ ψάλια.

57a περαίνεται δή: Ἀρξάμενος δεσμεῖν τὸν Προμηθέα, φησίν· ἰδού, πράττω τὸ προστεταγμένον, καὶ οὐκ ἀναβάλλεταί μοι τόδε τὸ ἔργον· ἢ ὅτι ἀσφαλῶς καὶ οὐ μάτην εἴργασταί μοι ἡ δέσις. A (om. C; contuli et DW).

1 πράττω] -εται PPd. 2 ἢ ὅτι] καὶ PPdW. 3 οὐ ματ. εἰργ.: cf. Mediceum 57b. 3 εἴργασται] ἐργάζεταί PPd.

b Mediceus: οὐ ματᾷ] οὐ μάτην γίνεται.

59a PPdWXcY: δεινὸς γάρ: Δεινὸς ὢν εἰς τὸ νοῆσαι φαίνῃ, καὶ παντοίας εὕρησαι μηχανάς. ἢ μηχανικὸς ὢν ὁ Προμηθεύς, εἰ μὴ στερρῶς προσηλωθῇ, λύσεως μηχανὴν εὑρήσει.

b marg. in PPd: Τοῦτο καὶ πρὸς τὸν Προμηθέα καὶ πρὸς τὸν Ἥφαιστον δύναται νοηθῆναι.

60a (60-63) ἄραρεν ἥδε γ' ὠλένη: Ὁ Ἥφαιστός φησιν ὅτι «οὗτος ὁ σιδηροῦς δεσμὸς ἀσφαλῶς ἡρμόσθη καὶ ἐνεπάγη». τὸ δὲ τοῦ Διὸς Κράτος φησὶ πρὸς αὐτόν· «καὶ ταύτην τὴν σιδηρᾶν ὠλένην (ἤγουν τὸν κρίκον) περόνησον ἀσφαλῶς· ἵνα, δεινὸς ὢν εἰς τὸ νοῆσαι καὶ ἐφευρεῖν τὰς τέχνας, νοήσῃ καὶ μάθῃ ἐλάττων καὶ ἐπιδεέστερος εἶναι τοῦ Διός». εἶτα, ὡσανεὶ

βεβαιῶν ὁ Ἥφαιστος ὅτι ἀσφαλῶς αὐτὸν προσέδησε, φησίν· «πλήν, ἕνεκα τούτου οὐδεὶς ἂν μέμψαιτό μοι δικαίως ὡς μὴ καλῶς αὐτὸν προσηλώσαντι». A (om. C; contuli et DW).

1, 3 notandum quod ὠλένην pro quodam ferrei vinculi genere accepit scholiasta inscitus. 5 εἶναι] ὢν PPd, magis Attice. 6-7 πλήν, ἕνεκα τούτου: sic interpungendum; cf. 63c.

b BWXcY: Ἀρῶ τὸ ἁρμόζω . . . καὶ ἄραρεν.

Scholii de partibus verbi ἀραρίσκω disserentis initium tantum et finem trado.

61 PPdWXc: καὶ τήνδε νῦν πόρπασον: «Πόρπαξ» οὐχ ὁ ἧλος, ἀλλ' ἄλλο τι σίδηρον κατεσκευασμένον.

Lemma solus praebet W. Cf. 54d, init.

63a Mediceus: πλὴν τοῦδ'] πλὴν τοῦ Προμηθέως.

b Cgl: Κατ' εἰρωνείαν· πλὴν τοῦ Προμηθέως.

c gll. in PPd: Ὅμως, ἕνεκα τοῦδε· ἢ πλὴν καὶ χωρὶς τοῦδε τοῦ Προμηθέως.

Sensus: «πλήν aut absolute accipe (*nihilominus*) aut quasi praepositionem»; quarum interpretationum haec cum Mediceo (63a), illa cum commentario A (60a) consistit.

64a ἀδαμαντίνου νῦν σφηνός: Στερεοῦ ἥλου σιδηροῦ. A.

b Mediceus et W: ἀδαμαντίνου κ.τ.λ.] Ἥλῳ σιδηρῷ τὰ στήθη αὐτοῦ διαπαττάλευε, ἐπεὶ ἐντεῦθεν αὐτῷ ἡ ἀγχίνοια.

2 ἐντεῦθεν Mediceus; ἐνταῦθα W.

c Mediceus (in altero margine): γνάθον] Ἥλου σιδηροῦ ἄκρον, τὴν ὀξύτητα.

d (64-65) αὐθάδη γνάθον: Ἤτοι ἐξοχήν, περόνην. «διόλου τῶν στέρνων αὐτοῦ βάλε περόνην, δεσμεῖ ἀσφαλῶς. ἢ τὴν ἀναιδῆ καὶ στώμυλον αὐτοῦ γνάθον καὶ παρειὰν μέχρι καὶ τοῦ στήθους διάπειρον», τουτέστιν ἕως αὐτῶν τῶν στέρνων κατελθέτω ἡ περόνη. «κατὰ τῶν στέρνων δέ», φησί,

«διαπερόνα αὐτόν, ὅτι ἐνταῦθα αὐτῷ ἡ ἀγχίνοια καὶ ἡ βουλὴ ἔγκειται, περὶ τοὺς τῆς καρδίας τόπους». A.

1 διόλου (pro Aeschyli διαμπάξ) omnes nostri; om. edd. 2 βάλε περόνην] βάλε, περόνα CVY. 4-6 cf. Mediceum 64b.

67 Mediceus: κατοκνεῖς] Ὀκνεῖς τέλεον ἀποδεῖν.

Adscriptum in Mediceo ad *Prom.* 68; huc rettulit Dind. Sensus incertus: τέλεον ἀποδοῦναι (*opus absolutum praestare*) coni. Paley.

68 Mediceus: ὅπως] Λείπει «σκόπει».

69 (69-74) ὁρᾷς θέαμα: Λίαν ἀσφαλῶς ὁ Ἥφαιστος πεδῶν τὸν Προμηθέα, φησίν· «ὁρᾷς θέαμα ὀδυνηρὸν καὶ ὀφθαλμοῖς οὐκ ἀνεκτὸν θεαθῆναι.» τὸ δὲ Κράτος φησίν· «ὁρῶ τοῦτον, τὸν Προμηθέα, ἀπολαύοντα ὧν ἐστιν ἄξιος· ἀλλὰ βάλε καὶ περὶ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ μασχαλιστῆρας, διαζώστρας, ἤτοι δεσμά.» < . . . . . > «ἀναγκαῖόν ἐστι ποιῆσαι τοῦτο (ἤτοι τὸ βαλεῖν μασχαλιστῆρας)· σὺ οὖν μὴ πρόστασσέ μοι συνεχῶς καὶ λίαν.» τὸ δέ φησι πρὸς αὐτόν· «ὄντως δὴ καὶ κελεύσω σοι τοῦτο, καὶ σὺν τῷ κελεῦσαι καὶ κραυγάσω· ἐν βάθει τὸν κρίκον περόνησον.» A (om. C; contuli et DW).

4 διαζώστρας edd. (eorum sch. 71); διαζώστας (-ζῶντας W) omnes nostri. 5 post δεσμά lacunam posui, *e.g.* <πρὸς ὁ Ἥφαιστός φησιν>. 5 ἀναγκαῖόν] ἀνάγκη γὰρ PPd. 7 σοι τοῦτο, καὶ σὺν τῷ κελεῦσαι PPd; σὺν τούτῳ (vel -οις) tantum, cet.

71 Mediceus: μασχαλιστῆρας] Δεσμά· ἀντὶ τοῦ, δέσμευε αὐτὸν καὶ παρὰ τὰ πλευρά.

2 παρὰ] περὶ Headlam.

74a Mediceus et gll. in PPd: Διὰ τὸ «χώρει κάτω» τὸ μέγεθος ἐνέφηνε τοῦ δεσμευομένου θεοῦ.

διὰ τὸ Mediceus; διὰ τοῦ PPd, melius.

b Dgl: Τοῦτο εἰπὼν δηλοῖ ὅτι παμμεγέθης ἦν ὁ Προμηθεύς.

c Mediceus: κίρκωσον] Ἀντὶ τοῦ κρίκωσον.

76a (75-76) ἐρρωμένως νῦν θεῖνε: Τοῦ Ἡφαίστου εἰπόντος ὅτι καλῶς ἤδη πέπρακται τὸ ἔργον ἅπαν, καὶ ὁ Προμηθεὺς ἀσφαλῶς διεπερονήθη, φησὶ

τὸ τοῦ Διὸς Κράτος πρὸς αὐτόν· «ἐπειδὴ ἀρκούντως τῷ βάθει τοὺς κρίκους ἐνέβαλες, νῦν τύπτε ἰσχυρῶς τὰς διατόρους πέδας, τὰς διαπειρούσας καὶ τιτρωσκούσας· ἤτοι τοὺς δεσμοὺς τοὺς σιδηροῦς.» A (om. C).

b Mediceus: διατόρους] Διατιτρωσκούσας· ἢ διατετορνευμένας.

διατετορν. suspectum: διατετορευμένας («caelatas») coni. Schneider, et iam praebent PPd (vide 76c, d); malim vero διατετορημένας («perforatas»), collato Mediceo 181 (ὁ διατορεῖν δυνάμενος κ.τ.λ.).

c Pgl: Καὶ διαπεπερασμένας καὶ διατιτρωσκούσας· ἢ διατετορευμένας.

d Pdgl: Διατιτρωσκούσας ἢ διατετορευμένας· διαπεπερασμένας.

77a (76-80) ὡς οὐπιτιμητής: «Καλῶς», φησί, «καὶ στερεῶς τύπτε τὰς πέδας τοῦ Προμηθέως· ὁ γὰρ προστάξας τοῦτο τὸ ἔργον (ἤγουν ὁ Ζεύς) δεινός ἐστι καὶ βαρύς· ἢ ὁ τοῦ ἔργου ἐπιστάτης· ἢ ὁ ζημιωτὴς καὶ εὐθυντής.» ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ Κράτους, φησὶ πρὸς αὐτὸ Ἥφαιστος, ὡς εὐτραπέλου πεποιημένου τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἀναιδοῦς, ὅτι «ἁρμόζει τῇ μορφῇ σου καὶ προσήκοντα ταύτῃ τυγχάνει τὰ τραχέα ῥήματά σου.» τὸ δὲ πρὸς αὐτόν· «σὺ γίνου μαλθακὸς καὶ χαῦνος, ἐμὲ δὲ ἕνεκα τῆς αὐθαδίας μὴ ὀνείδιζε.» A.

4 εὐθυντής BDNX; εὐθυνητής cet. 5-7 cf. Mediceum 78a. 5 εὐτραπέλου plerique nostri, et $P^{\gamma\rho}$ (sic scripsisse credo scholiastam A, sensu fortasse «vilis»); ἀγρίου P^1Pd; melius Mediceum 78a.

b Mediceus: οὐπιτιμητής] Ὁ ἐπιτιμᾶν μέλλων σοι, εἴ γε ἀμελήσοις, ὁ Ζεύς.

ἀμελήσοις Mediceus; lege -εις cum Dind. et «schol. rec.» nescioquo apud Weckl.

c Pgl: Ἐπιτιμητὴς λέγεται ὁ ἐπιστάτης ἢ ἐπὶ καλοῦ ἢ ἐπὶ κακοῦ.

78a Mediceus: Ὡς ἐκτραπέλου πεποιημένου τοῦ προσώπου αὐτοῦ. «ἁρμόζει τῇ μορφῇ σου τὰ τραχέα σου ῥήματα.»

ἐκτραπέλου: υ supra κ adiecit aliquis in Mediceo; cf. 77a 5, app. crit.

b B*WXcY: ὅμοια μορφῇ: Ἀπηνῆ καὶ ἀνηλεῆ, ἐκ τῶν τῆς μορφῆς χαρακτηρισμάτων. λέγει ὅτι ἡ διάνοιά σου ὁμοία ἐστὶ τῇ μορφῇ· ἐκ τούτου γὰρ καὶ τὰ ἐντὸς διανοούμενα ἡ γλῶσσά σου φωνεῖ.

79 Mediceus: τὴν δ' ἐμὴν κ.τ.λ.] Τὰ ἐκ φύσεως προσόντα μὴ ὀνείδιζέ μοι.

81a PPdXc: στείχωμεν: Βαδίζωμεν, ὑποχωρῶμεν· συμβουλευτικόν. ἐπεὶ ποσὶ καὶ χερσὶ τὰ δεσμὰ ἔχει (τουτέστιν, ἅπαν τὸ σῶμα προσήλωται), ἀναχωρῆσαι χρεία.

1 στειχ. . . . συμβ.] om. Xc. 2 = Mediceum 81b.

b Mediceus: κώλοισιν] Ἐν ποσὶ καὶ χερσὶ τὰ δεσμὰ ἔχει.

c Pmarg.: Κυρίως δὲ κῶλα αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες.

82a (82-87) ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε: Ἰδὼν τὸ Κράτος ἀσφαλῶς δεσμηθέντα τὸν Προμηθέα, φησὶ πρὸς αὐτόν· «νῦν ὕβριζε καὶ καταφρόνει τοῦ Διὸς ἐνταῦθα, καὶ κλέπτων τὴν τιμὴν τοῦ Διὸς δίδου τοῖς ἀνθρώποις· τί δύνανταί σε οἱ ἄνθρωποι ἐλευθερῶσαι τῶν δεσμῶν; ψευδῶς δὲ ὀνομάζουσί σε οἱ θεοὶ Προμηθέα. χρεία γάρ σοι ἑτέρου Προμηθέως, δυναμένου σοι σαφηνίσαι ποίῳ τρόπῳ ἐλευθερωθήσῃ τούτων τῶν δεσμῶν.» ἀπὸ τοῦ οἰκείου δὲ ὀνόματος διαβάλλει αὐτόν, ὅτι προνοητὴς ὢν τῶν μελλόντων (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ Προμηθέως ὄνομα) οὐκ ἐνόησε τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβῆναι, οὔτε δύναται ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι ἀπὸ τῶν δεσμῶν. A.

2 ὕβριζε καὶ] om. PPd. 3 ἐνταῦθα] om. PPd. 6-7 cf. 85c.

b gll. in DP: ἐνταῦθα κ.τ.λ.] Τὸ Κράτος πρὸς τὸν Προμηθέα· κατ' εἰρωνείαν δὲ τὸ σχῆμα.

83 DglP*: Ἐφήμεροι κυρίως λέγονται οἱ κώνωπες, οἵτινες ὄντες ἔσωθεν τοῦ πίθου, ζῶσιν· ἀποσκεπάσαντος δὲ τὸν πίθον καὶ ἰδόντας αὐτοὺς τὸ φῶς, οὐκέτι ζῶσιν· ἐξ αὐτῶν δὲ ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἄνθρωποι «ἐφήμεροι».

2-3 ἀποσκεπάσαντος . . . φῶς: verbis leviter corruptis varia remedia excogitare possis (cf. Dind. p. 180, app. crit.). Sensus vero («recluso dolio et visa luce») non in dubio est.

85a Mediceus: Εὐφυῶς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἔλαβε τὸ διανόημα· «Προμηθεὺς» γάρ ἐστιν ὁ προορῶν τὰ μήδεα· καὶ τροπῇ τοῦ δ̄ εἰς τὸ θ̄.

3 corruptum; aut dele καὶ (Kirchhoff), aut in fine supple Προμηθεύς ex 85b.

b P*PdW: Πάνυ εὐφυῶς ἐτυμολογεῖται τὸ Προμηθέως ὄνομα. «Προμηθεὺς» γάρ ἐστιν ὁ προορῶν τὰ μήδεα καὶ τὰ βουλεύματα· καὶ τροπῇ τοῦ δ̄ εἰς θ̄, Προμηθεύς.

1-2 ὄνομα] om. Pd. 1 πάνυ om. W. 1 ἐτυμολογεῖται P, ἐτυμολόγησε (sic) W. 3 Προμηθεύς PPd, μήθ (sic) W. Hic multa addit W; vide 85c.

c PglW (in hoc continuatur cum 85b): Φησὶ γὰρ ὅτι ψευδῶς «προγνώστης» ὀνομάζῃ, ὁ μᾶλλον προγνώστου δεόμενος ὥτινι τρόπῳ τῶν παρόντων ἐλευθερωθήσῃ δεσμῶν· ὥστε ἀπὸ τοῦ οἰκείου ὀνόματος διαβάλλει αὐτόν.

1 φησὶ γὰρ ὅτι om. Pgl. 4-5 cf. 82a 6-7.

86 PPdW: αὐτὸν γάρ σε κ.τ.λ.] Χρεία γάρ σοι ἀνθρώπου συμβουλευομένου τίνι τρόπῳ ἐκβληθῇς τοῦ τεχνηέντως κατεσκευασμένου δεσμοῦ.

Cf. 82a 5-6.

87a WY: ἐκκυλισθήσῃ: «Κυλίνδειν» λέγεται τὸ ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τὰ χθαμαλώτερα κατάγεσθαι, ὥσπερ καὶ τὸ † ἀνὼ πάλιν † τὸ ὠθεῖν ἀπὸ τῶν χθαμαλωτέρων ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα.

1 κυλίνδειν: fortasse legendum ἐκκυλίνδειν. 3 ἀνὼ (sic) πάλιν: scripserim ἀνακυλίειν.

b Mediceus: τέχνης] Τῶν δεσμῶν.

c marg. in PPd: τέχνης] Τοῦ δεσμοῦ, ὅτι μετὰ τέχνης ἐποίησε ταῦτα τὰ δεσμὰ ὁ Ἥφαιστος.

Hoc ordine P; ταῦτα ante μετὰ scribit Pd.

88a (88-97) ὦ δῖος αἰθήρ: Ἁρμοζόντως φησὶν ὁ ποιητὴς μὴ εὐθὺς ἀντειπεῖν τὸν Προμηθέα, ἵνα μὴ δόξῃ ἄφρων καὶ αὐθάδης· μετὰ δὲ τὸ ὑποχωρῆσαι

τοὺς κολαστὰς προσμαρτύρεται τὸν αἰθέρα καὶ τοὺς ἀνέμους, ἤτοι τὰ ἀέρια στοιχεῖα· τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγάς, τὴν ὑγρὰν φύσιν· καὶ τὴν γῆν, τὴν ξηρὰν φύσιν· καὶ τὸν ἥλιον, τὴν θερμὴν φύσιν. καὶ λέγει αὐτοῖς· «θεάσασθέ με οἷα πάσχω κακὰ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ἐγὼ θεὸς ὤν.» ἀλλάσσει δὲ αὖθις τὴν λέξιν, καί φησιν· «δέρχθητε (ἀντὶ τοῦ ἴδετε) οἵαις τιμωρίαις διακοπτόμενος κακοπαθήσω εἰς τὸν διηνεκῆ χρόνον· τοιοῦτον γὰρ δεσμὸν ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμοὶ ὁ νέος ἡγεμὼν τῶν θεῶν (ἤγουν ὁ Ζεύς).» A (contuli et DW).

3 προσμαρτύρεται BD(?)WY(?), vocabulum non nisi ex hoc ipso loco notum; προμαρτύρεται cet. (et V), vocabulum huic loco parum aptum 6 καὶ ἐγὼ θεὸς ὤν] καὶ ἐγὼ θεὸς ὢν τάχα PPd; θεὸς ὢν καὶ αὐτός BC. 7 ἀλλάσσει . . . λέξιν: quod ad verba attinet, cf. Mediceum 91.

b Mediceus: Τεχνικὸν τὸ μὴ εὐθὺς εἰσάγειν λαλοῦν τὸ συνεκτικὸν πρόσωπον, πρὸς ἐρεθισμὸν τοῦ ἀκροατοῦ. μεγαλοφυῶς δὲ τὰ δ' στοιχεῖα ἐπικαλεῖται. μονῳδεῖ δὲ πάντων ἀποστάντων.

1 τεχνικόν: de huius vocabuli usu vide Romagnoli, p. 867. 3-4 sic locum emendavit Petrus Victorius (*Variae Lectiones* XXVIII. 6; vide Stanley ad *Prom.* 88); cf. Mediceum 33 (μονῳδίας). ἐπικαλεῖται μόνο(ς)· δεῖ δὲ πάντων ἀποστάντων Mediceus.

c PPdWXcY: αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί: Οἱ ἄνεμοι κατὰ μὲν Ἀναξαγόραν ἐκ τῆς γῆς γίνονται, καθ' Ὅμηρον δὲ «πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων». ἀλλ' ὁ μὲν Ἀναξαγόρας τὸ ὑλικόν φησιν αἴτιον τῶν ἀνέμων, Ὅμηρος δὲ τὸ ποιητικόν, μᾶλλον δὲ ἀμφότερα, τό τε ὑλικὸν καὶ τὸ ποιητικόν· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ λέγειν ἐνιαχοῦ τοὺς ἀνέμους «ἰκμένους,» ἤτοι ἰκμώδεις καὶ καθύγρους, τὸ ὑλικὸν αὐτῶν αἴτιον λέγει, τὴν ἰκμάδα καὶ δρόσον· ἐκ δὲ τοῦ λέγειν αὐτοὺς ὁρμᾶν «πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων» τὸ ποιητικόν φησιν αἴτιον. ἰκμὰς γὰρ λεπτυνθεῖσα ἀὴρ γίνεται· ἀὴρ δὲ ἔτι ἀναχθεὶς καὶ λεπτυνθείς, πνεῦμα.

1-6 = Diels-Kranz, 59 Anaxagoras A86a. In W post 88a invenitur hoc scholium; in ceteris nostris perverso ordine ponitur (*e.g.* post sch. 101 med. in Pd). 3 *Il.* 2. 146. 7 ἰκμένους: *e.g.* *Il.* 1. 479; de derivatione ex ἰκμάς, confer sch. Ven. A et Eustathium ad loc. 10 φησιν] om. W et, ut vid., Y.

d gll. in PPd ad 88-89: αἰθὴρ] πῦρ.
πνοαί] ἀὴρ ἄνεμοι.
ποταμῶν] ὕδωρ.

90a γέλασμα: Καλῶς εἶπε τὸ «γέλασμα», χῦμα· ἐκ μεταφορᾶς τῶν γελώντων καὶ διαχεομένων. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖσε εὐφραινομένης τῆς καρδίας γελῶσι, γελῶντες δὲ διαχέονται καὶ εὐρύτητα ποιοῦνται τῶν στομάτων αὐτῶν· ὥσπερ πάλιν οἱ λυπούμενοι συστέλλονται, τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐμφύτου καὶ θερμοῦ αἵματος συστελλομένου· οὕτω καὶ τὸ κῦμα ὡσανεὶ γελᾷ καὶ διαχέεται, συχνὸν ἐρχόμενον καὶ ἀλλεπάλληλον. A (om. BX, et D; contuli et W).

1 χῦμα; cf. Mediceum 90b. 2 ἐκεῖσε paene omnes nostri; ἐκεῖνοι V[pc] et edd. 3 καὶ εὐρ. ποι.] καὶ εὐρύνονται, εὐρύτητα ποιοῦντες PPd. 3 στομάτων edd.; σωμάτων omnes nostri. 4 αὐτοῖς] ἡμῖν CV.

b Mediceus: γέλασμα] Διάχυμα.

c P*: Γελᾷ γαλήν' ἡ θάλασσα, ἐγέλασε τὸ ἔαρ.

Versus «politicus" est; erotico cuidam scriptori tribuendum esse suspicatur Panayotakis.

d Pgl: Ἡ γὰρ θάλασσα γαληνιῶσα πάντα τὰ προσπελάζοντα γαλήνης πληροῖ.

e Pgl (alterum), Pdgl: γέλασμα] Διάχυμα· πλάτος· ἅπλωμα.

διάχυμα = Mediceum 90b.

91 Mediceus: καὶ τὸν πανόπτην] Ἤλλαξεν τὴν φράσιν.

Cf. 88a 7, ubi minus apte videtur collocari haec sententia.

94a Mediceus: μυριετῆ] Πολυετῆ· ἐν γὰρ τῷ Πυρφόρῳ γ' μυριάδας φησὶ δεδέσθαι αὐτόν.

Fragmentum est Aeschyli *Promethei Pyrphori* 341 M, non nisi ex hoc loco et 94b, c cognitum.

b Wgl: Τὸν πολυετῆ, τὸν μυριάριθμον· τρεῖς γὰρ μυριάδας φασὶ δεδέσθαι αὐτόν.

c gll. in NP et (alterum) W: Τρεῖς γὰρ μυριάδας φασὶ δεδέσθαι αὐτόν.

2 φ. δεδ. αὐτ.] αὐτόν φησι δεδέσθαι P. 2 αὐτόν] αὐτοῦ W.

d gll. in BC et (alterum) P: μυριετῆ] 'Αναρίθμητον.

98a (98-99) Φεῦ φεῦ· στενάζω καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ ἐπερχόμενον πῆμα. A (om. BC; habent DWgl).

b Cgl: τό τ' ἐπερχόμενον] Διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ἀετοῦ.

τιμὴν C; lege τιμωρίαν?

100a Τὸ «ἐπιτεῖλαι» ἀντὶ τοῦ τελεσθῆναι, ὡς τὸ «νόστον, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς 'Αθήνη», ἀντὶ τοῦ ἀπετέλεσε. A (om. C; habent DW marg.; iterum praebet in marg. P).

Dubia haec. ἐπιτεῖλαι in textu poetico exhibent omnes nostri; sed ἀποτελέω vel etiam vocem nihili ἀποτέλλω in animo habuisse videntur plerique eorum qui scholium exscripserunt. Cf. Mediceum 100b.
1-2 ἐπετείλατο Pmarg., X, cum plurimis codd. Homeri (*Od.* 1. 327); ἐπιτείλετο Y; ἀπετείλατο vel sim. cet. 2 ἀπετέλεσε] ἐπετέλεσε Y. Hic quaedam addunt BWmargY; vide 100d.

b Mediceus: ἐπιτεῖλαι: 'Αντὶ τοῦ ἐπιτελεσθήσεσθαι, «ὃν ἐκ Τροίας ἐπετέλλετο Παλλὰς 'Αθήνη.»

ἐπετέλλετο: sic Mediceus. Vide ad 100a.

c Mediceus (in altero margine) ἐπιτεῖλαι] 'Αντὶ τοῦ ἐπιτελέσαι.

d BNcWmargYYa (in his continuatur cum 100a): Ἕτεροι δὲ τὸ «ἐπιτεῖλαι» ἀντὶ τοῦ ἐπίλαμψαι.

e Bgl: ἐπιτεῖλαι] Καὶ καταντῆσαι ἢ λάμψαι.

101 (101-110) καίτοι τί φημι; πάντα προυξεπίσταμαι: 'Αποδυρόμενος ὁ Προμηθεύς, καὶ ὡσανεὶ ἄγνοιαν προβαλλόμενος τῆς τελευτῆς τῶν συμβάντων αὐτῷ κακῶν, ἐρωτᾷ πότε ἥξει αὐτῷ ἐλευθερία τῶν δεσμῶν. εἶτα γνοὺς ὡς αὐτός ἐστι Προμηθεὺς καὶ οὐ μόνον τὰ αὐτῷ συμβησόμενα ἐπίσταται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέροις, φησί· «τί φημι; ἐγὼ τὰ πάντα ἐπίσταμαι

ἀκριβῶς, τὰ μέλλοντα δέ μοι νεωστὶ συμβήσεσθαι οὐδεμίαν βλάβην κομίσουσί μοι· χρὴ δὲ ἑκάστῳ ὑπομένειν τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ τύχην καὶ μοῖραν, ὥσπερ κἀμοί. ὑπομένω δὲ ὡς λίαν γινώσκων ὅτι τὸ τῆς ἀνάγκης σθένος, ἤγουν ἡ δύναμις τῆς εἱμαρμένης, ἀκαταμάχητός ἐστι καὶ ἀήττητος. ἀλλ' ὅμως οὔτε σιγᾶν δύναμαι τὰς τύχας, ἀλγῶ γάρ· οὔτε μὴ σιγᾶν (ἤτοι λαλεῖν), εὐλαβοῦμαι γὰρ τὸν Δία. ἐγὼ γὰρ παρασχὼν τοῖς ἀνθρώποις τιμήν — τὴν διὰ τοῦ πυρὸς λέγω — ἐνεπάγην ταύταις ταῖς συμφοραῖς. θηρῶμαι δὲ καὶ σφετερίζομαι καὶ παρέχω τοῖς ἀνθρώποις πηγὴν πυρὸς κλοπαίαν, τῷ νάρθηκι (ἤγουν ἔσω νάρθηκος) αὐτὴν βαλών.» «πηγὴν» δε «πυρὸς» εἶπεν, ὅτι πᾶσα οὐσία μείωσιν πάσχει· τὸ δὲ πῦρ, κἂν τὸ τυχὸν εὑρεθῇ (ἤτοι μικρότατος σπινθήρ), ὑποτεθῇ δὲ ὕλῃ τινί, πάλιν αὔξεται. διὰ τοῦτο δὲ εἶπε «πηγὴν πυρός», ὅτι ἐκ τοῦ μικροῦ αὔξεται. A (13 θηρῶμαι-17 tantum habet C, quasi scholium ad *Prom.* 109).

Haec quasi sex scholia separatim dant edd.; quasi unum omnes nostri, praeter C.
6 ἀκριβῶς: =Mediceum 102a. 6 μοι νεωστὶ omnes nostri praeter N, qui scribit μοι δὲ νῦν. De usu verbi νεωστί cum futuro («mox») apud recentiores vide Dind. adn. p. 193. 5 (sch. 167). 8-10 ὅτι ... ἀήττητος: sic plerique, et Pγρ; τῆς ἀνάγκης σθένος, ἤγουν τὴν δύναμιν τῆς εἱμαρμένης, ἀκαταμάχητον οὖσαν καὶ ἀήττητον P¹Pd. 10-11: = Mediceum 106b. 15-17 πηγὴν ... αὔξεται] om. Pd, in imo margine adicit B; = Mediceum 110.

102a Mediceus gl: σκεθρῶς] 'Ακριβῶς.

Fere idem Hesych. s.v. σκεθρόν.

b CWa: 'Ασφαλῶς· ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ζυγοῦ, ὅταν οὐχὶ σκάζῃ καὶ ῥέπῃ ἑνὶ μέρει, ἀλλ' ἔστιν ἐπὶ ἰσότητι.

c Mediceus: ποταίνιον] Πρόσφατον, ἀπροόρατόν μοι.

d P*: Ποταίνιον, τὸ ἀπροόρατον, ἀπὸ τοῦ «προ» προθέσεως καὶ τοῦ «αἶνος» ὁ λόγος· ἤγουν τὸ μὴ γενόμενον εἰς ἐμὲ καὶ δεύτερον καὶ ἄλλο· διότι ἐγὼ προγινώσκω τὰ πάντα.

1 ἀπροόρατον: cf. Mediceum 102c.

106a CNP*VWY: ἀλλ' οὔτε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν: Οὐ δύναμαι ταύτας τὰς λύπας σιγῆσαι οὔτε μὴ σιγῆσαι. ἐὰν γὰρ ταύτας σιγήσω, λύπην τῇ ψυχῇ μου φέρω (οὐ τοσοῦτον γάρ τις λυπεῖται, εἰ καὶ ἐν θλίψεσιν ἐστίν,

ὅσον χαίρει ὅταν ἔκδηλα ποιῇ, καὶ πρὸς ἑτέρους λέγει, τὰ λυποῦντα αὐτόν)· ἐὰν δὲ μὴ σιγήσω, ἤτοι ἐὰν λαλήσω καὶ εἴπω τὰ λυποῦντά με, τὸν Δία παροτρυνῶ εἰς ὀργὴν ἐμήν, ἀπὸ τοῦ λέγειν πολλά.

Adnotatio satis verbosa fortasse tribuenda erat commentario A; contra omittunt BDPdX, et eadem materies iam in sch. 101 (quod certe commentarii A est) brevius meliusque tractatur.
5 λέγει omnes nostri; exspectes -ῃ.

b Mediceus: ἀλλ' οὔτε σιγᾶν] Οὔτε σιγᾶν δύναμαι, ἀλγῶ γάρ· οὔτε ἐλέγχειν, εὐλαβοῦμαι γὰρ τὸν Δία.

Cf. 101. 10-11. 2 οὔτε μὴ ἐλέγχειν Mediceus; μὴ del. Bothe; οὐδὲ μὴν ἐλέγχειν Paley.

108 Mediceus: "Ο ὁρῶν ὁ Ζεὺς οὐκ ἐπιλήσεται τῆς εἰς ἐμὲ ὀργῆς.

Incipit hoc scholium iuxta intervallum quod est inter versus Aeschyleos 108 et 109. Quo referendum sit, incertum; an versui 106 μὴ σιγᾶν τύχας (cf. 106a fin.)?

110 Mediceus et (partim) PPd: πηγὴν κλοπαίαν: Πᾶσα οὐσία μείωσιν πάσχει· τὸ δὲ πῦρ ἐν ὅσῳ κἂν τὸ τυχὸν ἔχῃ πάλιν αὔξεται. ὃ εἰδὼς πρῶτος ὁ ποιητὴς εἶπεν «σπέρμα πυρός»· καὶ τὸ σπέρμα γὰρ ἐξ ἐλαχίστου αὔξεται. πρὸς τοῦτο οὖν ἀντεμηχανήσατο Αἰσχύλος «πηγὴν» εἰπών· καὶ αὐτὴ γὰρ ἐκ τοῦ τυχόντος αὔξεται.

Cf. 101. 15-17. 1-4 πυρός: haec tantum praebent PPd. 4 *Od.* 5, 490. 5 ἀντεμηχανήσατο Mediceus; ἀντετεχνήσατο Weckl., ingeniose et fortasse recte.

114a gll. in BCPX: ἆ ἆ ἔα ἔα] Ἐπίρρημα ἐκπληκτικὸν Ἀττικόν· ἰδιοπεποιημένη ἡ φωνή.

b gll. in PPd: Ἐκπλήξεως ἐπίρρημα.

c Mediceus: Ἐκπλήξεως ἐπιρρήματα.

115a τίς ἀχώ, τίς ὀδμά: Ἴσως αἱ Ὠκεανίδες εὐωδίας ἔπνεον. αἰσθητὴ δὲ ἡ ὀδμή, οὐχ ὁρατή· διὸ καὶ «ἀφεγγῆ» ταύτην φησίν, ὡς ἀθεώρητον οὖσαν. διὰ δὲ τῆς ὀδμῆς προνοεῖ τὴν τῶν Ὠκεανίδων ἄφιξιν. A.

1-2 cf. Mediceum 115b.

b Mediceus: τίς ἀχώ, τίς ὀδμά] Ἴσως, ὡς Ὠκεανίδες, εὐωδίας ἔπνεον. αἰσθητὴ δὲ ἡ ὀσμή, οὐχὶ ὁρατή· διὸ «ἀφεγγής»» φησι.

1 ὡς Mediceus[1]; αἱ suprascr. manus recentior, cf. 115a1.

116a SjVWY: κεχραμένη: Ἥρωες, βροτοὶ μὲν ὄντες, θεῶν δὲ τυγχάνοντες σύγγονοι.

Lemma om. V, qui hoc scholium continuat cum 120a.

b Pgl: κεχραμένη] Ἐξ ἡμιθέων ἡρώων, ἤγουν ἀπὸ τῶν ἡρώων τε καὶ ἀνθρώπων.

c Mediceus gl: κεχραμένη] Ἡμιθέων.

117a ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον: Ἐπὶ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς γῆς ἦλθεν, ἐπειδὴ τέλος τῆς οἰκουμένης ὁ Καύκασος. ἤ, οὗ ἐγὼ πρὸς τὸ πέρας εἰμὶ δεδεμένος· ἐπὶ γὰρ ἄκρου προσδέδεμαι. A.

Cf. Mediceum 117b. 3 προσδέδεμαι omnes nostri excepto Y (-σαι).

b Mediceus: ἵκετο τερμόνιον] ἐπεὶ τέλος τῆς οἰκουμένης ὁ Καύκασος. ἤ, οὐκ ἐγὼ πέραν εἰμὶ δεδεμένος· ἐπὶ γὰρ ἄκρου προσδέδεται.

2 οὐκ Mediceus; legendum οὗ cum 117a. 2 πέραν suspectum; cf. 117a.

c PPd: ἵκετο τερμόνιον] Ἐπὶ τέλει τοῦ Ὠκεανοῦ ὁ Καύκασος. «πάγος» δὲ παρὰ τὸ πήσσεσθαι ἐν αὐτῷ τὰ ὕδατα· ἢ διὰ τὸ τὰς πηγὰς ἐξ ἄκρων τῶν ὀρῶν κατέρχεσθαι.

d P*: Ἡ «ἐπί», ὅταν στάσιν, μετὰ γενικῆς· ὅταν δὲ κίνησιν, μετὰ αἰτιατικῆς.

118 PPdWY: τί δὴ θέλων: Ἢ «τί ἕτερον θέλων», ἢ πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀντὶ τοῦ «θέλουσα». καί ἐστι τὸ σχῆμα Ἀττικόν, τὸ λεγόμενον καινοπρεπές· οἱ γὰρ Ἀττικοὶ πρὸς τὸ σημαινόμενον καὶ τὸν νοῦν ἀφορῶσι τῆς λέξεως.

Lemma om. PPd. 1-2 ἢ τί . . . ἐστι solus habet W, corrupte ut videtur. 2-4 σχῆμα . . . λέξεως: secutus sum WY; eandem rem, verbis paullo mutatis, praebent PPd. Cf. sch. 406.

119 Mediceus: δεσμώτην] Διὰ τοῦτο «Δεσμώτης» ἐπιγέγραπται.

120a τὸν Διὸς ἐχθρόν, τὸν πᾶσι θεοῖς: Πάντες οἱ θεοὶ ὠργίζοντο τῷ Προμηθεῖ διὰ τὸ πῦρ· ἐκ γὰρ τούτου πάντα ῥᾷστα εἶχον οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐκέτι ἔθυον συνεχῶς. A (om. C; contuli et DW).

Cf. Mediceum 120b. In lemmate secutus sum BX; ceteri pauciora verba praebent.

b Mediceus: τὸν πᾶσι θεοῖς] Καὶ αὐτοὶ γὰρ ὠργίζοντο Προμηθεῖ διὰ τὸ πῦρ· ἐκ γὰρ τούτου πάντα ῥᾷστα τὸ λοιπὸν εἶχον ἄνθρωποι, καὶ οὐκέτι ἔθυον συνεχῶς.

c P*VWXcY: Φασὶ τὸν Προμηθέα κεκλοφέναι ἀπὸ τοῦ Διὸς τὸ πῦρ, βαλεῖν τε νάρθηκι καὶ τοῖς ἀνθρώποις καταγαγεῖν. τοῦτο δὲ μυθῶδες, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· «πῦρ» καλεῖται ἡ γνῶσις διὰ τὸ δραστήριον· «Προμηθεὺς» δὲ καλεῖται ἡ προμήθεια καὶ ἡ πρόγνωσις καὶ ἡ πρωτόπλασις, ἣν δέδωκεν ὁ θεὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἔχειν καὶ φυλάττειν, καὶ μή τινος φροντίζειν. ὁ δὲ ταύτην λαβὼν οὐκ ἐφύλαξεν, ἀλλ' ἤρξατο φροντίζειν καὶ προβουλεύεσθαι, καὶ οἷον κλέπτειν τὴν τοιαύτην προμήθειαν. ὅτι δὲ νάρθηκι ἔβαλε τὸ πῦρ, καὶ αὐτὸ προσφόρως· ἀπὸ γὰρ τῆς οἰκείας σαθρότητος τοῦ νοὸς ἤρξατο φροντίζειν καὶ προλέγειν τὰ μὴ δέοντα.

d SjWXcY (in hoc continuatur cum 120c): 'Ο Προμηθεὺς οὗτος, ὡς ἀληθὴς ἔχει λόγος, ἄνθρωπος ἦν· σοφὸς δὲ ὢν εἰς παιδείαν μετέπλασε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἄγαν ἰδιωτείας εἰς γνῶσιν ἄκραν. ὅθεν καὶ μεμύθευται τοῖς Ἕλλησι πλάττειν τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλὰ καὶ Πλάτων ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ φησὶν ἐν Σοφισταῖς·

«Προμηθεὺς γάρ ἐστιν ἀνθρώποις ὁ νοῦς.»

6-8 haec etiam in cod. O inveniuntur, adscripta ad *Prom.* 6. 6 Πλάτων OYa; πλάττων cet. 8 = Plato Comicus Fr. 136 Kock (testibus etiam Syncello et Cedreno). Προμηθεὺς omnes nostri, Προμήθεια ceteri testes ap. Kock. Metri sanandi causa aut scribendum προμηθία cum Dind., aut (quod malim) γάρ secludendum vel loco movendum, *e.g.*: <καὶ γὰρ> Προμηθεύς ἐστιν ἀνθρώποις ὁ νοῦς.

122 P*: εἰσοιχνεῦσι] 'Απὸ τοῦ «οἴχω», οἰχνῶ· ὥσπερ καὶ ἵκω, ἱκνῶ.

124a (124-132) φεῦ φεῦ: Πλησιέστερον γενομένης τῆς τῶν 'Ωκεανίδων πληθύος, ἤδη καὶ τῆς τῶν πτερύγων ἠχῆς αὐτῶν αἰσθάνεται, καί φησι· «τί δή ἐστι τὸ κίνημα τῶν ὀρνέων, ὅπερ ἀκούω πλησίον; ὑποσυρίζει γὰρ ὁ αἰθὴρ ἐν εὐδιειναῖς πνοαῖς πτερύγων». φησὶν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ χορὸς τῶν 'Ωκεανίδων· «μηδαμῶς φοβηθῇς, Προμηθεῦ· προσέβη γὰρ ἐνταῦθα πληθὺς φίλη ἐν ταχυτάτῃ κινήσει τῶν πτερύγων, μόλις πείσασα τὴν τοῦ πατρὸς ἡμῶν, 'Ωκεανοῦ, διάνοιαν». A.

2 πληθύος, ἤδη: sic interpungunt nostri fere omnes, recte. 3 κίνημα = Mediceum 124b. 4-7 φησὶν ... διάνοιαν] om. C.

b Mediceus: κινάθισμα] Κίνημα.

125 gll. in DP: οἰωνῶν] Λείπει τὸ «ὡς». διὰ τὸ εἶναι πτερωτάς.

λείπ. τὸ ὡς habet solus P.

128a Mediceus, et (1-8) Sj, et (1-3) Ya, et (3-8) WXcY: μηδὲν φοβηθῇς] 'Ο ῥυθμὸς 'Ανακρεόντειός ἐστι κεκλασμένος πρὸς τὸ θρηνητικόν. ἐπεδήμησε γὰρ τῇ 'Αττικῇ Κριτίου ἐρῶν, καὶ ἠράσθη λίαν τοῖς μέλεσι τοῦ τραγικοῦ. ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οὐκ ἐν παντὶ τόπῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς θρηνητικοῖς, ὡς καὶ Σοφοκλῆς Τυροῖ β'. ἔστι δὲ ταῦτα ὅμοια τῷ «οὐδ' αὖ μ' ἐάσεις μεθύοντ' οἴκαδ' ἀπελθεῖν». ταῦτα δέ φασιν διὰ μηχανῆς ἀεροδονούμεναι· ἄτοπον γὰρ κάτωθεν διαλέγεσθαι τῷ ἐφ' ὕψους. ἐν ὅσῳ δὲ 'Ωκεανῷ προσλαλεῖ, κατίασιν ἐπὶ γῆς.

1-3 'Αττικῇ: adiecit Sj in imo folio. Haec tantum habet Ya. 2-4 manca haec, et partim corrupta. 3 ἐρῶν Mediceus; ἐρῶ WXcY, qui hic incipiunt, et Sj. 4 ἠράσθη Mediceus; -ην SjWY; ἠρέσθη coni. Dind., sed ne sic quidem satis fit chronologiae aut sensui. ἠρέσθη λία ντοῖς μέλεσιν αὐτοῦ ὁ τραγικός coni. Weil; pluralem potius exspectes, *i.e.* ἠρέσθησαν οἱ τραγικοί, cf. Pearson ad Soph. Fr. 656. 4 τόπῳ: fortasse scribendum τρόπῳ. 6 Τυροῖ β' Mediceus; τύροις βουν (sic) WXc; τύρης βου (sic) Y. = Soph. Fr. 595 N², 656 P. 6 οὐδ' αὖ: sic Mediceus WXcY; τόδ' αὖ Sj. = Anacreon Fr. 67 (412) Page. 8-9 cf. 128b. Contra facit 272c 4-5.

b CPPdVWY: φιλία γὰρ ἥδε: Αὕτη ἡ φάλαγξ, ἡ συστοιχία, ἀντὶ τοῦ «ἡμεῖς». ταῦτά φασιν ἀεροδρομοῦσαι· ἄτοπον γὰρ κάτωθεν διαλέγεσθαι τῷ Προμηθεῖ ἐφ' ὕψους κρεμαμένῳ. ἐν ὅσῳ δὲ Ὠκεανῷ προσλαλεῖ ὁ Προμηθεύς, κατίασιν αὗται ἐπὶ τῆς γῆς.

Veri simile est haec fuisse partem commentarii A, quamquam om. codd. BNX. 2 συστοιχία VY: σύστοιχος PPd: de CW incertum. 2-5 cf. Mediceum 128a 8-11. 5 αὗται] αὐταὶ PPd.

132a (132-135) κραιπνοφόροι: «Ἐκόμισαν δὲ ἐμὲ ἐνταῦθα αἱ ταχύταται πνοαὶ τῶν ἀνέμων. ἡνίκα γὰρ ἐπασσαλεύου τῇ πέτρᾳ προσηλούμενος, ὁ κτύπος τοῦ Χαλυβικοῦ σιδήρου διῆλθεν εἰς τὸν ἐσώτατον τόπον τῶν ἡμετέρων οἰκημάτων». τοῦτο δὲ δηλοῖ, ὅτι καὶ μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ ὁ κτύπος ἀφίκετο. «ἀποσεῖσαι δέ με πεποίηκε καὶ ἀπορρίψαι τὴν πολλὴν θερμὴν αἰδῶ (ἤγουν τὴν καλλίστην, τὴν ἐξ ἀναδόσεως αἵματος γενομένην), καὶ τολμηρότερον ἐνταῦθα παρεῖναι· ἦλθον δὲ καὶ ὥρμησα ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ (ἤγουν τῇ δι' ἀέρος πτήσει)». διὰ τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι σπουδαίως παρεγένοντο, ὥστε οὐδὲ τὰ οἰκεῖα πέδιλα δυνηθῆναι βαλεῖν. A.

2 ἡνίκα γὰρ ἐπασσ.: cf. Mediceum 133a. Hic novum scholium (cuius lemma κτύπου γὰρ ἀχώ) incipiunt PPd. 4-5 cf. Mediceum 133b. 5 ἀποσεῖσαι] ἀποσείσασθαι PPd, magis Attice. 5-7 cf. Mediceum 134b, c 7 post τολμηρότερον add. BNX: ἐφρόνησα; cf. Mediceum 134b.

b DglP*PdY: κραιπνοφόροι] Κραιπνὸν τὸ ταχύ, ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πνεῖν.

1 κραιπν. τὸ ταχ.] κραιπνὸς κυρίως ὁ ταχὺς δρομεύς Dgl. 2 τὸ κάρα] om. Pd; κάρτα praebet Dind.

133a Mediceus: κτύπου κ.τ.λ.] Ἡνίκα ἐπασσαλεύετο.

b Mediceus: διῇξεν κ.τ.λ.] Ὑπερβολὴ τοῦ φόβου, εἰ καὶ μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ ἔφθασεν.

1 φόβου] ψόφου coni. J. F. Davies ap. Paley.

c P*: χάλυβος] Χάλυψ· ἔθνος ἔνθα ὁ σίδηρος ἐγίνετο. ὅτε δὲ προσεκαρφοῦτο, ὁ κτύπος τοῦ σιδήρου ἠκούετο ἐκεῖ.

134a τὴν θερμερῶπιν αἰδῶ: Τὴν ἐπικειμένην θερμότητα τῷ προσώπῳ μου, ἤγουν τὴν ἐρυθρότητα, ἣν οὐκ ἔξεστιν ἐν ἀνδρὶ βλέπειν. καὶ γὰρ ἡ

παρθένος ἐρύθημα ἔχει ἐν τῷ ἑαυτῆς προσώπῳ· οὔπω γὰρ συνεζεύχθη ἀνδρί, ὥστε τρέφειν διὰ τοῦ αἵματος ἑαυτῆς τὸ παιδίον, οὔτε καταμήνια βλέπει, δι' ὧν τρέφεται τὸ ἔμβρυον· καὶ διὰ τοῦτο τὸ αἷμα διὰ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἐξέρχεται. ἡ δὲ γαμηθεῖσα, ἐκείνη χλωρίζουσα τὴν ὄψιν ἐστίν, ὡς ἀπολείποντος τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ τρέφοντος τὸ ἔμβρυον· ἐκεῖ γὰρ κατέρχεται ἅπαν τὸ αἷμα αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μένει χλωρά, βλέπουσα καὶ καταμήνια δι' ὧν τρέφεται τὸ παιδίον. A (contuli et DW).

1 θερμερῶπιν omnes nostri, et in lemmate et in textu Aeschyleo 6 χλωρίζουσα] χλωριάσασα DNP[rc]X. 7 τρέφοντος DX: τρεφούσης cet.

b Mediceus: Ἀπεσείσατό μου τὴν αἰδῶ· οἷον «τολμηρότερον ἐφρόνησα ἐνθάδε παρεῖναι».

c Mediceus: θεμερῶπιν] Θερμήν· ἐκ δὲ τούτου τὴν καλλίστην φησί.

θεμερῶπιν Mediceus ante corr. in textu Aeschyli (corr. in θερμερ. manus recentior); θερμερῶπιν vero interpretatur scholiasta. Cf. 132a 6.

135a Mediceus: ἀπέδιλος] «Γείτονες ἄζωστοι ἔκιον».

= Hesiodi *Op.* 345.

b Mediceus (in altero margine): ὄχῳ πτερωτῷ] Ταῖς πτέρυξιν δι' ὧν ἐπωχοῦντο οἱ ἱπτάμενοι.

136a (136-140) αἶ, αἶ: Ὦ τέκνα τῆς πολυγόνου Τηθύος (ἤγουν τῆς γῆς) καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ τοῦ περικυκλοῦντος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν πολυκοιμήτῳ ῥεύματι, ἤτοι πολυησύχῳ. τὸ γὰρ ᾱ κατ' ἐπίτασιν κεῖται· εἰ γὰρ ἦν ταραχῶδες τὸ τοῦ Ὠκεανοῦ ῥεῦμα κυκλοῦντος πᾶσαν τὴν γῆν, ἀνάγκη ἦν καὶ τὴν γῆν κυμαίνεσθαι, ὡς ἐν αὐτῷ ἀναπεπταμένην. ἄλλως τε οὐδὲ ἔπαινος τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ ψόγος. ὑδάτων δὲ ἀρεταὶ τέσσαρες· τὸ ψυχρόν, τὸ λευκόν, τὸ ἡδύ, καὶ τὸ ἠρεμαῖον τῆς ῥεύσεως. A.

Lemma: αἶ αἶ vel αἶ αἶ φεῦ plerique; γρ. αἶ καὶ φεῦ P, αἶ, αἶ Y. 1 πολυγόνου] -τέκνου BCNV. 1 τῆς γῆς: Tethyn cum *terra* aequiparant et *Souda* s.v., et Eustathius ad *Il.* 14. 201. 5-6 ἄλλως τε . . . ψόγος soli praebent PPd. 6-7 cf. Mediceum 139a 2-4. 7 quaedam addit W; vide 139c.

b PPd: αἶ αἶ αἶ αἶ] Τὰ εἰς αι λήγοντα ἐπιρρήματα θρηνητικὰ περισπῶνται, πλὴν τοῦ «βαβαί» καὶ «οὐαί».

τὸ δὲ «αἴ» ἀντὶ τοῦ «ἄνποτε» (ἐξ οὗ καὶ τὸ «αἴθε»), ὡς εὐκτικόν, ὀξύνεται.

137 OPPdWY: Τηθύος: Ὠκεανὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς υἱὸς ὁ πρῶτος, γήμας Τηθὺν τὴν ἀδελφήν, τάδε γεννᾷ τὰ τέκνα· τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τὰς οὔσας ἐν τῷ κόσμῳ· ὧν καὶ Πλουτὼ καὶ Περσηὶς καὶ Μῆτις καὶ Ἀσία, καὶ Στὺξ ὁμοῦ καὶ Καλυψώ· τὰς δ' ἄλλας ἐατέον.

Lemma solus habet Y, sed ad *Prom.* 137 refert hoc scholium et W, signis appictis; perperam igitur ad *Prom.* 140 retulit Dind. Breviarium videtur esse Hesiodi *Theogoniae* 337-370.

139a Mediceus: ἀκοιμήτῳ] Πολυκοιμήτῳ, ἠρεμαίῳ, ἵνα τὸν «ἀκαλαρρείτην» δηλώσῃ. τέσσαρα δὲ ὑδάτων ἐγκώμια· τὸ ψυχρόν, τὸ λευκόν, τὸ ἡδύ, τὸ ἠρεμαῖον τῆς ῥεύσεως.

In margine exteriore appinxit: Ση(μείωσαι). 2 ἀκαλαρείτην Mediceus. Cf., *e.g.*, *Il.* 7.422. 2-4 cf. 136a, fin. Similes aquae laudes inveniuntur in sch. AE Pind. *Ol.* 1.1h Drachmann.

b Mediceus gl: ἀκοιμήτῳ] Γαληνώδει.

c WYa (in his continuatur cum 136a): Ποιότητες δὲ ὑδάτων γλυκύ, ἁλμυρόν, καὶ μέσον. γλυκὺ μὲν τὸ τῶν πηγῶν· ἁλμυρὸν δὲ τὸ τῶν θαλασσῶν· καὶ μέσον τὸ τῶν λιμνῶν.

Secutus sum W. 2 ὑδάτων W; εἰσι γ' Ya. 2 ἁλμυρόν W; ἁλικόν Ya. 3-4 καὶ ... λιμνῶν om. Ya.

141 (141-143) Φεῦ· ἴδετέ με οἵῳ δεσμῷ προσηλωμένος τῆς ἐξοχῆς ταύτης τοῦ ὄρους κακὴν τήρησιν βαστάζω. A? (om. CPd, sed habet P*).

Lemma nullum; fortasse igitur coniungendum cum 136a. 2 βαστάζω] βαστάσω P, rectius.

143 Mediceus: ἄζηλον] Χαλεπήν, κακόζηλον φυλακὴν βαστάσω· ὅ ἐστι «φρουρήσω τὴν πέτραν.»

144a (144-150) λεύσσω, Προμηθεῦ: «Βλέπω, ὦ Προμηθεῦ, ἃ πάσχεις φοβερά (ἤγουν φόβου ἄξια). εἰσῆλθε δὲ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς νεφέλη

πλήρης δακρύων, εἰσιδούσῃ τὸ σὸν σῶμα πρὸς τῇ πέτρᾳ ξηραινόμενον καὶ κατατηκόμενον ταῖς τοῦ δεσμοῦ τοῦ σιδηρείου βλάβαις. νέοι γὰρ βασιλεῖς κρατοῦσι τοῦ Ὀλύμπου». λέγει δὲ τοῦτο διὰ τὸν Δία· ἤδη γὰρ ἔρριψε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Κρόνον τῆς βασιλείας. «καὶ νέοις νόμοις καὶ ἀσυνήθεσι τὰ πάντα διεξάγει ἀδίκως». «οἰακονόμοι» δὲ λέγονται οἱ κυβερνῆται τῶν νηῶν· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι τρέπουσι τὴν ναῦν ἔνθα βούλονται, οὕτω καὶ ὁ βασιλεὺς ποιεῖ ὃ βούλεται. A (om. C; contuli et DW).

1-2 φοβερὰ quasi neutr. plur. acc. post λεύσσω accipit scholiasta, neglectis rebus metricis et grammaticis; cf. 144b. 3 ξηραινόμενον: cf. Mediceum 147. 7 post λέγονται add. PPd: κυρίως.

b P*Ya: φοβερὰ] Ἢ στικτέον εἰς τὸ «φοβερά», ἵν' ᾖ ἡ σύνταξις οὕτως· «ὦ Προμηθεῦ, λεύσσω καὶ βλέπω ἃ πάσχεις φοβερὰ καὶ ἄξια φόβου». τὸ δὲ «δὲ» ἀντὶ τοῦ γάρ, ἵν' ᾖ τὸ ἑξῆς οὕτως· «εἰσῆλθε γὰρ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς νεφέλη πλήρης δακρύων».

c gll. in BC: ἐμοῖσιν ὄσσοις] Προσχηματισμός.

Citatur hoc vocabulum in LSJ tantum e Galeni *Anim. Pass.* 2.2 (dub.).

145 VWY: ὁμίχλη: Ταύτην τροπικὴν ἀπὸ τοῦ νέφους καὶ τῆς ὁμίχλης· ἐκ τούτων γὰρ τὸ ὕδωρ καταρρήγνυται. οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα· νέφους ἐπιγεγονότος ἐκ θλίψεως, τότε δάκρυον καταχέουσιν ἄνθρωποι.

147 Mediceus: προσαυαινόμενον] Ξηρόμενον.

Sic Mediceus; corrigendum e 144a: ξηραινόμενον.

148 Mediceus: ἀδαμαντοδέτοις] Ἰσχυροδέτοις.

149 Mediceus: οἰακονόμοι] Κυβερνῆται, τροπικῶς.

150 Mediceus gl: νεοχμοῖς] Νέοις, προσφάτοις.

151a Mediceus: πελώρια] Τοὺς Τιτᾶνας καὶ τοὺς τούτων νόμους.

b CP*PdVWY: Πελώριος πόθεν ἐτυμολογεῖται; ἀπὸ τοῦ «πέλω» τὸ πλησιάζω καὶ τοῦ «ὥρα»· τῶν γὰρ

μεγάλων πάντες φροντίζουσιν. ἌΛΛΩΣ· «πελώρια» λέγει τοὺς Γίγαντας. πρὶν γάρ, ὡς λέγουσί τινες, οἱ Γίγαντες ἐβασίλευον· ἐλθὼν δὲ ὁ Ζεὺς καὶ καταβαλὼν τούτους, ἐβασίλευσεν.

1-3 πελώριος . . . φροντίζουσιν: ad finem scholii transponunt PPd; tum adiciunt: ἢ ἀπὸ τοῦ πέλας, ἤγουν ἐγγύς, εἶναι τοῦ Ὠρίωνος. 2 πέλω hoc accentu nostri; πελῶ debebant. 4-5 Γίγαντ. omnes nostri. Rectius Mediceum 151a.

c Pgl: πελώρια] Ἔθη τὰ μεγάλα· θαυμαστά, λαμπρά· ἢ διὰ τοὺς Τιτᾶνας.

Similia, sed breviora, in quibusdam aliis; ἔθη et D.

152a (152-159) εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν: Εἴθε, φησίν, οὕτως ἀπηνῶς ὑπολαβών με ὁ Ζεὺς τοιούτοις ἀλύτοις δεσμοῖς ἔπεμψεν ἂν ὑπὸ τὴν γῆν, κάτωθεν τοῦ τοὺς νεκροὺς δεχομένου Ἅιδου (λέγει δὲ εἰς τὸν ἀκατανόητον καὶ ἀμέτρητον Τάρταρον· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ Ἅιδῃ θεοί εἰσιν· ὁ Πλούτων, ἡ Περσεφόνη, καὶ ἄλλοι), ὅπως μὴ ἐπέχαιρέ τις οἷς πάσχω κακοῖς ὁρῶν με, μήτε τις θεὸς μήτε τις ἄλλος. νῦν δὲ πέπονθα ὁ τάλας κίνυγμα, ὡσανεὶ κρέμασμα αἰθέριον (ἤγουν εἴδωλον), ἐπίχαρμα τοῖς ἄλλοις θεοῖς τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς. A.

5 τις οἷς C; τοῖς οἷς cet. 6-8 cf. Mediceum 158a.

b Mediceus: εἰ γὰρ] Ἀντὶ τοῦ «εἴθε».

156a Mediceus et O: μήτε τις ἄλλος] Καλῶς οὐκ ἐπήνεγκεν «μήτε τις ἄνθρωπος»· οὐ γὰρ ἂν ἐπέχαιρον οὗτοι αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ συνέπασχον.

1-2 καλῶς . . . ἄνθρωπος: Mediceum dubitanter secutus sum, ubi οὐκ scriptum est supra lineam manu recentiore. In O ita: καλῶς ἐπήνεγκε «μήτε τις ἄλλος», ἤγουν ἄνθρωπος; quod verum esse potest.

b gll. in PPd: μήτε τις ἄλλος] Ἢ ἥρως ἢ ἄνθρωπος.

158a Mediceus: κίνυγμα] Ὥσπερ εἴδωλον κρεμάμενον ὑπὸ τὸν ἀέρα, ἐπίχαρτα πεπονθὼς τοῖς ἐχθροῖς.

b Mediceus gl: κίνυγμα] Εἴδωλον.

c CD (partim) PPdV (partim) WY: κίνυγμα: Τὸ κίνημα· καὶ ἔστι πρωτότυπον τὸ «κινῶ», ἐξ οὗ κινύω

καὶ κίνυμι (τὸ δὲ κίνυγμα, ποιὰ φωνὴ ἐν τῷ ἀέρι μετὰ ῥάβδου γινομένη)· οὗ χρῆσις ἐν τῷ «κεκίνυντο φάλαγγες»· καὶ κινύμενος, ὅ ἐστι κατὰ νοῦν κινούμενος καὶ διαλογιζόμενος. ἐκ δὲ τοῦ «κινύω» παράγεται τὸ κινύσσω· ἀφ' οὗ καὶ κίνυγμα, τὸ ἀέριον εἴδωλον· κατὰ τὸ «αἰθύσσω», αἴθυγμα· «πτύσσω», πτύγμα· «νύσσω», νύγμα· ἐξ οὗ καὶ ἡ νυγμή, ὡς πτύγμα, πτυγμή (καὶ ἀποβολῇ τοῦ τ, πυγμή), καὶ ξύσμα, ξυσμή.

1-3 κίνυγμα . . . κίνυμι] om. Y. 3-4 τὸ δὲ . . . γινομένη: haec tantum habent DV. 4 ῥάβδου] ῥοίβδου D, quod aeque scribi potest. 4-5 Cf. *Il.* 4. 281, 332, etc., ubi codd. recte κίνυντο. 6 διαλογιζόμενος] om. Pd; λογιζόμενος C.

160 (160-167) τίς ὧδε τλησικάρδιος: Ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Προμηθέα· «τίς ἀπὸ τῶν θεῶν οὕτως ὑπάρχει λιθοκάρδιος, ᾧτινι ἐπιχαρῆ (ἤγουν χαρᾶς πρόξενα) ὑπάρχουσι ταῦτα ἃ πάσχεις; τίς οὐ συμπάσχει καὶ συναλγεῖ τοῖς σοῖς κακοῖς, χωρὶς μόνου τοῦ Διός; οὗτος γὰρ θέμενος, καὶ οἱονεὶ σχών, ἀκαμπῆ ψυχήν, ἐπικότως καὶ ὀργίλως δάμναται καὶ δαμάζει τὴν οὐρανίαν γένναν (ἤγουν τὸ γένος τῶν θεῶν)· οὐδὲ παυθήσεται τοῦ τυραννεῖν, ἕως οὗ λάβῃ κόρον τῆς τυραννίδος καὶ ἐπιθέσεως, ἢ ἐν δυνάμει ἰσχυρᾷ ἀφέληταί τις τὴν ἀρχὴν καὶ βασιλείαν αὐτοῦ, τὴν δυσάλωτον καὶ δυσκόλως ἀφαιρεθησομένην διὰ τὸ ἀνδρεῖον αὐτοῦ». A (om. C, habent DW).

162 Mediceus: δίχα] Πλὴν Διός.

164 Mediceus: οὐρανίαν] Τὴν Τιτανικήν· τὴν ἐξ Οὐρανοῦ.

166a Mediceus: ἢ παλάμᾳ κ.τ.λ.] Ἢ αὐτὸν καθέλῃ τις τῆς βασιλείας.

b DglPmarg: δυσάλωτον] Ἢ ὅτι βιαστικῶς ἐδράξατο αὐτῆς, ἢ διὰ τὸ μὴ δύνασθαί τινα . . . . . εῖν αὐτήν (?).

2 -εῖν P; hoc loco nec D nec P facile leguntur. Fortasse ἐπιλαβεῖν.

167 (167-177) ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ: Ὄντως δὴ ἀκμὴν ἐμοῦ χρείαν ἕξει ὁ πρύτανις καὶ διοικητὴς καὶ ἡγεμὼν τῶν θεῶν Ζεύς, καίτοι αἰκιζόμενός με (ἤγουν δεσμῶν) ἐν ἰσχυραῖς γυιοπέδαις, ἢ δεσμοῖς τῶν μελῶν. καὶ αἰκιζομένου ἐμοῦ παρ' ἐκείνου, ἕξει δὴ χρείαν ἐμοῦ δεῖξαι αὐτῷ τὸν νεωστὶ ἀποσυλήσαντα τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ βούλευμα ὑφ' οὗ τὴν ἀρχὴν μέλλει ἀφαιρεθῆναι.

λέγει δὲ τὸν ἔρωτα τῆς Θέτιδος, ὃν ἔσχεν ὁ Ζεύς. οὗτος γὰρ ἐρασθεὶς αὐτῆς, ἐδίωκεν αὐτὴν ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει ὅπως συγγένηται αὐτῇ· ἐκωλύθη δὲ ὑπὸ Προμηθέως εἰπόντος αὐτῷ ὅτι ὁ μέλλων γεννηθῆναι ἐξ αὐτῆς ἔσται κρείττων καταπολὺ τοῦ οἰκείου πατρός. φοβηθεὶς οὖν ὁ Ζεὺς περὶ τῆς βασιλείας, ἀπέσχετο τῆς πρὸς Θέτιδα συνουσίας. φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς ὅτι ἕξει ποτὲ χρείαν ἐμοῦ ὁ πρῶτος τῶν θεῶν δεῖξαι αὐτῷ τὸν ὑφ' οὗ ἀφαιρεθήσεται τὴν βουλευτικὴν πρόνοιαν, τὴν ἐξουσίαν, τὰς τιμάς. οὐδαμῶς δέ με τοῖς μειλιχίοις καὶ πραέσι καὶ γλυκέσι ῥήμασι τῆς οἰκείας πειθοῦς θέλξει (ἤγουν ἀπατήσει)· οὔτε μὴν δι' ἀπειλῶν πτήξει με εἰπεῖν αὐτῷ πρὶν ἂν λύσῃ με τούτων τῶν ἀγρίων δεσμῶν, βουληθῇ τε δοῦναι ἐμοὶ ἀντεκτίσεις καὶ ἀνταποδόσεις ταύτης τῆς τιμωρίας ἣν ἐτιμωρήσατό με. A.

2-4 in *Prom.* 168 duas novit lectiones scholiasta: αἰκιζόμενος, quae etiam varia lectio est in C, et αἰκιζομένου, quam praebent edd. et codd. plurimi. Cf. Francken, pp. 13-14. 4 νεωστὶ: cf. Mediceum 170b. 4-5 ἀποσυλήσαντα omnes nostri. Aut scribe ἀποσυλήσοντα cum Dind., aut ipsum scholiastam crede erravisse. 7 cf. Mediceum 170a. 7-11 hanc fabellam e Luciani *Dial. Deorum* primo (*Promethei et Iovis*) fortasse sumptam esse bene me admonet G. O'Grady; quamquam in ipso Caucaso monte Iovem Thetin prosecutum esse non diserte dicit Lucianus. 13 τὴν] om. CN. 13 βουλευτικὴν] βασιλευτικὴν BY. 15 μὴν] οὖν PPd. 17-18 ταύτης . . . με] om. BCVY.

170a Mediceus: δεῖξαι τὸ νέον] Περὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Θέτιδος φησί.

b Mediceus: τὸ νέον βούλευμα] τὸ νεωστὶ μηχανώμενον κατ' αὐτοῦ.

171 Mediceus: ἀποσυλᾶται] Ἀποσυληθήσεται.

172 Mediceus: καί μ' οὔτοι κ.τ.λ.] Πειθοῖ γὰρ ἢ βίᾳ πείθομεν, ὡς ὁ ποιητής· «πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ».

2-3 *Il.* 17. 431.

175 Mediceus: πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων κ.τ.λ.] Τοῦτο τῆς μεγαλοφυΐας Αἰσχύλου καὶ Προμηθέως ἄξιον, τὸ μετὰ τὴν λύσιν ποινὰς αἰτεῖν τὸν Δία.

178 (178-185) σὺ μὲν θρασύς τε: Σὺ μέν, ὦ Προμηθεῦ, εὔτολμος καὶ ἀναιδὴς γίνῃ, καὶ οὐδαμῶς ἐπικάμπτῃ ταῖς πικραῖς ταύταις αἰκίαις καταπονού-

μενος καὶ πιεζόμενος· ἐγὼ δὲ λίαν φοβοῦμαι περὶ ταῖς σαῖς τύχαις, καὶ λογίζομαι ποῖ ποτε παύσονται καὶ ἐλλιμενισθήσονται (ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν προσορμιζομένων νηῶν), ἤγουν τί δεῖ σε τέρμα καὶ τέλος ἰδεῖν τῶνδε τῶν πόνων. ἀκαμπῆ γὰρ καὶ σκληρὰν ψυχὴν ἔχει ὁ Ζεύς. ἌΛΛΩΣ· ἐγώ, φησίν, ἀπορῶ εἰ ὅλως σε ὁ Ζεὺς ἀπολύσει τῶν δεσμῶν· σὺ δὲ καὶ ἀντίποινα λαβεῖν ἀξιοῖς. τὸ δὲ «κέλσαντα» ἀντὶ τοῦ παυσάμενον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν προσορμιζομένων νηῶν. A.

4-5 παύσονται . . . νηῶν] παύσασθαί σε τούτων ἀπόκειται καὶ ἰδεῖν τὸ τέρμα ἐλλιμενισθέντα ἐν τούτῳ PPd. 6 ἄλλως κ.τ.λ.: = Mediceum 182 + 183a. 9 hic quaedam adicit P*; vide 183d.

180 Mediceus: ἐλευθεροστομεῖς] Παρρησιάζῃ.

181 Mediceus: διάτορος φόβος] Ὁ διατορεῖν δυνάμενος καὶ τιτρώσκειν.

Cf. Mediceum 76b.

182 Mediceus: δέδια κ.τ.λ.] Ἐγὼ ἀπορῶ, φησίν, εἰ ὅλως σε λύσει τῶν δεσμῶν· σὺ δὲ καὶ ποινὰς λαβεῖν ἀξιοῖς, ὡς ἀγνοῶν τὸν Διὸς τρόπον.

183a Mediceus: κέλσαντ'] Παυσάμενον· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν προσορμιζομένων νεῶν.

b CP*W: «Κέλσαι» κυρίως τὸ τὴν ναῦν προσορμίσαι τινὶ εὐγαλήνῳ καὶ εὐλιμένῳ τόπῳ· «ἐξοκεῖλαι» δὲ τὸ τὴν ναῦν ἐκβληθῆναι ὑπ' ἀνέμου ἔξω τοῦ λιμένος.

c X: Οἱ μὲν ποιηταὶ «κέλλειν» τὸ ἐλλιμενίζειν εἶπον· ἐξ οὗ καὶ «κόλπος», εἰς ὃν αἱ νῆες κέλλουσιν· ἡμεῖς δὲ μετὰ τοῦ ō φαμέν, «ὀκέλλειν». καὶ «προσκέλλειν» τὸ ἐντὸς λιμένος γίνεσθαι, «ἐξοκέλλειν» δὲ τὸ ἐξοριάζεσθαι.

4 ἐξοριάζεσθαι: sic X; vocabulum ignotum. Fortasse scribendum ἐξορίζεσθαι vel ἐξοδιάζεσθαι.

d P* (continuatur cum sch. 178): κέλσαντ'] δύναται δὲ συνταχθῆναι καὶ οὐδετέρως, «κέλσαν».

184a Cgl: ἀκίχητα] Ἀκατάληπτα· ἃ οὐδεὶς δύναται καταλαβεῖν καὶ νοῆσαι.

b gll. in DP: ἀκίχητα] Ἀκατάληπτα, ἀμετάτρεπτα· ἀκίχητα κυρίως ἐπὶ τῶν κυνῶν.

185a Mediceus: οὐ παράμυθον] Οὐ μύθῳ παραγόμενον καὶ πειθόμενον.

b Mediceus (in altero margine): Παρὰ τὸ «ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν.»

= *Il.* 8. 463.

c WXc (similia in PPd): οὐ παράμυθον: Οὐ μύθῳ παραγόμενον καὶ πειθόμενον τὸ τοῦ Διὸς κέαρ.

Cf. 185a. 2 τὸ . . . κέαρ WXc; ἑτέρῳ τινι PPd, his verbis additis: ἀλλὰ πᾶν τὸ ἀρέσκον αὐτῷ δικαίως οἰόμενον πράττειν (cf. Mediceum 186b).

186a (186-192) οἶδ' ὅτι θρασύς τε: Οἶδα, φησὶν ὁ Προμηθεύς, ὅτι ἀμείλικτός ἐστιν ὁ Ζεύς, καὶ τὸ δόξαν αὐτῷ δίκαιον δοκεῖ εἶναι· καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ ἀρέσκων, τὸ βουλητὸν αὐτῷ δίκαιον νομίζει εἶναι. ἀλλ' ὅμως ἔσται πραΰς, ὅταν τοῦτον τὸν τρόπον ῥωσθῇ καὶ κρατυνθῇ τὰ ἐπιέναι μέλλοντα αὐτῷ· τὴν δὲ σκληρὰν καὶ ἀκατάπαυστον αὐτοῦ ὀργὴν καταπραΰνας, ἥξει καὶ συνέλθῃ ἐμοὶ εἰς φιλίαν καὶ συντυχίαν, ἀναγκαζόμενος ἀναγκαζομένῳ· ἢ ποθῶν μαθεῖν τὰ περὶ ἑαυτοῦ, συνέλθῃ ἐμοὶ ποθοῦντι λυθῆναι τῶν δεσμῶν. A (contuli et DW).

1 Lemma: θρασύς omnes nostri praeter PPd, qui veram lectionem τραχύς praebent. τε omnes nostri. 2-3 καὶ αὐτὸς . . . νομίζει εἶναι] om. PPd. Cf. Mediceum 186b. 4 ῥωσθῇ $P^{\gamma\rho}$NX; ῥαιχθῇ (i.e. ῥεχθῇ) B; ῥαιστῇ Y; φωραθῇ D; ῥαισθῇ CP^1PdVW. 4 κρατυνθῇ BDN$P^{\gamma\rho}$XY; κρατηθῇ CP^1PdVW. Scholiastam credo legisse in textu Aeschyli 189 vel ῥωσθῇ vel ῥεχθῇ (cf. 189b-d, et varietatem lectionum apud Dawe), atque ita interpretari velle: «cum hoc modo *corroborata et confirmata* erunt ea quae illi eventura sunt.»

b Mediceus et NcVWXcY: καὶ παρ' ἑαυτῷ τὸ δίκαιον ἔχων: Πάντα δικαίως οἰόμενος ποιεῖν· αὐτὸς ἑαυτῷ ἀρέσκων· καὶ δίκαιον νομίζων εἶναι ὅπερ ἂν βούληται πράττειν.

1-2 Lemma om. Mediceus. 3 βούληται Mediceus; βούλοιτο cet.

189a CPPdVY: ῥαισθῇ: Ὅταν οὕτω τυφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀναγκαίου ὥσπερ ὑπὸ ῥαιστῆρος, μαλακογνώμων ἔσται· εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τοῦ σιδήρου.

2-3 μαλακογν. . . . δὲ] non habent CVY.

b P*: Γράφεται ῥεχθῇ, ἤγουν «ὅταν πραχθῶσι τὰ πράγματα οὕτως ὡς λέγω.»

c P* (alterum scholium): ταύτῃ ῥεχθῇ: Ὅταν τυπωθῇ ὑπὸ τῶν Μοιρῶν καὶ ἑδραιωθῇ οὕτως γενέσθαι.

1-2 τυπ. ὑπ. τ. Μοιρ.: cf. 49b init.

d gll. in PPd: Γράφεται ῥεχθῇ, ἀντὶ τοῦ «πραχθῇ».

Tria verba ultima solus habet Pd.

e PglPdmarg.: Ἤγουν ὅταν καταβιβασθῇ ἀπὸ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας.

f gll. in CXa: ῥαισθῇ] Κρατηθῇ ὑπὸ τῆς Θέμιδος.

In textu Aeschyleo ῥαισθῇ scribit Xa, ῥαιχθῇ C^1, ῥεσθῇ C^2. Themidis mentio aut merae coniecturae esset imputanda, aut adnumeranda fragmentis trilogiae; malim tamen Θέτιδος.

191a Mediceus gl: ἀρθμὸν] Φιλίαν.

b P*: ἀριθμόν: Γράφεται ἀρθμόν, ἤτοι φιλίαν. Ὅμηρος· «οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν», ἀντὶ τοῦ «φίλοι»· καὶ «διέτμαγον ἀρθμήσαντες», ἀντὶ τοῦ «εἰς φιλίαν ἐλθόντες». καὶ ὁ Ἄρατος· «καὶ δή που πόλεμον, καὶ δὴ καὶ ἀνάρθμιον αἷμα».

2 ἄρθμιοι: corr. Dind.; ἀρίθμιοι P et multi codd. Homeri (*Od.* 16. 427). 3 *Il.* 7. 302. 4-5 Aratus, *Phaenomena* 125, ubi ἀνάρσιον codd.; cf. Wil., *Hermes* 25 (1890), p. 167.

193a (193-196) πάντ' ἐκκάλυψον: Καὶ φανέρωσον· καὶ εἰπὲ ἡμῖν πᾶσαν αἰτίαν, καὶ τὸν τρόπον, ἐν ποίῳ πταίσματι λαβών σε ὁ Ζεὺς αἰκίζεται καὶ τιμωρεῖ οὕτως ἀτίμως καὶ ὀδυνηρῶς. δίδαξον ἡμᾶς τόδε, εἰ μὴ βλάπτῃ καὶ ὡσανεὶ αἰσχύνῃ τῷ λόγῳ καὶ τῇ φανερώσει. βουλόμενος τοίνυν ὁ ποιητὴς διδάξαι τὴν ὑπόθεσιν προσεποιήσατο ἐρωτώσας τὸν Προμηθέα τὰς Ὠκεανίδας. A (om. C).

1-2 πᾶσ. αἰτ.] πάντα BNX. 5 τοίνυν] γὰρ PPd. 5 βουλόμενος . . . ὑπόθεσιν: cf. Mediceum 193b. 6 τὸν omnes nostri; αὐτὸν τὸν praebent edd.

b Mediceus: πάντ' ἐκκάλυψον] Τὴν ὑπόθεσιν βουλόμενος διδάξαι, τὸ περίεργον τοῦ γυναικώδους ἤθους προσέλαβεν. οὐκ ἂν γὰρ ὁ Ὠκεανὸς ἠξίωσεν ἐρωτῆσαι, εἰδώς.

2 περίεργον Pauw; πάρεργον Mediceus.

197 (197-198) ἀλγεινὰ μέν μοι: Ἄλγους μὲν αἴτια ὑπάρχουσί μοι ἐν τῷ λέγειν ταῦτα· λύπη δὲ πάλιν ἐστὶ σιγᾶν τινα τὰς οἰκείας λύπας καὶ τοὺς ἑαυτοῦ πόνους· εἰ γάρ τις ἐκκαλύψει πρός τινα τὴν ἑαυτοῦ θλῖψιν, δέχεται παρηγορίαν τινὰ παραμυθούμενος παρ' ἐκείνου. πανταχόθεν δέ μοι δυστυχία ἐπῆλθε· καὶ λεγόμενα ταῦτα λυπηρά εἰσι, καὶ σιωπώμενα ἀλγεινά. A (om. C).

1-2 ὑπάρχουσί . . . ταῦτα] γενήσονταί μοι ταῦτα διηγουμένῳ PPd.

199a (199-206, et breviarium versuum 199-241) ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο: Ἐπεί, φησίν, ἔρις καὶ στάσις τοῖς θεοῖς ἐγένετο, τοῖς μὲν ἐθέλουσιν ἐκβαλεῖν τῆς βασιλείας τὸν Κρόνον, τοῖς δὲ μή, ἐγὼ συνεβούλευον τούτοις τὰ ἀγαθά· ἀλλὰ πείθειν οὐκ εἶχον. ἀπὸ τούτων δὲ ἄρχεται τῆς διηγήσεως· προλέγει δέ τινας εὐργεσίας γενομένας τῷ Διὶ παρ' αὐτοῦ, ἵνα ἀχάριστον καὶ ἀγνώμονα αὐτὸν ἀποδείξῃ. A.

b Mediceus: ἤρξαντο δαίμονες] Τοῦτο συναπτέον <τῷ> «οἱ μὲν θέλοντες.»

1 τῷ supplebat Dind.; τούτῳ pro τοῦτο coni. Vitelli.

c marg. in DP: ἐπεὶ τάχιστ' κ.τ.λ.] Σχῆμα ῥητορικὸν τὸ λεγόμενον διηγηματικόν.

Cf. sch. 221. 2 τὸ om. P.

202a gll. in BP: δῆθεν] Ἀληθῶς.

b Bgl (alterum), Cgl: δῆθεν] Αἰτιολογικόν.

Hoc est, «sensu causali usurpatur».

c Pgl (alterum): δῆθεν] Ἐπὶ βεβαιώσεως τοῦτο λέγουσι.

206a PPdYa: Αἰμύλος λέγεται ὁ δι' ὑποκρίσεως αἵματος (ἤγουν συγγενείας) ἀπατῶν τινα. οὗτος δὲ λέγεται παρὰ Λατίνοις «πέλαξ».

3 *pellax* volebat dicere.

b PYa: Αἰμύλον κυρίως ἐπὶ τῆς γυναικὸς τῆς δυναμένης ἀπὸ τοῦ ἐρυθήματος ἀπατῆσαι· ἐνταῦθα δὲ αἰμύλας ἐκάλεσε τὰς φρονίμους.

1 αἰμύλον, neutro genere, ambo codd.

c Mediceus: αἰμύλας] Συνετάς· «τὰς ἐμάς» δῆλον ὅτι.

209a CPPdVWXc: ἐμοὶ δὲ μήτηρ: Ἐμοί, φησὶν ὁ Προμηθεύς, ἡ μήτηρ προεῖπε τὰ μέλλοντα γενέσθαι. τὸ δὲ «οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις» οὕτω νοητέον· (sequitur 209b, nullo intervallo).

b (209-211) Ἐὰν δὲ ἡ ἐμὴ μήτηρ καὶ Θέμις καὶ Γαῖα λέγεται, οὐ καινόν· καὶ γὰρ μίαν μορφὴν ἔχουσιν οἱ θεοί, πολλοῖς δὲ ὀνόμασι καταμερίζονται. ἌΛΛΩΣ· τὸ γὰρ θεῖον φύσει μέν ἐστιν ἕν, ὀνόμασι δὲ πολυμερές. ἢ οὕτως· ἐμοὶ δὲ ἡ Θέμις ἡ μήτηρ τὸ μέλλον προεῖπε καθὼς τελεσθήσεται. τὸ δὲ "πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία" λέγει ὅτι τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ Γῆν καὶ Θέμιν ὠνόμασεν. ἌΛΛΩΣ· ἐμοὶ δὲ προεῖπε τὸ μέλλον ὥσπερ γενήσεται ἡ μήτηρ, ἡ οὐ καθόλου μόνον Θέμις λεγομένη ἐλλειπτικῶς κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν, ἀλλὰ καὶ Γῆ, καὶ τοῦτο ἐλλειπτικῶς· ᾗ μορφὴ πρόσεστι μία, πολλῶν δὲ ὀνομάτων μετέχει· λέγεται γὰρ καὶ ζείδωρος καὶ βότειρα καὶ βωτιάνειρα. A.

3-6 τὸ γὰρ . . . ὠνόμασεν] om. PPd, post finem scholii habet V, post sch. 219 habet Y. 3 τὸ γὰρ . . . πολυμερές: = Mediceum 210. 8 Ἀττ. συνηθ.] Ἀττικοὺς PPd. 8-9 καὶ τοῦτο . . . μετέχει] ἡ τῶν πολλῶν ὀνομάτων μία μορφή tantum PPd. 8-9 ᾗ . . . μία: secutus sum X; similia habent CNXVY (et DW), sed variis ordinibus et accentibus. 9 post γὰρ add. PPd: οὐ μόνον Θέμις καὶ Γαῖα, ἀλλά.

210 Mediceus: πολλῶν ὀνομάτων] Τὸ γὰρ θεῖον φύσει μὲν ἕν ἐστιν, ὀνομασίᾳ δὲ πολυμερές.

211 Mediceus gl: ᾗ] Καθό.

212 (212-213) P*VWXc: ὡς οὐ κατ' ἰσχύν: Ὡς οὐ μετὰ δυνάμεως ἢ μετὰ καρτερότητος, παρὸ μετὰ δόλου ἐνδέχεται κρατεῖν τοὺς ὑπερέχοντας.

214 (214-18) τοιαῦτ' ἐμοῦ: Τοιαῦτ' ἐμοῦ λέγοντος, οὐδὲ ἄξιον ἔκριναν προσβλέψαι μοι· κρεῖττον δέ μοι τῶν παρόντων τότε ἐδόκει τὸ προσλαβεῖν τὴν μητέρα καὶ συμπαρίστασθαι καὶ βοηθεῖν τῷ Διί, ἐμοὶ θέλοντι καὶ ἐκείνῳ. A.

217 Mediceus: προσλαβόντι] Συναιρομένῳ τῇ μητρί.

Cur «a matris partibus stanti» interpretari voluerit scholiasta, mihi non liquet. τὴν μητέρα coni. Paley, fortasse recte.

219 (219-223) ἐμαῖς δὲ βουλαῖς: Διὰ δὲ τῶν ἐμῶν βουλῶν, φησί, καλύπτει καὶ κατέχει ὁ κατώτατος τόπος τοῦ Ἅιδου, ὁ σκοτεινότατος, τὸν ἀρχαιότατον Κρόνον, σὺν τοῖς αὐτοῦ συμμάχοις Τιτᾶσι. τοιαῦτα δὲ ὠφεληθεὶς ὁ τῶν θεῶν τύραννος ὑπ' ἐμοῦ, ἠμείψατό με ταῖσδε ταῖς κακαῖς ποιναῖς. A.

221 marg. in DP: αὐτοῖσι κ.τ.λ.] Σχῆμα κατὰ ῥήτορας λεγόμενον βαρύτης.

Cf. 199c.

222 Mediceus: τύραννος] Ὅτι οἶδεν τὸ ὄνομα τῆς τυραννίδος· πρὸ αὐτοῦ δὲ καὶ Ἀρχίλοχος· «μεγάλης δ' οὐκ ἐρῶ τυραννίδος».

Similia inveniuntur in Arg. II Soph. *O.R.*, ubi citatur Hippias sophista (86 Hippias B9 Diels-Kranz). Fragmentum est Archilochi 15 Lasserre. Melius collocat hanc notam Scholiasta A, ad *Prom.* 224 τυραννίδι.

224 (224-225) ἔνεστι γάρ πως: Φυσικῶς πρόσεστι τοῖς τυραννοῦσι τὸ ἐπιλανθάνεσθαι τῶν οἰκείων φίλων, καὶ τιμωρεῖν ἐκείνους ὡς ὑπόπτους. τὸ δὲ τῆς τυραννίδος ὄνομα τοῖς μὲν παλαιοτάτοις ἄγνωστον ἦν· οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς οἶδεν αὐτό, πρὸ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἀρχίλοχος, λέγων· «μεγάλης δ' οὐκ ἐρῶ τυραννίδος». A (om. C; contuli et DW).

2 ἐπιλανθάνεσθαι] ἐπιλαμβάνεσθαι N, haud absurde; sed cf. Mediceum 225. 4-5 = Mediceum 222.

225 Mediceus: τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι] Τὸ ἀμνημονεῖν τῶν φίλων.

226a (226-227) ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτε: Ὅπερ δὴ ἐρωτᾶτέ με, ἤγουν δι' ἣν αἰτίαν κολάζει με ὁ Ζεύς, λέξω. ἌΛΛΩΣ· κατ' ἐρώτησιν ἑρμηνευτέον· «ἐρωτᾶτέ με» (πρὸς τὰς Ὠκεανίδας φησί) «καθ' ἣν αἰτίαν, δι' ὃν τρόπον, ὅδε καὶ οὗτος ὁ Ζεὺς τιμωρεῖ με; τοῦτο ἐρῶ ὑμῖν». A.

1-2 = Mediceum 226b. 4 ὅδε καὶ οὗτος: ὧδε καὶ οὕτως scripsit Dind. post Faehse, sed locum non intellexit; nam qui huius sententiae auctor fuit ita fere textum Aeschyli distinguere volebat: ὅδ' οὖν, ἐρωτᾶτ', . . . αἰκίζεταί με; (οὗτος interpretatio est verbi ὅδε, ut saepissime). Haud dissimiles ineptiae occurrunt in interpr. 144a init. 4 ἐρῶ ὑμῖν] σαφηνιῶ καὶ σαφῶς εἴπω PPd.

b Mediceus: ὃ δ' οὖν κ.τ.λ.] Ὅπερ δὲ ἐρωτᾶτε, δι' ἣν αἰτίαν κολάζομαι, λέξω.

228a (228-231) ὅπως τάχιστα: Τὸ «ὅπως» ἀντὶ τοῦ παραυτίκα. ἡνίκα ἐνιδρύνθη τῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θρόνῳ (ἤγουν ἐδράξατο ὁ Ζεὺς τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κρόνου ἐξουσίας), τηνικαῦτα μερίζει καὶ διανέμει τοῖς θεοῖς γέρα, ἤγουν ἐξουσίας, τιμάς, δυνάμεις, ἄλλῳ ἄλλας καὶ ἄλλῳ ἄλλας· καὶ διεστοιχίζετο (ἤγουν ἀφώριζε, ἠσφαλίζετο, ἡδραίου) τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν· καὶ τὰς τάξεις ἔνεμε τῆς ἀρχῆς. A.

1 τὸ ὅπως] om. PPd. 6 post βασιλείαν add. PPd: ἢ διεστοιχίζετο, ἀντὶ τοῦ διεμέριζε. 6 quaedam addunt CPPdVW; vide 228b.

b CPPdVW (continuatur cum 228a): Ἢ τὸ «ὅπως» ἀντὶ τοῦ ἐπειδή.

229 Pgl: καθίζετ' (sic, sed ε supra ι scriptum)] Ἰωνικῶς διὰ τοῦ ῑ, ἐκαθίζετο.

230 Mediceus: διεστοιχίζετο] Διῄρει.

231a (231-241) βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων: Τῶν δὲ τληπαθῶν ἀνθρώπων οὐδένα ἔσχε λόγον, ἀλλ' ἤθελε τὸ πᾶν γένος αὐτῶν τὸ τότε ὂν ἀφανίσαι, καὶ ἄλλο γεννῆσαι καὶ πλάσαι νέον. καὶ τούτοις τοῖς βουλεύμασι καὶ τοῖς λόγοις τοῦ Διὸς οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ἀνθίστατο καὶ ἠναντιοῦτο· ἐγὼ δὲ ὁ τόλμης καὶ ὁ τολμηρὸς ἐλυτρωσάμην καὶ ἐξέβαλον τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μὴ φθαρέντας αὐτοὺς εἰς τὸν Ἅιδην παραγενέσθαι. διὰ τοῦτο καταπονοῦμαι καὶ δαμάζομαι τοιαύταις βλάβαις, ἀλγειναῖς μὲν οὔσαις τοῖς πάσχουσι ταύτας, ἐλέους δὲ ἀξίαις τοῖς βλέπουσι. τοὺς βροτοὺς δὲ οἰκτισάμενος, αὐτὸς οἴκτου οὐκ ἠξιώθην· ἀλλ' ἀπηνῶς ἐρρύθμισμαι (ἤγουν ἐσταύρωμαι καὶ ἐκτέταμαι). ἡ δὲ μεταφορὰ τοῦ ῥυθμίζειν ἀπὸ τῶν χορδῶν. A (om. C; contuli et DW).

5 τόλμης hoc accentu omnes nostri; sed sine dubio volebat scholiasta τολμῆς (h.e. τολμήεις). Cf. Mediceum 235a et Dawe p. 165. 5 post τολμηρὸς add. PPdVW; ὁ ἐν τολμαῖς καὶ (hoc verbum om. PPd) τολμηρότερος. 10 post ἐκτέταμαι add. NVW: τῶν δὲ μέσων τὸ ῥυθμίζειν ἐστίν: = Mediceum 241 med. 10-11 fere = Mediceum 241.

b Mediceus: βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων] Μισοπονήρως καὶ φιλανθρώπως τὸ «ταλαιπώρων» προσέθηκεν.

235a Mediceus: δὲ τόλμης' (sic)] Τινὲς «ἐτόλμησα.» καὶ τὸ ἑξῆς μετὰ ἤθους. δύναται καὶ «τολμῆς» εἶναι, ὡς «τιμῆς, τιμήεις».

2-3 cf. 231a 5. Similis doctrina invenitur in sch. *Il.* 9. 605 τιμῆς (Römer p. 202).

b gll. in CWY: τόλμης] Τολμηρός.

c Pgl: τόλμας (η supra α scriptum)] Ἢ τόλμης καὶ ὁ τολμηρός, ἢ διὰ τόλμης.

1 τολμῆς debuit; vide ad 231a.

d Pgl (alterum): τόλμας] Βαβαί, ἢ φεῦ.

βαβαί habet et Pd gl. τόλμης genetivum esse quem dicunt *exclamatorium* scholiasta velle videtur. Cf. et 235e.

e Pmarg.: Ἢ «ὦ ἕνεκα τῆς τόλμης καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ Διός».

237 Mediceus: τῷ ταῖς (τοι recte suprascr. diorthotes) τοιαῖσδε] Δύναται <ἢ σύνδεσμος εἶναι, ἢ> ἀντωνυμία ἐν συμπαθείᾳ κειμένη ἡ «τοι», ὡς «μή μοι μίμνε, φίλον.»

2 uncis inclusa supplevit Dind. (ap. Weckl.). 3 *Il.* 22. 38.

241 Mediceus: ἐρρύθμισμαι] Ἐσταυρωμένος, ἐκτεταμένος. τῶν δὲ μέσων τὸ «ῥυθμίζειν». ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χορδῶν.

2 τῶν ... μέσων: hoc est «et in bona et in mala significatione ponitur»; cf. *Et Magn.* 626. 36 sqq., ubi τῶν μέσων λέξεων esse dicuntur vocabula τύχη, ζῆλος, δόλος.

242 (242-245) σιδηρόφρων τε: Ὁ τῶν Ὠκεανίδων γυναικῶν χορός, ἰδὼν τὸν Προμηθέα κακῶς καὶ ἀθλίως πάσχοντα, φησὶ πρὸς αὐτόν· «ὡς ἄγαν σκληρόψυχος καὶ ἀμείλικτος ὅστις οὐ συναλγεῖ τοῖς σοῖς κακοῖς. ἐγὼ γὰρ οὔτε εἰσιδεῖν ἤθελον ταῦτα, εἰσιδοῦσά τε ἠνιάθην τὴν ψυχήν». A (om. C: contuli et DW).

4 εἰσιδοῦσά] ἰδοῦσά NPPdW. 4 τε] δὲ BDXY.

247a (breviarium versuum 234-241 et paraphrasis versuum 247-250) μή πού τι προὔβης: Ἐπεὶ προδιηγήσατο ὁ Προμηθεὺς καὶ εἶπεν «διότι ἀντέλεγον τῷ Διὶ καὶ οὐκ εἴασα τοὺς ἀνθρώπους διαφθαρῆναι, διὰ τοῦτό με ἐτιμώρησεν ὁ Ζεὺς οὕτως», ἐρωτᾷ πάλιν αὐτὸν ὁ χορός· «μὴ γὰρ ἕτερόν τι ἥμαρτες ἁμάρτημα»; ὁ δέ φησιν· «ἐποίησα τοὺς ἀνθρώπους μὴ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν τὸν θάνατον, κατοικίσας ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας τυφλάς,

ἐπεὶ ἐν αὐτοῖς ἐποίησα τὸ μὴ νομίζειν σήμερον ἢ αὔριον θανεῖν, ἢ τόνδε ἢ τόνδε τὸν καιρόν, καὶ οὕτως διόλου κοπιᾶν καὶ ζῆν». A (contuli et DW).

3-4 = Mediceum 247b. 4 post ἕτερόν τι add. PPd: εἰς αὐτόν. 6-7 textus incertus. 6 ἐπεὶ XY; ἤγουν cet. 6 τὸ μὴ νομίζειν solus D; τὸ νομίζειν καὶ ἐλπίζειν NV; τὸ νομίζειν, tantum, cet.; τὸ νομίζειν καὶ ἐλπίζειν μὴ edd. 6 θανεῖν] θάνατον BDXY. 7 καὶ ζῆν omnes praeter Pd (in P postea additum est, sed eadem manu).

b Mediceus: μή πού τι προὔβης] ἐρωτηματικῶς· «μὴ ἕτερον ἥμαρτες ἁμάρτημα;»

248a θνητούς γ' ἔπαυσα: Πρῶτον, φησίν, οἱ ἄνθρωποι πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες τὸν θάνατον οὐκ ἐξήρχοντο εἰς τὸ ἐργάζεσθαι ἢ ναυτίλλεσθαι ἢ ἄλλο τι ποιεῖν, φοβούμενοι τὸν θάνατον, μὴ τηνικαῦτα ὑπέλθοι αὐτοῖς· ἐγὼ δὲ αὐτὸν ποιήσας ἀπρόοπτον, καὶ ἐλπίδας αὐτοῖς ἐνθεὶς τοῦ ζῆν, καὶ μὴ γινώσκειν πότε μέλλει αὐτοῖς ἐπελθεῖν ὁ θάνατος, εἰς ἔργα παρώτρυνα. A (contuli et DW).

In BDNXY perperam collocatur hoc scholium, plerumque inter 231a et sch. 242.
1 lemma in PPd ita: ἕτερον εἰς τὸ αὐτό (i.e. «alterum scholium ad Prom. 247»; nam in his praecedit 247a). 5 παρώτρυνα CNP¹PdVW; παρώξυνα cet. et Prp.

b P*: Ἀπὸ τοῦ λέγειν «θνητούς τ' ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον» παρεμφαίνει καὶ ἑτέραν εὐεργεσίαν ἀφανῆ οὖσαν. οἱ γὰρ ἄνθρωποι πρώην τὸν μόρον καθ' ἑκάστην ἐλπίζοντες οὐδόλως εἰργάζοντο· εἶτα λαβόντες ἀπὸ τοῦ Προμηθέως ἐλπίδας κενάς, ἤγουν τυφλωθέντες ἣν πρὶν εἶχον ἐλπίδα θανάτου, ὥστε μὴ προβλέπειν αὐτόν, διόλου εἰργάζοντο, ἔχοντες καὶ τὸ πῦρ.

4 post ἑκάστην add. Dind.: ἡμέραν.

250a P*: τυφλάς] Ἵνα τυχὸν ἐλπίζωσιν ὅτι σήμερον μέλλομεν ἀποθανεῖν ἢ ἄλλο τι παθεῖν, ἢ αὔριον, ἢ μετὰ πολύ, ἢ οὔ.

b Pgl: τυφλάς] Ἀπράκτους, ἀδήλους, ἀφανεῖς· ἃς οὐκ ἐπίσταταί τις εἰ γενήσονται.

252 (252-254) πρὸς τοῖσδε μέντοι: «Πρὸς τούτοις οἷς εἶπον ἐγώ», φησίν,

«αὐτοῖς, τοῖς ἀνθρώποις, παρέσχον καὶ ἔδωκα τὸ πῦρ». εἶτα ἔφη ὁ χορὸς ὅτι «καὶ νῦν ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ φλόγας ἐκπέμπον πῦρ;» ὁ δέ φησιν· «ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας». A (contuli et DW).

4 ἀφ' οὗ γε] ἀφ' οὗπερ BDXY; ναί, ἀφ' οὗ γε C. 5 post τέχνας add. PPd: προσυπακουομένου τοῦ ναί; cf. sch. 254.

253a CP*VWXcY: φλογωπόν: Δύο εἰσὶν ὀνόματα τῷ πυρί, τὸ στοιχειακὸν καὶ τὸ διακονικόν. καὶ στοιχειακὸν μὲν πῦρ, αὐτὸ τὸ στοιχεῖον ὁ αἰθήρ· διακονικὸν δέ, αὐτὸ τὸ πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμετέραν χρησιμεῦον, ὅπερ «φλογωπὸν» ὁ Αἰσχύλος φησὶ παρὰ τὸ ὑποκεῖσθαι τῇ ὀπωπῇ καὶ λάμπειν· τὸ γὰρ αἰθέριον οὐχ ὑποπίπτει τῇ ὁράσει.

Exstat hoc scholium etiam in Ξα, cum inscriptione: παλαιόν ἐστι. 6 ὀπωπῇ P*; ἐπωπῇ cet. (et PPd in 253b).

b P*Pdgl: «Φλογωπὸν» τὸ διακονικὸν πῦρ παρὰ τὸ ὑποκεῖσθαι τῇ ἐπωπῇ καὶ λάμπειν· τὸ γὰρ στοιχειακόν, οἷον τὸ αἰθέριον, οὐχ ὁρᾶται.

c CWa (in his collocatur post 253a): Σημείωσαι ὅτι δόξα Ἑλληνικὴ ἦν ὅτι τὰ σώματα προϋπῆρχον, ὕστερον δὲ αἱ ψυχαὶ γεγονυῖαι καὶ †ὀργισθεῖσαι παρὰ τοῦ θεοῦ. ἐνέβαλε ταύτας ἐν τοῖς σώμασιν οἱονεὶ ἐν φρουρᾷ τινι, καὶ κατείχοντο ὑπὸ τῶν σωμάτων, ἐφοβοῦντο δὲ μεταχειρίσασθαί τι πρὸς ὠφέλειαν αὐτῶν· ἐνόμιζον γὰρ ὅτι, ἡνίκα προσεγγίσωσί τι, θάνατος ἀποβῇ αὐτοῖς ἐξ ἐκείνου τοῦ πράγματος οὗ προσψαύσωσι. καὶ οὕτως ἐφθείροντο ποτὲ μὲν ὑπὸ τοῦ ψύχους, ποτὲ δὲ ὑπὸ τῆς πείνης, ἄλλοτε δὲ ἐπὶ ἄλλοις συμβάμασι. κατελθόντος οὖν ποτὲ τῶν καιρῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πυρὸς ἐπὶ τῶν δένδρων, † καὶ κατακαφθὲν πνέοντες οἱ κάρβωνες †, μόλις ἐκεῖσε παραγενόμενοι οἱ ὄντες τότε ᾔσθοντο τοῦ πυρός. καὶ σχόντες μικρὰν προμήθειαν (ἤτοι μικρὰν φρόνησιν), ἔλαβον ἐκ τούτου τοῦ πυρὸς καὶ ἐφύλαττον. κατὰ μικρὸν δὲ αὐξανομένης τῆς προμηθείας (ἤτοι τῆς φρονήσεως), ᾐσθάνθησαν ὅτι οὐκ ἄν ποτε θάνωσιν, ὁποίου ἂν προσψαύσωσι πράγματος· οὐδὲ γνῶσίς τις, πότε τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔσεται. διὰ τοῦτο φησὶν ὅτι «ἔπαυσα τοὺς βροτοὺς

μὴ βλέπειν τὸν θάνατον, ἐγκατοικίσας ἐν αὐτοῖς τυφλὰς ἐλπίδας, ἤτοι μὴ γινώσκειν τινὰ ὅτε μέλλει συμβῆναι αὐτῷ θάνατος».

3 ὀργισθεῖσαι CWa; fortasse ἐνεργασθεῖσαι. 5 ἐν φρουρᾷ τινι: cf. Plat. *Phaedo* 62B. 7 τι Wa; τε C. 10 ἐπὶ Wa; ὑπὸ C. 12 κατακαφθὲν CWa (i.e. κατακαυθὲν). Post hoc verbum add. Wa: καὶ ἐστι. 20 αὐτοῦ ἔσεται: sic CWa; exspectaveris αὐτοῖς (Dind.) ἔσται 22-23 τινὰ et αὐτῷ Wa; τινὰς et αὐτοῦ C.

d Mediceus: φλογωπὸν] Λαμπρόν.

254 PglVXcY: ἀφ' οὗ γε] Τοῦτο δέ ἐστι μέθοδος σύντομος. δέον γὰρ εἰπεῖν «ναὶ» καὶ παύσασθαι, ὁ δὲ προλαμβάνει τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν, ἀφ' ἧς νοεῖται καὶ τὸ «ναὶ» τὸ σιωπηθέν.

1 τοῦτο δέ ἐστι solus habet V. 2 προλαμβάνει Xc; προσ- cet.

255 (255-262): τοιοῖσδε δή σε: Ἐρωτᾷ ὁ χορὸς τὸν Προμηθέα, οἰκτείρων αὐτὸν ὡς ἐπὶ οὐδαμινοῖς πταίσμασιν αἰτιώμενον καὶ τιμωρούμενον, ὅτι «ἐπὶ τοιούτοις ἁμαρτήμασι τιμωρεῖταί σε ὁ Ζεύς, καὶ οὐ παύσεται τῆς ὀργῆς, οὐδ' ἐστὶ τέλος τοῦ δεσμοῦ σοι προκείμενον;» ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν χορὸν καί φησιν ὅτι «οὐδὲν ἄλλο μοι τέρμα τῆς δέσεως καὶ τῆς κακοπαθείας ταύτης προκεῖται, ἢ ὅπερ δόξει ἀρεστὸν ἐκείνῳ». εἶτα πάλιν ὁ χορὸς πρὸς τὸν Προμηθέα λέγει· «πῶς δὲ δόξει τῷ Διὶ ἀπολῦσαί σε τοῦ δεσμοῦ; τίς ἡ περὶ τούτου ἐλπίς; οὐ νοεῖς ὅτι ἥμαρτες; ὅτι δὲ ἥμαρτες, οὔτε ἐμοὶ ἀποδεκτὸν λέγειν πρός σε καὶ ὀνειδίζειν σε, σοί τε λυπηρόν ἐστι τοῦτο. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσωμεν· ἐλευθερίαν δὲ ἐκζήτει τοῦ δεσμοῦ καὶ τῆς κακοπαθείας ἣν ἔχεις.» A (8-9 ὅτι . . . τοῦτο nihil amplius habet C).

3-4 notandum quod *Prom.* 256 choro continuat scholiasta, cum omnibus nostris codicibus et Mediceo (Prometheo restituit Welcker). 8 ὅτι] ὡς C.

256 Mediceus: χαλᾷ] Συνήθης αὐτῷ ἡ «χαλᾷ» φωνή.

260 CWa (in his continuatur cum sch. 255. 9) P*Ya: ἐμοὶ λέγειν: Λύπης γάρ εἰσι ταῦτα αἴτια ἐμοί· σοὶ δὲ τῷ ἀκούοντι πλεῖστον ἄλγος γενήσεται.

261 Mediceus: ἀλλὰ ταῦτα μὲν] «Ἀλλὰ ταῦτα μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν».

1-2 *Il.* 16. 60, 18. 112. 1 ταῦτα Mediceus; lege τὰ cum Homero.

263a (261-263) PPdWXa: ἐλαφρόν: Ἐπεὶ ὁ χορὸς ὡς δῆθεν παραινῶν ἔφη πρὸς τὸν Προμηθέα «τἄλλα λιπὼν ζήτει τῶν δεσμῶν ἀπαλλαγήν», φησὶν ὁ Προμηθεὺς «παντὶ τῷ ἔξω κ.τ.λ.» (sequitur 263b, nullo intervallo).

b (263-265) ἐλαφρὸν ὅστις: Τῷ ἔξω τῶν κακῶν ὄντι, καὶ μὴ ἐμπεσόντι εἰς βλάβας, δυνατόν ἐστι νουθετεῖν τοὺς κακῶς πάσχοντας. A (om. C; contuli et DW).

In PPdW lemma nullum; vide 263a.

265 Mediceus: ταῦτ' ἅπαντ' (sic) ἠπιστάμην] Τιμωρηθησόμενος.

266 Pmarg.: ἑκὼν] Ἑκουσίως· τὸ ὄνομα ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος.

268 (268-70) οὐ μήν τι ποίναις: «Ὅτι μέν», φησίν, «ἥμαρτον, οἶδα καὶ αὐτός· οὐ μὴν δὲ ὑπελάμβανον τοιαύταις τιμωρίαις τιμωρηθῆναί με, καὶ κατισχανεῖσθαι (ἤγουν κρατεῖσθαι καὶ δεσμεῖσθαι) ἐν πέτραις πεδαρσίοις καὶ ὑπεραιρομέναις τῆς γῆς (ἤγουν ὑψηλαῖς), ἐπιτυχόντα τοῦ πάγου καὶ τοῦ τόπου τοῦ ἐρήμου τούτου, τοῦ μὴ κατοίκους ἔχοντος». A.

3 κατισχανεῖσθαι: sic omnes nostri. Cf. 269a. 5 τοῦ secundum ... ἔχοντος] τοῦ μὴ ἔχοντος γείτονά τινα BXY.

269a Pgl: κατισχανεῖσθαι (sic)] Κατακεκρατῆσθαι· ἢ ξηραίνεσθαι· ἤγουν κρατεῖσθαι καὶ δεσμεῖσθαι.

Similia inveniuntur glossemata in plerisque nostris (e.g. κρατεῖσθαι καὶ ξηραίνεσθαι Dgl).
1-2 ξηραίνεσθαι] ergo nota erat vera lectio κατισχναίνεσθαι, quae in textu poetico paucissimorum codicum apparet (cf. Dawe, p. 208).

b Bmarg., Y (in hoc continuatur cum sch. 268): Πεδαρσίοις ἀπὸ τοῦ «πέδον», ἡ γῆ, καὶ τοῦ «ἀείρω», τὸ ἐπαίρω.

270 P*Y (partim) Ya: ἀγείτονος πάγου: Τοῦ κακογείτονος· ἢ τοῦ ἐρημητικοῦ, τοῦ μὴ ἔχοντος γείτονας· ἐν ᾧ τις οὐ γειτνιάζει (ἤγουν προσεγγίζει).

2 ἢ ... γείτονας] om. Y.

271a (271-273) καί μοι τὰ μὲν παρόντα: μὴ ὀδύρεσθε ἃ νῦν πάσχω κακά· πρὸς τὴν γῆν δὲ βᾶσαι καὶ πορευθεῖσαι (ἀέριαι γὰρ ἐφέροντο), ἀκούσατε ἅπαν τὸ ἐμόν. A (om. C; contuli et DW).

2 ἀέριαι] ἀέρι BDXY.

b (271-273?) Mediceus: vide 275e, cum adn.

272a Mediceus: τύχας] Γρ. «βλάβας.» βούλεται γὰρ στῆσαι τὸν χορόν, ὅπως τὸ στάσιμον ᾄσῃ.

Cf. 272b et Mediceum 397b. Quid de verbo στάσιμον senserint scholiastae exponit Dale, pp. 37-8.

b P*Ya: πεδοῖ δὲ βᾶσαι: βούλεται στῆσαι τὸν χορόν, ὅπως τὸ στάσιμον ᾄσῃ.

1-2 = Mediceum 272a. 2 sic P; ordo ᾄσ. τὸ στ. in Ya.

c P*: πεδοῖ δὲ βᾶσαι: Ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀέρι ἐκρέμαντο, διὰ τοῦτο λέγει «πεδοῖ δὲ βᾶσαι (ἤτοι κατελθοῦσαι πρὸς τὴν γῆν) ἀκούσατε πάντα, ὅπως βεβαίως μάθητε τὸ πᾶν». οὐ γὰρ ἠδύνατο προσφωνεῖν ἐκείνας εἰς ὕψος πετομένας.

4-5 contra facit Mediceum 128a.

275a P*Pd (in his antecedit 275b 6-9) Ya: ταῦτά τοι] Ἡ στικτέον εἰς τὸ «μογοῦντι», τὸ δὲ «ταῦτα» τῷ ἑξῆς συναπτέον, ἵν' ᾖ· ἡ περὶ τὰ αὐτὰ κ.τ.λ. (vide 275b).

b (275-276) CNP*PdV(?)WXa: ταῦτά τοι πλανωμένη: Ἡ περὶ τὰ αὐτὰ περιερχομένη πημονὴ (ἤγουν βλάβη) ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον προσιζάνει. ἌΛΛΩΣ· οὐκ ἐπιμένει μοι περὶ ἑνὸς ἱσταμένη ἡ λύπη, ἤτοι οὐκ ἐφ' ἑνὶ κακῷ ἀνιῶμαι ἀλλ' ἐπὶ διαφόροις ἀσχάλλω· καὶ τὰ πάντα ὑμῖν ἀφηγήσασθαι βούλομαι. ἌΛΛΩΣ· τὸ «ταῦτα» ἀντὶ τοῦ «αὕτη ἡ βλάβη οὐκ ἐπ' ἐμοὶ μόνῳ ἐγένετο, ἀλλὰ περιερχομένη (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πλανωμένη) ἄλλοτε πρὸς ἄλλον καὶ ἄλλον ἐπέρχεται.»

Fortasse scholiastae A debentur haec. 1 lemma: ταῦτα omnes nostri et hic (exceptis PPd, qui lemma om.) et in textu poetico; quamquam scholiasta in vv. 1-2 ταὐτά interpretari videtur. Cf. 275d. 1-3 = Mediceum 275d. 3-6 = Mediceum 275e. 3-4 οὐκ ἐπιμένει ... λύπη NY; οὐκέτι ἡ ὑποκειμένη μοι θλῖψις περὶ ἓν ἵσταται PPd; οὐκέτι ἐπιμένει μοι ἡ θλῖψις εἰς (παρὰ W, ἐπὶ Xa) ἓν ἱσταμένη CWXa. 6-9 ἄλλως ... ἐπέρχεται] ante 275a collocant PPd, omisso ἄλλως.

c Pgl: ταῦτα] Πρός. ἢ ταύτῃ καὶ οὕτως. αὕτη ἡ πημονή. διὰ τοῦτο.

1 ἢ . . . οὕτως habet et Pdgl.

d Mediceus: ταῦτά τοι] Ἡ περὶ τὰ αὐτὰ πλανωμένη ἡ πημονὴ ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις προσιζάνει.

In textu poetico ταὐτά praebet Mediceus; vide adn. ad 275b, init. 2 ἡ secundum omittere debuit.

e Mediceus: Οὐ γὰρ ἐπιμένει μοι ἡ λύπη ἐφ' ἑνί, ἀλλ' ἐπὶ διαφόροις ἀσχάλλω. καὶ τὰ πάντα ὑμῖν ἀφηγήσασθαι βούλομαι.

Primitus, credo, sive explicatio sive paraphrasis fuit hoc scholium versuum 271-273 (sensus: «eo vos praesentes dolores veto plorare, quia multis de causis sollicitor; et has vobis volo narrare omnes.»). In Mediceo invenitur ante 275d; incipit iuxta versus 273/4. Ad versum 275 rettulerunt codd. nostri in sch. 275b (q.v.), quos secuti sunt editores.

277 (277-278) οὐκ ἀκούσαις: Οὐχὶ μὴ βουλομέναις ἡμῖν τοῦτο εἶπας, τὸ «ἔλθετε καὶ ἀκούσατε, ἵνα μάθητε ἅπαν τὸ κατ' ἐμέ·» ἀλλὰ θέλομεν καὶ ἡμεῖς τοῦτο. A.

278a (278-283) καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδί: «Καὶ νῦν», φησὶν ὁ χορός, «ἐπεὶ καλεῖς πρὸς αὐτὸν ἐμέ, ἐν ταχυτάτῳ ποδί (τῇ ἀερίᾳ πτήσει) τὸν κραιπνόσσυτον (τὸν ταχινῶς κινούμενον) θρόνον αἰθέρα τε ἁγνὸν πόρον τῶν οἰωνῶν (ἤτοι τὸν ἀέρα, ἐν ᾧ τὴν πορείαν ποιοῦνται τὰ ὄρνεα) λιποῦσα, προσπελάζω ταύτῃ τῇ τραχείᾳ γῇ·» λέγει δὲ τοῦτο διὰ τὸν Καύκασον· οὐ γὰρ πᾶσα γῆ σκληρὰ καὶ τραχεῖα· «τοὺς σοὺς δὲ πόνους θέλω ὅλους ἀκοῦσαι». A.

1-2 φησὶν . . . ἐμέ CPPdVW; om. cet. 4 λιποῦσα soli habent PPd. 5-6 = Mediceum 281a. 6-7 θέλω . . . ἀκοῦσαι] ἀκοῦσαι βούλομαι CP (qui ὅλως inseruit post ἀκοῦσ.) Pd.

b Mediceus: Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κυνηγῶν.

Adscriptum hoc in Mediceo ad *Prom.* 278b-279a (καὶ νῦν . . . κραιπνόσυτον). Ad verbum ἐλαφρῷ vix cum edd. referri potest (cf. etiam *Prom.* 125, 263); ad ἐπεθώυξας 277 probabiliter rettulit Kirchhoff.

279a PPdW: κραιπνόσσυτον: «Κραιπνόσσυτον θᾶκον» δὲ τὸν αἰθέρα φησίν· ἐπ' ἐκεῖνον γὰρ οἷον καθήμεναι ἐπιστηρίζονται.

Eadem inveniuntur in scholio Thomano ad 279 fin. (Smyth [I] p. 22). 2 ἐκεῖνον: sic omnes nostri.

b NcPmarg. (partim) SjWXc: «Κραιπνὸν» δὲ τοῦτόν φησιν ἐπὶ τὸ καταπολὺ διαχεῖσθαι· κεχυμένη γὰρ ἡ τῶν ἀνέμων φύσις.

2 τὸ nostri; exspectes τῷ.

281a Mediceus: τῇδε] Προσέθηκε «τῇδε» διὰ τὸν Καύκασον· οὐ γὰρ πᾶσα γῆ σκληρά.

b Mediceus (in margine altero): πελῶ] Ἐπέλασα.

Haud raro, cum dubitari possit de quo verbo agatur, coniugationem aut plene aut partim reddunt scholiastae; cf., e.g., 60b.

284a (284-287) ἥκω δολιχῆς: Ὁ Ὠκεανὸς ἐλθών φησι πρὸς τὸν Προμηθέα· «ἥκω πρός σε διαμειψάμενος καὶ διελθὼν τὸ τέρμα καὶ τὸ τέλος τῆς δολιχῆς καὶ μακρᾶς ὁδοῦ, τὸν πτερυγωκῆ οἰωνὸν τόνδε (ἤγουν τοῦτον), τὸν ἐν τοῖς πτεροῖς ταχύτατον οἰωνὸν τὸν γρῦπα, διευθύνων καὶ ἄγων γνώμῃ καὶ θελήσει οἰκείᾳ, χωρὶς χαλινῶν (ἤτοι αὐθαίρετον)». ἐπὶ γρυπὸς γὰρ τετρασκελοῦς ὀχεῖται ὁ Ὠκεανός. A.

5 αὐθαίρετον: cf. Mediceum 287. 5-6 = Mediceum 284b, fin. Cf. et Eustathium ad *Od.* 5. 453: ὃν (sc. Ὠκεανὸν) ὁ τραγικὸς Αἰσχύλος ἐπὶ γρυπὸς καθίζων ἐξάγει πρὸς θέατρον.

b Mediceus: ἥκω κ.τ.λ.] Καιρὸν δίδωσι τῷ χορῷ καθήκασθαι τῆς μηχανῆς Ὠκεανὸς ἐλθών.
ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο, ὅπου γε Ὅμηρος οὐκ εἰσήγαγεν Ὠκεανὸν εἰς τὸν σύλλογον τῶν θεῶν.
ἐπὶ γρυπὸς δὲ τετρασκελοῦς ὀχεῖται.

3 ὑπερβολῇ κ.τ.λ.: cf. 288a, fin. Similia sentit Mediceum 393b. 3-4 respicit *Il.* 20. 7 νόσφ' Ὠκεανοῖο.

286 Mediceus: πτερυγωκῆ] Τὸν ταχὺν διὰ τῶν πτερῶν.

287 Mediceus: στομίων ἄτερ] Οἷον χωρὶς ἡνίων, αὐθαίρετον, οὐ βίᾳ.

288a (288-292) ταῖς σαῖς δὲ τύχαις: «Ταῖς σαῖς», φησί, «κακοπαθείαις, γίνωσκε, ἀνιῶμαι· ἡ γάρ συγγένειά με ἀναγκάζει λυπεῖσθαι, καὶ χωρὶς τοῦ εἶναί με σοῦ συγγενῆ οὐκ ἔστιν εὑρεθῆναι ᾧ ἂν πλείονα παρέχοιμι φιλίαν παρὸ σοί». ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο· ὁ γὰρ Ὅμηρος οὐκ εἰσήγαγεν Ὠκεανὸν εἰς σύλλογον τῶν θεῶν. A.

3-4 ᾧ . . . σοί] τίνι ἄλλῳ μείζονα παρέχω φιλίαν ἢ καὶ παρὸ σοί PPd. 3 ᾧ X; ὡς vel ὡς CNVY; ὅς B. 4-5 = Mediceum 284b, med. 4 ὁ γάρ] καὶ γὰρ B.

b P*Ya: ἴσθι, συναλγῶ (?)] Σημείωσαι ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πῆ μὲν τιθέασιν ὡς παρέλκον τὸ «ὅτι», πῆ δὲ ἐκλείπουσι παντελῶς.

In neutro codice exstat lemma; in P invenitur hoc scholium post sch. 293; in Ya adscriptum est versui 288, recte ut videtur.

291 Mediceus: μοῖραν: Λείπει «φιλίας».

293 (293-297) γνώσῃ δὲ τάδ': «Νοήσεις δέ», φησί, «τὴν πρός σέ μου διάθεσιν ἀληθῆ, καὶ ὡς οὐ μάτην σοι διὰ λόγου χαρίζομαι. φέρε γάρ, εἰπὲ τί σοι πρέπει συμπράττειν· οὐ γάρ ποτε λέγεις ὡς ἄλλος τις φίλος ἔσται σοι βεβαιότερος παρ' ἐμὲ τὸν Ὠκεανόν». A.

1 τὴν πρός σέ μου C; σου τὴν πρὸς ἐμέ σου (sic) BY; τὴν πρὸς ἐμέ σου cet.; τὴν πρὸς ἐμοῦ edd. 3 λέγεις] λέξεις NPPd. In *Prom.* 296 alii codices ποτε φῂς legunt, alii ποτ' ἐρεῖς (Dawe, p. 209).

294 Mediceus: χαριτογλωσσεῖν] Μέχρι γλώσσης χαρίζεσθαί σοι, καὶ οὐκ ἔργοις.

298a (298-306) ἔα τί χρῆμα: Δυσχεραίνει ὁ Προμηθεὺς εἴ πως τὸ ἴδιον ἀξίωμα οὐκ ἐτήρησεν ὁ Ὠκεανός, φησὶ δέ, «τί τοῦτο τὸ πρᾶγμα; καὶ σὺ ἥκεις ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς πόνους; πῶς ἐκαρτέρησας, καταλείψας τὸ ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα (τὸ ὀνομαζόμενον Ὠκεάνειον) καὶ τὰ αὐτόκτιστα ἄντρα (τὰ αὐτοκατασκεύαστα) καὶ πετρηρεφῆ (τὰ πέτραις ἐστεγασμένα), ἐλθεῖν εἰς τὴν γῆν τὴν σιδηρομήτορα (τὴν γεννῶσαν τὸν σίδηρον);» λέγει δὲ τὴν Σκυθίαν· οἱ γὰρ Χάλυβες Σκυθικὸν ἔθνος, καὶ πολὺς ἐν Σκυθίᾳ χαλκός. «ἦ παρεγένου», φησί, «θεωρήσων τὰς ἐμὰς δυστυχίας καὶ συλλυπούμενος τοῖς ἐμοῖς κακοῖς; ἴδε οὖν θέαμα (ἤτοι παράδοξον τέρας), τόνδε ἐμὲ τὸν φίλον τοῦ Διός, τὸν τὴν τυραννίδα καὶ τὴν βασιλείαν οἰκονομήσαντα καὶ

συνεργήσαντα τούτῳ εἰς ταύτην, ποίαις βλάβαις ὑπ' αὐτοῦ, τοῦ Διός, δαμάζομαι». A (C om. 9-12, ἴδε . . . δαμάζομαι; contuli et D).

1-2 = Mediceum 298b. 1 εἴ πως] ὅπως NPPd. 4 αὐτόκτιστα] αὐτόκτιτα PdX. 6-7 = Mediceum 301a. 7 Σκυθικὸν . . . χαλκός] ἐκεῖσέ που πλησίον οἰκοῦσιν, ἔθνος ὄντες Σκυθικόν· ὅπου ὁ σίδηρος ἐφευρίσκεται PPd.

b Mediceus: ἔα τί χρῆμα κ.τ.λ.] Δυσχεραίνει εἴ πως τὸ ἴδιον ἀξίωμα μὴ ἐτήρησεν ὁ Ὠκεανός.

301a Mediceus: τὴν σιδηρομήτορα] Τὴν Σκυθίαν· οἱ γὰρ Χάλυβες Σκυθικὸν ἔθνος.

b Pmarg.: σιδηρομήτορα] Ἀλίβας καὶ χάληβος ὁ νεκρός, ἀπὸ τοῦ χαλᾶν τὴν ἥβην.

1 χάληβος sic P, etymologiae suae gratia.

307a (307-314) ὁρῶ, Προμηθεῦ: Εἰπόντος τοῦ Προμηθέως πρὸς τὸν Ὠκεανόν «ἴδε οἷα πάσχω καὶ οἵαις βλάβαις ὑπὸ τοῦ Διὸς δαμάζομαι», φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς αὐτόν· «ὁρῶ οἷα πάσχεις, καὶ παραινέσαι σοι θέλω τὰ ἀγαθὰ καίπερ φρονίμῳ ὄντι· γνῶθι σαυτόν, καὶ νόησον ὅτι ἐλάττων εἶ τοῦ Διός, καὶ ἄλλαξον τοὺς τρόπους καὶ κτῆσαι ἑτέρους νέους, ἐπεὶ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς νέος. εἰ δὲ οὕτω τραχεῖς (καὶ σκληροὺς καὶ ἀναιδεῖς) λόγους καὶ τεθηγμένους (ἤγουν δυναμένους λυπῆσαι) ῥίψεις (ἀντὶ τοῦ ἐκπέμψεις ἐκ τοῦ στόματός σου), τάχ' ἂν καὶ μακρὰν σου καθήμενος ὁ Ζεὺς ἀκούοι· ὥστε τὴν νῦν προσοῦσάν σοι ὀργὴν αὐτοῦ παίγνιον εἶναι δοκήσεις, ἄλλα δὲ χαλεπώτερα πάθῃς». A.

10 cf. Mediceum 314.

b Mediceus: Σκόπησον τὰ τῶν ῥητόρων καλά, παρὰ πρώτοις εὑρεθέντα τοῖς τραγικοῖς.

Scripta sunt haec in margine inferiore folii continentis *Prom.* 270-315, ita ut sub *Prom.* 315 ἀλλ' ὦ ταλαίπωρ' collocentur. Ad totam Oceani orationem (*Prom.* 307-329) referenda esse docet Dind.

308 Mediceus, et gll. in CVXY: ποικίλῳ] Συνετῷ.

309a Mediceus: γίνωσκε σαυτὸν] Γνῶθι σαυτόν, ὡς ὁ ποιητής· «φράζεο, Τυδεΐδη, καὶ χάζεο». γνῶθι σαυτὸν ὅτι ἥττων εἶ τοῦ Διός.

2 *Il.* 5. 440.

b PPdYaΞa (in hoc ad v. 289): μεθάρμοσον: τυχὸν ἁρμονία τίς ἐστιν ἐν τοῖς τῆς ψυχῆς ἤθεσι· «μεθαρμόζει» δέ τις ἑαυτὸν ὅταν ἐκ τοῦ θυμοῦ γίνεται χαροπός, καὶ ἐκ τῆς σκληρότητος ἱλαρὸς καὶ εὐμάλακτος, καὶ αὖ πάλιν τοὐναντίον. λέγει οὖν ὁ Ὠκεανὸς ἐνταῦθα τῷ Προμηθεῖ ὅτι «μεθάρμοσον τρόπους, ἤγουν μεταλλάχθητι ἐκ τοῦ σκληροῦ εἰς τὸ μαλακόν, καὶ ὕπειξον τῷ Διί».

ἔστι δὲ ὁ Ὠκεανὸς συγγενὴς τοῦ Προμηθέως, ὡς εἴρηται, λόγῳ τοιῷδε ἀλληγορίας· ἀλληγορεῖται γὰρ ὁ Ὠκεανὸς εἰς τὸν νοῦν ἐτυμολογούμενος, ἀπὸ τοῦ «ὠκέως» (ἤγουν ταχέως) «νάειν» τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰ διανοήματα. ἡ δὲ προμήθεια καὶ ἡ πρόγνωσίς ἐστι μέρος τοῦ λογισμοῦ, καὶ δοκεῖ πως συγγενικῶς διακεῖσθαι τοῖς ἀπὸ τοῦ νοὸς ναομένοις ῥεύμασιν, ἤτοι λογισμοῖς καὶ διανοήμασι.

Vv. 8-15 tantum habet Ξa, cum inscriptione: παλαιόν. 1 lemma om. Ya. In textu Aeschyleo μεθάρμοσον scribit Pd, μεθάρμοσαι (suprascr. -ον) PYaΞa. 3 γίνεται: sic nostri. 3 χαροπός idem esse atque «laetus» credidisse videtur hic scholiasta. 8-9 συγγενὴς . . . ὡς εἴρηται: cf. *Prom.* 289? 11 ὠκέως νάειν: candem etymologiam profert Eustathius ad *Il.* 14. 202.

312 P*: ῥίψεις] «Ῥίπτειν» κυρίως ἐπὶ τῶν ἀφελῶν λόγων, τὸ δὲ «βάλλειν» ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν.

313 P*XcYa: ὥστε κ.τ.λ.] Ὥστε τὸν νῦν παρόντα χόλον τῶν μόχθων καὶ τῶν κακώσεων παίγνιον εἶναί σοι δόξειν· ἤτοι, οὐ σωφρονοῦντι βαρύτερα κακά σοι ἐπέλθωσι παρὰ τοῦ Διός, καὶ ταῦτά σοι τὰ κακὰ παίγνιον δόξει εἶναι.

1 χόλον omnes nostri, et hic et in textu Aeschyleo.

314 Mediceus: παιδιὰν κ.τ.λ.] Πείσῃ γὰρ χαλεπώτερα.

317 NPPdVXc: ἀρχαῖα ἴσως σοι: «Ἀρχαῖα» λέγονται τὰ μωρά, διότι οἱ ἀρχαῖοι τοιοῦτοι ἦσαν, ἁπλούστατοι καὶ εὐηθεῖς· ἢ οἱ γέροντες καὶ οἱ ἔξωροι τοιοῦτοί εἰσιν.

3 ἢ οἱ nostri praeter Xc (καὶ οἱ); ἢ ὅτι οἱ edd., melius.

318a (318-329) τοιαῦτα μέντοι: Τοιαῦτα, ὦ Προμηθεῦ, τῆς μεγαλορρημονούσης γλώσσης τὰ ἐπιτίμια, οἷα πάσχεις αὐτός, ἀντιλέγων πρὶν τῷ

Διί, σὺ δὲ καὶ τοιαῦτα πάσχων οὐκέτι ταπεινὸς εἶ οὐδ' ὑποτάσσῃ· σὺν οἷς δὲ πάσχεις κακοῖς θέλεις λαβεῖν καὶ ἕτερα. ἀλλ' ἐάν μοι πεισθῇς, οὐ βλάψεις σεαυτὸν πρὸς κέντρα τὸν πόδα ἐκτείνων, ὁρῶν ὅτι κυριεύει πάντων χαλεπὸς καὶ ὀργίλος θεὸς ὁ Ζεύς, ὅστις μόνος ἄρχει τῶν ἄλλων πάντων, οὐδ' ἔστιν ὑπεύθυνος (ἤτοι ἐξουσιαζόμενος παρά τινος· ἢ ὃν οὐ δύναταί τις τιμωρήσασθαι). καὶ νῦν μὲν ἐγὼ ἀπέρχομαι πρὸς αὐτόν, καὶ πειράσομαι ἐὰν τέως ἰσχύσω ἀπολῦσαί σε τῶν δεσμῶν. σὺ δὲ μὴ μεγαλορρημόνει, μηδ' ὑπέρογκα καὶ αὐθάδη λάλει. ἢ φρόνιμος ὢν οὐκ οἶδας ὅτι βλάπτεταί τις ἐκ γλώσσης ἀκολάστου καὶ φλυάρου; A (om. C; contuli et D).

2 post πάσχεις add. PPd: νῦν. Cf. Mediceum 318b. 4-5 ἐάν μοι πεισθῇς, οὐ βλάψεις] ἐὰν μὴ πεισθῇς, βλάψεις B. Cf. Mediceum 322. 7-11 οὐδ' ἐστὶν . . . φλυάρου: haec quasi alterum scholium (ad 324) tractant PPd. 7 ἐξουσιαζόμενος παρά τινος] παρ' ἄλλου τινὸς ἐξουσιαζόμενος PPd.

b Mediceus: τοιαῦτα μέντοι] Ἃ πάσχεις νῦν. γνωμικῶς δέ φησι.

In Mediceo appicta sunt haec ad *Prom.* 317 (ἀρχαῖα κ.τ.λ.). Primam sententiam ad 316 (τῶνδε πημάτων), secundam ad 318 rettulit Dind.; totum scholium ad 318 pertinere vidit Weckl., quem secutus sum, collato etiam sch. 318a, init.

320 Mediceus: ταπεινὸς] Λείπει «θέλεις εἶναι».

322 Mediceus: οὔκουν ἔμοιγε] Ἐάν μοι μὴ πεισθῇς, βλάψεις σεαυτόν.

Melius fortasse scholiasta A: vide 318a 4-5.

323a P*VXcYa: πρὸς κέντρα κῶλον: Πρὸς κέντρα τὸ κῶλον ἐκτείνει ὁ βοῦς· λακτίζει γὰρ κεντούμενος ὑπὸ κέντρου, καὶ τὸ κῶλον αἱμάσσει. ὁ γὰρ πρὸς κέντρα λακτίζων, κατὰ τὴν ἐντεῦθεν παροιμίαν, τοὺς ἰδίους πόδας αἱμάσσει.

1 in lemmate sequor V (nisi quod hic add. ἐκτείνεις, sic) et Xc; in Ya lemma nullum; in P lemma οὔκουν ἔμοιγε (= *Prom.* 322). In ceteris sequor P. 3 αἱμάσσει, mutilum in P, e VXcYa supplevi. 4 κατὰ . . . παροιμίαν habet solus P.

b gll. in BX: πρὸς κέντρα] Παροιμία ἐπὶ τῶν τοῖς ἰσχυροῖς ἀντιβαινόντων.

329a Bgl: προστρίβεται] Προσκολλᾶται· μεταφορικὴ ἡ λέξις.

Primum verbum (tantum) praebent et gll. in CPPd.

b Bmarg.: Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν συμμιγνυμένων ἱματίων καὶ λαμβανόντων ῥύπον.

330a (330-334) ζηλῶ σ' ὅθ' οὕνεκα: Θαυμάζω σε πῶς ὑπάρχεις ἐκτὸς αἰτίας καὶ μέμψεως παρὰ τῷ Διί, καὶ οὐδὲν ὑπ' αὐτοῦ δεινὸν πέπονθας ἐμοὶ συναλγῶν. ἌΛΛΩΣ· ἐπαινῶ σε, φησίν, ὅτι ἐκτός ὑπάρχεις μέμψεως ὡς ὅπερ ἦν σοι δυνατὸν ἐπ' ἐμοὶ ποιήσας καὶ συναλγήσας ἐφ' οἷς πάσχω κακοῖς. καὶ νῦν ἄφες τὸ προσελθεῖν τῷ Διὶ δυσωπήσων αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἀπολύσῃ με τῶν δεσμῶν. πάντως γὰρ οὐ καταπείσεις αὐτόν· σκληρὸς γάρ ἐστι καὶ ἀκαμπής· σὺ δ' ἐπιτήρει καὶ περίβλεπε μή τι ἐν τῇ ὁδῷ βλαβήσῃ. A (contuli et D).

1 lemma: ὅθ' οὕνεκα: sic nostri, praeter X (om. οὕνεκα). 1-3 συναλγῶν: fere = prima sententia Medicei 330b. 4 ὡς ὅπερ NPPdV, ut fiat sensus: «quasi quodcumque potueris, feceris . . .»; ὥσπερ CDXY; ὡς B. 5 post ἐμοῦ dissentiunt a ceteris PPd; vide 330d. 8 βλαβήσῃ] βλαβῇς X.

b (330-333) Mediceus: ζηλῶ σ' κ.τ.λ.] Θαυμάζω σε πῶς οὐδὲν πέπονθας ὑπὸ Διὸς συναλγῶν μοι.
ἌΛΛΩΣ· ζηλῶ σε, φησίν, ὅτι καὶ τὰ περὶ σαυτοῦ ποιήσας κεκόμισαι χάριν ἐξ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐάσω σε προσκροῦσαι Διὶ ὑπὲρ ἐμοῦ.
προγινώσκων δὲ ὅτι οὐ πείσει τὸν Δία ἀπείργει αὐτόν.

c (330-331) X*: Ζηλῶ σε ὅτι, μετασχὼν πάντων τῶν κακῶν ἐμοὶ τολμηρῶς, ὑπάρχεις ἐκτὸς αἰτίας τοῦ Διός.

d PPd haec praebent post ἐμοῦ 330a:5 Οὐ γὰρ ἂν πείσῃς αὐτόν· σὺ δὲ πρόσεχε μή τι βλαβῇς ἐν τῇ ὁδῷ.

Cf. sch. 335. 3. 2 πείσῃς P; -εις Pd; debuerunt -αις.

331 Glossemata in πάντων μετασχὼν: —
B: Τῶν κακῶν ὧν ἔχω μεταλαβών.
C: Ὧν πάσχω μεταλαβὼν καὶ κοινωνήσας.
V: Τῶν δεινῶν.
X: Τῶν παθημάτων μου.

335 (332-339) πολλῷ γ' ἀμείνων: Εἰπόντος τοῦ Προμηθέως πρὸς τὸν Ὠκεανὸν ὅτι «ἄφες τὸ προσελθεῖν τῷ Διὶ ἱκετεύσων αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ· οὐ γὰρ πείσεις αὐτόν· σὺ δὲ πρόσεχε μή τι βλαβῇς ἐν τῇ ὁδῷ», φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς αὐτόν, «κατὰ πολὺ ἐγεννήθης κρείττων καὶ βελτίων εἰς τὸ φρονίμους ποιεῖν καὶ σωφρονίζειν ἑτέρους παρὰ σεαυτόν. τοῦτο δὲ ἐξ ἔργων αὐτῶν νοῶ ἀληθῶς, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ λόγου· σεαυτὸν γὰρ μὴ σωφρονίσας ὥστε ὑπείκειν τῷ Διί, σωφρονίζεις ἑτέρους. ἐμὲ δὲ προθυμούμενον ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Δία μηδαμῶς κωλύσῃς· θαρρῶ γὰρ ταύτην τὴν δωρεὰν (ἤτοι τὸ ἀπολῦσαί σε τῶν δεσμῶν) ἐμοὶ δοῦναι αὐτόν». A.

5 σεαυτὸν] ἑαυτὸν BCPdY. 8 πρὸς BNVY; εἰς cet. 9 δοῦναι omnes nostri (δώσειν edd., perperam; nam saepe in his scholiis aor. infin. pro fut. infin. usurpatur; cf., e.g., sch. 922. 14 βοηθῆσαι).

340 (340-343) τὰ μέν σ' ἐπαινῶ: «Εἰς ταῦτα μέν σε ἐπαινῶ», ὁ Προμηθεύς φησὶ πρὸς τὸν Ὠκεανόν, «ὅτι πᾶσαν προθυμίαν καὶ σπουδὴν δεικνύεις ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ οὐδὲ παυθήσομαί ποτε τοῦ ἐπαινεῖν σε. καὶ μηδὲν πόνει ὑπὲρ ἐμοῦ· εἴ τι γὰρ ἂν καὶ πράξῃς πρὸς ὠφελίαν ἐμὴν σπεύδων, μάτην ποιήσεις». προγινώσκει γὰρ ὅτι οὐ πείσει τὸν Δία. A (om. C; contuli et DW).

5 cf. Mediceum 330b, fin.

345a (345-6) ἐγὼ γὰρ οὐκ, εἰ δυστυχῶ: «Ἐγώ», φησί, «καὶ ἐὰν δυστυχῶ τοιαύτας βλάβας πάσχων, ἀλλ' οὐχὶ διὰ τοῦτο, ἵνα καὶ ἄλλοι τὰ ὅμοια ἐμοὶ πάσχωσι, θέλω ἐπιτυχεῖν ἐκείνους τῆς ὁμοίας βλάβης». A.

3 ἐπιτυχεῖν ἐκείνους] ἢ καὶ ἄλλους ἐπιτυχεῖν CPPdV, verba ἵνα . . . πάσχωσι cum θέλω coniungenda esse perperam rati.

b Mediceus: ἐγὼ γὰρ οὐκ κ.τ.λ.] Προμηθικῶς· οὐ γὰρ κατὰ τὸν ἀνθρώπινον λογισμὸν πολλοὺς αὐτῷ συνατυχεῖν βούλεται ὁ Προμηθεύς.

2 αὐτῷ Mediceus; αὑτῷ edd., nescio an recte.

347a (347-50) οὐ δῆτ', ἐπεί με καὶ κασιγνήτου τύχαι: Ἰαπετὸς ὁ τοῦ Κρόνου ἀδελφὸς ἐκ θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ Κλυμένης λεγομένης ἔσχεν Ἄτλαντα καὶ Μενοίτιον καὶ Προμηθέα. καὶ τὸν μὲν Προμηθέα προσήλωσεν ὁ Ζεὺς εἰς τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἐπίβουλον αὐτῷ καὶ ἐχθρὸν φανέντα, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς· τὸν δὲ Ἄτλαντα ἐποίησεν βαστάζειν ἐπ' ὤμων τὸν οὐρανόν· τὸν δὲ Μενοίτιον ἐκεραύνωσε.
φησὶν οὖν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς τὸν Προμηθέα· «δαμάζουσί με καὶ ἀνιῶσιν

αἱ δυστυχίαι τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ Ἄτλαντος, ὅστις πρὸς τοὺς δυτικοὺς τόπους ἵσταται, ἐν ὤμοις βαστάζων τοὺς οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς κίονας, βάρος δυσμεταχείριστον καὶ οὐ ῥᾳδίως βασταζόμενον». A.

1-6 haec iam in Hesiodi *Theogonia* 507-522, nisi quod Epimethei mentionem omittit scholiasta noster, Caucasi addit. Similia narrat sch. 402a, ad fin. 7 φησὶν οὖν ὁ Ὠκεανός: habebat ergo ante oculos scholiasta librum qui versus 347-372 Oceano tribuebat, sicut omnes nostri; cf. etiam 352b, init. Contra cod. Mediceus, recte. 8 σου τοῦ NPV; σου tantum BCX; τοῦ tantum Pd. 10 δυσμεταχείριστον = Mediceum 350.

b gll. in CW(?)X: οὐ δῆτ'] Ποιήσεις ἐμὲ τοῦ μὴ ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δία.

Cf. quae ad 347a 7 adnotavi. In W paene omnia evanida.
1 ποιήσεις C; ἐάσω X; fortasse legendum κωλύσεις.

349a P*Ya: Τί ἐστιν ἄξων; διάμετρος τοῦ κόσμου εὐθεῖα ἐκ τῶν πόλων ἐπεζευγμένη, μέσην μὲν ἔχουσα τὴν γῆν, τοὺς δὲ δύο πόλους πέρατα· καὶ περὶ ταύτην μένουσα ἡ σφαῖρα στρέφεται.

In P hoc scholium, una cum scholiis b et c, in imo folio est adiectum, sub sch. 347a. In Ya invenitur post 377a.
2 ἐκ . . . ἐπεζευγμένη P; διὰ τῶν πόλων ἐζευγμένη Ya. 3 ταύτην Ya; ταῦτα P.

b P*Ya: Τὸν ἄξονα συμβέβηκε νοεῖσθαι εὐθεῖάν τινα καὶ ἀσώματον γραμμήν, ἀπὸ τοῦ βορείου πόλου μέχρι τοῦ νοτίου, καὶ διὰ μέσης πεφυκυῖαν τῆς γῆς· ἣν συμβέβηκε κέντρον εἶναι τοῦ κόσμου τῇ ἰδίᾳ φύσει, καθ' ἣν ἀμετακίνητός ἐστι καὶ ἀσάλευτον αὐτοῦ μετέχει τὴν θέσιν. τὰ δὲ πέρατα τοῦ οὐρανοῦ ἃ δὴ παρὰ τοῖς ἄκροις τοῦ ἄξονος ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν νοοῦνται, «πόλοι» καλοῦνται.

In P continuatur hoc scholium cum 349a, in Ya cum 425d.
2-3 μέχρι τοῦ νότου (sic) Ya; καὶ τοῦ νοτίου μέχρι P. 6 θέσιν P; διάθεσιν Ya. 6-8 = 425c, fin.

c P*Ya: Τί ἐστιν οὐρανός; ὁ περιέχων τὰ πάντα πλὴν αὐτοῦ.

In utroque codice invenitur hoc scholium post 349b.
1 τὰ πάντα P; τὰ ἄλλα πάντα Ya. 2 αὑτοῦ scripsi; αὐτοῦ PYa.

350 Mediceus: οὐκ εὐάγκαλον] Δυσμεταχείριστον.

351a τὸν γηγενῆ τε Κιλικίων οἰκήτορα: Μυθεύεται ὅτι οἱ Τιτᾶνες, τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς παῖδες ὄντες, ἀντῆραν πόλεμον τῷ Διί, καὶ ἀντέστησαν αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ δεκαετῶς ἐμάχοντο, καὶ λύσις τοῦ πολέμου οὐκ ἦν, ἀλλ' ἴσος ἦν τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς Τιτᾶσιν ὁ πόλεμος, ὁ Ζεὺς συνεργοὺς πρὸς τὴν μάχην λαβὼν τοὺς τρεῖς μονοφθάλμους Κύκλωπας, τὸν Βρόντην, τὸν Στερόπην, καὶ τὸν Ἄργον, καὶ τοὺς τρεῖς Ἑκατόγχειρας, τὸν Κόττον, τὸν Βριάρεων, καὶ τὸν Γύγην (οἵτινες καὶ οὗτοι παῖδες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς ἐχρημάτιζον), καὶ νέκταρ κεράσας, ηὔφρανε καὶ πρὸς τὴν μάχην προέτρεψε. καὶ πόλεμον συναράξας μετὰ μεγάλου κρότου τοὺς Τιτᾶνας κατετροπώσατο καὶ τῇ γῇ προσέδησε καὶ κατεταρτάρωσε. μετὰ δὲ ταῦτα ἡ Γῆ πρὸς εὐνὴν τραπεῖσα τῷ Ταρτάρῳ τὸν ἑκατοντακέφαλον Τυφῶνα ἐγέννησεν, ἅπαντα θηρίων ἀγρίων ἔχοντα κεφαλάς, καὶ τέρας δεινὸν καὶ παμμιγὲς χρηματίζοντα· καὶ ἐξ ὀφθαλμῶν σέλας καταπληκτικὸν ἀπαστράπτοντα. οὗτος πάλιν τῷ Διὶ ἑτέραν μάχην συνῆψε. κεραυνωθεὶς δὲ καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ παρὰ τὴν Αἴτνην τῷ Ταρτάρῳ ἐκρύβη· ἐξ οὗ μυθολογεῖται πάντας τοὺς ἀνέμους σφοδροὺς κυίσκεσθαι, χωρὶς Ζεφύρου καὶ Βορρᾶ· θεογενεῖς γὰρ οὗτοι.
Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Τυφὼς ἐν Κιλικίᾳ ἐγεννήθη, ἐκολάσθη δὲ ἐν Σικελίᾳ. καὶ Ἡσίοδος· «τόν ποτε Κιλίκιον θρέψαι πολυώνυμον ἄντρον». A (contuli et DW).

1-17 haec Hesiodi *Theog.* versibus 617-880 plerumque nituntur. Alieno ex fonte in Commentarium A deducta esse monstrat non modo scribendi genus, sed etiam vocabulum χρηματίζω (vv. 8, 13), quod in scholiis ad Aeschylum veteribus, quod sciam, nusquam nisi in scholio mythologico ad *Septem* 532 («O.P.» Dindorfii) recurrit. 3 δεκαετῶς] δέκα ἔτη CPPd. 4 συνεργοὺς PPdW; om. cet. 5 sq. de Cyclopibus Bronte et Sterope vide et sch. 922. 1-10. 6 Κόττον Stanley; κότον plerique nostri; κό*τον P (tertia littera erasa); κόντον Y. 7 Γύγην omnes nostri; Γύην rectam formam esse monet Dind. 8-9 προέτρεψε] ἠρέθισε PPd. 9 συναράξας edd.; συναρράξας nostri plerique; συνάρας Y. 11 τραπεῖσα] μιγεῖσα CPPd. 13 χρηματίζοντα] χρηματίσαντα BDNWY. 13-14 ἀπαστράπτοντα BDWXY; ἀστράπτοντα cet. 15 παρὰ DPPdY; περὶ cet. 18-19 haec quasi alterum scholium exhibent CD (hic cum lemmate Τυφῶνα θοῦρον). Fere = Mediceum 351d, ubi v. adn. 19 θρέψαι BCDY; θρέψε cet.

b (351-364) Φησὶν οὖν ὁ Ὠκεανός· «ᾤκτείρησα καὶ τὸν Τυφῶνα τὸν οἰκήτορα τῶν Κιλικίων σπηλαίων, τὸν ἑκατὸν κεφαλὰς ἔχοντα, τὸν ὁρμητικὸν πρὸς πόλεμον, ὃς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀντέστη, καταπληκτικαῖς σιαγόσιν ἠχῶν φόνον· ἐξ ὀφθαλμῶν δὲ ἤστραπτε σέλας καταληκτικόν. ἀλλ' ἦλθε τὸ τοῦ Διὸς βέλος, ὁ κεραυνός, καὶ ἔπαυσεν αὐτὸν τῶν κενο-

δόξων καὶ μεγαλαύχων κομπασμάτων. εἰς αὐτὰς γὰρ τὰς φρένας πληγεὶς ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ κατεκάη· καὶ νῦν κεῖται πλησίον τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ, μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας, δέμας ἀχρεῖον καὶ παρήορον (ἤγουν ἔκλυτον καὶ ἡπλωμένον).»

Γράφεται δὲ καὶ «πανάωρον», ἀντὶ τοῦ παντελῶς ἀφρόντιστον καὶ μηδεμιᾶς φροντίδος ἄξιον.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ «δέμας» ἐπὶ τοῦ ἀψύχου λαμβάνει οὗτος ὁ ποιητής.
A (om. C; contuli et DW).

Haec cum 351a continuant codd. plerique, nullo intervallo; separatim dant PPdV; hos secutus sum, lectoris commodo consulens. 1 φησὶν ὁ Ὠκεανός: vide ad 347a7. 4 φόνον plerique; φόβον B; φόνον (γράφεται καὶ φόβον) NV; φόνον ἢ φόβον (γράφεται γὰρ καὶ οὕτως) PPd. 6 post φρένας add. PPd: τυπεὶς καί. 7 κατεκάη: cf. Mediceum 362a. 7-8 τοῦ . . . Ἰταλίας: cf. Mediceum 364a. 8 παρήορον] παρήωρον BD; utrumque W. Cf. 363b. 9 ἔκλυτον: cf. Mediceum 363a. 10 πανάωρον] παράωρον PPd.

c Mediceus: Κιλικίων] Κιλίκων.

d Mediceus (in altero margine): Οἰκήσαντα μὲν ἐν Κιλικίᾳ, κολασθέντα δὲ ἐν Σικελίᾳ. Ἡσίοδος δέ· «τόν ποτε Κιλίκιον θρέψαι πολυώνυμον ἄντρον».

3 θρέψαι: sic Mediceus; vide et 351a19, ubi θρέψαι vel θρέψε omnes nostri. Citari credunt plurimi viri docti non Hesiodi verba sed Pindari (*Pyth*. 1. 16-17). Quod si ita esse iudicas, θρέψεν hic repone e Pindaro; sin minus, versum Hesiodicum ita fere refingere possis: τόν ποτε <δὴ>Κιλίκων θρέψαι πολυώνυμον ἄντρον / <φασί> . . . Mutilum esse hoc scholium suspicantur Merkelbach et West, *Fragmenta Hesiodea*, p. 185 (Fr. 388, in *Spuria* relegatum).

355a CP*PdglVY: σμερδναῖσι: Καὶ ἐκπληκτικαῖς, παρὰ τὸ «μερίζειν», τὸ δονεῖν καὶ ταράσσειν. τὸ γὰρ καταπληκτικὸν ποιεῖ τὸν δειλὸν μερίζεσθαι εἰς φόβους καὶ ἄλλας καὶ ἄλλας ἐννοίας.

Secutus sum V; dissentiunt hic illic ceteri codd., sed in nugis.

b Mediceus: Οὐ μὲν ἐλεητὸς ὁ τοιοῦτος· ἀλλ' ὁ ποιητὴς φύσει τοῖς τεραστίοις ἐξαιρόμενος οὐ λεπτολογεῖται τὰ πράγματα.

1 μὲν; μὴν Dind., post «schol. rec.» suum. 2 ἐξαιρόμενος coni. Paley; ἐξαιρούμενος Mediceus.

358a CPPdVY: ἄγρυπνον βέλος: Τὸ πῦρ τὸ ποιοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀγρυπνεῖν καὶ ἀσχολεῖσθαι περὶ τὸ ἐργάζεσθαι· ἢ πρὸς τὸ θεᾶσθαι αὐτὸ συγκαλούμενον τοὺς ἀνθρώπους νυκτός, ποιοῦν αὐτοὺς ἀγρυπνεῖν. λέγουσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ Αἴτνῃ ἡμέρας μὲν ἀναθρώσκει καπνός, νυκτὸς δὲ φλόξ.

3-4 ἢ πρὸς . . . ἀγρυπνεῖν PPd; ἢ πρὸς θέαν συγκαλεῖν αὐτοῦ, ἀγρυπνεῖν fere cet. 4 ποιοῦν scripsi; ποιεῖν PPd. 4-5 λέγουσι κ.τ.λ.: commemorat scholiasta Pind. *Pyth*. 1. 22-24, satis inepte.

b Mediceus: ἄγρυπνον] Ἄπαυστον, ἄσβεστον.

Similia praebent gll. in BPPdX (e.g. P: ἄσβεστον· ἀκατάπαυστον).

359 PPdSj (in hoc post 1058a) VYYa: καταιβάτης κεραυνὸς] Πέντε εἴδη κεραυνῶν· πρηστήρ, ὁ καὶ πυρόεις καλούμενος, ὃς καταφερομένου τοῦ πνεύματος καὶ ἐκπυρωθέντος καὶ λεπτυνθέντος γίνεται· σκηπτός, ὁ καὶ καταιβάτης, ὁ κάτω φερόμενος καὶ καταπληκτικὸς καὶ αἰφνίδιος, ὃς γίνεται παχυνθέντος τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ πυρώδους πνεύματος· καὶ ἀργής, ὃς διὰ τὴν πάνυ λεπτότητα οὐ φλέγει, μελαίνει δέ· ψολόεις, ὁ ἐν τῇ ψαύσει ὀλλύων· ἐλικίας, ὁ συστροφὰς καὶ ἕλικας ποιῶν διὰ μέσην παχύτητα καὶ ὑγρότητα τῇ πυκνότητι τοῦ ἀέρος ἀντωθούμενος.

Paene idem scholium invenitur et in cod. T (Smyth [1], p. 28). Confert Dind. *Souda* s.v. κεραυνός et sch. Aristoph. *Eq*. 696 ad fin. In his vero tria tantum fulminis genera nominantur.
4-5 σκηπτὸς ὁ καὶ] om. P 5-7 ὁ κάτω . . . πνεύματος soli habent PSjYa. 6 καὶ αἰφν.] καὶ om. P. 7 καὶ ἀργής Dind., ex *Souda*; καὶ ἀργός PdSjVY; σκηπτός PYa.

362a Mediceus: ἐφεψαλώθη] Κατεκάη· φέψαλος γὰρ ὁ σπινθήρ.

b Xc (partim), Y: ἐφεψαλώθη: Κατεκάη· φέψαλος λέγεται ὁ μικρὸς σπινθὴρ καὶ ἡ σποδιά, ἀπὸ τοῦ φάειν ἐν τῷ ἅψασθαι.

1 φέψαλος Xc; -ον Y. 2 σπινθὴρ scripsi; πινθὴρ Xc; αἰθὴρ Y. 2-3 incerta haec: φάειν ἐν τῷ ἅψασθαι scripsi; φλέγειν ἐν τῷ ἅψασθαι Xc; φαίειν (sic) τὸ ἅψασθαι Y.

c Y: Φέψαλος ἡ σποδιά, ἀπὸ τοῦ φεψάλλειν, ἢ ἀπὸ τοῦ †φεύγειν, ἢ ἀπὸ τοῦ ψαύειν (ἤτοι προσεγγίζειν). φέψαλος κυρίως ὁ κεραυνός· φέψαλος καλεῖται καὶ ὁ μικρὸς σπινθήρ· κυρίως ἡ ἀσβόλη καὶ ἡ σκωρία.

1 φέψαλος scripsi; φεψάμενος Y. 4 σκωρία scripsi; σκορία Y.

d Mediceus: κἀξεβροντήθη] Ἐξησθένησε τὴν δύναμιν· ὃν τρόπον οἱ ἐμβρόντητοι· οἱ δὲ βροντῆς ξηρᾶς ἀκούοντες ἐκπλήττονται.

1 post ἐξησθένησε fortasse supplendum καὶ ἀφῆκε e PPdVY; vide 362e. 2-3 οἱ δὲ ... ἐκπλήττονται: aut citatio est, aut γὰρ pro δὲ reponendum e PPdVY.

e PPdVY: ἐξεβροντήθη: ἤτοι ἐξησθένησε καὶ ἀφῆκε τὴν δύναμιν, ὃν τρόπον καὶ οἱ ἐμβρόντητοι· οἱ γὰρ βροντῆς ξηρᾶς ἀκούοντες ἐκπλήττονται.

Cf. Mediceum 362d. 1 καὶ] om. Y. 3 ἀκούοντες] ἀΐοντες Y. 3 ἐκπλήττονται VY; πλήττονται PPd.

363a Mediceus gl.: παράωρον (sic)] Ἐκλελυμένον.

b Pgl: παρήορον] Γρ. παράωρον, ἤγουν ἠμελημένον, ἠφανισμένον· ἤγουν ἔκλυτον καὶ ἡπλωμένον.

Lemma: παρήορον: sic P in textu poetico. Cf. 351b 8-9.

364a Mediceus: στενωποῦ] Τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ τοῦ †διρ̆μετὰ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν.

2 διρ̆μετὰ: in margine adscriptum est ζ, i.e. ζήτει. τοῦ διαιροῦντος coni. Dind., τοῦ διαιροῦντος μεταξὺ Weckl. Sed veram lectionem, credo, conservaverunt scholiasta A in 351b 8, et codd. DX in 364b.

b gll. in BDX: στενωποῦ] Τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ· τουτέστι, μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας.

Secutus sum cod. D. 1 verba τοῦ Σικ. πορθμ. (tantum) praebent et gll. in PPdW; eadem verba om. X; Σικ. om. B. 2 τουτέστι solus habet D. 2 μεταξὺ DX; μέρος B, ut vid.

365a Y: ἰπνούμενος: Καιόμενος, φλογιζόμενος· ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἴπνου. γράφεται κ.τ.λ. (vide 365b).

1-2 ὑπνούμενος et ὕπνου Y; correxi.

b Xc, Y (in hoc continuatur cum 365a), et marg. in PPd: ἰπνούμενος] Γράφεται ἰπούμενος ἢ σφιγγόμενος, ἤτοι παγιδευόμενος· ἶπος γὰρ ἡ παγὶς τῶν μυῶν, ἀπὸ τοῦ «ἴπτω» τὸ βλάπτω.

Lemma: ἰπνούμενος, vel sim., omnes nostri in textu poetico. 1-3 in Xc sententiarum ordo alius, verba paene eadem. 1 ἢ σφιγγόμενος] συσφιγγόμενος Xc; om. Y. 2 παγιδευόμενος ... μυῶν habet et Dgl. 2 ἀπὸ ... βλάπτω P; corruptus Y; om. PdXc.

c gll. in PPd: ἰπνούμενος] Φλογιζόμενος· ἰπνὸς γὰρ τὸ μαγειρεῖον ἢ ἐσχάρα ἢ φοῦρνος ἐν ᾧ τίθεται τὸ πῦρ· γρ. δὲ καί ἰπούμενος ἀντὶ τοῦ βαρυνόμενος, συσφιγγόμενος.

Post 2 φοῦρνος Pd legere non potui.

366a Mediceus: μυδροκτυπεῖ] Χαλκεύει· μύδρος γὰρ ὁ πεπυρωμένος σίδηρος.

b gll. in DPPdWXY: μυδροκτυπεῖ] Χαλκεύει.

c PPdVWY: Μύδρος καλεῖται ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος, παρὰ τὸ «μὴ» καί τὸ «ὕδωρ»· ὁ γὰρ πεπυρακτωμένος σίδηρος οὐδόλως ὑγρότητος μετέχει, ἀλλὰ μόνης ξηρότητος. ὁ ἰὸς δὲ τοῦ σιδήρου ἐξ ὑγρότητος γίνεται.

1-2 cf. Mediceum 366a. 3 ὑγρότητος PPd; ὑγροῦ τινὸς cet. 4-5 ὁ ἰὸς ... γίνεται soli habent PPd.

367a (367-371) ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε. Κατὰ τὴν Σικελίαν ἔστιν ὄρος τὸ καλούμενον Αἴτνη, ἐξ οὗ πῦρ πολὺ ἀναδίδοται ἐκρέον ποταμηδόν. «ἐκ τούτου οὖν», φησί, «ποτὲ ἐκχυθήσονται ποταμοὶ πυρὸς κατεσθίοντες πᾶσαν γῆν τῆς καλλικάρπου Σικελίας.» τοῦτο δὲ ἀκούομεν πάλαι γενέσθαι κατὰ τοὺς τοῦ Ἱέρωνος χρόνους· τότε γὰρ κατὰ τὸ μέσον ἐκρυέντες οὗτοι οἱ τοῦ πυρὸς ποταμοὶ πολλὰ χωρία διέφθειραν. «τοιοῦτον οὖν», φησίν, «ὁ Τυφὼς ἀναζέσει χόλον ἐν βέλεσι καὶ ῥιπαῖς θερμῆς ἀπλήστου πυρπνόου ζάλης». «ζάλην» δὲ «πυρίπνοον» λέγει τὴν ἀνάδοσιν καὶ ἀνακάχλασιν τοῦ Αἰτναίου πυρός· «θερμὴν» δὲ αὐτὴν καλεῖ, διὰ τὸ ἐκεῖσε καυθῆναι τὸν Τυφῶνα· «ἄπληστον» δέ, διότι τὸ πῦρ ὕλης δραξάμενον οὐ κορέννυ-

ται, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ πλέον καταφλέγει τὰ προστυχόντα, καὶ οὐχ ἵσταται. A.

1-2 cf. fortasse *carmen de Aetna monte* ad finem huius fabulae, vv. 1-4. 4-6 = Mediceum 368.3-5. 7 ῥιπαῖς PPd; ἀφαῖς B (debuit ἁφαῖς); ῥιφαῖσι NX; ῥιφαῖς cet. 11-12 ἀλλὰ . . . ἵσταται] om. Pd et primitus P; supplevit P in marg.

b gll. in BDP: ἔνθεν ἐκραγήσονταί κ.τ.λ.] Ἀναχρονισμός.

c Bmarg.: Ἱστορεῖ Ἱέρων ὅτι ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς Αἴτνης πῦρ, καὶ κατέκαυσε τὰ παρακείμενα πεδία.

1 ἱστορεῖ Ἱέρων: sic B.

368 Mediceus: ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες] Ἔνθεν ὁ Καλλίμαχος «πυρίδειπνόν» φησι. «ποταμοὺς» δὲ «πυρὸς» τοὺς κατὰ Σικελίαν ῥύακάς φησι, περὶ ὧν ἠκούομεν πάλαι. καὶ κατὰ τοὺς Ἱέρωνος χρόνους κατὰ τὸ μέσον ῥυέντες πολλὰ διέφθειραν χωρία. ὅθεν τό τε θεῖον καὶ τὰ πυρεῖα. γῆ γάρ ἐστι παρακείμενον ἔχουσα πῦρ, ὅ ἐστι κατὰ παράθεσιν τῆς γῆς. ἄλλο δέ ἐστι πῦρ τὸ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ὕδατος, ὃ «ποταμοὺς πυρὸς» ὁ Πίνδαρος καὶ ὁ Αἰσχύλος φησί.

2 Callimachus Fr. 590 Pfeiffer, non nisi ex hoc loco cognitum. Bene coni. Hecker ap. Pfeiffer: πυρὶ δεῖπνον. 7 παράθεσις *appositio*, κρᾶσις *mixtura* haud raro opponuntur apud physicos, praesertim Stoicos (Von Arnim, vol. IV, indicem s. vv.). 8 Pind. *Pyth.* 1. 21-22. 9 φησί Mediceus; φασί dedit Dind.

369a PPdXcYa: τῆς καλλικάρπου Σικελίας] Ἰστέον δὲ ὅτι φασὶν εἶναι Σικελίαν ἑτέραν, μικρὰν νῆσον μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Αὐλίδος, καὶ ταύτην εἰρῆσθαι ἄκαρπον, παραβαλλομένην τῇ μεγάλῃ νήσῳ Σικελίᾳ, ἥτις ἐστὶ πολύκαρπος.

Articulum τῆς insolenter positum iure volebat explicare scholiasta, licet parum successerit.

b Sj: «Καλλίκαρπον» ταύτην λέγει πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς μικρᾶς Σικελίας τῆς νήσου, ἥτις μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Αὐλίδος οὖσα ἄκαρπός ἐστιν.

2 Χαλκεδόνος Sj; correxi.

c Mediceus gl: λευροὺς] Τοὺς πλατεῖς.

377a (375-378) οὔκουν, Προμηθεῦ: Εἰπόντος τοῦ Προμηθέως ὅτι «ἐγὼ τὴν παροῦσαν ὑπομενῶ τύχην, ἕως οὗ ὁ νοῦς τοῦ Διὸς παυθήσεται τῆς ὀργῆς», φησὶν Ὠκεανὸς πρὸς αὐτόν· «οὐδὲ τοῦτο γινώσκεις, ὦ Προμηθεῦ, ὅτι οἱ λόγοι οἱ παρακλητικοὶ θεραπεύουσι τὴν ὀργὴν ἀγριαίνουσαν καὶ ἐπαιρομένην;»

«λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσους·
ψυχῆς γὰρ μόνος οὗτος ἔχει θελκτήρια». A (contuli et DW).

6-7 cf. Menandri Inc. Fab. Fr. 782 Koerte. Primum versum testes ceteri (Plutarchus, sch. *Il.*, *Monost.*) ita fere praebent: λύπης ἰατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος. Cf. Mediceum 377b. 6 νόσους] νόσος BY. 7 μον. οὗτ., hoc ordine, contra metrum, plerique; recto ordine PPdY, cum Mediceo; verba om. D.

b Mediceus: «Λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσου·
ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια».
Ὅμηρος· «ἧστό τε καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις».

1-2 vide ad 377a. 1 νόσου: sic Mediceus, unde ἰατρὸς νόσου coni. Weckl. 3 *Il.* 15. 393.

379a (379-380) ἐάν τις ἐν καιρῷ γε: Τοῦτό φησιν ὁ Προμηθεύς· «ἐάν τις τὸν λυπούμενον καὶ θυμούμενον οὐκ ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τοῦ θυμοῦ, ἀλλὰ μετὰ τὸ παυθῆναι καὶ οἱονεὶ μικρόν τι ἡμερωθῆναι, μειλίσσῃ καὶ λόγοις παρακλητικοῖς χρᾶται πρὸς αὐτόν, ἀναγκαίως πείθει αὐτόν. νῦν δὲ ἐν ἀκμῇ ἐστιν ὁ τοῦ Διὸς χόλος, καὶ οὐ πείσεται, εἰ μὴ ὥριμος γένηται ἡ ὀργὴ καὶ οἱονεὶ μαλακισθῇ».

τοῦτο δὲ καὶ Ἱπποκράτης φησί· «πέπονα φαρμακεύειν καὶ κινέειν μὴ ὠμά». A (contuli et DW).

2 τὸν . . . θυμούμενον] om. CPdV. 4 χρᾶται: sic omnes nostri. 4-5 = Mediceum 380. 2-3. 7-8 Hippocrates, *Aphorismi* I. 22; = Mediceum 380. 1-2; cf. Wil., *Hermes* 25 (1890), p. 168. 7 καὶ κινέειν] om. CVY, sicut Mediceus.

b Mediceus: μαλθάσσῃ] Ἀγαθύνῃ, καταπραΰνῃ.

Verbum ἀγαθύνω primum invenitur in LXX; vide LSJ s.v.

380 Mediceus: Τοῦτο καὶ Ἱπποκράτης φησί· «πέπονα φαρμακεύειν μὴ ὠμά.» νῦν οὖν ἐν ἀκμῇ τοῦ θυμοῦ ἐστι Ζεύς, καὶ οὐ πείσεται.

1-2 vide ad 379a 7-8.

381a (381-382) ἐν τῷ προθυμεῖσθαι: Ἐν τῷ προνοεῖσθαί μέ σου καὶ πειρᾶσθαι τὸν Δία πείθειν, τίνα βλάβην ἐνυπάρχουσαν νοεῖς; εἰπέ μοι. A (om. C; contuli et DW).

Lemma incertum: προθυμεῖσθαι DNPdVX; προμηθεῖσθαι BPY et fortasse W. 1-2 = Mediceum 381b.

b Mediceus: Ἐν τῷ προνοεῖσθαι καὶ πειρᾶσθαι τὸν Δία πείθειν.

383 gll. in Mediceo et in BCNX: κουφόνουν] Ἄχρηστον.

384a (384-385) ἔα με τῇδε τῇ νόσῳ: «Ἄφες», φησίν, «ἐμὲ παρακινδυνεύειν ὑπὲρ σοῦ καὶ δοκεῖν τοῖς πολλοῖς ἄφρονα εἶναι· ἐπεὶ ἄμεινόν μοι ἐστί, καλὰ φρονοῦντα καὶ σοὶ ὠφέλιμα, δοκεῖν μὴ εὔφρονα τοῖς πολλοῖς.» A (contuli et DW).

Cf. Mediceum 384b. 3 μὴ εὔφρονα CNPPdW; με ἄφρονα cet.

b Mediceus: Ἔα με παρακινδυνεύειν ὑπὲρ σοῦ· ἄμεινόν μοι ἐστίν, εὖ φρονοῦντα σοί, δοκεῖν τοῖς ἔξωθεν ἀφρονεῖν.

388 Mediceus gl: θρῆνος] Ὁ οἶκτος.

391 Mediceus: διδάσκαλος] Τοῦ μὴ λυπεῖν τὸν Δία.

392a στέλλου κομίζου: Πορεύου εἰς τὸν σὸν οἶκον, καὶ φύλαττε τὸν παρόντα νοῦν, ἤγουν τὸ νῦν δόξαν ἀγαθὸν καὶ νοηθὲν ἐν ἡμῖν· τουτέστι τὸ μὴ ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δία. A (contuli et DW).

2 τὸ νῦν . . . ἐν ἡμῖν: sic fere plerique nostri; τὸ νῦν δόξαν ἡμῖν ἀγαθὸν καὶ νοηθὲν ἀρτίως PPd.

b Mediceus: στέλλου] Ἀντὶ τοῦ «εὐλαβήθητι.»

Signis appictis hanc adnotationem diserte ad verbum στέλλου rettulit librarius (cf. LSJ s.v. στέλλω IV. 2?). Ad φυλάσσου 390 primitus pertinuisse censet Paley.

393a (393-396) ὁρμωμένῳ μοι: Ἄτοπον ἦν τὸν πάντων γένεσιν ἔχοντα χρονίζειν ἀπὸ τῆς κινήσεως· εἰ καί τις Ἥλιον εἰσαγαγὼν ἐπὶ πολὺ τὸν κόσμον ἀνήλιον εἴασεν. δεῖ οὖν μεμετρημένως τὰ τοιαῦτα ποιεῖσθαι. τοῦτο δέ φησιν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς τὸν Προμηθέα, ὅτι «οὐκ ἀκαίρως μοι

εἶπας, ἄπελθε· ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ θέλοντι τοῦτο ποιῆσαι. ὁ γὰρ τετρασκελὴς οἰωνὸς (ὁ γρὺψ ᾧ ἐποχοῦμαι) διακόπτει τὴν ὁμαλὴν ὁδὸν τοῦ αἰθέρος ἐν τοῖς οἰκείοις πτεροῖς (ἤτοι ἄρχεται πέτεσθαι). εἶθε δὲ ἄσμενος καὶ χαρίεις ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις σταθήσεται.» A (contuli et D; om. W).

1-3 ἄτοπον . . . ποιεῖσθαι: = Mediceum 393b (ubi v. adn.). Hunc locum om. PPd. 1 τὸν] τὴν Y. 2 ἀπὸ] ἐπὶ CNV (cf. Mediceum). 5 καὶ ἐμοὶ θέλοντι CV; καὶ om. BNXY; καὶ ἐμοὶ om PPd; μέλλοντι ἐμοὶ D. 5 post ποιῆσαι add. PPd: καὶ ὁρμωμένῳ πρὸς τοῦτο. 8 οἰκείοις] τοιούτοις CPPdV.

b Mediceus: ὁρμωμένῳ κ.τ.λ.] Ἄτοπον ἦν τὴν «πάντων γένεσιν» χρονίζειν ἐπὶ τῆς κινήσεως· εἰ καί τις Ἥλιον εἰσαγαγὼν ἐπὶ πολὺ τὸν κόσμον ἀνήλιον εἴασεν. δεῖ οὖν μεμετρημένως ταῦτα ποιεῖσθαι.

Similia fere docet Mediceum 284b, med. 1-2 citatur *Il.* 14. 201 (Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν), cf. 246. Aliter agit scholiasta A (393a1), aut quia citationem Homericam non agnovit, aut quo faciliorem lectoribus suis rem reddat. 2 ἐπὶ . . . εἰ καὶ] ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὡς ἂν εἰ coni. Weil (ap. Kirchhoff).

394a Ψαύει πτεροῖς: Γράφεται καὶ «ψαίρει.» κυρίως δὲ ἡ λέξις ἐπὶ λειφῶν λέγεται τῶν χωρὶς ἀνέμων κινουμένων· καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡ λέξις A (om. CD; contuli W).

Lemma: ψαύει (-οι N, -ου Y) omnes nostri.

b Nc, P* (in hoc signis appictis continuatur cum 394a), Sj: Λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ῥαθύμως καὶ ἀνειμένως διαγόντων. λέγουσι γὰρ οἱ ναῦται «ψαίρει τὸ ἄρμενον», ὅταν μὴ πολὺς ὁ ἄνεμος πνέῃ, ἀλλὰ προσψαύῃ· οὗ παραγωγὸν τὸ «ψαύω.»

2 διαγόντων] ἀπαγόντων P 3-4 ἀλλὰ προσψαύῃ P; ἀλλὰ μᾶλλον ψαίρει Sj; om. Nc.

c gll. in PPd: Γρ. «ψαίρει»· ἤγουν ἐπαναβαίνει καὶ κινεῖται.

397a (397-401) στένω σε: Τὸ στάσιμον ᾄδει ὁ χορὸς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν ἐπὶ τῆς γῆς κατεληλυθώς. ἌΛΛΩΣ· ὁ χορὸς ἐπὶ τῆς γῆς κατεληλυθὼς λέγει πρὸς τὸν Προμηθέα· «στενάζω σε καὶ κλαίω σε, ὦ Προμηθεῦ, ἕνεκα τῆς ὀλεθρίας τύχης ἧς πάσχεις· ἀπὸ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν δακρυσίστακτον στάζουσα ῥεῦμα τὴν ἐμὴν παρειὰν ἔβρεξα ὑγραῖς πηγαῖς, ἤτοι δάκρυσιν.» A (contuli et DW).

1-2 = Mediceum 397b. 2-3 ἄλλως . . . λέγει om. CNPPdV, substituto καὶ φησι. 4 ἕνεκα: cf. Mediceum 397c. 6 vide adn. ad 402a, init.

b Mediceus: Τὸ στάσιμον ᾄδει ὁ χορὸς ἐπὶ τῆς γῆς κατεληλυθώς.

Cf. Mediceum 272a cum adn.

c Mediceus: τᾶς οὐλομένας τύχας] Λείπει τὸ «ἕνεκα».

d Xc: Τετραχῶς χρῶνται τῷ χορῷ οἱ δραματοποιοί· δι' ἀγγελίαν τῶν ἐρχομένων, δι' ἀναπλήρωσιν τοῦ χωρίου, διὰ καταλλαγὴν τῶν ἐχθρωδῶς διακειμένων προσώπων, καὶ διὰ παρηγορίαν τῶν λυπουμένων.

400a Y: ῥαδινῶν] 'Ραδινὸς λέγεται τοὺς ὀφθαλμούς· ἢ ῥᾶον δινομένους, ἤτοι συστρεφομένους.

1 sic Y; scribe ῥαδινοὺς λέγει κ.τ.λ.

b Pgl: ῥαδινῶν] Γρ. ῥαδινόν· εὐκίνητον, λεπτόν.

Verbum εὐκίνητον praebent et gll. in BNW.

c Cgl: ῥαδινῶν] Εὐκινήτων, λεπτῶν.

d Mediceus: ῥέος: 'Ρεῦμα· παρὰ τὸ «ῥέω» ῥέος, ὡς «κλέπτω» κλέπος· «οἴχεται τὸ κλέπος αὐτὸς ἔχων».

Cf. 400e, et σχόλιον παλαιόν ad *Ag.* 177 μάθος in cod. T (ibi similis doctrina proditur, cum mentione verbi κλέπος). 2 ignoti auctoris verba laudantur; pentametri dactylici reliquiae esse possunt, exempli gratia: οἴχεται <ἐξαπίνης> κ.τ.λ. Verbum κλέπος tantum e Solonis legibus citatur (LSJ s.v.).

e Ya: 'Ρέος τὸ ῥεῦμα· ὡς τὸ κλέπτω κλέπτης οἴχεται τὸ κλέπτος· οἱονεὶ ἔχον αὐτῷ τὸν κεκλεμμένον· ὡς τὸ ῥέος, οὕτω καὶ τὸ βλέπος.

Corruptissimum scilicet, sed ab exemplari sumptum ampliore quam Mediceo (400d). Versus 1-2 ita refingas licet: ὡς τὸ κλέπτω, κλέπος· «οἴχεται τὸ κλέπος <αὐτὸς ἔχων>», οἱονεὶ τὸ κεκλεμμένον.

402a (402-410) ἀμέγαρτα γάρ: Καὶ ἀφθόνητα κακά, ἃ οὐδεὶς ζηλώσει, δείκνυσιν ὁ Ζεὺς ἡμῖν τοῖς πρώην θεοῖς, ἰδίοις νόμοις ἰσχυροποιῶν τὴν ὑπερήφανον ἀρχὴν καὶ τὴν βίαν· ὥσπερ Πίνδαρος «αἰχμητὰν κεραυνὸν» τὸν βίαιον λέγει. ἅπασα δὲ χώρα ἤδη λέλακε καὶ ἠχεῖ ἤχημα στονόεν (ἤγουν στεναγμοῦ γέμον καὶ οἰκτρόν), στενάζουσα τὴν μεγάλου τε

καὶ περιφανοῦς σχήματος οὖσαν τιμὴν τὴν σὴν καὶ τῶν σῶν ξυνομαιμόνων, ἤτοι τῶν ἀδελφῶν σοῦ, τοῦ Ἄτλαντος καὶ τοῦ Μενοιτίου· ὧν τὸν μὲν Ἄτλαντα ἐποίησε βαστάζειν τὸν οὐρανόν, τὸν δὲ ἐκεραύνωσε, σὲ δὲ δεσμεῖ ἐνταῦθα εἰς τὸ Καυκάσιον ὄρος. οὗτοι δὲ παῖδες ἦσαν τοῦ Ἰαπετοῦ, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Κρόνου τοῦ πατρὸς τοῦ Διός. A (contuli et DW).

In NVWX continuatur hoc scholium cum 397a. 2 ἡμῖν] ὑμῖν PPd. 3-4 = Mediceum 405a. 3 ἀρχὴν omnes nostri; sed αἰχμὴν exspectasses. 3 *Pyth.* 1. 5, ubi αἰχματὰν legitur (cf. Mediceum 405a); hic αἰχμητὰν NPPd, αἰχμητὴν CD, varia cet. 5 οἰκτρόν CNPPdV; πικρόν cet. 5 στενάζουσα] στενάζουσι CPPdV. Cf. sch. 406. 5, et varietatem lectionum in *Prom.* 408 apud Dawe, p. 215. 5-6 cf. Mediceum 408. 7-10 similia narrat 347a1-6.

b XcY: ἀμέγαρτα: Ἀφθόνητα· ἐκεῖνον γὰρ φθονεῖ τις, τὸν καλῶς καὶ πλουσίως ἔχοντα· τὸν δὲ κακῶς καὶ ἐλεεινῶς οὐ φθονεῖ τις, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλεεῖ.

405a Mediceus: αἰχμήν] Τὴν βίαν· καὶ Πίνδαρος «αἰχματὰν κεραυνὸν» τὸν βίαιον λέγει.

Cf. 402a3, adn.

b Cgl: αἰχμήν] καὶ τὴν ἀρχήν, τὴν ἐξουσίαν, τὴν βίαν.

Similia praebent gll. in BDPPdXY.

406 B*NcP*XY: πρόπασα: Εἰ καὶ εἶπε «πρόπασα χώρα», ἀλλ' οὖν τοὺς ἀνθρώπους ἐδήλωσε· οὐ γὰρ ἡ χώρα θρηνεῖ· πῶς γάρ, ἄψυχος οὖσα; τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα λέγεται καινοπρεπές· καὶ διὰ τοῦτο εἶπε τὸ «στένουσιν», ἤγουν οἱ ἄνθρωποι τῆς χώρας.

Sequor B, quocum arte cohaeret X. 2 ἀλλ' οὖν solus habet B. 4 καινοπρεπές BX; πρὸς τὸ σημαινόμενον cet.; cf. sch. 118. 4 τὸ BX; καὶ PY; καὶ τὸ Nc.

408 Mediceus: μεγαλοσχήμονα] Μεγάλου σχήματος οὖσαν.

411a (411-414) ὁπόσοι τ' ἔποικον: Ὅσοι τε ἄνθρωποι κατοικοῦσι τὸ ἔδαφος καὶ τὸν χῶρον τῆς καθαρᾶς Ἀσίας, συγκάμνουσιν ἡμῖν καὶ συνανιῶνται ταῖς σαῖς βλάβαις ταῖς μετεχούσαις μεγάλων στεναγμῶν. A (om. C; contuli et D √).

2 ἡμῖν] ὑμῖν DV. 3 μετεχ. μεγ. στεν. plerique, et Pmarg; ἐπηχούσαις μέγαν στεναγμόν P[1] Pd.

b Mediceus et NcPglWgl: ὁπόσοι τ' ἔποικον] Ἀναχρονισμός· οὔπω γὰρ ἦν ἐποικισθεῖσα τοῖς Ἕλλησιν ἡ Ἀσία.

Cf. et 411d, e.

c CNPPdV: ἁγνᾶς Ἀσίας ἕδος: «Ἁγνὴν» λέγει τὴν Ἀσίαν διὰ τὸ προφερεστέραν εἶναι πασῶν, καὶ διὰ τὸ μεγάλας πόλεις καὶ πλουσίας ἔχειν· ἔχει δὲ μετὰ πασῶν καὶ τὴν ἐξευροῦσαν πάντα τὰ χρηστὰ Αἰθιοπίαν.

2 προφ. εἶν. πασ. epicum sapit; cf., e.g., Hes. *Theog.* 361 προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων. 3-4 ἔχει δὲ μετὰ πασῶν] καὶ ὅτι μετὰ πασῶν ἔχει PPd.

d B: «Ἁγνᾶς» Ἀσίας, ὅτι καὶ τὰς πόλεις «ἱερὰς» ἐκάλουν. τοῦτο δὲ ἀναχρονισμός· οὔπω γὰρ ἦν ἐποικισθεῖσα τοῖς Ἕλλησιν ἡ Ἀσία.

e Y: Ἀναχρονισμός· οὔπω γὰρ ἦν ἐποικισθεῖσα ἡ Ἀσία τοῖς Ἕλλησιν. «ἁγνὴν» δὲ εἶπεν, ὅτι τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πόλεις «ἱερὰς» ἐκάλουν.

f Bgl: ἁγνᾶς] Ἑωφανοῦς· πᾶν γὰρ τὸ καθαρὸν καὶ λαμπρόν.

Sic. Vocabulum ἑωφανής alibi non invenio, nisi quod etiam in glossematibus vix legibilibus DW ad hunc locum videtur exstitisse.

414 Mediceus: συγκάμνουσι] Σὺν ἡμῖν κάμνουσιν.

415 (415-424) Κολχίδος τε γᾶς: Αἱ παρθένοι τε αἱ ἐγκάτοικοι τῆς Κολχίδος γῆς (ἤγουν αἱ Ἀμαζόνες), αἱ ἄτρεστοι καὶ ἄφοβοι ἐν ταῖς μάχαις, ἀνιῶνται τοῖς σοῖς κακοῖς· καὶ ὁ Σκυθικὸς ὅμιλος, οἵτινες κατοικοῦσι τὸν ἔσχατον πόρον τῆς γῆς περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην· τὸ ἄρειόν τε καὶ πολεμικὸν γένος τῆς Ἀραβίας (λέγει δὲ τοὺς Τρωγλοδύτας), οἵτινές τε πλησίον τοῦ Καυκάσου νέμονται, καὶ οἰκοῦσι πόλιν ὑψίκρημνον, στρατὸς πολεμικὸς βρέμων καὶ ἠχῶν ἐν αἰχμαῖς (καὶ κονταρίοις) ὀξείας ἄκρας ἐχούσαις, ἤγουν οἱ Κόλχοι. A (C om. 1-5 Ἀραβίας; contuli et DW).

In NV continuatur hoc scholium cum 411a, omisso lemmate. 1 αἱ ἐγκατ. DPPd; ὡς ἐγκατ. cet. 2 ἤγουν αἱ Ἀμ.: cf. Mediceum 416. 4 πόρον] τόπον B. Cf. varietatem lectionum in *Prom.* 419 apud Dawe, p. 215. 5 Τρωγλ.: cf. Mediceum 420a, et 420b. 6 νέμονται: cf. Mediceum 422. 7 καὶ κονταρίοις] om. PPd.

416 Mediceus: παρθένοι] Αἱ Ἀμαζόνες.

417 Pmarg.: Σκύθης] Τὸ θετικὸν ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ.

420a Mediceus: Ἀραβίας] «Πῶς τὴν Ἀραβίαν Καυκάσῳ συνῴκισεν;» ἢ ἐπεὶ Στράβων φησὶ Τρωγλοδύτας οἰκεῖν μεταξὺ Μαιώτιδος καὶ Κασπίας, οἵ εἰσιν Ἄραβες.

1-2 πῶς . . . συνῴκισεν: trimetrum esse viderunt Sikes et Willson; cf. Plaut. *Trinumm.* 934 «Eho an etiam Arabiast in Ponto?» ab Hermanno citatum. 2 sqq.: nempe Strabo (11. 7-8, p. 506) Troglodytas quosdam habitare ait inter Maeotida et Caspiam; idem (1. 3, p. 2, et alibi) Troglodytas exstare in Arabia autumat.

b CNP*PdmargVXc: Ἀραβίας τ' ἄρειον: «Πῶς τὴν Ἀραβίαν Καυκάσῳ συνῴκισε;» διότι, ὡς ὁ Στράβων φησίν, οἱ Τρωγλοδύται μεταξὺ οἰκοῦσι Μαιώτιδος καὶ Κασπίας, οἵ εἰσι καὶ Ἄραβες.

= Mediceum 420a, ubi v. adn. 3 οἰκοῦσι solus habet N. 4 post Κασπίας add. PPd: εἰσίν.

c Mediceus: ἄρειον] Τὸ «ἀρήϊον».

«Hac annotatione scholiasta cavet ne quis ἄρειον pro κρεῖττον dictum accipiat». Dind.

421 Mediceus: ὑψίκρημνόν θ' (sic) οἱ πόλισμα] Λείπει ὁ «καί».

θ' non legisse videtur scholiasta.

422 Mediceus: νέμουσι (sic in textu)] Νέμονται οἱ Κόλχοι.

Vocabulum νέμονται aut *lemma* potest esse (sic Dind.; cf. var. lect. apud Dawe, p. 215), aut *interpretatio* verbi νέμουσι activa voce usurpati. Hoc potius crediderim; nam lemmata in Mediceo alioquin perrara sunt, et hoc loco interpunctio nulla est post νέμονται. Eodem pertinent et verba scholiastae A, sch. 415. 6-8.

425a (425-435) μόνον δὴ πρόσθεν: Μόνον, φησί, πρὸ σοῦ ἢ πρὸ τῶν ἄλλων θεῶν Τιτᾶνα Ἄτλαντα εἶδον δαμασθέντα ἐν πόνοις, ἐν βλάβαις, ἀκαμαντοδέτοις (ἤγουν ἰσχυραῖς καὶ μηδέποτε δαπανωμέναις)· ὅστις διόλου βαστάζει ἐν τοῖς νώτοις ὑπείροχον καὶ μέγα βάρος, τὸν κραταιὸν

οὐράνιόν τε πόλον. βοᾷ δὲ καὶ στενάζει διὰ τοῦτο ἡ θάλασσα, καὶ ὁ μέλας τόπος τῆς γῆς τοῦ Ἅιδου ὑποβρέμει (καὶ ὑποστενάζει, ἢ μετὰ στεναγμοῦ ἦχον ἐκφέρει). αἱ πηγαί τε τῶν καθαρῶν ὑδάτων στένουσιν ἄλγος πικρόν. A (contuli et DW).

2 ἐν βλαβ.] ἐν λύμαις καὶ βλάβαις P. 3 ἤγουν . . . δαπ.] ταῖς δυναμέναις καὶ τὸν ἀκάμαντα δεσμεῖν D. 5 post θάλασσα add. CNPPdV: καὶ ὁ βυθός. 6-7 καὶ ὑποστενάζει . . . ἐκφέρει: fortasse secludenda haec, tamquam reliquiae adnotationis ad *Prom.* 430 ὑποστενάζει primitus collocatae; cf. Mediceum 429b, et sch. 430.

b PPdYYa: Ἄτλας δὲ ἀλληγορικώτερον ὁ ἄξων ἐστὶν ὁ ὁρίζων καὶ διακρίνων τὸ ὑπὸ γῆν καὶ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον· Ἰαπετοῦ δέ, ἤγουν τῆς κινήσεως τοῦ οὐρανοῦ, παῖς ἦν. κατ' ἀρχὰς δὲ συγκεχυμένου τοῦ παντὸς κοσμικοῦ σώματος, συνέβη καθ' Ἕλληνας τὸν ἀέρα (ἤγουν τὸν Δία) σφοδροτέρας κινήσεως τετυχηκέναι, καὶ οὕτω διορίσαι τὸ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαίριον καὶ διαρθρῶσαι τὸ πᾶν, ὥστε νοηθῆναι καὶ τὸν ἄξονα. κίονας δὲ οὓς ὁ ἄξων οὗτος κατέχει, ὁ βόρειος πόλος ἐστὶ καὶ ὁ νότιος, «οἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι» καθ' Ὅμηρον.

Totum scholium = scholium (Thomanum?) ad 428 in cod. T (Smyth I, p. 35). 2 ὁ ὁρίζων καὶ solus habet Y. 4 παῖς . . . συγκεχυμένου PPd; παῖς ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐκκεχυμένου (συγκεχ. Y) YYa. 6 ἤγουν τὸν Δία om. YYa. 8-9 ὥστε . . . ἄξονα] om. YYa. 9 κίονας δὲ οὓς] κίονα δὲ ἃ (?) Y. 10-11 *Od.* 1. 53.

c Y (continuatur cum 425b): Γέγονε δὲ καί τις ἀνὴρ Λίβυς μαθηματικώτερος, Ἄτλας τὴν κλῆσιν. τὰ δὲ πέρατα τοῦ οὐρανοῦ, ἃ δὴ παρὰ τοῖς ἄκροις τοῦ ἄξονος καὶ ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν νοοῦνται, πόλοι καλοῦνται.

Cf. 425d. 2-4 = 349b, fin. 4 πόλοι scripsi; πολ-, tum incertum compendium, praebet Y.

d P*PaYa (in his continuatur cum 425b): Γέγονε δὲ καί τις Λίβυς ἀνὴρ μαθηματικώτατος, Ἄτλας τὴν κλῆσιν, ὃς ἐμυθεύετο τὸν οὐρανὸν ἔχειν, διὰ τὸ ἀρίστως ἀστρολογεῖν καὶ περὶ τῶν οὐρανίων ἀκριβέστερα διδάσκειν.

Ya plerumque secutus sum. P eadem videtur olim habuisse, nunc vero post v. 3 ἔχειν misere mutilus est; vide Dind., p. 223 adn. . Pa, qui codicem P medio fere saec. xvi exscripsit, verba ἐν ὤμοις post v. 3 ἔχειν adiecit (suo Marte, credo); tum desinit.

427a gll. in PPd: «Τιτᾶνες» ἐλέγοντο πάντες ὅσοι ἐξ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς ἐγεννήθησαν.

b Cgl: Τιτᾶνα] Τὸν καταχθόνιον δαίμονα
πρὸς τὸν Τυφῶνα.

Haec sic disposuit librarius; sed inverso ordine, credo, voluit legi. Quod ad Typhonem attinet, confer Triclinii scholium ad *Prom.* 426 (Smyth I, p. 34).

428a Ya: Ἔστι μῦθος παλαιὸς ὅτι φέρει ὁ Ἄτλας ἐν τοῖς αὐτοῦ ὤμοις τὸν οὐρανόν, κ.τ.λ.

Sequitur eadem materies quae in 428b exstat, sed prosa oratione expressa. Tum in fine: οὕτως διὰ στίχου; tum 428b.

b Στίχοι. Ἄτλανθ' ὃς αἰέν:
Μῦθος παλαιὸς ὡς Ἄτλας νώτοις φέρει
τὸν οὐρανὸν κάτωθεν ἐκ γῆς ἀνέχων.
σὺ γοῦν ἀκούων γνῶθι ταῦτ' ἀλληγόρως·
ὄρος γὰρ Ἄτλας Λιβύης ἐν ἐσχάτοις,
οὗ τὴν κορυφὴν ἐκ νεφῶν κεκρυμμένην
εἶναι δοκοῦσιν οὐρανῷ συνημμένην.
ἐντεῦθεν οὖν Ἕλλησιν ἡ μυθουργία
Ἄτλαντα νώτοις εἰσαεὶ πόλον φέρειν. A (om. Pd; lemma tantum habet X; contuli et DW).

1 Στίχοι BCVY; om. cet. 1 lemma praebent soli BDN (om. αἰέν) X. 6 κορυφὴν] κεφαλὴν D. 7 versum om. N. 7 οὐρανῷ]-οῖς CVW.

429a Mediceus: πόλον] Πόλος κυρίως τὸ τοῦ ἄξονος ἄκρον.

b Mediceus (in altero margine): Λείπει «ἔχων». ἢ μετὰ στεναγμοῦ φέρει.

Totam clausulam 428-30 interpretari conatur scholiasta: «Aut subaudi ἔχων cum accusativis σθένος et πόλον, aut coniunge cum ὑποστενάζει, sensu *gemens portat*». Cf. 425a 6-7, et sch. 430.

430 gll. in BCPPdW: ὑποστενάζει] Μετὰ στεναγμοῦ βαστάζει.

Cf. Mediceum 429b. Pro στεναγμοῦ C habet: ὀδύνης.

431 Mediceus: βοᾷ] Τῇ βοῇ.

Notandum quod βοᾷ et στένει (432c) pro dativis accepit (Paley).

432a DglPmargWmargYgl: ξυμπίτνων] Συγκρούων· ὁ γὰρ κλύδων (ἤγουν τὸ ῥεῦμα) τότε ἠχεῖ, ὁπόταν ὑπαντᾷ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ.

1-2 συγκρ. . . . ἤγουν] om. Y.

b marg. in PPd: ξυμπίτνων] Συγκρούων εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τούτου. ἢ συγκρούων διὰ τὸν πρὸς ἄλληλα τῶν κυμάτων συγκρουσμόν.

c Mediceus: στένει] Ἀπ' εὐθείας τῆς «τὸ στένος».

Cf. ad sch. 431, et sch. Med. *Eum.* 520, fin.

434 Mediceus: ἁγνορύτων] Καθαρὸν ῥεῦμα ἐχόντων.

436a (436-438) μή τοι χλιδῇ: Σιωπῶσι παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὰ πρόσωπα ἢ δι' αὐθάδειαν, ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους, ἢ διὰ συμφοράν, ὡς ἡ Νιόβη παρὰ Αἰσχύλῳ, ἢ διὰ περίσκεψιν, ὡς ὁ Ζεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ πρὸς τὴν τῆς Θέτιδος αἴτησιν. τοῦτο δέ φησιν ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν χορόν· «μή τί με δοκεῖτε σιγᾶν ἢ ἐν ὑπερηφανίᾳ ἢ αὐθαδείᾳ (ἤτοι ἐκ κενοδοξίας) μὴ συνομιλοῦντα ὑμῖν καὶ καταλέγοντα τὰ ἐμά· ἐν συννοίᾳ δὲ κόπτομαι τὴν ψυχήν, βλέπων ἐμαυτὸν οὕτως ὑβριζόμενον»· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «προσελούμενον». ὅθεν καὶ οἱ Ἀρκάδες πρόσελοι· ὕβρισται δὲ ὁ Προμηθεὺς μέμψιν ἀνθρώπων ἔχων.
A (contuli et DW).

Lemma: lectio incerta: τοι DY; τι BVWX; μοι CNPPd. Cf. v. 5, adn. 1-4 = Mediceum 436b. 2 Σοφοκλέους] Αἰσχύλου coni. Menagius, quod veri simile est; confer enim *Vitam* para. 6 et Aristoph. *Ran.* 911 cum scholiis (= Aesch. Frr. 243a et 212 apud Mette), ubi de silentio Achillis Aeschylei agitur. De Sophoclis fabula *Phrygibus*, cuius fragmenta duo tantum exstant, vide Pearson II, pp. 325-327. 3 Νιόβη: cf. Frr. 243d et 273. 3 περίσκεψιν] ὑπεροψίαν B; σύννοιαν DX. 3-4 *Il.* 1. 511 sq. 5 μή τί με PPd; μή μοι CNV; μή με DWX; μήτ (sic) B; μή Y. Cf. lemma. 6 post ὑπερηφανίᾳ add. PPd: καὶ κενοδοξίᾳ. 7 κόπτομαι] κάμπτομαι BPPd. 8-9 ὅθεν . . . ἔχων] ὅθεν καὶ Ἀρκάδες ὑβρισταί D. 9 πρόσελοι . . . ἔχων: corrupta haec. Verum servat pristina lectio Medicei (438a), vestigia veri etiam nostrorum codicum aliquot (προσέλοι hoc accentu BNPd; ὑβρισταὶ hoc accentu BCVWY). Cf. etiam 438b (P*). 9 ἀνθρώπων omnes nostri; vide 438a, adn.

b Mediceus: μή τοι χλιδῇ] Σιωπῶσι γὰρ παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὰ πρόσωπα ἢ δι' αὐθάδειαν, ὡς Ἀχιλλεὺς

ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους, ἢ διὰ συμφοράν, ὡς Νιόβη παρ' Αἰσχύλῳ, ἢ διὰ περίσκεψιν ὡς ὁ Ζεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ πρὸς τὴν Θέτιδος αἴτησιν.

Vide ad 436a 1-4.

437a B*NcP*SjWXcYa: σιγᾶν: Ἡ σιγὴ ἔχει μεθόδους πολλάς· οἷον συννοούμενος καθ' αὑτὸν σιγῶ· καὶ ἄλλως, ὡς ἡ Νιόβη διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν λύπην ἐσίγα· καὶ ἄλλως, οἷον δι' ὀργὴν βασιλέως φοβοῦμαι καὶ σιγῶ· καὶ οἷον τὸ τοῦ Ἀχιλλέως· ὅταν ἐστάλησαν πρὸς ἐκεῖνον ὁ Ταλθύβιος καὶ Εὐρυβάτης καλοῦντες εἰς μάχην, ἐσίγησαν.

Lemma solus habet W. In PSj hoc scholium signis appictis refertur ad *Prom.* 437; in B ad *Prom.* 441 ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ per errorem refertur. 1-2 μεθόδους πολλὰς] inverso ordine PSjYa. 2 σιγῶ PYa; ἐγώ cet. Hic quaedam inserunt PYa, cf. ad 3-4. 3 ἐσίγα] ἐσιώπα PYa. 3-4 καὶ ἄλλως . . . καὶ σιγῶ: sic plerique; om. PYa hoc loco, sed in v. 2 haec exhibent: . . . σιγῶ· ἢ δι' ὀργὴν βασιλέως φοβοῦμαι καὶ σιγῶ· ἢ καὶ ἄλλως, ὡς κ.τ.λ. 4-6 haec si ad *Il.* 1. 320-332 spectant, leviter errat scholiasta; nam non ut Achillem in pugnam evocarent veniebant Talthybius et Eurybates, sed ut Briseidem peterent. Vix credo equidem Aeschyli *Myrmidonas* hic citari (de qua coniectura consule Fr. 212a² Mette, Mette *Der Verlorene Aischylos*, p. 114, Di Benedetto pp. 375-381); aemulari videtur suo Marte scholiasta satis imperitus scholium illud antiquum quod servatur in 436a1-4 et 436b. 6 ἐσίγησαν omnes nostri, cf. *Il.* 1. 331 sq.: -εν Dind., fortasse e codice Pa.

b Xc (partim), Ya, et marg. in PPdW: δάπτομαι: Καὶ κατὰ ἀναδιπλασμὸν «δαδάπτομαι», καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ̄ «δαρδάπτομαι».

c PPdW: Κέαρ παρὰ τὸ «κεκρᾶσθαι» ἐκ ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ, ἢ κατά τινας ἐκ τῶν δ' στοιχείων. ἢ ἀπὸ τοῦ «καίω», τὸ ἐντόσθιον πῦρ. ἢ παρὰ τὸ «ἔαρ», ὃ σημαίνει κατά τινας μὲν τὸ αἷμα καθ' ἑτέρους δὲ τὸ πνεῦμα· ἔαρ, ἄρ, καὶ κῆρ.

3-5 cf. *Et.Magn.* 511. 18-20.

438a Mediceus: προσήλούμενον (sic)] Ὑβριζόμενον· ὅθεν

καὶ Ἀρκάδες προσέληνοι· ὑβρισταὶ γάρ. μέμψιν ἀνθρώπων ἔχων.

2 ὑβρισταὶ γάρ Mediceus primitus; quod recentior manus in ὕβρισται γὰρ ὁ Προμηθεὺς mutavit. 2-3 μεμψ. ἀνθρ. ἔχων: aliena haec; fortasse lemma fuerunt scholii ad *Prom.* 445 iam deperditi (cf. Mediceum 847a, adn.). Notanda est varia lectio ἀνθρώπων hic et in 436a9, quae antiqua esse potest (Soph. Fr 472P φίλων τε μέμψιν); ἀνθρώποις in textu 445 Mediceus et omnes codices nostri.

b P*: Προσελούμενον ἀντὶ τοῦ «ὑβριζόμενον». ἐξ οὗ λέγονται καὶ πρόσελοι οἱ Ἀρκάδες, ὡς ὑβρισταί.

c P*: Πρόσελοι ἄνδρες ὑβρισταί· λέγουσι δὲ εἶναι τοὺς Ἀρκάδας. ἐξ ὧν χρῆσις «προσελούμενον». ὕβρισται δὲ ὁ Προμηθεὺς μέμψιν ἀνθρώπων ἔχων.

d P*Ya: Πρόσελοι οἱ Ἀρκάδες. λέγονται δὲ καὶ «προσέληνοι»· ἐτρέφοντο γὰρ πρὸ συνόδου τῆς σελήνης, βαλάνους ὀπτῶντες. ἢ ὅτι «προσέληνοι» οἱ ὑβρισταί· «προσελεῖν» γὰρ τὸ ὑβρίζειν. ἄλλοι δὲ αὐτοὺς ὡς μωροὺς διαβάλλουσιν, ὡς ἀρχαιοτέρους εἶναι τῆς σελήνης (ἤγουν παλαιοτέρους).

τὸ δὲ ἀλληγορικώτερον οὕτως ἔχει· ἀστρολογίαν γάρ, ἐνιαυτόν, μῆνας, ἰσημερίας καὶ τὰ τοιαῦτα < . . . . . . > Ἀρκάδων βασιλεὺς ἢ Ἄτλας Λίβυς εὗρεν, ὕστερον δὲ Θαλῆς.

ἄλλοι δέ φασιν ὅτι οἱ Ἀρκάδες θύειν τοῖς θεοῖς κατέδειξαν· πρῶτον δρῦν, δεύτερον ἵππον λευκόν, τρίτον δρυὸς φύλλα· ὅθεν καὶ ἡ Πυθώ· «πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ βαλανηφόροι ἄνδρες ἔασιν».

Haec sequuntur 438c in P, 437b in Ya. Non video cur ad *Prom.* 450 (451 Murr.) προσείλους rettulerit Dind. 4 προσελεῖν: fortasse legendum προυσελεῖν. 5 ἀρχαιοτέρους Faehse; ἀρχαίους PYa. 7-10 de Atlante astrologiae inventore cf. 425c, d. 9 ante Ἀρκάδων excidisse videtur nomen proprium regis Arcadum. 12 πρῶτον δρῦν Ya; ᾱ' δρῦν P. Textus suspectus; an πρῶτον ἄνδρα? 13-14 oraculum apud Herodotum 1. 66, ubi βαλανηφάγοι legitur.

e Fragmentum commentarii cuiusdam in *Prom.*, apud *Et. Magn.* 690. 11: προσέληνοι: «Προυσελεῖν» λέγουσι

τὸ ὑβρίζειν· καὶ οἱ Ἀρκάδες ἴσως, ἐπειδὴ λοιδορητικοί εἰσιν. οὕτως ἐν ὑπομνήματι Προμηθέως Δεσμώτου.

Similia, sed non eadem, praebent Mediceum 438a et 438d4.

439a (439-460) καίτοι θεοῖσι: «Καίτοι τίς» φησίν, «ἄλλος διώρισε τιμὰς τοῖς νέοις τούτοις θεοῖς;» τοῦτο δὲ λέγει πρὸς τὸν Δία τὸν λόγον ἀποτεινόμενος, διὰ τὸ συμβαλέσθαι αὐτῷ κατὰ τῶν Τιτάνων· ἢ ὅτι εἰ καὶ ὁ Ζεὺς ἀπένειμεν ἑκάστῳ θεῷ τιμήν, ἀλλὰ σχεδὸν οὐ Διὸς ἀλλὰ τοῦ Προμηθέως τὸ κατόρθωμα· οὗτος γὰρ τὸ προσῆκον ἀξίωμα διετάξατο ἑκάστῳ. «ἀλλὰ ταῦτα μὲν σιωπῶ», φησιν· «ἐν γινωσκούσαις γὰρ ὑμῖν λέγειν τοιαῦτα περισσόν· τὰς ἐν ἀνθρώποις δὲ βλάβας ἃς εἶχον πρώην διὰ τὸ μηδὲν τῶν συμφερόντων εἰδέναι, μάθετε, ὅτι αὐτοὺς μωροὺς ὄντας τὸ πρὶν φρονίμους ἐποίησα καὶ γνώσεως παντοίας μετέχοντας. λέξω δὲ ταῦτα οὐχὶ μεμφόμενος τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ διηγούμενος ὅσα ἀγαθὰ δέδωκα αὐτοῖς· οἵτινες πρῶτα μὲν βλέποντες οὐκ ἔβλεπον, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἤκουον, διότι νοῦν καὶ φρόνησιν οὐκ εἶχον («νοῦς γὰρ ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει»), ἀλλὰ διήρχοντο πάντα τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς ὅμοιοι ὀνείροις καὶ φαντάσμασιν (ἤτοι μηδὲν ὄντες). καὶ οὔτε τοὺς διὰ πλίνθων κατεσκευασμένους οἴκους ἔκτισαν ἢ ἔγνωσαν προσείλους (ἤτοι θέρμην ἔχοντας· ἢ προσηλωμένους, ἀντὶ τοῦ ἥλοις πεπαγιωμένους), οὔτε τὴν διὰ ξύλων κατασκευήν· ὑποκάτω δὲ τῆς γῆς κατῴκουν ἐν ἐνδοτάτοις τόποις σπηλαίων, ὥσπερ οἱ ἀεὶ συρόμενοι ἢ οἱ ἀεὶ ἕρποντες μύρμηκες. ἦν δὲ αὐτοῖς οὐδὲν σημεῖον καὶ δεῖγμα οὔτε χειμῶνος οὔτε τοῦ ἄνθη ἔχοντος ἔαρος οὔτε τοῦ θέρους, ἀλλὰ χωρὶς νοὸς καὶ φρονήσεως ἐποίουν πάντα, ἕως οὗ σφὶν (καὶ αὐτοῖς) τὰς ἀνατολὰς τῶν ἄστρων ἔδειξα καὶ τὰς δυσγνώστους δύσεις· οἷον ὁ Ὠρίων τὸ ἄστρον ὅταν δύνῃ, χειμῶνα ποιεῖ. «καὶ δὴ καὶ μηχανήματα ἐξεῦρον αὐτοῖς, καὶ γραμμάτων συνθέσεις ἐδίδαξα». A.

2-3 πρὸς . . . ἀποτεινόμενος] αἰνιττόμενος τὸν Δία PPd. 3-5 = Mediceum 440. 3 συμβαλέσθαι vel συμβάλλεσθαι omnes praeter PPd, qui συνάρασθαι, elegantius. 7-8 = Mediceum 442. 10 τοὺς ἀνθρώπους] τοῖς -οις B, rectius. 12-13 νοῦς . . . ἀκούει = Mediceum 447, ubi v. adn. Formam ὁρᾷ praebent omnes nostri. 16 πεπαγιωμένους] πεπαρμένους PPd; ἐπαρμένους C; πεπερονημένοις (sic) B. 17 ἐνδοτ. τόπ.: Hesych. s.v. μύχοισι· ἐνδοτάτοις <τόποις>. 22 = Mediceum 458b; cf. 458a2-3. 24 haec continuant plerique cum 461a. Lectorum commodi causa secutus sum CPPd, qui hic finem scholii faciunt.

b gll. in PPd: θεοῖσι τοῖς νέοις τούτοις] Οἷον τῷ Διΐ· ἐφοβεῖτο γὰρ ὀνομακλήδην εἰπεῖν. ἤγουν τῷ Διΐ· ἐφοβεῖτο γὰρ ἐξονομαστικῶς εἰπεῖν τὸν Δία.

440 Mediceus: Διὰ τὸ συμβαλέσθαι Διὶ κατὰ τῶν Τιτάνων. εἰ δὲ Ζεὺς ἀπένειμεν ἑκάστῳ θεῷ τιμήν, σχεδὸν οὐ Διὸς ἀλλὰ Προμηθέως τὸ κατόρθωμα.

442 Mediceus: τἀν βροτοῖς δὲ πήματα] Ἃ εἶχον πήματα πρώην, διὰ τὸ μηδὲν τῶν συμφερόντων εἰδέναι.

444a Mediceus gl: ἔννους] Ἔμφρονας.

b Mediceus gl: ἐπηβόλους] Ἐπιτευκτικούς, ἐπιτυχεῖς.

Similia proferunt Hesych. s.v. ἐπηβόλους, *Souda* s.v. ἐπήβολος, *Et. Magn.* s.v. ἐπίβολος (Frey, p. 34).

447 Mediceus: οἳ πρῶτα μὲν βλέποντες κ.τ.λ.] Τὸ παροιμιῶδες ἐξηγεῖται· «νοῦς ὁρῇ καὶ νοῦς ἀκούει.»

= Pseudepicharmea Fr. 249 Kaibel.

450a Mediceus: ἔφυρον κ.τ.λ.] Ἐν ταραχῇ ἔζων.

b P*VXa: ἔφυρον εἰκῇ πάντα: Πάνυ εὐφυὲς τὸ «ἔφυρον», ἐκ μεταφορᾶς τῆς γυναικὸς τῆς ὅταν μέλλῃ ζυμῶσαι μιγνυούσης ἄλευρον, ὕδωρ, ἅλας, καὶ ποιούσης τὸν ἄρτον. μὴ οὖν γινώσκοντες ἐκεῖνοι τὸ ποῦ συντελεῖ τὸ καθ' ἕν, ἔμισγον ὁμοῦ πάντα. διά τοι τοῦτο λέγει τὸ «ἔφυρον.»

3 ἄλευρον . . . ποιούσης VXa; ἄλευρον καὶ ὕδωρ καὶ ζυμούσης P. 4 μὴ οὖν γιν. P; μὴ γιν. Xa; μὴ γιν. γὰρ V. 4 συντελεῖ P; -οῦσι VXa. 4-5 τὸ καθ' ἓν nostri; τὰ καθ' ἓν coni. Heath apud Schütz.

c gll. in PPW: πλινθυφεῖς] Ἐκ πλίνθων ὑφαινομένους καὶ κατεσκευασμένους.

1-2 ὑφαιν. καὶ solus habet P.

ει
451a Mediceus: προσήλους (sic)] Πρὸς ἥλιον ὁρῶντας. καὶ Εὔπολις· «αὐλὴ πρόσειλος».

2 Eupolis Inc. Fab. Fr. 378K, non nisi ex hoc Medicei loco notum. 2 Εὔπολις edd.; εὔπο cum compendio Mediceus. 2 πρόσειλος: πρόσηλος, ει supra η scripto, Mediceus.

b P*XcYa: προσείλους: Ἀντὶ τοῦ θέρμην ποιοῦντας ἐν χειμῶνι, ἐν δὲ τῷ θέρει τῆς θέρμης καὶ τοῦ ἡλίου κωλυτικούς. γράφεται καὶ ῆ, ἵν' ῇ «κεκαρφωμένους».

c Mediceus: ᾖσαν: Τοῦ «ᾔδεσαν» συγκοπή.

d Mediceus gl: οὐ ξυλουργίαν] Οὐ ξύλων ἐργασίαν.

452a Mediceus: ἀήσυροι] Οἱ πτερωτοί, ἢ κοῦφοι.

b Dgl (partim), Pmarg.: ὥστ' ἀείσυροι (sic)] Γρ. «ὥστ' ἀήσυροι». ἢ ἐν αἴῃ συρόμενοι, ἢ οἱ ἀεὶ συρόμενοι· ἤγουν ἐν ταῖς ἀήταις συρόμενοι· πᾶν γὰρ λεπτὸν σύρεται ἐν τοῖς ἀνέμοις.

1-2 γρ. . . . ἀεὶ συρομ. solus habet P.

c Xc (partim) W: ἀείσυροι] <Ἀείσ>υροι ἐκ τοῦ ἀεὶ σύρεσθαι, καὶ γρ. διὰ τοῦ <ει>. γρ. δὲ καὶ διὰ τοῦ η, καὶ γίνεται ἐκ τοῦ «ἄω» τὸ πνέω, ἤγουν τῇ τυχούσῃ πνοῇ τοῦ ἀνέμου συρόμενοι.

Parum certa haec, quia in utroque codice difficilia lectu. W plerumque sequor. 1 primum verbum om. Xc. 3 τυχούσῃ Xc; συχνῇ W.

454 Mediceus: Οὐ διεγίγνωσκον διὰ τῶν ἄστρων τοὺς καιρούς.

456 Pgl: θέρους βέβαιον] Οὐκ ἐγίνωσκον τὰς τέσσαρας ὥρας ὡς ἂν ἐν ἑκάστῃ τούτων τὰ δέοντα ποιεῖν.

2 ὡς ἂν sic P.

457 Mediceus: ἔστε δή σφιν ἀντολὰς] Τούτων τὴν εὕρεσιν καὶ Παλαμήδῃ προσῆψεν· ἴσως δὲ κἀκείνῳ Προμηθέως.

1-2 «etiam Palamedi . . . haec inventa tribuit poeta» (Paley). 2 ἴσως . . . Προμηθέως: sic Mediceus; ἴσως δὲ κἀκεῖνος ἐκ Προμηθέως (sc. ἔμαθε) probabiliter coni. Paley (cf. quae nunc leguntur in 458a 4-5 et 459b).

458a PPdVW, et partim in CXY: δυσκρίτους: Δυσκαταλήπτους, δυσγνώστους· οἷον ὁ Ὠρίων ὅταν δύνῃ χειμῶνα ποιεῖ.

ταύτην τὴν εὕρεσιν καὶ Παλαμήδης προσῆψεν· ἴσως δὲ κἀκεῖνος ὑπὸ Προμηθέως ἔμαθε ταῦτα.
οἷον καὶ ἐπὶ Πλειάδων· ὅταν γὰρ αὗται ἀνατέλλωσι τὴν ἑώαν ἀνατολὴν τῷ πρωὶ κατὰ τὸν Μάιον μῆνα εἰς τὰς ιβʹ καὶ εἰς τὰς ιγʹ, τότε δεῖ ἄρχεσθαι τοῦ ἀμήτου (ἤγουν τοῦ θέρους)· καὶ πάλιν ὅταν μέλλωσι δῦναι (ἤγουν κρυβῆναι) τὴν ἑσπερίαν δύσιν κατὰ τὸν Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον, ποιεῖσθαι χρὴ τὴν τοῦ ἀρότου ἀρχὴν (ἤγουν τοῦ σπείρειν).

XY om. 1-5; C habet vv. 4-5 solos, continuatos cum 439a. 1-3 = Mediceum 458b, et 439a22. 4 post εὕρεσιν add. C: τὴν τοῦ Ὠρίωνος καὶ τῶν γραμμάτων. 4-5 cf. Mediceum 457. 4 Παλαμήδης nostri; cf. et 459b. Scribendum erat Παλαμήδει cum Mediceo; nihilominus in sententia sequenti ἴσως . . . ταῦτα veram lectionem contra Mediceum nostri servare videntur. Cf. Aesch. *Palamedes* Fr. 303aM. 5 ταῦτα] ταύτην PPd. 6-12 paraphrasis est Hesiodi *Op.* 383 sq. 11-12 secutus sum PPd. ποίει ἀρχὴν τοῦ σπείρειν (ἀρότου VW) cet.

b Mediceus: δυσκρίτους: Δυσκαταλήπτους, δυσγνώστους· οἷον Ὠρίων ὅτι δύνων χειμῶνα ποιεῖ.

2 οἷον . . . ποιεῖ ad *Prom.* 454 referebat Vitelli.

459a καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων: Γράφεται καὶ «νοσφισμάτων»· καὶ γάρ τις μέτρον γινώσκων τῶν πραγμάτων αὐτοῦ οὔποτε τοῦ εἰκότος ἐκπέσοι. A (om. CX; contuli et DW).

σοφισμάτων scribunt omnes nostri in textu Aeschyleo; νοσφισμάτων in textu solus, quoad sciam, praebet Mediceus.

b Pgl: καὶ μὴν ἀριθμὸν κ.τ.λ.] Καὶ μὴν ταύτην τὴν εὕρεσιν Παλαμήδης προσῆψεν· ἴσως δὲ κἀκεῖνος ὑπὸ τοῦ Προμηθέως ἔμαθε ταῦτα.

Cf. 458a4-5.

461a (461-468) μνήμην θ' ἁπάντων: «Ἐγώ» φησί, «καὶ μνήμην, ἁπάντων λόγων μητέρα, τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξα· καὶ ἔζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖς κνώδαλα (καὶ βόας) δουλεύοντα καὶ ἐν ζεύγλαις καὶ ἐν σώμασιν, ὅπως τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνωσι κουφισταὶ τῶν πολλῶν πόνων. καὶ ὑφ' ἅρματα ἤγαγον τοὺς ἡνίαις ὑποτασσομένους ἵππους, ὅπερ καλλώπισμα τῆς ὑπερπλούτου τρυφῆς. καὶ τὰ ἐν θαλάσσῃ δὲ πλανώμενα καὶ πορευόμενα ὀχήματα καὶ ἅρματα τῶν ναυτίλων (ἤγουν τὰς ναῦς), τὰ λινόπτερα, τὰ ἔχοντα τὰ ἄρμενα ὡς πτερά, οὐδεὶς ἄλλος ἐφεῦρε χωρὶς ἐμοῦ.» A.

In plerisque continuatur hoc scholium cum 439a24, ubi v. adn. 3 κνώδαλα καὶ βόας] βόας τε καὶ ἡμιόνους καὶ ἕτερα ζῷα PPd. 7 ἤγουν . . . ναῦς = Mediceum 468.

b Cgl (partim) Pmarg: μνήμην κ.τ.λ.] Ὁ Ζεὺς συμμιγεὶς τῇ Μνημοσύνῃ ἔτεκε τὰς Μούσας, τὰς μητέρας τῶν λόγων.

2-3 τὰς μητ. τ. λογ. om. C.

c PPdQ: Καλῶς εἶπε τὴν μνήμην «μητέρα τῶν Μουσῶν». ἂν γὰρ ἔνι τις πολυμαθὴς καὶ οὐκ ἔχῃ τὸ μνημονευτικόν, οὐ δύναται γράψαι εὐμαρῶς καὶ εὐκόλως.

2 ἔνι PPdQ; ᾖ coni. Dind.

462 CP*PdVY: «Κνώδαλα» κυρίως οἱ νέβροι καὶ οἱ λαγωοὶ καὶ ὅσα θηρευόμενα, ὡς ἀπὸ τῆς ἐτυμολογίας «τὰ ὑπὸ τῶν κυνῶν ἁλισκόμενα». ἐνταῦθα δὲ ἐχρήσατο τῇ λέξει καὶ ἐπὶ τοῖς βουσί, λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θαλασσίων ζῴων, παρὰ τὸ «κινεῖσθαι ἐν τῇ ἁλί».

4-5 post ἁλί add. C: λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀερίων, παρὰ τὸ «κνώσσειν ἐν τοῖς δαλοῖς.»

466a Mediceus: ἄγαλμα κ.τ.λ.] Τὸ γὰρ ἐποχεῖσθαι ἵπποις πλουσίων ἐστίν.

b Y: ἵππους, ἄγαλμα: Οἷς ἵπποις ἐντρυφῶσιν οἱ πλούσιοι· πλούτῳ γὰρ τὰ τοιαῦτα πρέπει.

Lemma: ἵππους scripsi; -οις Y. 2 πλούτῳ scripsi; -ου Y.

468 Mediceus: Τὰς ναῦς.

469a (469-471) τοιαῦτα μηχανήματα: Προειπὼν καὶ ἀπαριθμησάμενος ὅσα καλὰ καὶ ἀγαθὰ μηχανήματα καὶ τέχνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, νῦν συνελὼν τὰ πάντα φησί· «τοιαῦτα ἐξεῦρον τοῖς ἀνθρώποις μηχανήματα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἔχω μηχάνημα δι' οὗ τῆς παρούσης βλάβης (ἤγουν τοῦ δεσμοῦ) ἀπαλλαγῶ». A (om. C, D; contuli et W).

5 ἀπαλλαγῶ] λυτρωθήσομαι PPd, et var. lect. in V.

b gll. in CDPWX: τοιαῦτα κ.τ.λ.] Ἀπόθεσις.

472a (472-475) πέπονθας ἀεικὲς πῆμα: Ὁ χορὸς ἀκούσας τῆς ἀφηγήσεως τοῦ Προμηθέως τῆς ἄνωθεν λεγομένης φησὶ πρὸς αὐτόν· ἔπαθες βλάβος ἀπρεπὲς μὴ καλῶς φρονῶν, ἀλλ' ἀφρόνως ἀντιλέγων τῷ Διὶ καὶ ἀνθιστάμενος αὐτῷ. ἢ ἔπαθες βλάβην ἀπρεπῆ· πλανᾷ τῶν φρενῶν ἀποσφαλεὶς· ἤγουν οὐχ εὑρίσκεις ἐν φρονήσει μηχάνημα δι' οὗ ἂν ἀπαλλαγῇς. ὥσπερ δέ τις ἄτεχνος ἰατρὸς εἰς νόσον πεσών, ἀθυμεῖς, καὶ οὐκ ἔχεις εὑρεῖν ποίοις μηχανήμασι θεραπεύσεις ἑαυτόν. A (contuli et DW).

1-2 τῆς ἀφηγήσεως ... λεγομένης] τῶν τοῦ Προμηθέως κατορθωμάτων τῶν ἄνωθεν λεγομένων PPd. 4 ἢ ... ἀπρεπῆ] om PPd. 4 πλανῇ ... ἀποσφαλεὶς] ἀποσφαλεὶς τῶν φρενῶν ἐν πλάνῃ, ἤγουν παρατραπεὶς ἀπὸ τοῦ καθεστηκότος τῶν φρενῶν PPd; τὸ δὲ πλανᾷ δηλοῖ ὅτι ἀποσφαλεὶς τῶν φρενῶν CVW. 7 ἑαυτόν] σεαυτόν Y.

b Mediceus, et NcPPdVXc (in his continuatur cum 472a), et N (in hoc post 459a): πέπονθας κ.τ.λ.] Τοῦτο διὰ τὸ φιλονεικῆσαι Διί. μεσολαβοῦσι δὲ αἱ τοῦ χοροῦ τὴν ἔκθεσιν τῶν κατορθωμάτων, διαναπαύουσαι τὸν ὑποκριτὴν Αἰσχύλου.

2-3 sic Mediceus et N; αἱ τοῦ χορ. δὲ μεσ. hoc ordine cet. 4 Αἰσχύλου delendum censet Housman (*C.R.* 2 [1888], p. 42), quasi ortum ex glossemate αἰσχρὸν in αἰκὲς *Prom.* 472. Cui argumento libentius crederem si usquam glossema tale in verbum αἰκής reperirem (gl. ad hunc locum in CDNPW: ἀπρεπές!). Προμηθέως pro Αἰσχύλου coni. J. F. Davies apud Paley.

473 Mediceus gl: πλανᾷ] Τὸν νοῦν.

476 (476-492) τὰ λοιπά μοι κλύουσα: Τὰ ἄλλα μου σοφίσματα ἀκούουσα πλέον θαυμάσεις, οἵας τε τέχνας καὶ μηχανὰς ἐβουλευσάμην. τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἀρρωστήσοι, οὐκ ἦν οὐδὲν βοήθημα θεραπείας, οὔτε διὰ βρώσεως προσφερόμενον οὔτε δι' ἐπιχρίσεως ἔξωθεν οὔτε διὰ πόσεως (τοῦτο δὲ δηλοῖ τὸ «πιστόν», ἀπὸ τοῦ πίω πίσω ῥήματος)· ἀλλὰ πάντες διεφθείροντο τῇ χρείᾳ τῶν φαρμάκων, πρὶν ἂν ἐγὼ ἔδειξα αὐτοῖς συγκεράσματα θεραπειῶν τῶν πραϋνουσῶν τὰς νόσους· αἷς θεραπείαις πάσας ἀποδιώκουσι βλάβας τῶν νόσων. τρόπους δὲ πολλοὺς τῆς μαντικῆς ἐκόσμησα καὶ διεταξάμην· καὶ ἔκρινα πρῶτος αὐτὸς τίνας τῶν ὀνείρων χρὴ εἰς ἔργον ἐξελθεῖν καὶ φανερῶς γενέσθαι καὶ τίνας μή. μαντείας δὲ δυσκόλους εἰς κατάληψιν καὶ γνῶσιν ἐγνώρισ' αὐτοῖς (ἤγουν τοῖς ἀνθρώποις), τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν γινόμενα σημεῖα καὶ τεκμήρια. καὶ ἀκριβῶς ἐδίδαξα καὶ ἡρμήνευσα τὴν πτῆσιν τῶν ὀρνέων τῶν ἐπικαμπεῖς ὄνυχας

ἐχόντων, οἵτινές τε δεξιοὶ καὶ οἵτινες εὐώνυμοι (ἤτοι τὴν δεξιάν τε καὶ τὴν ἀριστερὰν πτῆσιν τῶν οἰωνῶν), καὶ τὴν διαγωγὴν ἥντινα ἔχουσιν ἕκαστοι, καὶ τίνες πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ἔχθραι καὶ μίση καὶ φιλίαι καὶ συνελεύσεις.
τὸ γὰρ συνδιάγειν ὁμοῦ τοὺς οἰωνοὺς καὶ τὸ ἔχθραν ἔχειν πρὸς ἀλλήλους ἢ καὶ φιλίαν, σημαντικὰ μαντειῶν καὶ ἀδήλων τεκμήρια παρὰ τοῖς μάντεσι πέφυκεν.
ἰστέον δὲ ὅτι πολλὰ καὶ διάφορα εἴδη μαντειῶν καθεστήκασιν· ἐνταῦθα δὲ περὶ τούτων μόνων διαλαμβάνει, περὶ τοῦ ὀνειροκριτικοῦ, τοῦ οἰωνιστικοῦ, τοῦ ἡπατικοῦ, καὶ τοῦ θυτικοῦ· ἤγουν τοῦ κρίνειν ἀπὸ τῶν ὀνείρων τὰ μέλλοντα γενέσθαι, καὶ ἀπὸ τῆς πτήσεως τῶν οἰωνῶν τῆς τοιᾶσδε ἢ τοιᾶσδε ὃ μέλλει συμβῆναι τεκμαίρεσθαι· καὶ ἀπὸ τῆς ἀνατομῆς τῶν ζῴων τὰ ὅμοια νοεῖν. σχίζοντες γὰρ μέσον τὰ ἱερεῖα ἔβλεπον τὴν θέσιν τῶν ἐντοσθίων πάντων, καὶ ἐκ τούτου ἐτεκμαίροντο τὰ μέλλοντα γενέσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν θυμάτων· οἷον τῆς χολῆς ἐμβληθείσης τῷ πυρὶ καὶ ἀνατιναχθείσης πρὸς τὸ τῶν πολεμίων μέρος, ἧτταν τούτων ἐσήμαινεν. A.

Lemma: μοι omnes nostri praeter N, qui totum lemma om. 3 ἀρρωστήσοι] -ει BPPd; -ειεν scribunt edd.; sed vereor ut hic scholiasta optativum futurum ab aoristo dinoscere potuerit. 5 τοῦτο ... ῥήματος habent soli CPPd. Cf. Mediceum 480. 5 πίω: sic CPPd; debebant πίνω. 10 χρὴ εἰς ἔργον] δεῖ εἰς πέρας CPPdV. 11-12 ἤγουν τοῖς ἀνθρ. soli habent CPPdV. 21 cf. Mediceum 484a, med. 26 νοεῖν] ἐννοεῖν PPd. 28-29 καὶ ἀπὸ ... ἀνατιναγείσης] καὶ ἀπὸ τῆς χολῆς ἥτις ἐκβληθεῖσα (sic) καὶ ἀνατιναγεῖσα PPd.

477 gll. in DP: ἐμησάμην: Ἐφεῦρον· ἀπὸ τοῦ «μήδω», ὁ μέλλων «μήσω». καλῶς δὲ εἶπεν αὐτό, ἐπεὶ Προμηθεὺς ἦν.

480 Mediceus: πιστόν] Τὸ διὰ πόσεως, παρὰ τὸ πίω καὶ πίσω ῥῆμα.

Cf. sch. 476. 5, cum adn.

481 Mediceus: κατεσκέλλοντο] Κατεσκελετεύοντο, κατεφθίνοντο.

482 B (partim), P*Xc, Y (partim): Ἠπίων ἀκεσμάτων: ἐπεὶ αἱ νόσοι σπεύδουσιν ὀλέσαι, τὰ δὲ ἤπια φάρμακα ἐξαμείβονται τὰς νόσους (ἤγουν ἀλλάσουσιν). ἃ γὰρ αἱ νόσοι ἀπειλοῦσι, ταῦτα τὰ φάρμακα εἰς αὐτὰς μετα-

μείβονται. τὸ δὲ «ἤπιον» γίνεται ἀπὸ τοῦ «ἤδω» τὸ εὐφραίνομαι, ἢ ἀπὸ τοῦ «ἀπὸ ἰοῦ εἶναι.»

Secutus sum P; 1-5 ἐπεὶ . . . μεταμειβ. tantum habet Y, 5-6 τὸ δὲ . . . εἶναι tantum B; 5-6 ante 1-5 μεταμειβ. transponit Xc. ἤπιος hac aspiratione omnes nostri, passim.
3 ἐξαμείβονται: hoc verbum, non ἐξαμύνονται, legisse in *Prom.* 483 videtur is qui hoc scholium composuit; cf. varietatem lectionum apud Dawe, p. 218. Idem verbum in textu poetico 483 praebet Xc, suprascriptum textui P (cum γρ.) et Y. 3 ὀλλύουσιν scripsi; ὄλλυσιν P ut vid., XcY.

484a Mediceus et XcY: ἐστοίχισα] Κατὰ στοῖχον ἔδειξα, πολλὰ γὰρ εἴδη μαντικῆς· εἰκαστικόν, ἐπιπνευστικόν, ἀστρονομικόν.

Secutus sum Mediceum. Lemma habent XcY: ἐστοίχισα. 1 ἔδειξα Mediceus; παρέδωκα cet. 2 post μαντικῆς add. Y: οἷον. 2 εἰκαστικόν κ.τ.λ.: sic Mediceus et Y; ἀπὸ ἄστρον . . . (?) ὀρνέων ἀπὸ εἰκαστικοῦ καὶ ἀπὸ ὀνειράτων Xc.

b DP*: Ἡ μαντικὴ διαιρεῖται

εἰς ὀνειροκριτικόν | εἰς οἰωνοσκοπητικόν | εἰς ἡπατικόν | καὶ εἰς θυτικόν.

καὶ εἰς θυτικόν solus habet P.

485 Mediceus: κἄκρινα κ.τ.λ.] Ὅσα ἀληθῆ καὶ ὅσα οὔ.

Scriptum est iuxta *Prom.* 484; huc revocaverunt edd.

486a P*Xa: «Κληδὼν» λέγεται ἡ μαντεία ἀπὸ τοῦ τινὰς μὲν κλείειν, τινὰς δὲ δοκεῖν.

2 κλείειν P; κλείζειν Xa.

b Mediceus gl: δυσκρίτους] Δυσνοήτους.

487 Mediceus: ἐνοδίους] Τοὺς ἐξ ὑπαντήσεως.

489 P*Ya: δεξιοὶ φύσιν] Ἀγαθοὶ κατὰ τὴν φύσιν· ἢ τὴν δεξιὰν καὶ ἀριστερὰν πτῆσιν, δι' ἧς ἂν τεκμήραιντο τὰ καθ' ὁδὸν συναντήματα.

2-3 δι' ἧς . . . συναντήματα: haec ad *Prom.* 487 primitus videntur pertinuisse.

492 Mediceus gl: συνεδρίαι] Ὁμόνοιαι.

493 Mediceus: σπλάγχνων κ.τ.λ.] Τὴν διὰ σπλάγχνων σκέψιν.

494 Mediceus: δαίμοσιν πρὸς ἡδονὴν] Εὐπρόσδεκτα θεοῖς.

495a gll. in PPd: λοβοῦ] Λοβὸς τὸ ἄκρον τοῦ ἥπατος.

b Pgl: εὐμορφίαν] Εὐθεσίαν.

Vocabulum εὐθεσία («bonus habitus») tantum ex Hippocrate citatur in LSJ.

496a (496-499) κνίσῃ τε κῶλα: «Τὰ τῶν μηρῶν τε ὀστᾶ συγκεκαλυμμένα κνίσῃ (τῷ ἄνωθεν ἐπιτεθειμένῳ αὐτῶν λίπει), καὶ τὴν μακρὰν ὀσφῦν (γαστέρα, κοιλίαν) πυρώσας καὶ εἰς πῦρ ἐμβαλών, ὡδήγησα τοὺς ἀνθρώπους εἰς τέχνην δυσκόλως νοουμένην», ἤτοι τὴν θυτικὴν μαντείαν. εὐκίνητος γὰρ οὖσα καὶ σπέρματα ἔχουσα ἡ γαστήρ, θύεται θεοῖς· ἀφ' οὗ καὶ «κλονὶς» ὀνομάζεται διὰ τὸ ἀεικίνητον. «καὶ τὰ φλογωπὰ σήματα, ἤτοι τὰς διὰ πυρὸς μαντείας, τυφλὰς οὔσας πρὶν καὶ οὐ φαινομένας διὰ τὸ μὴ γινώσκεσθαι, βλέψαι ἐποίησα καὶ εἰς τὸ ἐμφανὲς ἤγαγον καὶ πᾶσιν ὑπέδειξα». A.

3-6 miris modis os sacrum cum ventriculo confundit scholiasta, perperam intellecto scholio quod in Mediceo 497 servatur. 3 γαστ. κοιλ.] τὴν γαστέρα δηλαδὴ τὴν κοιλίαν PPd. 5-6 εὐκίνητος . . . ἀεικίνητον: cf. 496c et Mediceum 497. 6 ἀεικίνητον] ἀκίνητον CPY. 7-8 = Mediceum 499b1-2. 8 βλέψαι] βλέπεσθαι PPd.

b Mediceus: κνίσῃ] Τὰ μηρία πῶς δεῖ καλύπτειν.

c P*: Κῶλον τὸ λεγόμενον ἱερὸν ὀστοῦν, ὃ καὶ «κλὼν» ὀνομάζεται διὰ τὸ ἀεικίνητον.

Cf. 496a 5-6 et Mediceum 497. 1 κλὼν: sic P; fortasse corruptum e κλόνις.

497 Mediceus: ὀσφῦν] Εὐκίνητος γὰρ οὖσα καὶ σπέρματα ἔχουσα θύεται τοῖς θεοῖς· ἀφ' οὗ καὶ «κλονὶς» ὀνομάζεται διὰ τὸ ἀεικίνητον.

2 κλονὶς hoc accentu Mediceus (sicut 496a); debuit κλόνις.

498 Mediceus: ὤδωσα: Εἰς γνῶσιν καὶ ὁδὸν ἤγαγον.

499a Mediceus gl: ἐξωμμάτωσα] Ἐξελάμπρυνα.

b Mediceus: ἐξωμμάτωσα κ.τ.λ.] Τὰς διὰ πυρὸς μαντείας τυφλὰς οὔσας καὶ οὐ φαινομένας βλέψαι ἐποίησα καὶ ἐφανέρωσα. «ἐπάργεμα» δὲ κυρίως τὰ λευκωματισθέντα, παρὰ τὸ «ἀργόν».

3 ἐπάργεμα κ.τ.λ.: cf. scholia Medicea ad *Ag.* 1113, *Ch.* 665; et Eustathium ad *Od.* 2.11 (1431.60). Hic Didymo auctore se uti dicit (Frey, p. 38). 4 παρὰ] περὶ Mediceus primitus; correxit manus recentior.

c NcPPdVW: ἐπάργεμα: Τυφλά· γίνεται δὲ ἐκ τοῦ «ἀργόν» τὸ λευκόν. λεύκωμα γὰρ νόσος γίνεται περὶ τὸν ὀφθαλμόν, ὅπερ ἀβλεψίαν ποιεῖ. διὰ τοῦτο γοῦν τὰ σκοτεινὰ φησὶν «ἐπάργεμα» κατὰ ἀντίφρασιν. ἀργὸν γὰρ τὸ λευκόν.

Cf. Mediceum 499b. 1 γίνεται NcP; γράφεται VW; om. Pd. 3 ἀβλεψίαν] -ας P.

d Mediceus gl: ἐπάργεμα] Τυφλά.

500 (500-506) τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα: Ταῦτα μέν, φησίν, ὅσα εἶπον, οὕτως ἔχουσι· τίς δὲ εἴποι ἄλλον τινὰ πρὸ ἐμοῦ ἐφευρεῖν τοῖς ἀνθρώποις ὠφελήματα κεκρυμμένα ὑποκάτω τῆς γῆς, χρυσόν, ἄργυρον, χαλκόν, σίδηρον καὶ ἄλλα τινά; οὐδεὶς εἴποι τοῦτο, σαφῶς γινώσκω, ἐὰν μὴ μάτην θέλῃ φλυαρῆσαι. ἐν ὀλίγῳ δὲ λόγῳ συλλήβδην μάθε, ὅτι πάσας τέχνας ἐγὼ ἐφεῦρον. A (om. C; contuli et W).

2 ἐφευρεῖν] ἐξ- PPd. 4 γινώσκω NPPdX; -ων cet. 6 ἐφεῦρον] ἐξ- PPd.

504 P*XcYa: φλῦσαι] Κατὰ παράχρησιν τὸ «φλῦσαι». κυρίως δὲ «φλύω» ἐστὶν ἐπὶ σιδήρου παφλάζοντος. ἢ καὶ ἌΛΛΩΣ· ποιὰ λέξις τῶν λοπαδίων τὸ «φλῦ φλῦ» ὅταν βράζωσιν.

3 ἢ καὶ ἄλλως] φύσαι (sic) Xc. 3-4 φλῦ φλῦ] φλύω Ya.

507a (507-510) μὴ νῦν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα: Μὴ νῦν, φησί, τοὺς ἀνθρώπους ὠφέλει μακρὰν τοῦ προσήκοντος, σαυτοῦ δὲ ἀφρόντιστει κακῶς πάσχοντος· ὡς λίαν ἐγὼ ἐλπίζω τοῖς λόγοις οἷς λέγεις (τοῦτο

γὰρ δηλοῖ τὸ «εὔελπίς εἰμι τῶνδε», ἀντὶ τοῦ «ἀπὸ τούτων ὧν λέγεις») ὡς καὶ λυθήσῃ τῶν δεσμῶν, καὶ πλέον τοῦ Διὸς ἰσχύσεις. A.

3-5 cf. Mediceum 508. Notandum quod et Mediceum et hoc scholium τῶνδε *Prom.* 509 seorsum dictum esse accipiunt, sensu «ex his quae dicis». Inde λόγων pro δεσμῶν in textu poetico coni. Paley.

b Mediceus: καιροῦ πέρα] Τοῦ δέοντος πέρα.

πέραι librarius; corr. edd.

508 (508-510) Mediceus: ὡς ἐγὼ κ.τ.λ.] Ἀφ' ὧν λέγεις, καὶ λυθήσῃ καὶ πλέον Διὸς ἰσχύσεις.

511a (511-514) οὐ ταῦτα ταύτῃ: Οὐ ταῦτα ταύτῃ καὶ οὕτως ἔχουσιν, ἡ Μοῖρα δὲ τελεσφόρος καὶ πληρωτικὴ τούτων, ἢ ταχέως τὰ κατ' ἐμὲ κρανεῖ καὶ πληρώσει· ὅ ἐστιν, οὔπω με λυθῆναι μεμοίραται· πολλαῖς δὲ βλάβαις καὶ κακοπαθείαις δαμασθείς, οὕτως ἀπολυθήσομαι· ἡ ἐμὴ δὲ σοφία καταπολὺ ἀσθενεστέρα τῆς εἱμαρμένης. A (om. Pd; contuli et DW).

1-3 cf. Mediceum (et al.) 511b. 1-3 ἡ Μοῖρα ... πληρώσει: sententia corrupta. οὐ pro ἢ in v. 2 coni. Francken, p. 34; mihi tamen vera lectio petenda esse videtur e Mediceo 511b 1-3, q.v.

b Mediceus, et CVWWaXc Ya (in his continuatur cum 511a): ἌΛΛΩΣ· οὐ ταῦτα οὕτως πέπρωται ἵνα ἡ τελεσφόρος Μοῖρα ταχέως τὰ κατ' ἐμὲ κράνῃ καὶ πληρώσῃ· ὅ ἐστιν, οὔπω μοι λυθῆναι μεμοίραται. ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς δράματι λύεται, ὅπερ ἐμφαίνει Αἰσχύλος.

1 ἄλλως non habet Mediceus. 1 πέπρωται] -ωνται Mediceus. 2 ἡ et ταχέως solus habet Mediceus. 3-4 fragmentum est *Promethei Soluti* 320M. 4 ὅπερ ἐμφαίνει omnes nostri; ὃ παρεμφαίνει coni. Dind.

512 Pgl: πέπρωται] Μεμοίρασται· ὡρίσθη.

515a (514-518) τίς οὖν ἀνάγκης: Εἰπόντος τοῦ Προμηθέως ὅτι «ἡ ἐμὴ σοφία τῆς εἱμαρμένης ἥττηται», φησὶν ὁ χορός· «τίς οὖν ἐστὶν οἰακοστρόφος καὶ κυβερνήτης τῆς ἀνάγκης; ἤτοι τίς ἐστιν ὁ τῆς ἀνάγκης ἐξουσιαστής;» τοῦτο ὁ χορός φησιν· καὶ λέγει ὁ Προμηθεὺς ὅτι «αἱ τρεῖς Μοῖραι, ἡ Κλωθώ, ἡ Ἄτροπος, καὶ ἡ Λάχεσις, καὶ αἱ Ἐρινύες, ἥ τε Τισιφόνη, ἡ Μέγαιρα, καὶ ἡ Ἀληκτώ.» καὶ πάλιν ὁ χορός φησι πρὸς αὐτόν· «ἆρα ὁ Ζεὺς ἀσθενέστερός ἐστι τῶν Μοιρῶν; οὐ δύναταί σε λῦσαι κρατούμενον,

ὡς φῄς, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, οἷον εἰ θελήσει σε ὁ Ζεὺς πρὸ τῆς μοίρας λῦσαι, οὐ δύναται τοῦτο ποιῆσαι;» ὁ δὲ λέγει· «οὔκουν ἂν οὐδ' αὐτὸς ἐκφύγῃ τὴν πεπρωμένην». A.

1-2 εἰπόντος . . . χορός soli habent CPPd. 8 ὑπὸ τῆς ἀνάγκης soli habent CPPd. 8-9 = Mediceum 517. 9 ὁ δὲ λέγει] φησὶ δὲ ὁ Προμηθεύς, ὁ Ζεύς PPd. 9 ἐκφύγῃ: sic omnes nostri hic et in textu poetico; ἐκφύγοι edd., magis Attice.

b (517-518) NcP*SjVWXc (in his continuatur cum 515a): ἌΛΛΩΣ· «εἰ θελήσει σε Ζεὺς πρὸ τῆς μοίρας λῦσαι, δύναται τοῦτο ποιῆσαι»; λέγει τὸ «ναί < . . . . . >.» Ἀνάγκην δὲ ἢ τὴν Μοῖραν ἤ τινα τῶν θεῶν νοῆσαι δεῖ, ἥτις ἀσθενεστέρα τῶν Μοιρῶν καὶ Ἐριννύων· αἱ δουλεύτριαι τῆς Ἀνάγκης.

Textus valde incertus. 2 post ναί (om. P) aliquid videtur excidisse; cf. 515a9-10. 3 δὲ VW; φησὶν P; ἦν Sj; om. NcXc. 3 ἤ τινα . . . δεῖ NcSj; ἢ Ἀνάγκην νοῆσαι (νοεῖ P; νοεῖτε W) τινὰ θεόν cet. 5 δουλεύτριαι: hic et in 516a sensu activo, «dominae», videtur usurpari (pace LSJ s.v., ubi tantum sensu «ancilla» citatur, auctore Eustathio).

c Mediceus: Τίς τῆς ἀνάγκης κρατεῖ καὶ δεσπόζει;

516a PglPdmargYa: Δουλεύτριαι τῶν Μοιρῶν εἰσὶν αἱ Ἐριννύες, Τισιφόνη, Μέγαιρα, καὶ Ἀληκτώ· «μνήμονας» δὲ ταύτας εἴρηκε, δηλῶν τὸ ταμιευτικὸν τῆς κακίας.

b DmargP*Ya: Ἐριννύς, ἀπὸ τοῦ «ἐρι» τοῦ σημαίνοντος τὸ ἄγαν, καὶ τοῦ «νύσσω» τὸ τιμωρῶ· ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ «ἐν τῇ ἔρᾳ ναίειν».

c gll. in NX: τρίμορφοι] Τρισώνυμοι.

517 Mediceus: τούτων ἄρα Ζεύς] Εἰ θέλει σε πρὸ μοίρας λῦσαι, οὐ δύναται ὁ Ζεὺς τοῦτο ποιῆσαι;

Punctum interrogationis ego adieci; cf. textum poeticum, et 515a6-9.

518a Mediceus: οὔκουν ἂν] Προαναφωνεῖ τὸν ἔρωτα Θέτιδος.

b Q: Καὶ γὰρ τὸ ἐρασθῆναι αὐτὸν τῆς Ἰοῦς, καὶ διὰ τοῦτο τὸ πεπρωμένον ἐκφυγεῖν οὐκ ἠδύνατο . . . καὶ διὰ τὸν τῆς Θέτιδος ἔρωτα.

2 post ἠδύνατο vocabulum est trium fere litterarum, quod legere nequeo.

519 (519-20) τί γὰρ πέπρωται Ζηνί: «Τί οὖν ἀπόκειται τῷ Διί; οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ ἀεὶ ἄρχειν». φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς ὡς «εἴτε κρατήσειεν ἀεὶ εἴτε μή, οὐδαμῶς μάθῃς ἂν ἐξ ἐμοῦ, μηδὲ παρακάλει με ὑπὲρ τούτου». προαναφωνεῖ δὲ λεληθότως τὸν τῆς Θέτιδος ἔρωτα. A.

2-3 = Mediceum 520. 3 μάθῃς omnes nostri; μάθοις edd.; cf. 515a9, cum adn. 4 cf. Mediceum 518a. 4 προαναφωνεῖ] -εῖται BVXY.

520 Mediceus: Εἰ κρατήσει εἴτε μή.

521a P*WXc: ἦ πού τι σεμνόν: Ὄντως σεβάσμιόν ἐστι καὶ μυστηριῶδες ὃ κρύπτεις ἐν ἑαυτῷ, καὶ οὐκ ἐμφαίνεις ἡμῖν.

2 cf. Mediceum 521b. 2-3 καὶ . . . ἡμῖν] om. P.

b Mediceus: ξυναμπέχεις] Ἐν σαυτῷ κρύπτεις.

522 Mediceus: ἄλλου λόγου] Τῷ ἑξῆς δράματι φυλάττει τοὺς λόγους.

Promethei Soluti fragmentis adnumerandum est hoc scholium, quamquam a Nauck et Mette neglegitur. Cf. Mediceum 511b, cum adn.

524 Mediceus gl: ὅσον μάλιστα] ὅσον δυνατόν.

526a (526-535) μηδάμ' ὁ πάντα νέμων: Ὁ πάντα κρατῶν, φησίν, καὶ διοικῶν Ζεὺς μηδαμῶς ποτε ἀντίπαλον κράτος καὶ οἱονεὶ ἐχθρὸν ποιήσειε τῇ ἐμῇ γνώμῃ (ἤγουν μηδέποτε ἐναντίος μοι γένοιτο)· μηδὲ βραδύναιμι νισσομένα καὶ πορευομένη πρὸς τοὺς θεοὺς ἱεραῖς θοίναις καὶ θυσίαις βουφόνοις, ταῖς μεγάλους ποιούσαις φόνους καὶ σφαγὰς τῶν ἱερείων· ἤτοι μηδέποτε παυσαίμην τοῦ τιμᾶν τοὺς θεοὺς καὶ θυσίας τούτοις προσάγειν παρὰ τὸν τοῦ Ὠκεανοῦ πόρον· μηδὲ διὰ λόγων εἰς αὐτούς ποτε τοὺς

θεοὺς ἁμαρτήσαιμι. ἀλλά μοι τόδε (τουτέστι τὸ τιμᾶν αὐτούς) εἴη διὰ παντός, καὶ μηδέποτε πληρωθείη. A.

1-3 = Mediceum 526c. 6 παυσαίμην: = Mediceum 529. 8 τουτέστι . . . αὐτούς (cf. Mediceum 534) om. BNXY. 9 πληρωθείη omnes nostri; πηρωθείη Pauw, quem sequitur Dind. Sed nil mutandum: vocabulum πληρόω cum derivativis adamavit scholiasta A, et multis sensibus usurpat. Cf. sch. 622, ubi πλήρωμα τῆς πλάνης = «finis errationis.»

b PPdVXc (in his continuatur cum 526a), Y (post 540a): Ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κηροῦ· τὸ γὰρ «τήκεσθαι» κυρίως ἐπὶ κηροῦ καὶ τῆς χιόνος λέγεται.

c Mediceus: μηδάμ' ὁ πάντα νέμων] Ὁ πάντα διοικῶν Ζεὺς μηδέποτε ἀντίπαλον κράτος ποιοῖτο τῇ ἐμῇ γνώμῃ· ἀντὶ τοῦ «μηδέποτε ἐναντίος μοι γένοιτο».

529 Mediceus gl: ἐλινύσαιμι] Παυσαίμην.

530 Mediceus: θοίναις] Θυσίαις, ἑορταῖς.

534 Mediceus: τόδ'] Τὸ τιμᾶν θεούς.

536a (536-539) ἡδύ τι θαρσαλέαις: Εὔφραντον ἐλπίσι θαρσαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐν εὐφροσύναις φανεραῖς τρέφουσαν τὴν ψυχὴν ἐμέ. ἌΛΛΩΣ· καλὸν τὸ ἀπὸ ἀγαθοῦ συνειδότος ἀγαθὸν ἐλπίζειν πείσεσθαι ὑπὸ τῶν θεῶν. A.

3-4 = Mediceum 536b.

b Mediceus: Καλὸν τὸ ἀπὸ ἀγαθοῦ συνειδότος ἀγαθὸν ἐλπίζειν πείσεσθαι ὑπὸ θεῶν.

1 τὸ συνειδός «conscientia» non ante primum p. Chr. saeculum in usu fuisse videtur; vide Bauer, s.v. σύνοιδα.

c P*Ya: ἡδύ] Τοῦτο πρὸς τὸν κεκρυμμένον λόγον τοῦ Προμηθέως, εἰς ὃν ἐκκρεμῆ τὴν ἐλπίδα ἔχει, φαίνεται λεχθῆναι. εἴρηκε γὰρ ἄνω· «τόνδε γὰρ σῴζων ἐγὼ δεσμοὺς ἀεικεῖς καὶ βίαν ἐκφυγγάνω».

3-4 *Prom.* 524 sq. 4 βίαν P; βίας Ya; vera lectio in *Prom.* 525 est δύας, sed cf. codicum discrepantias apud Dawe, p. 220.

539 Mediceus gl: ἀλδαίνουσαν] Αὔξουσαν.

540a (540-544) φρίσσω δέ σε: Δειλιῶ καὶ τρέμω βλέπουσά σε διακοπτόμενον μυρίοις πόνοις· τὸν Δία γὰρ οὐ φοβούμενος, ἐν ἰδίᾳ γνώμῃ (καὶ αὐθαιρέτως) ἄγαν ὑπερβολικῶς σέβῃ καὶ τιμᾷς τοὺς ἀνθρώπους. A (om. C).

b Mediceus: φρίσσω δὲ] Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ.

543 Mediceus: σέβῃ θνατούς] Φιλάνθρωπος εἶ.

545a (545-549) CNPPdV: φέρ' ὅπως χάρις: Φέρε σκόπησον ὅτι ἡ χάρις ἣν ἐχαρίσω τοῖς ἀνθρώποις ἄχαρις ἦν καὶ ἀμείψασθαί σε μὴ δυναμένη· πῶς γὰρ θεῷ βοηθήσει ἄνθρωπος; οὐδὲ προεσκόπησας ἀσθενέσι χαριζόμενος; τὸ δὲ «ἰσόνειρον» ὅτι σκιαῖς ὀνείρων οἱ ἄνθρωποι παρεμφερεῖς κατὰ Πίνδαρον.

1-3 = Mediceum 545b. 3-4 = Mediceum 547. 5-6 cf. Mediceum 549. Citatur Pind. *Pyth.* 8. 95.

b Mediceus: φέρ' ὅπως] Δεῦρο δὴ καὶ σκόπησον ὅτι ἡ χάρις ἣν ἐχαρίσω τοῖς ἀνθρώποις ἄχαρις ἦν καὶ ἀμείψασθαί σε μὴ δυναμένη· πῶς γὰρ θεῷ βοηθήσει ἄνθρωπος;

c Mediceus gl: ὅπως χάρις ἄχαρις] Λείπει «ἐγένετο».

547 Mediceus: οὐδ' ἐδέρχθης] Οὐ προεσκόπησας ἀσθενέσι χαριζόμενος;

549 Mediceus: ἰσόνειρον] Σκιᾶς ὄνειρον ἄνθρωποι κατὰ Πίνδαρον.

Pyth. 8. 95.

550a Mediceus: ἀλαὸν γένος: ἀντὶ τοῦ «ἀπροόρατον τοῦ μέλλοντος».

b Mediceus: ἐμπεποδισμένον] Λείπει «ἔστιν»· ἢ «ἐμπεπόδισται.»

1 ἢ: ἵν' ᾖ coni. Dind.

c οὔποτε τὰν Διός: Ὑψηλῶς καὶ τραγικῶς τὸ τῆς εἱμαρμένης ὄνομα Διὸς ἁρμονίαν εἶπεν, ἀλλ' οὐ τὴν εἱμαρμένην. φησὶ δὲ ὅτι οὔποτε αἱ τῶν

ἀνθρώπων βουλαὶ διαφεύγουσι τὴν μοῖραν, ἀλλ' ὃ αἱ Μοῖραι βούλονται τοῦτο καὶ ποιοῦσιν. «ἔμαθον ταῦτα οὕτως ἔχειν τὰς σὰς ὀλεθρίας τύχας ἰδοῦσα, ὦ Προμηθεῦ». A.

1-2 = Mediceum 551b, ubi v. adn. 2 δὲ] γὰρ PPd. 4-5 alii alium verborum ordinem praebent; secutus sum BC.

551a Mediceus: Διὸς ἁρμονίαν] Τὴν εἱμαρμένην.

b Mediceus (in margine altero): Ὑψηλῶς καὶ τραγικῶς τὸ τῆς εἱμαρμένης ὄνομα Διὸς ἁρμονίαν εἶπεν.

2 τὸ . . . ὄνομα Mediceus, et omnes nostri in 550c1-2; τὸν . . . νόμον coni. Paley.

c Pgl: Διὸς ἁρμονίαν] Τὴν πρόσταξιν, τὴν ἰσχύν, ἤγουν τὴν μοῖραν τὴν ἁρμόζουσαν πάντα.

d GaP*Ya: παρεξίασι] Εἶμι τὸ πορεύομαι . . . καὶ τὸ Ἰωνικόν, ἀφιέασιν.

Initium tantum et finem trado scholii de verbo εἶμι prolixius tractantis. Totum, si vis, quaere in Dind. (adn. ad sch. 579; sed ibi perperam collocatum est, cum loco nostro rettulerint librarii codicum GaP).

555a (555-560) τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος: Τοῦτό φησιν, ὅτι ἐπεγένετο καὶ ἐπῆλθέ μοι τὸ δισσὸν μέλος· τοῦτο ὃ νῦν θρηνῶ ἐπὶ τῷ σῷ πάθει, καὶ ἐκεῖνο ὅπερ ἐτραγῴδουν περὶ τὸν καιρὸν τοῦ σοῦ γάμου, ὅτε τὴν Ἡσιόνην πρὸς γάμον ἤγαγες. οὐ γὰρ μόνη καθαρά μοι ἡ ἡδονὴ ἐκείνη καθέστηκεν, ἀλλ' ἔχει ἐν ταὐτῷ καὶ τὸ λυπηρόν (τουτέστιν, ὁμοῦ προσεγένετό μοι καὶ ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ θλῖψις διὰ σέ). ἌΛΛΩΣ· τὸ δισσὸν μέλος ἐπῆλθε τόδε (καὶ τοῦτο) ὃ νῦν τραγῳδῶ ἐπὶ τῷ σῷ πάθει, ἐκεῖνό τε ὅπερ ἐτραγῴδουν περὶ τὰ λοετρὰ καὶ τὴν κοίτην ἐν ἰότητι γάμων (τουτέστιν, ἐν συνόδῳ καὶ ἐν συνελεύσει, παρὰ τὸ «ἰέναι» πρὸς συνουσίαν), ὅτε ἤγαγες δάμαρτα (καὶ γυναῖκα) ὁμόλεκτρον τὴν ὁμοπάτριον ἡμῖν Ἡσιόνην, ἕδνοις καταπείσας. ἕδνα δέ εἰσι τὰ ἐπὶ προικὶ διδόμενα πράγματα. A (6-11 ἄλλως . . . πράγματα om. C; eadem post sch. 619 collocat V).

6 διὰ σέ] om. BNXY. 6 ἄλλως] om. NVY. 8 λοετρὰ (non λουτρὰ) omnes nostri in scholio, et plerique in textu Aeschyleo. 8-9 cf. Mediceum 558a. 9-11 cf. 559a.

b Mediceus: τὸ διαμφίδιον: Διαπαντὸς κεχωρισμένον,

ἐναντίον τοῖς νῦν. τότε γὰρ γαμοῦντι σοι τὸν ὑμέναιον ᾔδομεν, νῦν δὲ δυστυχοῦντί σοι θρῆνον.

1 Hesych. s.v. διαμφίδιον μέλος: ἀλλοῖον, διὰ παντὸς κεχωρισμένον· ἀμφὶς γὰρ χωρίς· Αἰσχύλος Προμηθεῖ Δεσμώτῃ (Schütz). 2-3 paene eadem servavit P, vide 555c.

c Pmarg: διαμφίδιον: Τὸ διπλοῦν· τὸ ἄμφω ἔχον, τὸ γοερὸν καὶ ἡδύτατον· ἤγουν τὸ ἐναντίον τοῖς νῦν. τότε γὰρ γαμοῦντί σοι τὸν ὑμέναιον ᾔδομεν, νῦν δὲ δυστυχοῦντι θρῆνον.

Mutilus hic illic P; supplevi e Pa. 2-4 = Mediceum 555b. 3-4 post δυστυχοῦντι P mutilus est; θρῆνον tantum (non σοι θρῆνον sicut Mediceum) habet Pa.

558a Mediceus: ἰότατι] Πορείᾳ, παρὰ τὸ «ἰέναι»· τῇ συνόδῳ.

b gll. in PPd: ἰότητι] Καὶ ἐν τῇ βουλῇ· «ἰότης» ἡ βουλή, καὶ τὸ τόξον.

1 καὶ . . . βουλῇ solus habet P.

559a (559-560) CPmargW: ὅτε τὰν ὁμοπάτριον] Ἢ ὅταν τὴν ὁμοπάτριον ἐμοὶ Ἡσιόνην ἤγαγες, πείθων τὴν ἑαυτῆς μητέρα ἐν ἕδνοις (ἤτοι προικίοις) ἔχειν ἐκείνην ὁμόλεκτρον. Ἡσιόνη δὲ θυγάτηρ ἦν Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος.

b P*: ὅτε τὰν ὁμοπάτριον] Ὅταν γὰρ συνεζεύχθης τῇ Ἡσιόνῃ, εἴχομεν χαράν· τανῦν δὲ ὁρῶσαί σε οὕτως πικρῶς προσαυαινόμενον, λυπούμεθα.

Perperam collocat Dind. (eius sch. 561, fin.); signis appictis huc rettulit P. 3 προσαυαιν.: citatur *Prom.* 147.

c Dgl P*Ya: Ἕδνα ἀπὸ τοῦ «ἁδεῖν τὴν εὐνήν»· ἢ τὸ ἴδιον ἐκ νέου ἐν προικί.

560a Mediceus: πείθων δάμαρτα: Ἕδνοις πείθων τὴν ἐσομένην σοι δάμαρτα κοινόλεκτρον. ἢ τὴν κοινόλεκτρον τοῦ Ὠκεανοῦ, Τηθύν, πείσας.

b PglPdmarg: πιθὼν] Καταπείσας ἐκείνην, ἢ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἐν ἕδνοις ὥστε εἶναί σοι ὁμόκοιτον τὴν Ἡσιόνην. ἦν δὲ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος θυγάτηρ.

561a (breviarium versuum 561-886) τίς γῆ, τί γένος: Τὸ τῆς Ἰοῦς πρόσωπον μονῳδεῖ μέν, ἔχει δὲ προσυποκείμενον συναφὲς ὅτι μαντεύεται αὐτῇ Προμηθεὺς τὰ μέλλοντα γενέσθαι, καὶ ὡς ἀπ' αὐτῆς ἔσται τρισκαιδέκατος κατὰ γενεὰν ὅς αὐτῷ ὕστερον τῷ χρόνῳ ποτε ἐπαμυνεῖ· ἄλλως τε καὶ αὐτὴ ὑπὸ Διός φησιν ἠδικῆσθαι, καὶ διὰ τοῦτο παραμυθεῖται τὸν Προμηθέα. A (contuli et W; om. D).

Paene = Mediceum 561c totum. 1-2 πρόσωπον μονῳδεῖ: vide 561c1, cum adn. 2 προσυποκείμενον: sic nostri, nisi quod ὑποκείμενον praebent PPd. Corrigendum e Mediceo: πρὸς τὸ ὑποκείμενον. 2 συναφὲς] σαφὲς PPd. 3-4 τὰ . . . γενεὰν CPPd VW; ὥσπερ ἀπ' αὐτῆς ἔσται τρισκαιδέκατος BNXY.

b CNcPPdVW (in his continuatur cum 561a): Λέγει δὲ περὶ Ἡρακλέος· οὗτος γὰρ ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν.

1-2 λέγει . . . Ἡρακλέος plerique: τρισκαιδέκατον δὲ ἀπ' αὐτῆς τὸν Ἡρακλέα λέγει ὁ Προμηθεύς PPd.

c Mediceus: τίς γῆ: Τὸ τῆς Ἰοῦς ἐπεισόδιον μονῳδεῖ μέν, ἔχει δὲ πρὸς τὸ ὑποκείμενον συναφὲς ὅτι μαντεύεται αὐτῇ ὁ Προμηθεὺς ὅτι ἀπ' αὐτῆς ἔσται ιγ', ὅς αὐτῷ χρόνῳ ἐπαμυνεῖ· ἄλλως τε καὶ αὐτὴ ὑπὸ Διός φησιν ἠδικῆσθαι, καὶ διὰ τοῦτο παραμυθεῖται τὸν Προμηθέα.

Cf. 561a totum. 1 μονῳδεῖ aut corruptum est (fortasse pro μεμόνωται?) aut metaphorice dicitur. Qua re male intellecta πρόσωπον pro ἐπεισόδιον substituit scholiasta A (561a1). 4 ἐπαμύνεῖ his accentibus Mediceus; circumflexus posterius, ut videtur, adiectus.

d Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· Ἰὼ ἡ τοῦ Ἰνάχου θυγάτηρ, ἐρασθεῖσα παρὰ τοῦ Διός, ἐπεὶ τοῦτο ἔγνω ἡ Ἥρα καὶ ἔμελλε καταλαμβάνεσθαι παρ' αὐτῆς, μετεβλήθη παρὰ τοῦ Διὸς εἰς βοῦν, ἵνα μὴ γνωσθῇ τίς εἴη. ἡ Ἥρα δὲ προσελθοῦσα τῷ Διὶ ἐζήτησε ταύτην καὶ ἔλαβε δῶρον παρ' αὐτοῦ, καὶ δέδωκεν Ἄργῳ τῷ πανόπτῃ φυλάττειν αὐτήν. ὁ δὲ Ζεὺς πάλιν ἐρασθεὶς αὐτῆς ἔπεμψε τὸν Ἑρμῆν ἀφελέσθαι ταύτην τοῦ Ἄργου καὶ διακομίσαι αὐτῷ. καὶ ἐπεὶ ἄλλως λαθεῖν Ἄργον τὸν πανόπτην οὐκ ἦν, διὰ βολῆς λιθείας τοῦτον ἀνήρηκεν· οὗ τὸ φάσμα ἡ Ἥρα τῇ Ἰοῖ καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον παρεδείκνυεν ἐπὶ τῷ μάλιστα ἐκφοβεῖν αὐτήν. ἡ δὲ πολλὰ πλανηθεῖσα κατὰ διαφόρους τόπους, τελευταῖον ἀπῆρε καὶ πρὸς τὸν Καύκασον ὀψομένη τὸν Προμηθέα. A.

1 post θυγάτηρ add. PPd: ἡ καὶ Ἰνὼ λεγομένη. Vide ad sch. 626. 3. 7-9 cf. 570b. 10 ἀπῆρε] ἀπῆλθε PPd.

e C (partim) PPdW: ἕτερον εἰς αὐτό: Ἡ Ἰνὼ κατὰ χόλον τῆς Ἥρας μεταβληθεῖσα εἰς βοῦν καὶ οἰστρηλατουμένη, ἐλθοῦσα καὶ εἰς ἑτέρους διαφόρους τόπους, κατήντησε καὶ ἔνθα ἦν ὁ Προμηθεὺς δεδεμένος πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Καυκάσου, καὶ ὁρᾷ αὐτὸν ἐκεῖσε προσηλωμένον ἐν ταῖς πέτραις τοῦ ὄρους.

Lemma et vv. 1-3 om. C. 1 lemma: ἕτερον (-ως P) εἰς αὐτό PPd; τίς γῆ, τί γένος W. 1 Ἰνώ: sic nostri. 5 Εὐρ. μερ.: cf. 1b et 1h4-5. 5 τοῦ Καυκ.] om. W. 6 post ὄρους sequitur 561f, nullo intervallo.

f (561-565) τίς γῆ, τί γένος: «Τίς», φησίν, «ἐστὶν ἡ γῆ αὕτη; ποία γενεά; τίνα εἴπω βλέπειν τοῦτον τὸν κακοπαθοῦντα ἐν δεσμοῖς πετρίνοις ὀρείοις;» εἶτα πρὸς τὸν Προμηθέα λέγει· «ὑπὲρ ποινῆς ποίας ἁμαρτίας φθείρῃ; εἰπέ μοι ποῖ πεπλάνημαι, καὶ ἐν ποίᾳ γῇ εἰμί». A (om. V; contuli et D *I*).

1 τίς, φησίν, ἐστίν] καί φησι θαυμάζουσα, τίς ἐστιν CPPdW. 2-3 ὀρείοις = Mediceum 562. In textu poetico *Prom.* 562 post πετρίνοισιν verba τοῖς ὀρείοις (τοῖς om. BC) inserunt omnes nostri, et V. 3 ποίας] τίνος BDXY. 4 ποῖ] ποῦ BDXY.

562 Mediceus gl: πετρίνοισι] Τοῖς ὀρείοις.

566a Mediceus: ἆ ἆ κ.τ.λ.] Ἐμμανὴς οὖσα ὑπὸ τοῦ οἴστρου φαντάζεται.

b NcPPdXc: ἆ ἆ] Τὸ «ἆ» κλητικὸν ἐπίρρημά ἐστιν, ἢ μᾶλλον προσφωνηματικόν. διαφέρει δὲ τῆς διὰ τοῦ «ὦ» προσφωνήσεως ὅτι τοῦτο μὲν ψυχῆς ἀπαθοῦς, τὸ δὲ «ἆ» πάθος ταραχῶδες δηλοῖ ψυχικόν· οἷον ἢ σχετλιασμὸν ἢ ὄνειδος ἢ ἀγανάκτησιν.

In Xc postposita sunt haec scholio 575e, et incipiunt τὸ «ἒ» κ.τ.λ. Fortasse ad *Prom.* 579 referri voluit librarius.

c χρίει τίς αὖ με: Ἤτοι, κεντᾷ με τίς τὴν ἀθλίαν οἶστρος; A (om. CN; contuli et DW).

Post οἶστρος add. V: τοῦτο δὲ εἶπε παραδηλῶν καὶ δεικνύων τὸ «χρίει τίς αὖ με».

d Mediceus: χρίει] Κεντρίζει.

e B: «Οἶστρος» ἐκ τοῦ «οἰδῶ» τὸ ἐξογκῶ.

567a εἴδωλον Ἄργου: Τινὲς οὕτω φασίν, «ἄλευ ἆ δᾶ», ἀντὶ τοῦ ἀναχώρει καὶ ἔκκλινε· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «ἄλευ»· τὸ δὲ «ἆ δᾶ», ἀντὶ τοῦ «ὦ γῆ» Δωρικῶς. οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν γῆν «δᾶν» φασί, καὶ τὸν γνόφον «δνόφον». ἄλλοι δὲ γράφουσιν «Ἀλευάδα», πατρωνυμικὸν ἀπὸ τῆς «Ἀλεύας» εὐθείας· ἤτοι «φοβοῦμαι τὸ εἴδωλον Ἄργου τοῦ Ἀλευάδα καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλεύα»· ὁ γὰρ Ἀλεύας πατὴρ ἦν τοῦ πανόπτου. ἤ, «ὃν δεῖ φυλάξασθαι καὶ ἐκκλῖναι». θαυμάζει γὰρ αὐτὸν καὶ μετὰ θάνατον πτοουμένη. A (contuli et DW).

1-7 ἐκκλῖναι cf. Mediceum 567c. 1 ἄλευ] ἄλευ' NV. 5 τοῦ Ἀλευάδα: omnia post hoc om. C. 6 ἤ . . . 7 πτοουμένη] om. DPd, in margine adiecit P*. 7 θαυμάζει . . . πτοουμένη cf. Mediceum 568b. θαυμάζει omnes nostri; φαντάζεται dedit Dind., ut videtur ex Mediceo.

b DX: εἴδωλον Ἄργου: Ὥσπερ οἱ λυσσόδηκτοι ἐπικύπτοντες ὕδατι ἐοίκασι βλέπειν τὴν σκιὰν τοῦ δήξαντος κυνός, οὕτω καὶ ἡ Ἰὼ ὑπὸ τῆς μανίας πληττομένη ἔοικε φαντάζεσθαι τὸ τοῦ Ἄργου εἴδωλον.

Lemma solus praebet D.
1 λυσόδηκτοι (sic; correxi) X, quae vox propria est hydrophoborum; κυνόδηκτοι D.

c Mediceus: ἄλευ ἆ δᾶ] Γρ. «Ἀλευάδα» πατρωνυμικῶς ἀπὸ τοῦ «Ἀλεύας.» ἤ, «ὃν δεῖ φυλάξασθαι.» τινὲς οὕτως, «ἄλευ ἆ δᾶ.» «ἄλευ», ἀναχώρει, ἔκκλινε· τὸ δὲ «ἆ δᾶ», ὦ γῆ. οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν γῆν «δῆν» καὶ «δᾶν» φασιν, καὶ τὸν γνόφον «δνόφον.»

Cf. *Et. Magn.* 60. 8 s.v. ἀλευάδα (Fraenkel ad *Ag.* 1072). 1 ante Ἀλευάδα recentior manus adiecit: τοῦ. 2 ad Ἀλεύας recentior manus adscripsit: πατὴρ τοῦ Ἄργου. 4-5 οἱ γὰρ . . . φασιν: similia docent scholia Medicea ad *Ag.* 1072, *Eum.* 841.

568a τὸν μυριωπόν: Τὸν πολυόφθαλμον. πολλοὺς γὰρ ὀφθαλμοὺς εἶχεν ὁ Ἄργος, ὡς μυθεύεται· ὅθεν καὶ «πανόπτης» ἐλέγετο. «βούταν» δὲ αὐτὸν καλεῖ (ἤτοι βουκόλον) διὰ τὸ αὐτῆς τῆς Ἰοῦς ἐπιστατεῖν μεταμειφθείσης εἰς βοῦν. A (om. CD; contuli W).

1 πολυόφθαλμον NVWX; μυριόφθαλμον cet.; cf. sch. 677.4.

b Mediceus et Xc: τὸν . . . βούταν] Φαντάζεται γὰρ αὐτὸν καὶ μετὰ θάνατον πτοουμένη.

Mediceum secutus sum. In Xc ita: ἄλευ' (567)· ἐκ τοῦ ἀλεύω τὸ ἐκφεύγω· φαντάζεται . . . θάνατον (ut in Mediceo) φοβουμένη. ἄλλως· (tum 567a).

570a (570-573): ὃν οὐδὲ κατθανόντα: Ὅντινα, τὸν Ἄργον, οὐδὲ θανόντα ἡ γῆ κατέχει· ἀλλὰ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνερχόμενος ἐμὲ τὴν ἀθλίαν ὀπίσω καταδιώκει, καὶ ποιεῖ πλανᾶσθαι νῆστιν. A.

b CNcPPdVW (in his continuatur cum 570a): ἌΛΛΩΣ· τὸ γὰρ φάσμα τοῦ Ἄργου, καὶ μετὰ τὸ ἀναιρεθῆναι παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ αὐτὸν διὰ λίθου, παρεδείκνυεν ἡ Ἥρα τῇ Ἰοῖ ἐπὶ τῷ μάλιστα ἐκφοβεῖν αὐτήν.

Paene idem est hoc scholium atque 561d 7-9. 1 ἄλλως solus habet V.

574a Mediceus: Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ καὶ ᾄδοντα αὐτὸν εἰσάγει. εἰπὼν δὲ αὐτὸν «βούταν», ἐνέμεινε τῇ τροπῇ· αὐλοῦσι γὰρ ἑπόμενοι τοῖς ποιμνίοις οἱ βουκόλοι.

1 cf. Soph. *Inachum* Fr. 281P; cantantem Argum a Sophocle inductum esse solo ex hoc Medicei loco discimus.

b VWXc: κηρόπλαστος: Προσπελάσων ἐμοὶ μοῖραν θανατηφόρον καὶ κῆρα· ἢ ὅτι μετὰ κηροῦ ἦν πεπλασμένος ὁ δόναξ.

Lemma solus habet W.

c Mediceus gl: ὀτοβεῖ] Ἀντὶ τοῦ «ἠχεῖ».

d Mediceus gl: δόναξ] Ἡ σῦριγξ.

575a ὑπνοδόταν νόμον: «Ἑσπέρα», φησίν, «ἐστὶν ἤδη καὶ ἡ σῦριγξ ἠχεῖ». τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «δόναξ»· τὸ δὲ «ἀχέτας» ἀντὶ τοῦ πολυήχητος· ὃς πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν αὐλούμενος τοῖς ποιμέσι διὰ τὴν τῶν ποιμνίων εἰσαγωγὴν καὶ πρὸς τὴν μάνδραν αὐτῶν εἰσέλευσιν. «ἑσπέρα» οὖν «ἐστί, κἀγὼ νῆστις οὖσα ἐλαύνομαι». τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «ὑπνοδόταν νόμον», ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ὕπνου, ἤτοι καιρὸν τὸν διδόντα τὸν ὕπνον, τουτέστι τὴν νύκτα. A (om. C; contuli et DW).

1, 4-5 cf. Mediceum 575c. 2-3 cf. Mediceum 575c 2. 6 τοῦ ὕπνου . . . τὸν ὕπνον PPd; τοῦ διδόντος ὕπνον vel sim. cet. 7 quaedam addunt PPdV (vide 575c) et Y (vide 575d).

b Mediceus: Ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ διὰ τὸ νηστεύειν.

Haec in sinistro margine Medicei scripta sunt, iuxta 574; ad quem versum referunt edd. Ego potius ad vocabulum ὑπνοδόταν 575 rettulerim, ut fiat sensus: «mihi quidem *somniferum* carmen istud non est, quia prae fame dormire nequeo». Eodem pertinere videtur 575e, fin.

c Mediceus et (post 575e) C, et (post sch. 594) N, et (ad finem scholii 575a) PPdV: Ἴσως ὑπνοποιόν τι μέλος πρὸς ἑσπέραν αὐλούμενον. φησὶ δὲ ὅτι «ἑσπέρα ἐστὶν ἤδη· ἐγὼ δὲ νῆστις οὖσα ἐλαύνομαι».

1 ante Ἴσως haec habet C: ἄλλως· τίς τὸν (lege τί τὸ?) ὑπνοδόταν. 2-3 ἑσπέρα ἐστὶν ἤδη hoc ordine Mediceus; ἤδ. ἑσπ. ἐστ. P; ἑσπ. ἤδ. ἐστ. NV; ἑσπ. ἐστ. (omisso ἤδ.) CPd.

d Y (post 575a): ἌΛΛΩΣ· «νόμον», ᾠδήν· ὅθεν καὶ τὸ νόμιον μέλος.

2 μέλος edd.; τέλος Y; tum addit 575e, nullo intervallo.

e C (ante 575c), VWaY: ὑπνοδόταν νόμον: Τοιαύτην ᾠδὴν ᾄδει οἵαν ᾄδουσιν οἱ ποιμένες, ὁπότε τὰ θρέμματα ἐπὶ τὰς μάνδρας κατάγουσι κοιμηθησόμενα· οὐ μὴν δὲ οἵαν ὁπότε εἰς νομὴν αὐτὰ ἐξάγουσιν. ὑποδεικνύει δὲ τάχα· «οὐδόλως ἐᾷ με σταθῆναι καὶ βοσκηθῆναι.»

Lemma om. Y. 2 θρέμματα] πρόβατα Y.

578 Mediceus: εὑρὼν] Παρὰ τὸ «ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ». οὐ δι' ἀκοῆς τι μαθὼν φαῦλον περὶ ἐμοῦ.

1-2 *Il.* 5. 374.

579 Pgl: ἒ ἔ] Ἐπιφώνημα. πλεονασμός.

581 Mediceus: παράκοπον] Παρακεκομμένην μέρος τοῦ νοῦ.

585 Mediceus gl: ἅδην] Ἱκανῶς.

586 Mediceus gl: γεγυμνάκασιν] Παρήλασαν.

περιήλασαν coni. Paley, recte ut mihi videtur.

588 CPPdVW: παρθένου: Παρθένον λέγει ταύτην οὐχ ὡς οὖσαν παρθένον· ὁ Ζεὺς γὰρ ἔφθειρεν αὐτήν· ἀλλ' ὅτι ἔθος ἐστὶ τοῖς τραγικοῖς τὰς μοιχευθείσας βιαίως καὶ μὴ κατὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν καλεῖν καὶ αὐτὰς παρθένους.

1 post ταύτην add. W: ὁ χορός. (Notandum quod *Prom*. 588 choro, non Ioni, tribuunt omnes nostri praeterV). 3 ὅτι scripsi; ὡς ὅτι CW; ὡς P; V hic legere nequeo. 4 μὴ] οὐ CW. 4 αὐτὰς] ταύτας PPd.

590a τῆς Ἰναχείας: Διὰ τοῦτο ὁ Προμηθεὺς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς Ἰοῦς, Ἰνάχου, ἐνέφηνεν, Ἰναχείαν κόρην καλέσας αὐτήν, ἵνα δείξῃ εὐθὺς ὅτι μάντις ἐστίν, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ ὁ Τειρεσίας· «νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ». A.

Cf. Mediceum 590b. 3-4 *Od.* 11. 100.

b Mediceus: τῆς Ἰναχείας] Διὰ τοῦ τὸν πατέρα αὐτῆς ὀνομάσαι ἐνέφηνε τὸν μάντιν, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ ὁ Τειρεσίας· «νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ».

4 Ὀδυσεῦ Mediceus.

591 P: Ἔρως μέθη ζῆλός τε καὶ δαίμων ἴσα.

Trimetrus sane elegans unde sumptus sit non liquet; mihi neque apud scaenicos neque apud paroemiographos invenire contigit.

592a Mediceus: στυγητὸς] Διὰ τὸν ζῆλον στυγητή.

b CPPdVW: Ἥρᾳ στυγητός: Διὰ τὸν ζῆλον. τὸ δὲ ἰδίωμα Ἀττικόν· εἰώθασι γὰρ ἐκεῖνοι τὰ εἰς η λήγοντα θηλυκὰ διὰ τοῦ ος ἐκφέρειν, ὡς τὸ «κλυτὸς Ἱπποδάμεια.»

1 = Mediceum 592a. 3-4 *Il.* 2. 742.

594 (594-597) εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ: Εἰπέ μοι τῇ ἀθλίᾳ τίς ὢν σὺ οὕτως ἀληθῶς προσφωνεῖς καὶ ὀνομάζεις ἐμέ, τὴν ἐκ θεᾶς τε τῆς Ἥρας ἐπελθοῦσάν μοι νόσον εἴρηκας (λέγει δὲ τὸν τῆς πλάνης οἶστρον), ἥτις μαραίνει καὶ καίει με, κεντοῦσα βέλεσι φοιταλέοις, τοῖς ποιοῦσιν ἐμὲ ἁπανταχοῦ πορεύεσθαι πλανωμένην. A (om. C; contuli et D).

3 λέγει BXY; -ω cet. 3 δὲ] δὴ BXY.

595 Mediceus gl: ἔτυμα προσθροεῖς] ἐτύμως προσφωνεῖς.

596 Mediceus: θεόσσυτόν τε νόσον] Τὸν Διὸς ἔρωτα.

597 Mediceus gl: φοιταλέοισιν] Μανικοῖς.

599a (599-602) σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις: Ἐν μάστιξι δὲ σκιρτημάτων (τῶν ἀπὸ τοῦ οἴστρου κινήσεων καὶ πλανῶν) νήστισιν (ἤγουν ταῖς ποιούσαις ἐμὲ ἀσιτεῖν) παρεγενόμην λαβρόσσυτος καὶ ταχεῖα καὶ ἄγαν

ὁρμητική, δαμασθεῖσα μήδεσι καὶ βουλεύμασι τῆς Ἥρας, ἐπικότοις καὶ ὀργίλοις καὶ μανικοῖς.
Γράφεται δὲ καὶ «νήστησιν» διὰ τοῦ ῆ, ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ μὴ ἵστασθαι, ἀλλὰ πλανᾶσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἀπὸ τοῦ «νη» στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ «στάσις.» A.

Lemma: νήστισιν BPX; -ησιν fere cet. (In textu Aeschyleo νήστισιν scribunt plerique nostri. Cf. et Dawe, p. 224). Lemma: αἰκίαις omnes nostri. 6 διὰ τοῦ ῆ habent soli CPPdV. 8 post στάσις add. PPd: ἢ τοῦ ἵστημι στήσω.

b Mediceus: νήστισιν (corr. ut videtur e νίστησιν)] Νηστευτικαῖς.

601a Mediceus: ἐπικότοισι μήδεσι] Τοῖς τῆς Ἥρας.

b ἐπικότοισι μήδεσι] Hic gll. in «A» (exceptis VY) varia, sed omnia ad Iunonem pertinentia. Exempli gratia: Τῆς Ἥρας BX, βουλεύμασι τῆς Ἥρας C. Cf. Mediceum 601a, et 599a 4-5.

c Mediceus (in altero margine): δυσδαιμόνων δὲ τίνες] Τίνες ὅλως τῶν δυσδαιμόνων μογοῦσιν οἷα ἐγώ; τινὲς οὕτως· «<δυσδαιμόνων> δέ τινες,» ἵνα λείπῃ τὸ «παῖδες.»

3 sic emendavit Dind.. In Mediceo ita scriptum: τι(νὲς) οὕτ(ως) δε (nullo accentu) τινες ἵνα κ.τ.λ.

d PPd: δυσδαιμόνων: Ἀπὸ τῶν δυσδαιμόνων εἰσὶν οἵτινες τοιαῦτα μογοῦσιν οἷα ἐγώ;

e V, et marg. in PPd: Οἵτινες ὅλως τῶν δυσδαιμόνων τοιαῦτα μογοῦσιν οἷα ἐγώ, λέξω σοι.

Cf. Mediceum 601c, init. Secutus sum P; λέξω σοι in fine om. V; οἵτινες ὅλως τοιαῦτά μοι μογοῦσιν οἷα ἐγὼ λέξω σοι τῶν δυσδαιμόνων εἰσίν (sic) Pd.

609 (609-611) λέξω τορῶς σοι: Φανερῶς καὶ διαδήλως εἴπω σοι, οὐκ ἐμπλέκων λόγους ψευδεῖς τῷ πιθανῷ, ὥστε τούτους δοκεῖν ἀληθεῖς· ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ καὶ ἀψευδεῖ ταῦτα φράσαιμι, ὥσπερ πρέπει τοὺς φίλους ἀνοίγειν τὸ στόμα πρὸς φίλους (ἤτοι λαλεῖν). A.

3 ταῦτα] om. PPd.

610 οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματα: Οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν πρῶτον ἐν προοιμίοις καὶ αἰνίγμασιν γεγράφασιν· ὕστερον δὲ καὶ καθόλου φανερῷ ἐχρῶντο τῷ λόγῳ. A (om. Pd, posterius inseruit P*).

2 προοιμίοις suspectum; credideris veram lectionem esse παροιμίαις («similitudinibus arcanis», ut saepe apud Sanctum Johannem aliosque scriptores Christianos; vide Bauer, s.v.). Sed incertum; cf. quae delirat scholiasta in 741b. 2 αἰνίγμασιν] -ματα NY.

612 Mediceus: δοτῆρ'] Δεῖ προσθεῖναι τὸ ᾶ, τὸ «δοτῆρα», διὰ τὴν τομήν.

Hoc est: «δοτῆρα plene scribere debes, quia ad quasi-caesuram positum est». Ad grammaticos Alexandrinos redire tales quaestiones iure censet Römer, pp. 201-205 (nostrum locum attingit p. 202). 1 τῷ δοτῆρα coni. Dind. pro τὸ δοτ., fortasse recte.

613 (613-614) ὦ κοινὸν ὠφέλημα: Ὦ κοινὴ ὠφέλεια γεγονὼς ὅλου τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἄθλιε Προμηθεῦ, χάριν τίνος (καὶ ὑπὲρ ποίου ἁμαρτήματος) ἀνταποδίδως ταύτην τὴν τιμωρίαν; A.

614 Mediceus: τοῦ δίκην κ.τ.λ.] Τίνος ἕνεκα τιμωρῇ;

615a PPdVXcYa: ἁρμοῖ: Νεωστί· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁρμάτων τῶν συντιθεμένων καὶ ἁρμοζόντων τῷ νέῳ. ἢ παρὰ τὸ ἁρμόζειν καὶ τῷ μέλλοντι καὶ τῷ ἐνεστῶτι· ἅμα γὰρ εἶπον καὶ ἅμα παρῆλθεν.

b P*Ya: ἁρμοῖ: Νεωστί· μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἁρμάτων τῶν νεωστὶ συντεθειμένων. ἔστι δὲ τὸ «ἁρμοῖ» τοπικὸν κυρίως, ἐνταῦθα δὲ χρονικόν· καὶ γὰρ πρὸ ὀλίγου τὰ αὐτὰ κακὰ ἔλεγε πρὸς τὰς νύμφας.

2-3 similia praebet Bgl: Νεωστί, τοπικὸν καὶ χρονικόν, ἀπὸ τοῦ ἅρμ(ατος).

c Wmarg: ἁρμοῖ] Σημείωσαι· δ' εἰσὶν ἐπιρρήματα διὰ τοῦ οι διφθόγγου προφερόμενα· ἐνδοῖ, ἁρμοῖ, πεδοῖ, ἐνταυθοῖ.

Haec adscripsit in W manus aliena, sed non admodum recens.

616a CNPPdV: οὔκουν πόροις ἄν: Οὔκουν παράσχοις ἐμοί,

φησί, τήνδε τὴν δωρεάν, ἤτοι τὸ ἀναδιδάξαι με τίς ὁ δεσμεύσας σε ἐν τῷ Καυκάσῳ;

2 με PPd; αὐτὴν NV; om. C. 3 σε PPd; αὐτὴν (sic) NV; om. C. 3 τῷ Καυκ. PPd; τῷ ὄρει τῷ Καυκ. cet. Sequitur tum 616b, nullo intervallo.

b τήνδε δωρεὰν ἐμοί: Τὸ «δωρεὰ» ἐπὶ συμφορᾶς λαμβάνεται (καὶ ἐπὶ κακοῦ). καὶ Ἀρχίλοχος· «κρύπτομεν ἀνιαρὰ Ποσειδῶνος ἄνακτος δῶρα». A (contuli et D).

= Mediceum 616c. 1 lemma om. CNPPdV, qui hoc scholium continuant cum 616a; idem post τὸ add.: δὲ. 2 Fr. 4 Archilochi apud Lasserre, non nisi ex hoc loco et 616c compertum. 2 κρύπτομεν] κρυπτῶμεν hoc accentu V; κρύπτωμεν δ' coni. Schneidewin, recipit Lasserre. 2 ἀνιαρὰ et δῶρα omnes nostri praeter D (ἀνιαρὰν . . . δωρεάν) et X (ἀνιαρὰ . . . δωρεά); ἀνιηρὰ recte Archilochi editores (cf. Mediceum). 2 Ποσειδῶνος omnes nostri; Ποσειδάωνος Hermann.

c Mediceus: Δωρεά, ἐπὶ συμφορᾶς. καὶ Ἀρχίλοχος· «κρύπτομεν ἀνιηρὰ Ποσειδῶνα ἄνακτα δῶρα».

Vide 616b, cum adn. 2 Ποσειδῶνα ἄνακτα: sic Mediceus. Quae lectio haud abicienda est, modo si Ποσειδῶνα in -άωνα corrigas («Neptunum celamus tristia dona»). κρύπτω enim cum duplice accusativo saepissime invenitur, praesertim apud poetas (e.g. *Prom.* 625); et hiatum ante ἄναξ iterum habes in Archil. Fr. 8. 2.

618a VYa: ὤχμασεν: Ἐποίησεν ἀναβασταχθῆναι. «ὀχμὴ» δὲ λέγεται τὸ μέσον ἐχόμενον. ἢ παρὰ τὸ «ἔχειν», ἔχεμα, καὶ ἔχμα κατὰ συγκοπήν.

1 ὀχμή vocabulum non aliunde notum; ὄχμα coni. Pauw ex Hesych. (ὄχμα: πόρπημα). 2-3 cf. Mediceum 618b. 3 ἔχεμα V ut vid., Ya (cf. et Mediceum); ἔχημα praebet Dind. 3 κατὰ συγκοπήν V; καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο, ὀχμή Ya.

b Mediceus: ὤχμασεν] Ἔδησεν· παρὰ τὸ ἔχειν, ἔχεμα, ἔχμα.

619 (618-619) βούλευμα μὲν τὸ Δῖον: Πρὸς τὴν τῆς Ἰοῦς ἐρώτησιν ἀποκριθεὶς ὁ Προμηθεὺς εἰπούσης «τίς σε ὤχμασε καὶ προσέδησεν ἐν τῷ ὄρει», φησὶν ὅτι «τὸ Δῖον βούλευμα, ἤτοι ἡ βουλὴ μὲν τοῦ Διός· ἡ χεὶρ δὲ τοῦ Ἡφαίστου, ὑπουργήσασα αὐτῷ πρὸς τὴν ἐμὴν δέσιν». A (contuli et D).

3 post τοῦ Διὸς add. CPPdV: τὴν δέσιν ἐπεβουλεύσατό μοι. 4 ὑπουργήσασα] ὑπούργησεν PPd.

621 Mediceus: τοσοῦτον κ.τ.λ.] Διὰ τὸ μὴ ταυτολογῆσαι.

622 καὶ πρός γε τούτοις: Καὶ σὺν τούτοις δίδαξόν με ποῖος χρόνος γενήσεται πλήρωμα τῆς ἐμῆς πλάνης· ἀντὶ τοῦ, ἐν ποίῳ καιρῷ τοῦ πλανᾶσθαι παυθήσομαι; A (om. C; contuli et D).

2 πλάνης] βλάβης BXY.

623 Mediceus: τίς ἔσται κ.τ.λ.] Τίς χρόνος εἰς τὸ πέρα ἔσται;

624a (624-625) τὸ μὴ μαθεῖν σε κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε: Ὁ Προμηθεύς φησι πρὸς αὐτὴν ὅτι «κρεῖσσόν ἐστι μὴ μαθεῖν ταῦτα παρὰ μαθεῖν». ἡ δὲ πάλιν πρὸς αὐτόν· «μηδαμῶς ἀποκρύψῃς ὅπερ μέλλω παθεῖν.» A (om. C; contuli et D).

Lemma soli habent DPPd; σε hi omnes. 1-2 ὁ Προμ. φησι DPPd; εἶτα φησὶν ὁ Προμ. cet.

b τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον: Ἐπικούρειόν ἐστι τοῦτο τὸ δόγμα, ἀναιροῦν τὴν μαντικήν. «εἱμαρμένης γάρ», φησί, «πάντων κρατούσης, πρὸ καιροῦ λελύπηκας †εἰπὼν τὴν συμφορὰν ἢ χρηστόν† τὴν ἡδονὴν ἐξέλυσας». λέγουσι δὲ καὶ τὸ «ἃ δεῖ γενέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται». A (Om. CPd, posterius addidit P*; contuli et DNc).

Cf. Mediceum 624c, cum adn. Lemma om DV, substituto ἄλλως. σοι in lemmate cet. omnes. 3 εἰπὼν . . . χρηστόν: corrupta; vide ad 624c. 3 χρηστόν] πάλιν τὸ μέλλον ἀγαθόν X; χρηστῶν hoc accentu B; χρηστὸν ἢ Nc; λείπει (i.e. «deficit exemplar meum»?) Y. 4 δεῖ] δοκεῖ DV, repugnante metro.

c Mediceus: τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον: Ἐπικούρειόν ἐστι δόγμα, ἀναιροῦν τὴν μαντικήν. «εἱμαρμένης γάρ», φησί, «πάντα κρατούσης, πρὸ καιροῦ λελύπηκας < . . . . . >· ἢ χρηστόν τι εἰπών, τὴν ἡδονὴν ἐξέλυσας». λέγουσι δὲ ὅτι καὶ τὸ «ἃ δεῖ γενέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται».

Cf. 624b. 1-4 Epicurus Fr. 395 Usener. Fr. 187 (p. 510) Arrighetti 3-4 post λελύπηκας lacunam posui. Locum ita restituebat Usener: πρὸ καιροῦ λελύπηκας <εἰπὼν τὴν συμφοράν, suppletum e commentario A>, ἢ χρηστόν τι εἰπών, τὴν ἡδονὴν ἐξέλυσας. 5 ὅτι fortasse secludendum, cf. 624b 4.

d Q: τὸ μὴ μαθεῖν κ.τ.λ.] Εἰπεῖν τὸ τοῦ Δημοκρίτου· «ἂν μὲν δεῖ μαθεῖν καὶ μὴ παθεῖν, καλὸν τὸ μαθεῖν· εἰ δὲ μαθεῖν δεῖ τὸ παθεῖν, τί δεῖ μαθεῖν; παθεῖν γὰρ δεῖ καὶ μετὰ τὸ μαθεῖν».

Similia proferunt Triclinius et cod. Ya ad *Prom.* 624, sed sine auctoris nomine. Cf. Diels-Kranz II, p. 222, ubi haec spuriis Democriti fragmentis adnumerantur. 2 ἂν Q ut vid.; debuit εἰ.

626 (626-629) ἀλλ' οὐ μεγαίρω: «Ἀλλ' οὐ φθονῶ σοι», φησί, «τούτου τοῦ δωρήματος, δηλονότι τοῦ μαθεῖν σε ἀπ' ἐμοῦ τὰς σὰς συμφοράς, καὶ ἃ μέλλεις παθεῖν». τοῦτο δὲ εἰπόντος τοῦ Προμηθέως, φησὶν ἡ Ἰὼ πρὸς αὐτόν· «διὰ τί οὖν βραδύνεις καὶ ἀργεῖς μὴ οὐ γεγωνίσκειν (καὶ βοᾶν καὶ λέγειν) ἐμοὶ ἅπαν ὃ μέλλω παθεῖν;» εἶτα πάλιν πρὸς αὐτὴν ἀποκριθεὶς ὁ Προμηθεὺς λέγει· «οὐχὶ διὰ φθόνον τοῦτο ποιῶ, τὸ μὴ ἀναδιδάξαι σε πάντα ἃ μέλλεις παθεῖν, ἀλλὰ διότι δειλιῶ ταράξαι τὸν σὸν λογισμόν· ἡ γὰρ τούτων διήγησις ταραγμὸν ἐμποιήσει σοι.» πρὸς τοῦτο δὲ ἀντιλέγει ἡ Ἰώ, «μὴ παρὸ δεῖ, καὶ πλέον ἤπερ αὐτὴ ἑαυτὴν ἐλεῶ, φρόντιζέ μου· ὅτι ἐμοὶ λίαν εὐφραντὸν τὸ ἀκούειν τὰς ἐμὰς συμφοράς». τοῦτο δὲ ἔξωθεν λαμβάνεται. A.

3 Ἰὼ BXY; Ἰνὼ CNPPdV; cf. 561d1, adn. Eadem nominum perturbatio infra v. 9 (Ἰνὼ N, Ἰὼ cet.), et saep. Amplius non notabitur. 9 ἤπερ NY; εἴπερ BX; ἢ PPd; ἢ παρὸ C. 9 αὐτὴ ἑαυτὴν] ἐμαυτὴν PPd. 10-11 τοῦτο . . . λαμβάνεται: «hoc (9-10 ὅτι . . . συμφοράς) subauditur»; cf. LSJ s.v. ἔξωθεν III. 1.

628a Mediceus gl: θράξαι] Ταράξαι.

b PPd: θράξαι: Ἤγουν ταράξαι, τροπῇ τοῦ ͞τ εἰς ͞θ καὶ ἐκβολῇ τοῦ ͞α.

629a Dgl, PPd: μᾶσσον: τὸ μακρότερον, τὸ μὴ ἆσσον.

b gll. in PPd: μᾶσσον] Μεῖζον Δωρικῶς.

μεῖζον (tantum) praebent et gll. in BCNX.

c Mediceus: ἐμοὶ γλυκύ] τὸ ἀκούειν.

Eadem fere praebent et gll. in B, C, PPd (τὸ ἀκοῦσαι ταῦτα). D (λείπει [?] ἀκούειν).

630 Bgl: ἐπεὶ προθυμῇ] Τὸ «ἐπεὶ» σχῆμα γρεγότητος (?) καὶ τροχαιστικόν.

Textus et sensus incerti. Cf. Xgl: σχῆμα τῆς γρηγό(τητος?). Fortasse legendum in 1-2: γρηγορότητος (coni. Douglas Young), καὶ τροχαστικόν.

631a (631-634) μήπω γε: Ὁ χορὸς λέγει· «μήπω εἴπῃς τὰ τῆς Ἰοῦς, ἀλλὰ δὸς κἀμοὶ μερίδα ἡδονῆς ἔχειν, τὸ ἀκοῦσαι τῶν ταύτης παθημάτων· ἀπ' αὐτῆς δὲ πρῶτον λεγούσης τὰς πολυφθόρους ἑαυτῆς τύχας μάθωμεν καὶ ἀκούσωμεν τὴν αὐτῆς νόσον. τὰ ἐπίλοιπα δὲ τῶν ἄθλων καὶ τῶν πόνων καὶ τῶν κακοπαθειῶν αὐτῆς, ὧν μέλλει ἔτι παθεῖν, διδαχθήτω αὐτὴ παρὰ σοῦ». A (contuli et D).

2 τὸ ἀκοῦσαι CN; τοῦ ἀκ. PPd; τῷ ἀκ. cet. 3 πρῶτον transp. BXY post τύχας v. 3. 5 αὐτὴ BNX; αὕτη cet.

b Mediceus: Τοῦτο ἅμα καὶ σαφηνίζων τῷ ἀκροατῇ τὰ πράγματα <καὶ> διὰ τῶν τῆς Ἰοῦς Προμηθέα παραμυθούμενος· ὅπως τε μεταξὺ τὰ τῆς Ἰοῦς ῥηθείη, εἶτα πάλιν τὰ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐξαλλαγὴ τῆς τάξεως νεαροποιήσει τοὺς ἀκούοντας.

Scholium mutilum (ut mihi videtur) et leviter corruptum; similia exhibent B et al. in sch. 635, q.v. 1 post τοῦτο excidisse videtur φησὶν (Paley). 2 <καὶ> Paley. 3 τὰ τῆς coni. Paley; τά τε Mediceus. 5 νεαροποιήσει Mediceus; exspectares -ειε.

c X*: μήπω γε κ.τ.λ.] Ὁ χορὸς κωλύων τὸν <Προμηθέα> τοῦ λέγειν τὰ πάθη τῆς Ἰοῦς, [καὶ] λέγει· παράσχες μοι μοῖραν ἡδονῆς, ὡς ἂν μάθωμεν τὰς αὐτῆς δυστυχίας.

Multa hic corrupta vel obscura. 1 Προμηθέα scripsi; Δία, ut vid., X; sed incertum. 2 Ἰνοῦς X; correxi. 2 καὶ seclusi. 2 παράσχες μοι dubitantur scripsi; πάρασχω (hoc accentu) μοι X, ut vid.

635 BNNcP*VXXcY: σὸν ἔργον, Ἰοῖ: Τοῦτο ἅμα σαφηνίζων τῷ ἀκροατῇ τὰ πράγματα διὰ τῶν τῆς Ἰοῦς Προμηθεὺς παραμυθούμενος, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ τά τε τῆς Ἰοῦς ῥηθείη, εἶτα πάλιν τὰ παρ' αὐτοῦ, ἡ ἐξαλλαγὴ τῆς τάξεως νεαροποιήσῃ τοὺς ἀκούοντας.

Haec fortasse scholiastae A tribuenda; notandum vero quod omittunt CDPd. Cf. Mediceum 631b, ubi colliguntur quae ad emendationem huius loci pertinent. Lemma om. NVXc. 3 Προμηθεύς: sic nostri, contra Mediceum (-έα). 4 τά τε] τάδε Nc. 5 ἡ ἐξαλλαγὴ . . . ἀκούοντας soli habent NcVXc. 5 νεαροποιήσῃ: sic NcVXc.

636a καὶ κασιγνήταις πατρός: Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος υἱὸς μὲν Ἴναχος, θυγατέρες δὲ αἱ Ὠκεανίδες νύμφαι λεγόμεναι· τοῦ δὲ Ἰνάχου θυγάτηρ Ἰώ. διὰ τοῦτο οὖν τὰς Ὠκεανίδας ἀδελφὰς τοῦ Ἰνάχου φησίν. A (om. V; contuli et D).

3 φησίν] φασίν PPdX.

b CDVYa (in his continuatur cum 636a): Εἰκότως φησὶ τὸν Ἴναχον ποταμὸν ἀδελφὸν εἶναι τῶν Νηρηΐδων, ἐπεὶ φασὶ τὸν Ὠκεανὸν πατέρα εἶναι πάσης ὑγρᾶς οὐσίας. καὶ ταῦτα μὲν μυθικῶς· τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Ἴναχος κ.τ.λ. (vide 636c).

2 Νηρηΐδων omnes nostri; Ὠκεανίδων edd., nescio quo ex fonte; recte hi quidem, sed fortasse cum scholiastae ipsius inscitia rem habemus.

c CDVYa (in his continuatur cum 636b), et PPd: Ἴναχος ἦν βασιλεὺς ἔχων θυγατέρα Ἰὼ ἀκόλαστον οὖσαν καὶ πρὸς συνουσίαν ἀρρένων ἐπιρρεπῆ. βλέπων οὖν αὐτὴν ὁ πατὴρ οὕτως κακῶς πράττουσαν, ἀπεδίωξε τῆς πατρίδος· ἡ δὲ πᾶσαν χώραν διήρχετο μαινομένη, καὶ οἷον ὑπὸ οἴστρου κεντουμένη ὑπὸ τῆς ἀκολασίας καὶ ἀσελγείας.

3 οὕτως κακῶς] αἰσχρὰ Ya.

637 (637-639) ὡς ἀποκλαῦσαι: Τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι πᾶς ὅστις μέλλει οἴσεσθαι δάκρυ καὶ οἰκτειρηθῆναι παρὰ τῶν ἀκουόντων ἀξίαν τριβὴν καὶ ἐπιμονὴν τῆς διηγήσεως ἔχει ἐκεῖ. ἡ σύνταξις· ἐνταῦθα ὅπου μέλλει τις οἰκτειρηθῆναι παρὰ τῶν ἀκουόντων (ἤγουν ὅπου εἰσὶν ἀκροαταὶ συμπαθεῖς καὶ οἰκτίρμονες) ἀξίαν καὶ πρέπουσαν σχολὴν ἔχει ἀποκλαῦσαι καὶ θρηνῆσαι τὰς οἰκείας τύχας. A (contuli et D).

Lemma: ὡς ἀποκλαῦσαι: sic plerique, et in lemmate et in textu Aeschyleo; ὡς κἀποκλαῦσαι in lemmate et in textu B (cum Mediceo); ὥστ' ἀποκλαῦσαι P in textu (lemma in P legere nequeo); ὡς τ' ἀποκλαῦσαι (sic) Pd in lemmate et in textu. 2-3 cf. Mediceum 639. 3 post ἐπιμον. add. BNX: καὶ καρτερίαν. 3 τῆς διηγήσεως ἔχει ἐκεῖ CDPdV; ἐνταῦθα ἔχει τῆς διηγήσεως BNXY(?); τῆς διηγήσεως ἔχει ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ P. 3 ὅπου: veram lectionem novisse videtur scholiasta; cf. Wil., *Hermes* 25 (1890) p. 166. ὅποι vel ὅπη in textu poetico plerique habent (Dawe, p. 225). 6 post τύχας add. P* et Ya (quem hoc loco contuli): ἵν' ᾖ στικτέον εἰς τὸ «πατρός» (v. 636).

639 Mediceus: ἀξίαν τριβὴν ἔχει] Διαγωγὴν διήγησιν ἀξίαν ἔχειν τὸ εἰπεῖν.

Sic Mediceus, corrupte. Fortasse ita restituendum: διαγωγὴν διηγήσεως (coni. Wil.) ἀξίαν ἔχει (coni. Weckl.) τὸ εἰπεῖν. Cf. sch. 637.2-3.

640 (640-644) οὐκ οἶδ' ὅπως: Ἡ Ἰώ φησι πρὸς τὸν χορὸν ὅτι «οὐκ οἶδα πῶς ἀπειθήσω ὑμῖν θελούσαις μαθεῖν τὰ περὶ ἐμοῦ, ἐν λόγῳ δὲ ἀληθεῖ μαθήσεσθε ἅπαν ὅπερ θέλετε, καίτοι καὶ εἰς δάκρυα ἐμβάλλομαι διηγουμένη τὴν ἐκ θεῶν ἐπελθοῦσάν μοι ζάλην καὶ τὸν κλύδωνα τῶν συμφορῶν καὶ τὴν ἀλλοίωσιν τῆς ἐμῆς μορφῆς, ὅθεν μοι ἐπῆλθεν.»

(Breviarium versuum 645-681): εἶτα ἀφηγεῖται τὴν πᾶσαν ὑπόθεσιν· τὸν τοῦ Διὸς ἔρωτα πρὸς αὐτήν, τὴν τοῦ πατρὸς Ἰνάχου πρὸς τὴν Πυθὼ ἀποστολήν, τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείαν, καὶ τὴν ἑαυτῆς ἐκδίωξιν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός, καὶ μεταβολὴν εἰς βοῦν, καὶ τὴν τοῦ Ἄργου τοῦ πανόπτου φυλακήν.

(645-654): καὶ λέγει· «ἀεὶ ὄψεις νυκτεριναὶ ἤτοι ὄνειροι ἀναστρεφόμενοι εἰς τοὺς ἐμοὺς οἴκους ἔλεγον ἐν λόγοις ὁμαλοῖς πρὸς ἐμέ· Ὦ μεγάλως εὐτυχεστάτη κόρη, τί παρθένος μένεις ἐπιπολύ, δυνατοῦ σοι ὄντος γάμου μεγίστου τυχεῖν; ὁ γὰρ Ζεὺς κατακαίεται βέλει τοῦ σοῦ ἔρωτος, καὶ θέλει συμβοηθῆσαι αὐτῷ καὶ τὴν Ἀφροδίτην· σὺ δὲ μὴ ἀπορρίψῃς τὴν τοῦ Διὸς συνουσίαν, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς τὴν Λέρνην τὴν πηγήν, ἵνα ὁ Ζεὺς παυθῇ τοῦ ἔρωτος.» A.

3 εἰς δάκρυα ἐμβάλλομαι omnes nostri; ergo in *Prom.* 642 ὀδύρομαι vel sim. legit scholiasta A. Cf. Dawe, p. 226. 7 Πυθὼ] Πυθίαν PPd. 9 πατρὸς] πατρικοῦ PPd. 9 μεταβολὴν εἰς βοῦν] τὴν εἰς β. μεταβ. PPd.

642a Mediceus: ὀδύρομαι] Γρ. «αἰσχύνομαι».

b gll. in PPd: Γρ. «λέγουσ' αἰσχύνομαι».

643a Mediceus: διαφθορὰν / μορφῆς] Ὃ μάλιστα λυπεῖ γυναῖκα, τὸ τῆς ἀμορφίας.

b gll. in DP: Ὅτι μετεβλήθη εἰς βοῦν, ὃ μάλιστα γυναῖκα καλεῖ.

Cf. Mediceum 643a. 2 καλεῖ DP corrupte; fortasse restituendum λυπεῖ e Mediceo.

645a Bgl: πολεύμεναι] Αἰολικόν.

b gll. in DPX: Δωρικόν.

647 Mediceus: λείοισι μύθοις] Λείπει «τάδε λέγουσαι».

650a Mediceus: συναίρεσθαι Κύπριν] Συνουσιάσαι.

b P*Ya: ξυναίρεσθαι] Γρ. ξυνάρασθαι. «συναιρόμαι» τὸ συλλαμβάνομαι καὶ τὸ συμβοηθῶ.

P secutus sum. Ya om. γρ. ξυναρ., et in fine add.: συναίρομαί σοι τοῦδε, καὶ συναίρομαί σοι τόδε.

651a Mediceus: μὴ 'πολακτίσῃς] Ὡς ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζῴων.

1 ἀπὸ] ἐπὶ coni. Kueck (ap. Weckl.).

b DglPmarg: Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζῴων.

Cf. Mediceum 651a. ζῴων om. D.

c Ya: Ἴναχος Ἀργείων βασιλεὺς κτίζει πόλιν ..... ἔλεγον «ἰώ, ἰώ».

Haec iuxta *Prom.* 651 sqq. scripta; fortasse referenda ad 663, ubi Inachi mentio nominatim fit. Principium et finem tantum trado adnotationis e *Souda* s.v. Ἰώ sumptae.

d Ya: Μῆκος (lege Πῖκος) ὁ καὶ Ζεύς ..... Πῆκος (sic) ὁ Ζεύς.

Principium et finem tantum trado adnotationis e *Souda* s.v. Πῖκος sumptae.

652a Mediceus: ἀλλ' ἔξελθε] Παρὰ τὸ «ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι».

Od. 6. 31.

b Pgl: Λέρνης] Πηγὴ τοῦ Ἄργους, ἔνθα ἦν Ἴναχος.

653 XcYa: «Λειμὼν» γὰρ λέγεται ὁ λιβαδιαῖος τόπος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς καὶ ἐνταῦθα· λέγεται δὲ διὰ τὸ καταλείβεσθαι ὑπὸ τῶν ὑδάτων.

654 Ya: Δῖον ὄμμα: Καλῶς δὲ εἶπε τὸ ὄμμα· διὰ τοῦ ὄμματος γὰρ εἰσέρχεται ὁ ἔρως ἐν τῇ καρδίᾳ. καὶ ἔρως ἐτυμολογεῖται, οἱονεὶ ὁ ἀπὸ τῆς ὁράσεως (ἤτοι τοῦ ὄμματος καὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ) γινόμενος.

655 (655-668) τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι: Τοιούτοις ὀνείροις συνειχόμην ἡ ἀθλία κατὰ πᾶσαν νύκτα, ἔστε (καὶ ἕως οὗ) ὑπέμεινα ταῦτα

ἀναγγεῖλαι καὶ εἰπεῖν τῷ πατρί μου. ὁ δέ (ὁ πατήρ μου) εἰς τὴν Πυθὼ καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς Δωδώνης, εἰς τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖα, ἔπεμψε πολλοὺς θεοπρόπους (ἤγουν θεωρούς, μηνυτὰς τῶν μαντειῶν), ἵνα μάθῃ τί ποιήσει ἢ εἴπῃ προσφιλὲς τοῖς θεοῖς. ὑπέστρεψαν δὲ καὶ ἦλθον οἱ ἀποσταλέντες παρ' ἐκείνου, ἀναγγέλλοντες καὶ μηνύοντες μαντείας ποικίλας καὶ αἰνιγματώδεις καὶ ἀσαφεῖς. (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «ἀσήμους», ἀντὶ τοῦ οὐ φανερούς. τὸ δὲ «δυσκρίτως τ' εἰρημένους» ἀντὶ τοῦ αἰνιγματωδῶς καὶ λόξως λεχθέντας). ὕστερον δὲ ἦλθε τῷ Ἰνάχῳ μαντεία φανερά, λέγουσα καὶ παραινοῦσα ἐκβάλλειν ἐμὲ τῶν τε οἴκων πόρρω καὶ τῆς πατρίδος ἀπόλυτον πλανᾶσθαι ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, ἐὰν οὐ θέλῃ ἐπελθεῖν εἰς αὐτὸν τὸν πυρίνην ὄψιν ἔχοντα κεραυνὸν τοῦ Διός, ὃς πᾶν τὸ γένος αὐτοῦ ἀφανίσει. A (contuli et D).

6 ποιήσει] -ῃ CXY. 6 προσφ. τοῖς θεοῖς soli habent BNXY. 11-12 τῆς πατρίδος] τῶν τῆς πατρίδος χώρων PPd. 12 ἐὰν οὐ θέλῃ] καὶ ἐὰν οὐ θέλῃ τοῦτο ποιῆσαι PPd.

658a Pgl: Δωδώνην (corr. in -ης)] Γρ. Δωδώνης· ἤγουν ἐπὶ τὴν γῆν τῆς Δωδώνης.

b Ya: Δωδώνη πόλις ἐν τῇ Θεσπρωτίδι Πελασγίᾳ ... ἄναρθροί εἰσι.

Principium et finem tantum trado scholii de *Souda* s.v. Δωδώνη sumpti.

659 Pgl: θεοπρόπους] Θεωρούς, μηνυτὰς τῶν μαντειῶν· Ὁμηρικὴ ἡ λέξις.

Similia sed breviora praebent gll. in BCPdX.

661 Ya: αἰολοστόμους: Ποικίλους, συνετούς, πολλούς· διὰ τὸ αἰνιγματῶδες καὶ σκοτεινόν· ποικίλως ῥηθέντας.

1 συνετούς corruptum. Cf. sch. Thomanum ad loc.: ποικίλους, δυσνοήτους.

663 Ya: τέλος δ' κ.τ.λ.] Σχῆμα τὸ σιωπώμενον καὶ παρεπιγραφή· ὅπερ οὐδὲν ἐκφέρει ἄνωθεν δηλοῦν, παρακατιὼν διασαφηνίζων.

Breviatum est vel corruptum. Fortasse παρακατιὸν (sic Ya[2] suprascr.) διασαφηνίζον.

664a gll. in Mediceo et CP: ἐπισκήπτουσα] Ἐντελλομένη.

b Pgl: Ἐπίσκηψις ἡ ἐκ μείζονος προσώπου πρὸς ἔλαττον προσταγή.

Similia praebent gll. in DPdW.

669a (669-677) τοιοῖσδε πεισθείς: Τοιαύταις μαντείαις τοῦ Ἀπόλλωνος πεισθεὶς ὁ πατήρ μου Ἴναχος, ἐξεδίωξέ με ἀπὸ τῶν οἴκων ἄκουσαν ἄκων (μήτε ἐκεῖνος θέλων μήτε ἐμὲ θέλουσαν)· ἀλλ' ἐβίαζεν αὐτὸν κατὰ ἀνάγκην ταῦτα ποιεῖν ὁ τοῦ Διὸς χαλινός (τὸ βούλημα τοῦ Διός, αὐτὸς ὁ Ζεύς). τηνικαῦτα δὲ μετάμειψις καὶ ἀλλοίωσις γέγονε τῆς ἐμῆς μορφῆς. μετεβλήθην γὰρ εἰς βοῦν, καὶ αἱ φρένες διεστραμμέναι ἦσαν ἐμοί· οὐ γὰρ εἶχον ἐφρενῶσθαι ἀνθρωπίνως. κεραστὶς δὲ (ἤτοι βοῦς κέρατα ἔχουσα) γενομένη, ὡς βλέπετε, τρωθεῖσα μύωπι ὀξυστόμῳ (τῷ οἴστρῳ τῷ ὀξέως δάκνοντι) μανικῶς ὥρμων καὶ ἐκινούμην πρός τε τὸν ῥοῦν τῆς Κέγχρης (ἥτις πηγή ἐστιν Ἄργους) καὶ πρὸς τὴν Λέρνην τὴν πηγήν. A.

4-5 τοῦ Διὸς . . . Ζεύς] τοῦ Διὸς καὶ ἡ βία, ἤγουν αὐτὸς ὁ Ζεὺς κατὰ περίφρασιν PPd. 7 ἤτοι . . . ἔχουσα] ἤτοι κέρατα ἔχουσα, βοῦς κερασφόρος CPPdV. 8-9 ὀξέως δάκνοντι = Mediceum 674b, init.

b Mediceus et gll. in DY: Λοξίου μαντεύμασιν] Ἀνεχρόνισεν· οὔπω γὰρ ἦν τὸ μαντεῖον.

674a gll. in PPd: ἦσαν] Ἐγένοντο. ἀντιχρονισμός.

Notat scholiasta usum imperfecti temporis cum εὐθὺς adverbio.

b Mediceus: ὀξυστόμῳ] Ὀξέως δάκνοντι. μόνον δὲ τὴν ὄψιν μετεβλήθη εἰς βοῦν.

675 CDPPdXc: μύωπι χρισθεῖσ' ἐμμανεῖ σκιρτήματι: Πάνυ ἐπιτηδείως ὁ Αἰσχύλος ἐχρήσατο τῷ λόγῳ τοῦ κέντρου, διὰ τὸ παριστᾶν τὴν Ἰὼ βοόμορφον. εἰώθασι γὰρ οἱ βόες κέντροις πρὸς ἐργασίαν νύττεσθαι.

In D lemma est βουκόλος δὲ γηγενής (*Prom.* 677). 2 πάνυ . . . ἐχρήσατο hoc ordine PPdXc; paullo diversum ordinem praebent CD. 3 κέντρου, 4 κέντροις: notandum quod μύωψ non modo *asilum* sed etiam *stimulum* significabat (e.g. Xen. *De Equitandi Ratione* 8.5).

676a Mediceus: Κερχνείας ῥέος] Κέρχνη κρήνη Ἄργους. τὸ ἀπὸ Κέρχνης κατιόν, ὅ ἐστιν ὄρος. καὶ ἡ «ἄκρα» δὲ ὄρος.

2 τὸ . . . κατιόν: sc. ῥέος e textu Aeschyleo. 3 ἄκρα: explicat lectionem ἄκρην τε *Prom.* 677, quae et in Mediceo et in compluribus aliis invenitur.

b gll. in PW: Κέγχρη (sic) κρήνη Ἄργους.

= Mediceum 676a1.

677 (677-682) βουκόλος δὲ γηγενής] Βουκόλος δὲ ἀπηνὴς καὶ ἀνήμερος (λέγει δὲ τὸν Ἄργον τὸν πανόπτην, ὃν «βουκόλον» καλεῖ διὰ τὸ ἐπιστατεῖν αὐτῆς μεταβληθείσης εἰς βοῦν) ὡμάρτει καὶ συνηκολούθει μοι ἐν πυκνοῖς ὀφθαλμοῖς (πολυόφθαλμος γὰρ ἦν, ὡς προείρηται) δεδορκὼς καὶ ἐπιτηρῶν καὶ βλέπων τὰς ἐμὰς ὁδούς. ἀνέλπιστος δὲ θάνατος αὐτὸν τῆς ζωῆς ἀπεστέρησεν (ὁ γὰρ Ἑρμῆς, πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐπὶ τῷ ἀναλαβέσθαι τὴν Ἰὼ ἐξ αὐτοῦ, ἀνεῖλεν αὐτὸν διὰ λιθείας βολῆς)· ἐγὼ δὲ ὑπὸ τοῦ οἴστρου πεπληγμένη γῆς πρὸς γῆν ἐλαύνομαι (ἀντὶ τοῦ, ἀφ' ἑτέρας γῆς εἰς ἑτέραν πορεύομαι πλανωμένη). A (om. V; contuli et D).

Lemma in A nullum; in CDPPd continuatur hoc scholium cum sch. 675, in ceteris cum 669a. 4 ὡς προείρηται: vide 568a. 6-7 ὁ γὰρ . . . ἐξ αὐτοῦ soli habent CDPPd. 7 post βολῆς add. PPd: ἄκρατον δὲ λέγει αὐτὸν κατὰ τὴν ὀργήν, ὡς λίαν ὀργίλον ὄντα καὶ μηδὲν ἡμερότητος ἐν ἑαυτῷ περιφέροντα. Cf. sch. 678. 9 πορεύομαι] ἐλαύνομαι BNY; πορεύομαι καὶ ἐλαύνομαι PPd. 9 πλανωμένη] om. NY.

678 CDPmargV: «Ἄχρατος» ὁ μηδὲν ἡμερότητος ἐν ἑαυτῷ φέρων, ἀλλ' ἄκρατος ὢν τὴν ὀργήν· ἤτοι ἀκαταπόνητος, μὴ κρατούμενος.

Cf. adn. ad sch. 677.7.

680 B*: ἀπροσδόκητος] Οὔτε τὸ πῶς εἰς βοῦν μετημείφθη οἶδεν, οὔτε τὸ πῶς ἐφονεύθη ὁ Ἄργος, ὡς γυνή.

Haec signis appictis ad ἀπροσδόκητος rettulit librarius. Similes observationes invenies hic illic in scholiis Mediceis, e.g. 643a.

681a Pgl: ἀπεστέρησεν] Καὶ γὰρ Ἑρμῆς λίθῳ αὐτὸν ἀνήρηκεν.

b DPPdV: «Οἰστροπλήξ» ὁ πλήσσων οἶστρος· «οἰστρόπληξ» δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ οἴστρου πλησσόμενος. καὶ «βουπλήξ» ὁ τὸν βοῦν πλήσσων· «βούπληξ» δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ βοὸς πλησσόμενος.

3-4 hoc ordine DPγρ V; ordo ὁ πλησσ. ὑπ. τοῦ βοός P[1] Pd.

683a (683-686) κλύεις τὰ πραχθέντα: Καταλέξασα καὶ προειποῦσα ἃ πέπονθε, νῦν φησὶ πρὸς τὸν Προμηθέα· «ἤκουσας ἃ πέπονθα (ἀντὶ τοῦ, ταῦτα

εἰσὶν ἃ εἰπόν σοι τὰ ἐμὰ παθήματα)· εἰ δὲ καὶ ἄλλο τι ἔχεις σὺ εἰπεῖν ἐπίλοιπον τῶν ἐμῶν πόνων, σήμαινε (δείκνυε, λέγε) μοι. μηδέ μ' οἰκτίσας ξύνθαλπε λόγοις ψευδέσιν· οἱονεί, μή με αἰδούμενος μηδὲ ἐλεῶν παρηγόρει λόγοις ψευδέσιν (ὡς τὸ «μηδέ τί με αἰδούμενος μειλίσσεο, μηδὲ ἐλεαίρων, ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον»). νόσημα γὰρ κάκιστόν φημι τοὺς ψευδεῖς καὶ μὴ τὴν ἀλήθειαν ἐμφανῶς λέγοντας λόγους». A (contuli et D).

2-3 ἀντὶ τοῦ ... παθήματα: textus incertus: om. BNXY, varium verborum delectum exhibent cet.; secutus sum C. 6-7 μηδὲ ... κατάλεξον: cf. Mediceum 684, cum adn. 6 αἰδούμενος omnes nostri, neglecto metro; melius agit Mediceum, q.v. 7-8 τοὺς ψευδεῖς: = Mediceum 686a.

b gll. in BCPPd: κλύεις κ.τ.λ.] Ἀποστροφὴ πρὸς τὸν Προμηθέα.

ἀποστροφὴ solus habet P.

684 Mediceus: μηδέ μ' οἰκτίσας] «Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων, ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον.»

Od. 3.96 sq.

686a Mediceus, et gll. in A (excepto Y; contuli et D): συνθέτους] Τοὺς ψευδεῖς.

τοὺς om. quidam ex A. Addunt pauca CP, vide 686b, c.

b Cgl: συνθέτους] Ψευδεῖς· ἤγουν τὸ παρὰ τὸ ὂν συντεθέν.

c Pgl: συνθέτους] Τοὺς ψευδεῖς· ὥσπερ ἁπλοῦς ὁ ἀληθής.

687a Mediceus gl: ἄπεχε] Σιώπα.

«Non ἄπεχε, sed ἔπεχε explicat σιώπα» Paley (cf. et Francken, p. 43). Huius vero lectionis nullum alibi vestigium invenio. Glossemata ad eundem locum, quae in ceteris nostris exstant, infra exhibeo (687b, c); cf. et 691a3.

b gll. in PPd: ἄπεχε] Ἀποχώρει.

c Cgl: ἄπεχε] Πόρρω ἀπ' ἐμοῦ ταῦτα ἔστωσαν.

688 (688-693) οὔποτ' οὔποτ' ηὔχουν: Ὁ χορὸς ἀκούσας τῶν τῆς Ἰοῦς τληπαθημάτων φησί· «φεῦ· οὐδέποτε ἔλεγον (προσεδόκουν, ἐκαυχώμην) εἰς τὴν ἐμὴν ἀκοὴν ἐλθεῖν λόγους παραδόξους· οὐδ' οὕτως ᾠόμην τὰ

δυσθέατα (καὶ κάκιστα) καὶ δύσοιστα (καὶ ἃ δυσκόλως τις ὑπομένει) πήματα (ἤτοι βλάβας) ἐν ἀμφήκει κέντρῳ τὴν ἐμὴν τιτρώσκειν ψυχήν». A (contuli et D).

Lemma: ηὔχουν BNXY; ηὐχόμην CDPPd; V hoc loco legere nequeo. 3 ᾠόμην] προσεδόκουν BNXY. 4 ὑπομένει BDN; ὑπομείνῃ (vel -ει) cet. 5 τὴν ... ψυχήν BNXY; καὶ ἀμφοτέρωθεν τέμνοντι ψύχειν, ἤγουν νεκροῦν, τὴν ἐμὴν ψυχήν PPd; ὑφ' (ἀφ' C, ἐφ' V) οὗ λίαν τμητικῷ τὴν ἐμὴν τιτρώσκειν ψυχήν CDV (legas fortasse ἀντὶ τοῦ λίαν κ.τ.λ.).

690a Mediceus: οὐδ' ὧδε δυσθέατα κ.τ.λ.] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ «ηὔχουν.»

Monet scholiasta et hanc et priorem sententiae particulam una pendere de verbo ηὔχουν (sic scholium; ηὐχόμην Mediceus in textu Aeschyleo).

b Mediceus gl: δυσθέατα] Διότι βοῦς ἦν.

691a DPPdXaYa: λύματα: Ἡ ὀλέθρια (παρὰ τὸ «λυμαίνω»), ἢ καθάρσεως δεόμενα ὡς ἀποτρόπαια. διὸ καὶ «ἄπεχε» εἶπεν· εἰσὶ μὲν οὖν πήματα τῇ Ἰοῖ, λύματα δὲ τῷ ἀκούοντι χορῷ δεομένῳ καθάρσεως.

3 ἄπεχε: *Prom.* 687.

b Mediceus: ἀμφήκει] Ὀξεῖ ἐξ ἑκατέρου μέρους, τροπικῶς.

c Xc: ἀμφήκει] Ἀμφιστόμῳ· τὸ μὲν διὰ τὰ λεγόμενα παρὰ τῆς Ἰοῦς, τὸ δὲ διὰ τὴν ἰδέαν τοῦ Προμηθέως.

1 ἀμφιστόμῳ scripsi; -α Xc ut vid.

694 (694-695) BNXVY: ἰὼ ἰώ] Φεῦ φεῦ· ὦ μοῖρα, πέφρικα εἰσιδοῦσα τὴν κακοπάθειαν τῆς Ἰοῦς.

Fortasse scholiastae A debetur.

695 gll. in BPPd: εἰσιδοῦσα] Ἀκούσασα· αἴσθησις ἀντ' αἰσθήσεως.

Cf. 802b.

696a (696-697) πρό γε στενάζεις: Ἤτοι πρὶν ἢ μάθῃς καὶ τὰ λοιπά, δυσφορεῖς καὶ θαυμάζεις ταῦτα, καὶ περίφοβος εἶ. καρτέρησον, ἕως οὗ καὶ τὰ λοιπὰ μάθῃς. A.

Lemma: πρό omnes nostri. 1-2 = Mediceum 696b. 1 πρὶν ἢ μάθῃς] πῶς πρὸ τοῦ μαθεῖν B (cf. Mediceum). 1 μάθῃς CXY; -οις cet. praeter B. 2-3 καρτέρησον . . . μάθῃς om. BNXY. 3 μάθῃς CDPdV; -οις P. Hic addit quaedam C, vide sch. 698.

b Mediceus: πρῷ (hoc accentu; corr. in πρό) γε στενάζεις] Πρὶν ἢ σε μαθεῖν τὰ λοιπά, δυσφορεῖς καὶ θαυμάζεις ταῦτα.

3 θαυμάζεις (cf. 696a 2) suspectum; nam nihil simile est in textu Aeschyleo. κραυγάζεις coni. Weckl. (quod si verum esse credis, dele ταῦτα).

698 (698-699) C (continuatur cum 696a), V (cum lemmate πρό γε στενάζεις), WaXc: Ἔστι δὲ τοῖς κακῶς πάσχουσιν εὔφραντὸν προγινώσκειν καὶ εἴ τι ἄλλο λυπηρὸν μέλλουσι παθεῖν.

1 ἔστι δὲ] om. VXc.

700 τὴν πρίν γε χρείαν: Ὑμεῖς μὲν οὗ ἐχρῄζετε ἐτύχετε, καὶ ἤδη τὸ παρ' ὑμῶν ζητούμενον ἤνυσται· τοῦτο δὲ ἦν τὸ μαθεῖν τὰ τῆς Ἰοῦς καὶ ὅσα πέπονθε, πλὴν ἐξ αὐτῆς καὶ μὴ παρ' ἄλλου τινός. A (contuli et D).

1 μὲν] μὲν οὖν PPd. 3 μὴ] οὐ PPd.

705a Mediceus: σύ τ', Ἰνάχειον σπέρμα] Ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς αὐτήν.

b Pmarg: Ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς τὴν Ἰώ.

c Pgl: Ἀποστροφὴ πρὸς τὴν Ἰώ. πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

Similia (ἀποστροφή vel πρὸς τὴν Ἰώ) praebent et gll. in BCNPdX.

707a Mediceus et DNV et (post sch. 694 et rursus post sch. 700) Ya: πρῶτον μὲν ἐνθένδ'] Ἀποφέρεται συνήθως εἰς τὸ διαγράφειν ὄρη, ποταμούς, καὶ τὰ τοιαῦτα γνωστὰ ἄγνωστα.

Mediceum secutus sum. D hoc lemma habet: στεῖχ' ἀνηρότους γύας (*Prom.* 708). 1 ἀποφέρεται] ἀποστρέφεται Ya (post sch. 694). 3 post γνωστὰ add. DNVYa: καί.

b Bmarg: ἀνατολάς]

Ἀνατολή

ἄρκτος μεσημβρία

δύσις.

ὁ δὲ Προμηθεὺς ἦν ἐσταυρωμένος πρὸς τὸ ἀρκτῷον μέρος.

c B marg: Ἀνατολὴ ἐπὶ τοῦ ἡλίου· ἐπιτολὴ ἐπὶ τῶν ἄστρων.

708 X*: ἀνηρότους· Ἤτοι νόει σὺ ὅτι ἐν μὲν τῷ εἰπεῖν «ἀνηρότους» ἐδήλωσεν ὅτι ἐστὶν ὁ τόπος ἄοικος (?)· «ἐπήρωτον (?)» δὲ νόει τὸ οἰκούμενον.

1 ἤτοι secludendum esse videtur. 1 τῷ scripsi; τό X. 3 ἐπήρωτον (?): aut ἐπήροτον «aratris cultum», verbum aliunde non notum, voluit; aut fortasse vocabuli ἐπήρατος reminiscitur.

709a P marg: Σκύθας κ.τ.λ.] Οὗτοι γὰρ σίτους οὐκ ἔχουσι.

Fortasse ad 708 ἀνηρότους γύας referendum erat.

b (709-711) οἳ πλεκτάς: Οἵτινες οἱ Σκύθαι ναίουσι καὶ κατοικοῦσι πλεκτὰς δηλονότι στέγας, πεδάρσιοι καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαιρόμενοι καὶ ὑψούμενοι· καὶ γὰρ ἐν ταῖς ἁμάξαις ἄνωθεν (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις», ἤτοι ἁμάξαις) τὰς σκηνὰς ἑαυτῶν οἱ Σκύθαι ποιοῦνται, τόξα ἔχοντες. A (contuli et D).

2 δηλονότι] om. C; post πεδάρσιοι exhibet Dind.; fortasse secludendum. 3-5 καὶ γὰρ . . . ἔχοντες] ἐπὶ τοῖς εὐκύκλοις ὄχοις, ἤτοι ταῖς ἁμάξαις ταῖς εὐτρόχοις (cf. Mediceum 710b)· τούτων γὰρ ἄνωθεν οἱ Σκύθαι τὰς ἑαυτῶν ποιοῦνται σκηνάς, ἐξηρτημένοι (καὶ θαρροῦντες) οἷον ἐν τοῖς ἐκηβόλοις τόξοις PPd.

710a Pmarg: πεδάρσιοι] Ἤγουν μετάρσιοι, Δωρικόν, ὥσπερ καὶ ὁ Πίνδαρος «πεδήμειψαν» ἀντὶ τοῦ μετήμειψαν.

2 *Ol.* 12. 12, ubi πεδάμειψαν vulgo legitur.

b Mediceus: ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις] Ἐν ταῖς εὐτρόχοις ἁμάξαις.

711a Mediceus: ἐξηρτημένοι] Τοὺς ὤμους δηλονότι.

b Bgl ἐξηρτημένοι] Γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ· καὶ γενικῇ μὲν ὡς ὅταν λέγῃς «ἐξαρτῶμαι τοῦ δεῖνος», αἰτιατικῇ δὲ ὡς ὅταν λέγῃς «οὗτος ἐξαρτᾷ πάντας πρὸς ἀγάπην αὐτοῦ».

c gll. in PPd: ἐξηρτημένοι] Καθωπλισμένοι.

Potest hoc fuisse glossema in lectionem ἐξηρτυμένοι, quam nunc exhibent, quoad sciam, soli codices Y et L (Laur. 32. 2); cf. Dawe, p. 229. Sed incertum.

d Xgl: ἐξηρτημένοι] Τοῖς ὅπλοις ἐξαρτῶντες τὰς ἐλπίδας· θαρροῦντες.

Similia similibus verbis docet sch. ad loc. in Ya. 1 ἐξ. τὰς ἐλπ.: haec verba exstant etiam in Pgl. Verbum θαρροῦντες invenitur etiam in gll. BCDNY; cf. autem 709b 3-5, adn.

712a (712-713) οἷς μὴ πελάζειν: Οἷστισι, τοῖς Σκύθαις, μὴ προσπέλαζε (καὶ πλησίαζε), διότι ἀναιρέται τῶν ξένων εἰσίν, ἀλλὰ χρίμπτουσα καὶ προσεγγίζουσα ταῖς ῥαχίαις (καὶ ταῖς θαλασσίαις πέτραις) ταῖς ἁλιστόνοις (καὶ ὑπὸ τῆς ἁλὸς στεναζούσαις καὶ ἠχούσαις) ἐκπέρα τὴν χθόνα καὶ τὴν γῆν τῶν Γυπόδων. τὴν γὰρ αἰτιατικὴν τὸ «Γύποδας» ἀντὶ γενικῆς νόει κατὰ ἀντίπτωσιν. Γύποδες δὲ ὄνομα ἔθνους.

ἕτεροι δὲ τοῦ «γύποδας» τὸ «γυ» ποιοῦντες «γε», καὶ τὸν τόνον καταβιβάζοντες, λέγουσιν οὕτως· «ἁλιστόνοις γε πόδας χρίμπτουσα ῥαχίαισιν», ἤτοι προσεγγίζουσα τοὺς πόδας τὰς ῥαχίαις πέτραις, ἤγουν διὰ τῶν οἰκείων ποδῶν περῶσα.

ἄλλοι δὲ «γυμνόποδας», ἀντὶ τοῦ «γυμνούς σου πόδας», κατὰ συγκοπήν. A (contuli et D).

3 θαλασσίαις BNXVY; παραθαλασσίαις cet. 4 ὑπὸ τῆς ἁλὸς] ἐν τῇ ἁλὶ PPd. 4 post ἠχούσαις add. C: τὰς ὡσανεὶ δοκούσας στενάζειν συγκρουομένας ὑπὸ τῆς θαλάσσης. ἢ ὑπὸ ἁλὸς τινασσομένας (cf. Mediceum 712b). ἢ περὶ ἃς στένει ὁ πόντος. Cf. 712c. Haec e glossario quodam videtur sumpsisse C; nota accusativos pro dativis positos, et cf. accusativum τινασσομένας in Mediceo 712b. 7 τοῦ NX; τοὺς Y; τὸ cet. 11 haec miris modis confusa in nostris codicibus. Sensum fuisse suspicor: «alii autem γύποδας accipiunt pro forma breviata vocabuli γυμνόποδας, quod significare volunt hoc loco *nudos tuos pedes*»! 11 ἀντὶ τοῦ] κατὰ CNPdV, qua lectione freti sic locum restituebant Heath, Dind.: ἄλλοι δὲ γυμνόποδας, γυμνοὺς κατὰ πόδας, κ.τ.λ. 11 σου] om. CPdV. 11 post πόδας add. CPPd: ἐξεδέξαντο.

b Mediceus: ἁλιστόνοις] Ὑπὸ ἁλὸς τινασσομένας. «μὴ δι' ὀρεινῶν», φησί, «τόπων πορεύου, ἀλλὰ δι' ἐναλίων».

1 τινασσομένας Mediceus; exspectaveris -αις, sed hoc fortasse e glossario sumptum; cf. 712a4, adn. (lectionem codicis C). 2 = 741b 4, adn. (BXY).

c Ya: Τὴν γῆν τῶν Γυπόδων· τὴν γὰρ αἰτιατικὴν τὸ «Γύποδας» ἀντὶ γενικῆς, κατὰ ἀντίπτωσιν. Γύποδες δὲ ἔθνος εἰσίν.

ἕτεροι δὲ . . . κατὰ συγκοπήν (= 712a 7-11, q.v.).

ἌΛΛΩΣ· συγκρουομένας . . . ὁ πόντος (= cod. C; vide adn. ad 712a 4).

τῶν Γυπόδων, ἤτοι τοῦτο, Γύποδας.

d Manus recentior in Mediceo: Γύποδας (corr. in -ων) ἔθνος. ἀντὶ γενικῆς. τινὲς γυμνόποδας.

Cf. 712c 1-3.

714 (714-716) λαιᾶς δὲ χειρός: Ἐν τοῖς ἀριστεροῖς δέ, φησί, μέρεσι κατοικοῦσιν οἱ τὸν σίδηρον ἐργαζόμενοι Χάλυβες· οὓς πρέπει σοι φυλάξασθαι (ἤγουν ἀποφυγεῖν, καὶ μὴ προσελθεῖν αὐτοῖς), διότι ἀνήμεροί εἰσιν, οὐδὲ τοῖς ξένοις πλησιαζόμενοι (ἤτοι ὑπὸ τῶν ξένων)· βλάπτονται γὰρ παρ' αὐτῶν οἱ ἐκεῖσε ἀφικόμενοι. A (om. C; contuli et D).

2 σοι BP^pcXY; σε cet. 4-5 cf. Mediceum 716.

716 Mediceus: πρόσπλαστοι] Προσπελαστοί· ἀδικοῦνται γὰρ οἱ ἐκεῖσε ἀφικνούμενοι.

717a (717-719) ἥξεις δ' ὑβριστήν: Ὑβριστὴν ποταμὸν τὸν Ἄραξίν φησι. Ἄραξις δὲ λέγεται παρὰ τὸ «ἀράσσειν» καὶ ἠχεῖν τὰ κύματα αὐτοῦ· τῷ γὰρ ὀνόματι τούτου καὶ ἡ πρᾶξίς ἐστι συνᾴδουσα. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ «οὐ ψευδώνυμον·» ἤτοι «οὐ μάτην λέγεται Ἄραξις». ὃν μὴ περάσῃς (δύσκολος γὰρ καὶ οὐκ εὔβατός ἐστι περᾶσθαι) πρὶν ἂν μόλῃς καὶ παραγένῃ πρὸς αὐτὸν τὸν Καύκασον, ἤτοι πρὸς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ Καυκάσου· ὁ γὰρ Προμηθεὺς ἔν τινι μέρει καὶ ἀκρωρείᾳ τοῦ Καυκάσου ἐσταυρώθη· ὁ δὲ Καύκασος ὄρος ἀπέραντον. A.

1, 2, 4 fluminis nomen Ἄραξις (Ἀρρ- BV) hoc accentu in omnibus nostris scriptum est. 2 = Mediceum 717d. 3-4 τοῦτο γὰρ . . . Ἄραξις] ὅπερ Αἰσχύλος ἐμφαίνων φησὶν «οὐ ψευδώνυμον», ἤγουν οὐ μάτην κληθέντα Ἄραξιν PPd. 8 ἀπέραντον] ἐστὶν ἐπιπολὺ διῆκον PPd; cf. 1a 2.

b P*Ya: ὑβριστὴν] «Ὕβρισε τὰς ἀρούρας», ἤτοι κατέλυσε καὶ ἠρήμωσεν. «ἀφύβρισε δὲ πέλαγος» παρὰ Συνεσίῳ, ἀντὶ τοῦ ἔπαυσε. καὶ «ἀφυβρικῶς βοῦς» παρὰ Θεσσαλονίκῃ, ἤτοι γηραιὸς καὶ τοῖς ἀφροδισίοις μὴ κάτοχος.

Excerptum est e lexico quodam; cf. 717c. 2-3 Synesius *Epistulae* 4, 164a, p. 643 Hercher, ἕως ἂν ἀφυβρίσῃ τὸ πέλαγος. 4 lectio incerta: Θεσσαλονίκῃ Ya; -ης P.

c Bmarg: ὑβριστὴν] Ὡς «ὑβρίζει» ἡ θάλασσα, ἤγουν ἀγριοῦται· καὶ «ἀφυβρίζει», ἤγουν ἠρεμεῖ.

Cf. 717b 2-3.

d Mediceus: ὑβριστὴν ποταμὸν] Τὸν Ἀράξην, παρὰ τὸ «ἀράσσειν» καὶ ἠχεῖν τὰ κύματα αὐτοῦ.

719 Mediceus: ὀρῶν] Τῶν ἄκρων.

Ad 721 κροτάφων referri debuisse monet Weckl. Cf. 721b, init.

721a PPdYa: κροτάφων] Τοὺς ποταμοὺς οἱ παλαιοὶ βουκράνους ἱστοροῦσιν· ὅθεν Αἰσχύλος ἔφησεν ἐνταῦθα τὸ «κροτάφων».

b Pmarg: κροτάφων] Τῶν ὑψηλοτάτων· μεταφορικῶς, ἀπὸ ἐμψύχου εἰς ἄψυχον.

c DglPmarg: ἀστρογείτονας] Ὑπερβολικῶς· τὰς πλησιαζούσας τοῖς ἄστροις.

722 Mediceus: κορυφὰς] Τὰς τοῦ Καυκάσου.

723a CDPPdVYa: ἔνθ' Ἀμαζόνων: Τὸ σχῆμα ἀναχρονισμός· τὸ γὰρ πρὸ πολλῶν χρόνων γενόμενον ὡς γενησόμενον λέγει. καὶ γὰρ πρὸ τοῦ Αἰσχύλου αἱ Ἀμαζόνες, ἀφεῖσαι τὴν ἰδίαν πατρίδα, κατῴκησαν εἰς Θεμίσκυραν πλησίον τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ.

4 ἰδίαν] οἰκείαν PPdYa. 5 post ποταμοῦ add. CV: νῦν δὲ λέγει, καὶ μέλλουσι (-αι C) κατοικῆσαι. Tum addit quaedam V; vide 723d.

b (723-727) ἔνθ' Ἀμαζόνων: Ὅπου καταλάβῃς τὸν στυγάνορα (καὶ τὸν τοὺς ἄνδρας στυγοῦντα) στρατὸν τῶν Ἀμαζόνων· αἵτινες αἱ Ἀμαζονίδες

κατοικήσουσι ποτὲ τὴν Θεμίσκυραν πόλιν περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, ὅπου ἐστὶν ἡ τραχεῖα τῆς θαλάσσης γνάθος (ἤγουν ὀξύτης, ἢ ἡ σιαγών) ἡ Σαλμυδησσία, ἡ ἐχθρόξενος τοῖς ναύταις μητρυιὰ νεῶν. «γνάθον» οὖν εἶπε διότι ἡ Σαλμυδησσία θάλασσα τοιοῦτον σχῆμα ἔχει οἷον καὶ ἡ τοῦ ὄνου γνάθος. τὸ δὲ «ἐχθρόξενος μητρυιὰ νεῶν» τροπικῶς εἴρηκεν ἐκ μεταφορᾶς τῶν μητρυιῶν τῶν κακῶς καὶ ἀπεχθῶς διακειμένων πρὸς τοὺς προγόνους αὐτῶν· οἱ γὰρ ἐκεῖσε διαπλέοντες καταποντίζονται. A (contuli et D).

Lemma] λέγει δὲ PPd, qui haec continuant cum 723a. 2 Ἀμαζονίδες] Ἀμαζόνες PPd. 4 post σιαγών add. DV: διὰ τὸ τοὺς εἰς αὐτὴν πλέοντας καταναλίσκειν. Post haec etiam add. D: καὶ πολέμ. λεγομ. στομ.. (cf. Mediceum 726, init.?). 8 προγόνους: «privignos», ut saepe. Sic plerique; sed PPd pro τοὺς προγ. αὐτῶν ita scribunt: τοὺς μεθ' ἑτέρας γυναικὸς τῶν οἰκείων ἀνδρῶν γόνους.

c Mediceus: Ἀμαζόνων στρατὸν] Ὡς τὸ πρῶτον τῶν Ἀμαζόνων ἐν Σκυθίᾳ οἰκουσῶν.

d V (continuatur cum 723a): Ὡς τὸ πρότερον τῶν Ἀμαζόνων ἐν Σκυθίᾳ οἰκουσῶν.

Cf. Mediceum 723c. 2 οἰκούντων (sic) V; correxi. Tum addit 723e.

e DVXaYa: ἌΛΛΩΣ· ἔνθ' Ἀμαζόνων: <Λέγονται δὲ> Ἀμαζόνες ἢ <ὅτι> μάζαις καὶ ἄρτοις οὐκ ἐχρῶντο, ἢ ὅτι ἔκαιον τοὺς μαζούς, ἢ ὅτι οὐδόλως εἶχον μαζούς· ἢ ὅτι μαζὸν οὐκ ἐθήλαζον, ἀλλὰ φοράδων γάλα ἤσθιον οὖσαι νεογναί.

1-2 ἄλλως· ἔνθ' Ἀμαζόνων solus habet D; Ἀμαζόνες solus V, qui haec continuat cum 723d. Restitui post Dind. (p. 257. 6-9); is vero unde verba uncis inclusa sumpserit, non liquet. 2 μάζαις Dind.; μάζοις hoc accentu codd. 4 μαζὸν Ya (idem iam scripsit Dind.); -ῶν DV, -ω (?) Xa.

726 Mediceus: Σαλμυδησσία γνάθος] Ὡς τὸ «πολέμου στόμα», διὰ τὸ πᾶν τὸ εἰς αὐτὴν ἐμπῖπτον καταναλίσκειν.

1-2 *Il.* 19. 313.

728a Mediceus: αὗται κ.τ.λ.] Αἱ Ἀμαζόνες ὡς γυναῖκες γυναῖκά σε ὁδηγήσουσιν.

b Ya: Αἱ Ἀμαζόνες ὡς γυναῖκες οὖσαι ὡς γυναῖκα οὖσάν σε ὁδηγήσουσι χαριέντως.

Cf. Mediceum 728a.

729a (729-730) ἰσθμὸν δ' ἐπ' αὐταῖς: Ἥξεις δὲ εἰς τὸν ἰσθμὸν τὸν Κιμμερικὸν ἐπ' αὐταῖς ταῖς στενοπόροις πύλαις τῆς λίμνης, δηλαδὴ τῆς Μαιώτιδος. λέγει δὲ τὸν Κιμμερικὸν Βόσπορον, ὅς ἐστι πλήρωμα τῆς Μαιώτιδος λίμνης. A.

3-4 = Mediceum 730a.

b D: Ἰσθμὸς λέγεται ἡ μεταξὺ δύο ὑδάτων θαλασσίων ἢ ποταμίων γῆ· πορθμὸς δὲ ἡ ἀναμεταξὺ δύο γαιῶν θάλασσα ἢ καὶ ποταμός.

Persimile est scholio Thomano ad hunc locum: Smyth (I), p. 57.

730a Mediceus: Τὸν Κιμμερικὸν Βόσπορόν φησιν, ὅς ἐστι πλήρωμα τῆς Μαιώτιδος λίμνης.

b DP*VYYa:

Τοὺς Κιμμερίους οἱ πολλοὶ ἔθνος φασὶν ὑπάρχειν
περὶ τὸν Ταῦρον τῶν Σκυθῶν καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην,
οἵπερ ἀφώτιστοί εἰσιν, ἥλιον οὐχ ὁρῶντες,
ἐν σκότῳ δὲ διάγουσιν ἔν τε νυκτὶ βαθείᾳ
ἡμέρας τεσσαράκοντα· καιρὸς δ' αὐτοῖς τοῦ σκότους,
ὅταν ἐν Αἰγοκέρωτι ὁ ἥλιος ὑπάρχῃ.
ἄλλας δὲ τεσσαράκοντα ὁλόφωτοι τελοῦσιν.
Ὅμηρος δὲ τὴν Κίμμερον περ' Ἰταλίαν λέγει,
καὶ ἀφωτίστους εἰσαεὶ τούτους φησιν ὑπάρχειν.
εἰσὶ δὲ οἱ Κιμμέριοι μέρος βραχὺ καὶ δῆμος
ἔθνους τινὸς Ἰταλικοῦ· αἱ δὲ οἰκήσεις τούτων
ἐν φάραγξι καὶ κοίλοις δὲ καὶ καταδένδροις τόποις·
καὶ οὕτως ἥλιος αὐτοῖς οὐδόλως ἐπιλάμπει.
ἐκεῖ καὶ λίμνη τίς ἐστι, Σιάχα καλουμένη,
ᾗ καὶ τὰ φύλλα πίπτοντα βυθίζεται τῶν δένδρων.

= Johannes Tzetzes, *Historiae* (hic: «*Hist.*») ed. Leone, XII 835-852, omissis versibus 841, 843, 846. Titulum habet solus Y: Στίχοι. 2 τῶν Σκυθῶν] Σκυθικὸν P. 7 ἄλλας δὲ] ἡμέρας *Hist.* (e v. 5 repetitum). 8 τὴν Κίμμερον P, quod verum esse potest (sc. γῆν; formam Κίμμεροι invenies apud Lycophronem); Κίμμερον tantum DY; Κιμμερίους Ya; V hic legere nequeo; (Ὅμηρος) Κιμμερίους δὲ *Hist.* 8 περ': sic liquido DPYYa (V hic legere nequeo) sed elisio talis etiam apud Byzantinos inusitata; παρ' *Hist.*, credo recte. 13 οὕτως] οὔτε P. 14 Σιάχα DPYa; Σίαχα V, hoc accentu; Ἀσιάχα Ya; loci nomen hodie est *Sciacca*. 15 ᾗ] ἢ D.

c (730-731) BDNXVY: ὃν θρασυσπλάγχνως: Ὅντινα Κιμμερικὸν Βόσπορον λιποῦσάν σε καρτερικῶς χρὴ ἐκπεράσαι εἰς τὸν αὐλῶνα τὸν Μαιωτικόν.

Hoc scholium, quamvis a CPPd omittatur, vix dubito quin tribuendum sit scholiastae A.

731 Mediceus: αὐλῶν'] Φάραγγα.

732 (732-735) ἔσται δὲ θνητοῖς: Γενήσεται δὲ τοῖς ἀνθρώποις μεγάλη φήμη τῆς σῆς πορείας· «Βόσπορος» γὰρ ὀνομασθήσεται ἀεὶ ὁ τόπος ὁ θαλάσσιος ὃν σὺ περάσεις βοῦς οὖσα. καταλείψασα δὲ τὴν Εὐρώπην ἔλθῃς εἰς τὴν γῆν τῆς Ἀσίας. A.

733 Mediceus: Σημείωσαι περὶ τοῦ Βοσπόρου.

735a (735-741) ἆρ' ὑμῖν δοκεῖ: «Ἀληθῶς ὑμῖν ὑποπτεύεται» (πρὸς τὸν χορὸν τοῦτό φησιν ὁ Προμηθεύς) «ὁ τῶν θεῶν τύραννος καὶ ἐξουσιαστὴς Ζεὺς ὁμοίως εἰς πάντας εἶναι βαρὺς καὶ βίαιος; καὶ ταύτῃ γάρ, ἤτοι τῇ Ἰοῖ, ὁ Ζεὺς θέλων συμμιγῆναι τὰς τοιαύτας πλάνας ἐπέθηκεν». εἶτα στρέφει τὸν λόγον πρὸς τὴν Ἰώ, καί φησι· «σὺ δέ, ὦ παρθένε, πικροῦ μνηστῆρος ἐπέτυχες· ὅσα γὰρ ἀκήκοας νῦν, δόκει ὡσεὶ προοιμίων τούτων ἀκούειν· ἢ μηδὲ προοιμίων πεπληρωμένων». A (contuli et D).

1 ἀληθῶς: interpretatur scholiasta verbum ἆρα; recte igitur punctum interrogativum in fine sententiae posuit P. 4-7 εἶτα . . . πεπληρωμένων] om. C. 6-7 νῦν . . . πεπληρωμένων] om PPd; cf. Mediceum 741a. 6 προοιμίων] -αν N; -ον Y. 6 τούτων] om. DY.

b BXY (in his continuatur cum 735a), DNW (ad 743), Pgl (ad 740): Ἄλλως· ἀποκλαίεται ὁ Προμηθεὺς βλέπων Ἰὼ κακῶς πάσχουσαν ὑπὸ τοῦ Διός.

1 ἄλλως soli BX; lemma σὺ δ' αὖ κέκραγας (*Prom.* 743) DNV, perperam, ut videtur. Spectare videtur scholium ad *Prom.* 735 fin. — 741.

741a Mediceus: μηδ' ἐπῶν προοιμίοις] Ὅσα ἤκουσας, ὡς προοίμιον ἀκούειν σε χρή. ἤ, μηδ' ὅλον τὸ προοίμιον δι' αὐτῶν πεπληρῶσθαι.

b μηδ' ἐπῶν προοιμίοις: Διττόν ἐστι τοῦτο. «ταῦτα ἃ εἶπον ἀληθῆ λίαν νόμιζε καὶ μηδὲ ψευδῆ». καὶ γὰρ οἱ σοφοὶ ἐν τοῖς προοιμίοις τῶν λόγων

αὐτῶν ἔλεγον ψευδῆ· ἡνίκα δὲ περὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν γυμνῶν ἔλεγον, γυμνῇ τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῶντο. καί ἐστιν ὡς ἀπὸ τούτου. ἢ ὅτι «οὐδὲ χώραν ταῦτα ἔχουσι προοιμίου· ἃ γὰρ εἶπον, μικρά εἰσι πρὸς τὰ ἄλλα». A (contuli et D).

Continuant hoc scholium cum 735a PPd. 1-4 cf. sch. 610. 1 λίαν] om. PPd. 2 καὶ μηδὲ ψευδῆ] om. NVX. 4 γυμνῇ ... ἐχρῶντο] ἀληθῆ ταῦτα ἔλεγον NXY. 4 καί ... τούτου] om. PPd. 4 post τούτου add. BXY: μὴ δι' ὀρεινῶν, φησί, πορεύου, ἀλλὰ δι' ἐναυλίων τόπων (sequor X; BY varie corrupti sunt): = Mediceum 712b, ubi recte legitur ἐναλίων pro ἐναυλίων.

c PPd (continuatur cum 741b): Ὁ τὴν προλεχθεῖσαν οὖν δεχόμενος ἔννοιαν συντασσέτω καὶ «προοιμίους», ἤγουν ψευδεῖς, κατὰ πτῶσιν αἰτιατικήν.

2 προοιμίους P, quod verbis sequentibus confirmatur; -οις Pd. Ignorat scilicet scholiasta hic προοίμιον neutri esse generis.

742 Mediceus: ἰώ μοί μοι] Ἐπὶ τοῖς ῥηθησομένοις δυσχεραίνει ἡ Ἰώ.

743a DNV: σὺ δ' αὖ κέκραγας κ.τ.λ.

Vide 735b, cum adn.

b (743-744) PPd: σὺ δ' αὖ κέκραγας: Σὺ δὲ κλαίεις καὶ στενάζεις· τί ποιήσεις ἐὰν καὶ τἄλλα μάθῃς κακά;

Cf. sch. 745. ad init.

c Mediceus et gll. in PW: κἀναμυχθίζῃ] Ποιᾶς φωνῆς καὶ στεναγμοῦ εἶδος.

Mediceum sequor; in PW hae varr. lectt.: 1 ποιᾶς] ποιότης P et (?) W. 2 εἶδος] ἦχος ἢ εἶδος PW.

d Pgl (alterum), Pdgl: κἀναμυχθίζῃ] Γρ. «ἀναμοχθίζῃ», ἀντὶ τοῦ «ἐκ δευτέρου θρηνεῖς». μινυρίζεις, κλαίεις, λυπῇ· ἐκ τῶν μυκτήρων ἐκπέμπῃ φωνήν· σπαράττῃ (?).

2-3 μινυρίζεις ... σπαράττῃ solus habet P. 3 σπαράττῃ obscurum in P; fortasse ταράττῃ.

745 (743-746) ἦ γάρ τι λοιπόν: Ὁ χορὸς ἀκούσας τοῦ Προμηθέως εἰπόντος πρὸς τὴν Ἰώ, «σὺ δὲ κλαίεις ἐπὶ τούτοις οἷς ἤκουσας· τί ποιήσεις λοιπὸν ἐὰν μάθῃς καὶ ἃ μέλλεις ἔτι παθεῖν;» φησὶ πρὸς αὐτὸν κατ' ἐρώτησιν·

«ἆρα λέξεις τι ἐπίλοιπον τῶν βλαβῶν ταύτῃ;» ἀντὶ τοῦ, ἄλλο τι λυπηρὸν εἴπῃς ταύτῃ; ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀποκριθεὶς λέγει· «τὸ δυσχείμερόν γε πέλαγος τῆς ἀτηρᾶς (καὶ βλαβερᾶς) δύης (καὶ κακοπαθείας) εἴποιμι»· ἤτοι τὸ πλῆθος τῶν ἐσομένων αὐτῇ κακῶν. τὸ δὲ «δυσχείμερον» πρὸς τὴν τῶν κακῶν αὐτῆς ποιότητα ἔφησεν. A (om. C; contuli et D).

5 εἴπῃς] -οις PPdY. 5 post λέγει add. P: ναί. 7 πλῆθος DPPdV; πέλαγος cet. 7-8 cf. Mediceum 746.

746 Mediceus: «Πέλαγός» ἐστι πλῆθος τῶν ἐσομένων αὐτῇ κακῶν· τὸ δὲ «δυσχείμερον» πρὸς τὴν ποιότητα.

1 ἐστι suspectum; εἰς τὸ coni. Pappageorgiu.

747 (747-751) τί δῆτ' ἐμοὶ κέρδος: Ἀκούσασα ἡ Ἰὼ τοῦ Προμηθέως εἰπόντος ὅτι καὶ ἄλλα πολλὰ κακὰ μέλλει παθεῖν αὕτη, φησί· «ποία μοι ὠφέλεια τοῦ ζῆν, ἀλλ' οὐ ταχέως ἔρριψα ἐμαυτὴν ἀπὸ ταύτης τῆς τραχείας πέτρας καὶ ὑψηλῆς», ὅπου ἦν ἐσταυρωμένος ὁ Προμηθεύς, «ὡς ἂν εἰς τὴν γῆν καταπεσοῦσα (ἤτοι φονευθεῖσα) ἀπηλλάγην τῶν πολλῶν πόνων; κρεῖσσον γὰρ καὶ βέλτιον ἅπαξ ἀποθανεῖν παρὰ ζῆν καὶ τὰς ὅλας ἡμέρας κακοπαθεῖν.» A (contuli et D).

Lemma: sic omnes nostri praeter N (hic ζῆν ante κέρδος habet, sicut in textu Aeschyleo). 2 αὕτη] om. PPd. 5 ἤτοι] καὶ ἐκ τούτου PPd.

752 (752-756) ἦ δυσπετῶς ἄν: Ὁ Προμηθεὺς ἰδὼν τὴν Ἰὼ λυπουμένην δι' ἃ πάσχει κακά, φησὶ πρὸς αὐτήν· «ὄντως ἂν δυσχερῶς τὰς ἐμὰς κακοπαθείας ὑπέμεινας καὶ ἐκαρτέρησας»· τὸ γὰρ «φέροις» ἀντὶ τοῦ «ἔφερες». τοῦτο δὲ Ἀττικόν, τὸ τοὺς εὐκτικοὺς ἐνεστῶτας ἀντὶ τῶν παρῳχημένων λαμβάνειν. «ᾧτινι, ἐμοί, οὐκ ἔστι πεπρωμένον ἀποθανεῖν, οἷα θεῷ· τοῦτο γὰρ ἂν (ἤτοι τὸ θανεῖν) ἦν μοι ἐλευθερία τῶν δεινῶν· νῦν δὲ οὐκ ἄλλο τι πρόκειται τέλος τῶν ἐμῶν κακοπαθειῶν, πρὶν ἂν ὁ Ζεὺς ἐκβληθῇ τῆς βασιλείας». A (om. C; contuli et D).

5 πεπρωμένον] πεπραγμένον Pd. 6 δεινῶν] βλαβῶν BNXY. 6-7 οὐκ ... τέλος] οὐδέν μοι τέλος πρόκειται PPd.

754 P*: αὕτη] Πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον «ἀπαλλαγή». καὶ γὰρ οὐδέτερον ἔμελλε πρὸς τὸ «πεπρωμένον»· ἀλλ' εἶπε πρὸς τὸ «ἀπαλλαγή» θετικὸν τὸ «αὕτη».

757a Mediceus: Ὡς ἀπιστοῦσα ἐρωτᾷ.

b Dgl et V: 'Ως ἀπιστοῦσα ἐρωτᾷ τῷ μέλλειν πεσεῖν τὸν Δία τῆς βασιλείας.

Similia fortasse fuerunt in Wgl. 1 = Mediceum 757a. 1 τῷ μέλλειν scripserunt edd. (sch. 757 med. Stanley, sch. 758 med. Dind.); τοῦ μέλλει V ut vid.; τοῦτο μέλλει D.

c Xgl: Ἔνι ποτὲ ἐκπεσεῖν τὸν Δία τῆς ἀρχῆς;

758a Cgl: ἥδοιμ' ἄν] Εὐφραινοίμην.

Similia exhibent PX in textu et gll. Idem in textu, εὐφραίνοι in gl. praebet N. ἥδοιο (sic; corr. ex ἥδοις) ἄν in textu, καὶ εὐφρανθείς (sic) in gl. habet B.

b V: τήνδ' ἰδοῦσα συμφοράν] Ταύτην τὴν συμφορὰν ἰδοῦσα, ἤγουν τὸ ἐκπεσεῖν τὸν Δία τῆς βασιλείας τῶν θεῶν. «συμφορὰν» λέγει τὴν σύμβασιν.

759 Dmarg et V: Πῶς δ' οὐκ ἂν εὐφράνθην ἐγώ, ἥτις ἐξ αὐτοῦ πολλὰ κακὰ καὶ ἐπαχθῆ πάσχω;

2 πολλὰ . . . ἐπαχθῆ V; τοιαῦτα D. 2 πάσχω D; -ουσα V.

760 ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδε: Ἤτοι, ὡς βεβαίων καὶ ἀληθινῶν καὶ ἠδρασμένων καὶ ἐνεστώτων τούτων ὄντων, πάρεστί σοι μαθεῖν. A.

761 gll. in PPd: τύραννα] Γρ. τυράννου. καὶ τυραννικά· τὸ ἁπλοῦν ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ.

1 γρ. τυράννου P; γρ. τύραννα Pd, sed τύραννα iam habet in textu Aeschyleo. 2 τὸ . . . κτητικοῦ habet et Bgl.

762a Cgl: αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ] 'Υπέρβατον.

In textu poetico ordinem αὐτ. πρὸς αὐτ. praebent omnes nostri codices «A»; qui tamen hoc gl. composuit, verum ordinem πρὸς αὐτ. αὐτ. (sic Mediceus, F, T, etc.) ante oculos habebat.

b Mediceus: Οὐκ εἰδὼς γὰρ λήψεται Θέτιν, ἥτις τέξεται τὸν ἐκβάλλοντα αὐτὸν τῆς ἀρχῆς.

2 ἐκβάλλοντα Mediceus; fortasse ἐκβαλοῦντα, cf. 764a2.

763 Mediceus: εἰ μή τις βλάβη] Σοὶ τῷ λέγοντι καὶ ἐμοί.

764a γαμεῖ γάμον τοιοῦτον: Ἤτοι· οὐκ εἰδὼς γάρ, φησί, λήψεται τὴν Θέτιν, ἥτις τέξεται τὸν μέλλοντα ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. A.

Cf. Mediceum 762b. 1 φησί] om. BNX.

b Cgl: γαμεῖ γάμον] Τῶν 'Αττικῶν· ἔνθα λήγει τὸ ῥῆμα, ἄρχεται τὸ ὄνομα.

765a (765-768) θέορτον ἢ βρότειον: Ζηλοτυποῦσα ἐρωτᾷ ἡ 'Ιὼ τὸν Προμηθέα ὅτι «ὁ γάμος ὃν μέλλει γαμῆσαι ὁ Ζεὺς θέορτος ἔσται (ἤτοι θεᾶς τινος) ἢ ἀνθρώπου; εἰπέ μοι, ἐὰν ἔστι σοι δυνατὸν ῥηθῆναι τοῦτο». ὁ δέ φησι πρὸς αὐτήν, «τί δ' ὄντινα (ἀντὶ τοῦ, διὰ τί ἐρωτᾷς ὄντινα καὶ ποῖον γάμον γαμήσει ὁ Ζεύς); οὐ γὰρ πρέπει λέγεσθαι τοῦτο.» εἶτα πάλιν ἐρωτᾷ ἡ 'Ιώ, «ἆρα παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, Ἥρας, ἐκβληθήσεται τῆς βασιλείας;» ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀξυμφανῶς φησιν, «ἥτις τέξεται παῖδα κρείττονα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐκείνη καταβιβάσει τῆς βασιλείας αὐτόν». A (om. C; contuli et D).

1 cf. Mediceum 765b. 7 ἀξυμφανῶς «obscure», omnes nostri. 8 ἐκείνη omnes nostri praeter B; ἐκεῖνος B et edd.

b Mediceus: θέορτον κ.τ.λ.] Ἅμα ζηλοῦσα ἐρωτᾷ.

c V: θέορτον: 'Απὸ τοῦ θεοῦ κινηθέντα· ἐκ τοῦ «ὄρω» τὸ διεγείρω, καὶ τοῦ «θεός».

2 ὄρω Dind.; ὄρρω V.

768a Mediceus: ἢ τέξεταί κ.τ.λ.] Οὐχ ἡ Ἥρα.

b gll. in DPW: Οὐχ ἡ Ἥρα, ἀλλ' ἥτις τέξεται παῖδα ἰσχυρότερον.

1 = Mediceum 768a.

769 VXa (in hoc ad 764): οὐδ' ἔστιν αὐτῷ: Τῷ Διί τις ἀποδίωξις τῆς τοιαύτης τύχης, ἤγουν τοῦ μὴ συνελθεῖν τοιούτῳ γάμῳ.

771 V: Τίς οὖν ἔνι ὅστις μέλλει λῦσαί σε ἀπὸ τῶν δεσμῶν, μὴ βουλομένου τοῦ Διὸς καὶ θέλοντος;

1 ἔνι ὅστις scripsi; ἐνιόστις (sic) V; ἐστιν ὅστις Dind. (eius sch. 769).

772a V: Πρέπει εἶναι αὐτόν, τὸν μέλλοντά με λῦσαι τοῦ τοιούτου δεσμοῦ, ἕνα, φημί, τῶν σῶν ἐγγόνων. (αἰνιγματωδῶς λέγει τὸν Ἡρακλέα). εἰ μὴ κἀκεῖνος ἥξει, οὐκ ἂν ἐλευθερωθήσομαι κἀγώ πώποτε τοῦ δεσμοῦ καὶ τῆς τληπαθείας ᾗ ἀεὶ κατέχομαι.

2-3 αἰνιγματωδῶς . . . Ἡρακλέα: haec verba exhibent et NW in gll.; cf. etiam 772b, c. 5 ᾗ scripsi; ἧς ut vid. V.

b Cgl: Τὸν Ἡρακλέα αἰνίττεται.

c Ya: Ἀποκείμενόν ἐστιν εἶναι αὐτόν, τὸν λύσοντά με ἀπὸ τῶν δεσμῶν, ἕνα τῶν σῶν ἐκγόνων. αἰνίττεται δὲ τὸν Ἡρακλέα.

1 λύσοντα scripsi; -αντα Ya.

774a CDPPdV: τρίτος γε γένναν πρὸς δέκ' ἄλλαισι: «Τρισκαιδέκατος», φησίν, «ἔσται ἀπὸ σοῦ κατὰ γενεὰν ὁ μέλλων λῦσαί με τῶν δεσμῶν». λέγει δὲ τὸν Ἡρακλέα· οὗτος γὰρ τρισκαιδέκατος ἀπὸ τῆς Ἰοῦς, οὕτως· (tum 774b, nullo intervallo).

Fortasse scholiastae A debetur, quamvis non habeant BNXY.

b Πρώτη ἡ Ἰώ. ἀφ' ἧς Ἔπαφος· οὗ Αἴγυπτος καὶ Δαναός· οὗ ἡ θυγάτηρ Ὑπερμήστρα, ἡ φυλάξασα τὸν ἄνδρα ἑαυτῆς Λυγκέα, τὸν υἱὸν Αἰγύπτου, καὶ μὴ ἀνελοῦσα ὡς αἱ λοιπαὶ ἀδελφαί· ἧς Ἄβας· οὗ Προῖτος· οὗ Ἀκρίσιος· οὗ Δανάη· ἧς Περσεύς· οὗ Ἀλκαῖος· οὗ Ἠλεκτρύων· οὗ Ἀλκμήνη· ἀφ' ἧς καὶ Ἀμφιτρύωνος (ἢ Διός) τρισκαιδέκατος ὁ Ἡρακλῆς. A (contuli et D).

Continuant cum 774a CDPPdV. Lemma τρίτος γε γένναν habent BNXY. 3 ὡς . . . ἀδελφαί CDPPdV; om. cet. 5 ἢ Διός CDPPdV; om. cet. 5 Ἡρακλ.: tum sequitur 775a in CDPPdV, nullo intervallo.

c P*: Τρισκαιδέκατος γόνος εὑρεθείη ὁ Ἡρακλῆς, εἰ οὕτως ἀριθμοίη καὶ γενεαλογοίη ὁ ἐρευνῶν, ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου τοῦ πρώτου γόνου τοῦ γεννηθέντος ἐκ τῆς Ἰοῦς ποιούμενος τὴν ἀρχὴν καὶ λέγων·
ἐκ τῆς Ἰοῦς Ἔπαφος· οὗ Λιβύη· ἧς Βῆλος· οὗ Δαναός· οὗ Ὑπερμήστρα, ἡ μὴ κτείνασα τὸν ὁμόζυγον· ἧς

Ἄβας· οὗ Προῖτος· οὗ Ἀκρίσιος· οὗ Δανάη· ἧς Περσεύς· οὗ Ἠλεκτρύων· οὗ Ἀλκμήνη· ἧς Ἡρακλῆς.

5-8 = scholium Thomanum ad hunc locum.

775a CDPPdV (in his continuatur cum 774b): Ὡς μὴ νοήσασα τὸ ῥηθὲν τοῦτο, λέγει ἡ Ἰώ· «αὕτη ἡ χρησμῳδία, οὗτος ὁ λόγος ὃν λέγεις, οὐδαμῶς ἐστὶν εὐκόλως καὶ καλῶς νοούμενος».

4 νοούμενος PPd; λεγόμενος cet.

b Mediceus: οὐκέτ' εὐξύμβλητος] Ἐμοὶ οὐ νοητή.

Simile in Xgl: νοητὴ ἐμοί.

777 CDPPdYa: μή μοι προτείνων: Λέγων τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν, καὶ εἰς μέσον ταῦτα προθείς, εἶτα μὴ ἀφαίρει τὴν ἐκ τούτων ἡδονήν, καταλέγων μοι ἅπαντα.

778a (778-781) δυοῖν λόγοιν σε: Ἤτοι, «ἐκ δύο τινῶν λόγων καὶ ὑποθέσεων σοι τὸ ἕτερον δωρήσομαι τούτων». εἶτά φησιν ἡ Ἰώ, «ποίοιν λόγοιν εἶπας; αὐτὸς πρόδειξον, καὶ οὕτως ἐμοὶ αἵρεσιν δίδου ποῖον ἐκ τούτων λάβοιμι». εἶτα πρὸς αὐτὴν λέγει ὁ Προμηθεύς, «ἰδού, δίδωμί σοι αἵρεσιν· πρόκρινε γάρ, ἢ τὰ ἐπίλοιπα τῶν σῶν πόνων λέξω σαφῶς, ἢ τὸν μέλλοντα λῦσαι ἐμὲ ἀπὸ τῶν δεσμῶν». A (contuli et D).

2 σοι . . . τούτων] τῷ ἑτέρῳ καὶ τῷ ἑνὶ τούτων δωρήσομαι, ἤγουν δεξιώσομαι PPd.

b Mediceus: Τῷ ἑτέρῳ τῶν δύο σοι χάριν δώσω.

782 (780-791) τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε: Ἀκούσας ὁ χορὸς τοῦ Προμηθέως εἰπόντος πρὸς τὴν Ἰὼ ὅτι «ἑλοῦ δυοῖν θάτερον, ἢ τὰ ἐπίλοιπα τῶν σῶν πόνων εἴπω, ἢ τὸν λύσοντά με τῶν δεσμῶν μαθεῖν», φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ χορός· «τὴν μὲν μίαν χάριν θέλησον πληρῶσαι τῇ Ἰοῖ, ἤτοι τὸ εἰπεῖν αὐτῇ τὴν λοιπὴν πᾶσαν πλάνην ἣν ἔτι μέλλει πλανηθῆναι· ἐμοὶ δὲ τὴν ἑτέραν δὸς χάριν, ἤτοι εἰπεῖν μοι καὶ ἀναδιδάξαι με τίς ὁ μέλλων λῦσαί σε· τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν». εἶτα κοινῶς πρός τε τὸν χορὸν καὶ τὴν Ἰώ φησιν ὁ Προμηθεύς· «ἐπεὶ θέλετε καὶ προθυμεῖσθε μαθεῖν, οὐκ ἀντιστῶ ὑμῖν εἰς τὸ μὴ εἰπεῖν καὶ σαφηνίσαι πᾶν ὅσον θέλετε μαθεῖν. καὶ πρῶτόν σοι, τῇ Ἰοῖ, εἴπω τὴν πολύστροφον πλάνην, ἥντινα ἐγγράφου σὺ ἐν ταῖς

δέλτοις καὶ ταῖς βίβλοις τῆς διανοίας σου, ταῖς μνήμοσι καὶ ταῖς μνημονευτικαῖς». τοῦτο δὲ καὶ Πίνδαρός φησι, λέγων «ποτὶ φρένας ἐμὰς γέγραπται», τὴν ἀκριβῆ κατάληψιν αἰνιττόμενος.

«τότε δὲ», φησίν, «ἐγγράφου ταῖς σαῖς διανοίαις τὴν σὴν πολύστροφον πλάνην, ὅταν περάσῃς τὸν ποταμὸν τὸν Τάναιν.» τοῦτον γὰρ λέγει ὅρον (καὶ ὁρισμὸν καὶ διαχώρισμα) τῶν ἠπείρων, ἤτοι τῶν δύο γαιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, ὡς ὁ περιηγητής φησιν· «Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναις διὰ μέσον ὁρίζει». ὁ δὲ Νεῖλος τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Λιβύην.

«πρὸς ἀντολὰς φλογῶπας ἡλιοστιβεῖς», ἤγουν πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἔνθα βαδίζει ὁ ἥλιος. A (contuli et D).

1-7 μαθεῖν: om. C. 12 ποτὶ (ποτὲ C) φρένας ἐμὰς omnes nostri praeter P; πόθι φρενὸς ἐμᾶς P et editiones Pindari (*Ol.* 10.3), recte. Cf. Mediceum 789. 14 τότε δὲ DNY; τότε γὰρ PPd; τόδε CX; τοῦτο δὲ B. *Prom.* 789 sq. ita fere interpretari videtur scholiasta A, aut nulla aut levi interpunctione inter utrumque facta: «tum demum errationem tuam menti inscribe, cum flumen transieris quod continentes dividit»! 17 post φησιν add. PPd: Διονύσιος. Versus est Dionysii Periegetae 14. Cf. Mediceum 790. 18 μέσον omnes nostri; μέσσον recte Dionysii editiones. 18 ὁ δὲ . . . Λιβύην] om. BNXY. 19 πρὸς . . . ἡλιοστιβεῖς] τὸ δὲ ἡλιοστιβεῖς BXY. 19 ἀντολὰς PPd; ἀνατολὰς CDNV.

789 Mediceus: μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν] Καὶ Πίνδαρος· «ποτιφρένας ἐμὰς γέγραπται».

Sic Mediceus; vide ad sch. 782.12.

790 Mediceus: ῥεῖθρον] Τὸν Τάναιν ποταμόν· «Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναις διὰ μέσον ὁρίζει».

2 μέσον Mediceus; debebat μέσσον; vide ad sch. 792.17, 18.

791 Cgl: ἡλιοστιβεῖς] Ἤγουν περιπατουμένας ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

Similia praebent gll. in DY.

792 *Hic textus Aeschyleus valde incertus; glossemata igitur trado paene omnia quae in nostris inveni, si forte inter ea veritas lateat.*

a gll. in BCN: πόντου (BC) vel πόντον (N?)] Ἔσω δηλονότι.

b Pgl: πόντον (-ου suprascr.)] Εὐξείνου εἴσω.

c gll. in DPdW: πόντον (DW) vel πόντου (Pd)] Λείπει τὸ «ἔσῃ».

In Pd haec supra φλοῖσβον scripta. Similis glossematis reliquias praebet et X: πόντου] ἔσι (sic).

d gll. in CNPPd: περῶσα] Διερχομένη.

e gll. ad φλοῖσβον] Ἀφρώδη Mediceus et B, Nc, Xc.
Τὸν Εὐφράτην C.
Ἡ ταραχὴ ἡ γινομένη ἀπὸ τῶν κυμάτων P.

793a πρὸς Γοργόνεια πεδία: Ἡ Κισθήνη πόλις ἐστὶ Λιβύης ἢ Αἰθιοπίας· περὶ τὰ μέρη δὲ αὐτῆς κατοικοῦσιν αἱ Φορκίδες καὶ αἱ Γοργόνες, γυναῖκες οὕτω καλούμεναι, αἱ θυγατέρες Φόρκυνος τοῦ υἱοῦ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γῆς, καὶ Κητοῦς τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς· αὐτῇ γὰρ συμμιγεὶς ταύτας ἀπέτεκε. καὶ αἱ μὲν Φορκίδες ἦσαν τρεῖς· ἡ Ἐνυώ, ἡ Πεφριδώ, καὶ ἡ Δεινώ. καὶ εἶχον εἶδος κύκνων· ἦσαν δὲ καὶ μονόδοντες· εἶχον δὲ καὶ αἱ τρεῖς ὀφθαλμὸν ἕνα, καὶ ἑτέρα παρ' ἑτέρας λαμβάνουσα τὸν ὀφθαλμὸν ὅτε ἤθελεν, ἔβλεπε, καὶ πάλιν ἀπεδίδου τῇ ἑτέρᾳ. αἱ δὲ Γοργόνες ἦσαν ἡ Σθενὼ καὶ ἡ Εὐρυάλεια καὶ ἡ Μέδουσα· εἶχον δὲ καὶ αὗται ἕνα ὀφθαλμόν, ὥσπερ καὶ αἱ Φορκίδες· ἦσαν δὲ πτερωταὶ καὶ τρίχας δράκοντος ἔχουσαι· ἃς εἴ τις εἶδεν ἄνθρωπος, εὐθὺς ἐτελεύτα. A (contuli et D).

1 = Mediceum 793d. 1 formam Κισθήνη soli ex nostris praebent Pyp Pd; Ἐλκισθήνη P[1]; Κιθήνη BX; Σκιθίνη (Σκυθήνη, Σκυθίνη) cet. Quid scholiasta A scripserit, incertum. 5 Πεφριδώ omnes nostri; Πεμφρηδώ rectam esse scripturam docet West ad Hes. *Theog.* 273. 6 post Δεινώ add. quaedam PPd; vide 795a. 11 post ἐτελεύτα add. quaedam DPPdV; vide 793b.

b DPPdV (continuatur cum 793a): Εἶχον δὲ καὶ συῶν μεγάλων ὀδόντας, χεῖρας χαλκᾶς, καὶ πτέρυγας αἷς ἐπέτοντο.

c Mediceus: πρὸς Γοργόνεια κ.τ.λ.] Τερατεύεται.

d Mediceus (in altero margine): Κισθήνη πόλις Λιβύης ἢ Αἰθιοπίας.

e Pgl: Κισθίνης (sic in textu poetico)] Γρ. Κισθήνης· ἔστι δὲ πόλις ἢ Λιβύης ἢ Αἰθιοπίας.

794 Mediceus gl et Bgl: δηναιαὶ] Αἱ γραῖαι.

795a Dgl et PPd: κυκνόμορφοι] Ἃς καὶ «κυκνομόρφους» φησίν, ἢ διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς λευκάς, ἢ διὰ τὸ ἔχειν τραχήλους μακρούς.

Sequor PPd, qui haec inserunt post Δεινώ 793a6. Dgl fere eadem praebet.

b Mediceus: κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι] Τοῦτο κατὰ διαδοχὴν εἰς χεῖρα λαμβάνουσαι ἐφύλασσον.

797a gll. in PPd: Κάτω γὰρ κατῴκουν τῆς γῆς.

b Pmarg: Διὰ τὸ κατοικεῖν αὐ‹τὰς› εἰς κατώρυχ‹ας›.

Mutilum in P; supplevi.

801a (801-806) τοιοῦτον μέν σοι: Τοιοῦτον μέν σοι λέγω τοῦτο ἄξιον φυλάξασθαι. ἄλλην δὲ μάθε δυσχερῆ καὶ κακίστην ὄψιν· φύλαξαι δὲ καὶ πρόσσχες μήπως ἀπέλθῃς ἔνθα εἰσὶν οἱ ἀκραγεῖς κύνες, ἤγουν οἱ γρῦπες, οἱ ἀεὶ κρώζοντες λίαν, ἢ κράζοντες· περὶ ὧν Ἡσίοδος πρῶτος ἐτερατεύσατο. φύλαξαι δὲ καὶ τὸν μουνῶπα στρατόν (ἤτοι τὸν μονόφθαλμον) τὸν Ἀριμασπόν, τὸν ἐν τοῖς ἵπποις βαίνοντα (ἤτοι τὸν πολεμικόν), οἵτινες οἰκοῦσι περὶ τὸ νᾶμα τοῦ πόρου (καὶ τοῦ ὁρισμοῦ) τοῦ Πλούτωνος. Πλούτων δέ ἐστι ποταμὸς Αἰθιοπίας· οὕτω δὲ λέγεται ἀπὸ τοῦ πολὺν ἐκεῖσε καταρρεῖν τὸν χρυσόν. A (contuli et D).

Lemma et v. 1: τοιοῦτον omnes nostri (idem etiam in textu Aeschyleo) contra metrum, praeter PPd; hi τοιοῦτο, recte. 1-2 cf. Mediceum 801c. 3 ἀκραγεῖς] ἀκραγγεῖς DPV. 4 οἱ ἀεὶ . . . κράζοντες: lectio incerta. Plerique nostri sic scribunt: οἱ ἀεὶ κράζοντες (κρώζοντες NX) λίαν, ἢ (καὶ N) κράζοντες. In BC οἱ ἀεὶ κράζοντες λίαν tantum; in PPd οἱ ἀεὶ κράζοντες λίαν ἤ, tum spatium relictum sex fere litterarum. Editores ita: οἱ ἀεὶ κράζοντες λίαν, ἢ οὐ κράζοντες, quod per se veri simile est (sensus: «ἀ- in ἀκραγεῖς aut intentivum est aut privativum»). Sed οὐ in nullo nostrorum invenitur. 4 Ἡσίοδος: cf. Mediceum 803a. Fragmentum est Hesiodi 152 Merkelbach-West, non nisi ex hoc loco et Mediceo compertum. 8-9 = Mediceum 806b.

b Pmarg et (partim) Pdgl: τοιοῦτο κ.τ.λ.] Ἀπόθεσις τὸ σχῆμα.

c Mediceus: τοιοῦτο] Ὅ σε δεῖ φυλάξαι.

Hoc signis appictis ad verbum τοιοῦτο rettulit librarius. Exspectasses φυλάξασθαι (Pappageorgiu; cf. 801e).

d Cgl: Τοιαύτην φυλακήν σοι λέγω. ἀσφάλειαν.

e Mediceus (in altero margine) et gll. in PPdY: φρούριον] Καταγωγήν, ἣν ὀφείλεις φυλάξασθαι.

In principio add. P solus: καὶ τὸ φύλαγμα.

802a Pgl: ἄκουσον] Μάθε.

b Pgl (alterum) ἄκουσον] Αἴσθησιν ἀντ' αἰσθήσεως.

Cf. sch. 695.

803a Mediceus: ὀξυστόμους κ.τ.λ.] Πρῶτος Ἡσίοδος ἐτερατεύσατο τοὺς γρῦπας.

Vide 801a,4 cum adn.

b CWaXa: ἀκραγεῖς κύνας: Εἰ μὲν «ἀκραγεῖς» γράφεις, λέγει τοὺς πολλὰ κρέα ἄγοντας, ἤτοι τοὺς ἁρπακτικοὺς καὶ οἱονεὶ ὠμηστάς· τὸ γὰρ ᾱ ἐπὶ πολλοῦ λαμβάνεται. εἰ δὲ γράφεις «ἀκρατεῖς» (?), λέγει τοὺς εἰς ἄκρον καὶ ὕψος ἀνάγοντας ἑαυτούς, καὶ οἱονεὶ ἀκραναεῖς (?) τινὰς ὄντας· ἢ τοὺς ἐν ἄκροις τῶν ὀρῶν τὰς νεοσσιὰς πηγνύντας, καὶ εἰς ὕψος πετομένους. ἢ τοὺς «ἀκραγγεῖς», παρὰ τὸ ἀεὶ κράζειν (ἤτοι βοᾶν)· πολυφθόγγους δὲ διὰ τὸ ἀναιδὲς τοῦ Ζηνὸς λέγει τούτους, διὰ τὸ εἶναι ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους.

Scholium haud admodum doctum exscripsit solo e C Dind. (eius Praef., p. xvii). 1 εἰ . . . γράφεις] om. Xa. 1 γράφεις Wa; -ει C. 4 ἀκρατεῖς C; ἀκραγεῖς Wa; ἀκραγγεῖς Xa. 5 ἀκραναεῖς WaXa; ἀκρα εῖς (trium litterarum spatio relicto in medio verbo) C. 6 νεοσσιὰς scripsi (νεοττιὰς iam Dind.); νησιὰς Wa; νοσίας Xa; ν (tum spatium vacuum quinque fere litterarum) C. 7-10 ἢ τοὺς . . . μεγάλους om. Xa.

804a Cgl: μουνῶπα] Τὸν μονόφθαλμον, ἤγουν τὸν Σκυθικόν.

b N: μουνῶπα: Ὁ μονόφθαλμος· οὐχ ὅτι εἰσὶ μονόφθαλμοι (οὐ γὰρ ἡ φύσις ἐποίησε τὸ τερατωδέστερον), ἀλλ'

ὅτι εἰσὶ τοξόται καὶ οὕτως, τοξεύοντες, ἔμυον τὸν ἕνα ὀφθαλμόν. ἢ ἐκ πατρός· εἶχον γὰρ οὗτοι πατέρα κεκτημένον τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν μικρότερον. ἢ ὅτι περὶ Σκύθας «ἀριμασπὸς» λέγεται ὁ μονόφθαλμος· ἐκεῖνοι γὰρ λέγουσι τὸ «ἀρὶ» ἕν, καὶ τὸ «μασπὸν» ὀφθαλμόν.

Paene eadem narrat Eustathius, Comm. in Dionysium Periegetam v. 31 ἀρειμανέων Ἀριμασπῶν, sed fusius. Cf. etiam scholia nostra ad *Prom.* 805. 3 ἔμυον scripsi; ἐμύουν N. 6-7 Eandem etymologiam profert Eustathius loc. cit., Herodoto auctore; re vera tamen longe aliter Herodotus (4. 27): ἄριμα γὰρ ἓν καλέουσι Σκύθαι, σποῦ δὲ ὀφθαλμόν.

c Pgl: μουνῶπα στρατόν] Ἔθνος οἱ Κυνοκέφαλοι.

An conferendum illud Strabonis 1. 43 (cf. 7. 299) Αἰσχύλου Στερνοφθάλμους καὶ Κυνοκεφάλους καὶ Μονομμάτους?

805a marg. in BX: Ἀριμασπὸν] «Ἀρι» γὰρ λέγουσι κατὰ οἰκείαν διάλεκτον οἱ ἐκεῖσε οἰκοῦντες τὸ ἕν, «μασπον» δὲ τὸν ὀφθαλμόν· ἐν τῷ τοξεύειν γὰρ οὗτοι μύουσι τὸν ἕνα ὀφθαλμόν.

b C, Wamarg, Xa: Ἀριμασπὸς ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τοῦ «ἐν τῷ Ἄρει μαίνεσθαι»; τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ «ἐν τῷ Ἄρει» καὶ τοῦ «μασπῶ» τὸ μετὰ αὐθαδείας κινεῖσθαι.

c D: Διὰ τὸ μύειν τὸν ὀφθαλμὸν τοξεύοντας, διὰ τὸ εὐστόχως βάλλειν.

Lemma in D: γρῦπας (*Prom.* 804).

d Q et gll. in PPd: Ἀριμασπὸς λέγεται ὁ μονόφθαλμος Αἰγυπτιακῶς, ἐκ τοῦ «ἀρι» ὃ δηλοῖ τὸ ἓν καὶ τοῦ «μασπὸς» ὁ ὀφθαλμός.

806a Dgl: ἀμφὶ νᾶμα κ.τ.λ.] Περὶ τὸν Νεῖλον.

b Mediceus: Πλούτωνος] Τοῦ πλουσίου ποταμοῦ Αἰθιοπίας, οὕτως λεγομένου ἀπὸ τοῦ πολὺν εἶναι ἐκεῖ χρυσόν.

c Cgl: Τοῦ Πακτωλοῦ, ἤγουν τοῦ πλουτοποιοῦ.

d Wgl: Ἤγουν τοῦ Νείλου· τοῦ Πακτωλοῦ.

e Xgl: Ἤγουν τοῦ Πακτωλοῦ.

807a (807-812) τούτοις σὺ μὴ πέλαζε: «Τούτοις», φησίν, «οἷς εἶπον Ἀριμασποῖς μὴ πλησιάσῃς· εἰς μακρὰν δὲ γῆν ἔλθῃς, εἰς τὸ κελαινὸν φῦλον, ἤτοι εἰς τὸ μέλαν γένος», (λέγει δὲ τοὺς Αἰθίοπας) «οἵτινες κατοικοῦσι πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ ἡλίου, ἔνθα ἐστὶ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ λεγόμενος Αἰθίοψ. καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τούτου ἕρπε καὶ βάδιζε, ἕως ἂν ἐξέλθῃς τὸν καταβασμόν·» ὁ δὲ καταβασμὸς ὄρος ἐστὶ διαχωρίζον Λιβύην καὶ Αἴγυπτον· «ὅπου, εἰς τὸ ὄρος, ἐκπέμπει ὁ Νεῖλος γλυκὺ ῥεῦμα τίμιον τοῖς ἐκεῖ, ἀπὸ τῶν ὀρῶν τῶν Βυβλίνων». ἡ δὲ Βύβλος πόλις ἐστὶν Αἰγύπτου. ἀπὸ τῆς γινομένης ἐν τοῖς ὄρεσι τούτοις βύβλου βοτάνης τὰ Βύβλινα ὄρη ὁ ποιητὴς ἐπλάσατο. A.

6 = Mediceum 811a. 6 διαχωρίζον] διορίζον PPd; διορίζον καὶ διαχωρίζον NV. 8-10 cf. Mediceum 811b. 8-10 ἀπὸ τῆς ... ἐπλάσατο plerique, et Pmarg ad 811; περὶ τὰ τοιαῦτα κειμένη ὄρη· φησὶ δὲ ταῦτα Βύβλινα ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς φυομένης βοτάνης βύβλου καλουμένης P hoc loco, et Pd.

b CWa (continuatur cum 807a): Βύβλινα ὄρη ἐκλήθησαν ἀπὸ τῶν δένδρων τῶν βυβλίνων τῶν ὄντων ἐν αὐτοῖς· ἀφ' ὧν τῶν δένδρων ἐλάμβανον οἱ ἄνθρωποι τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ ἔγραφον, πρὸ τοῦ εὑρεθῆναι τὰς νῦν χάρτας. ἀφ' ὧν καὶ «βιβλία» τὰ νῦν γραφόμενα καλοῦμεν, ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τούτων τῶν δένδρων.

Recentiorem aetatem prodit chartae mentio in vv. 5-6; cf. et Cgl ad 808. 4 δέρματα: sic CWa (δείματα in C legebat Dind.).

808 Cgl: κελαινὸν φῦλον] Ἤγουν τοὺς Σαρακηνούς.

809a gll. in PPd: πηγαῖς] Καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς, ἤγουν εἰς τὸν Ὠκεανόν.

b Mediceus gl: Αἰθίοψ] Ὁ Νεῖλος.

Simile in Bgl: ἤγουν ὁ Νεῖλος ὑπάρχ(ων?).

c gll. in CPPdWX: Ὁ Γάγγης.

Ante Γάγγ. add. P: Αἰθιοπικός.

811a Mediceus: Καταβασμὸς ὅρος διορίζον Λιβύην καὶ Αἴγυπτον.

Cf. 807a6; eadem fere praebet et Bgl ad hunc locum. ὅρος διορίζων coni. Paley.

b Mediceus (in altero margine): Βιβλίνων ὀρῶν] Ἀπὸ τῆς γινομένης παρ' αὐτοῖς βύβλου ἔπλασεν τὰ Βίβλινα ὄρη.

c Bgl: Βυβλίνων] Σεληναίων.

De Lunae Montibus confer Ptolemaei *Geographiam* 3. 8. 3.

813a (813-814) οὗτός σ' ὁδώσει: «Οὗτος», φησίν, «ὁ καταβασμὸς ὁδηγήσει σε καὶ ἄξει εἰς τὴν γῆν τὴν Νειλῶτιν, ἤγουν τὴν Αἰγυπτίαν, τὴν τρίγωνον». διὰ τοῦτο δὲ λέγεται «τρίγωνος» αὕτη, ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ ὁ Νεῖλος ἐξερχόμενος κατὰ καιρὸν τὰ τῆς Αἰγύπτου πάντα πεδία κατήρδευεν. ἔνθα καὶ ἦν ἰδεῖν ἔριν πρὸς ἀλλήλους τῶν Αἰγυπτίων φιλονεικούντων, ὡς τοῦ μὲν τὴν γῆν πλεῖον, τοῦ δὲ ὀλίγον ἢ οὐδέν τι κατήρδευσε. ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, ὅρους ταῖς αὐτῶν γαῖς ἐπιθεῖναι σπουδάζοντες, σχηματογραφοῦντες αὐτὰς ἐνεχάρασσον, τὴν μὲν τρίγωνον, ἑτέραν δὲ τετράγωνον σχηματίζοντες· ἀφ' ὧν καὶ τοῖς φιλοσόφοις τὰ γραμμικὰ σχήματα ἐφευρέθησαν. A (contuli et DNcSjWaXcYa).

2 τρίγωνον: omnia post hoc verbum om. Pd. 3-9 ἐν Αἰγύπτῳ . . . ἐφευρέθησαν: citationem hanc esse monet scribendi genus multo exquisitius quam quod scholiastae A tribuere possimus (e.g. ἔνθα καὶ ἦν ἰδεῖν, ταῦτ' ἄρα καὶ); nota autem verbum καταρδεύω non nisi ex hoc loco cognitum, et formam γαῖς. Eidem auctori, mihi ignoto, debemus fortasse ea quae in 844b citantur. 4 κατήρδευεν] καταρδεύει P. 6 τοῦ δὲ ὀλίγον ἢ οὐδέν τι BNNcP[γρ] SjXXcY; τοῦ δὲ ἧττον, ἢ (τοῦ δὲ CWa) οὐκ ὀλίγον cet.; unde τοῦ δὲ ἧττον, τοῦ δὲ οὐδ' ὀλίγον Dind. Hoc recepissem equidem, modo si in ullo codice οὐδ' pro οὐ invenissem. 8 ἑτέραν δὲ plerique; τὴν δὲ CDV; ἕτεροι δὲ P, fortasse recte. 9 γραμμικὰ NNcSjWaYa; γεωμετρικὰ B; γραμματικὰ cet.

b Cgl: τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα] Τὴν Αἴγυπτον, ἢ τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

c Ya et marg. in DW: τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα] *Figura triangularis*, cum inscriptionibus: Σχῆμα τῆς Αἰγύπτου, D; Τοιοῦτόν ἐστι τὸ σχῆμα τῆς Αἰγύπτου, δελτωτόν WYa.

814 PPdQYa: «Ἀποικία» ἐλέγετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὅταν ἐπλήθυναν οἱ ἄνθρωποι ἐν οἵᾳ δή τινι χώρᾳ, καὶ ἐξέβαλον ἀπ' αὐτῶν τινας, καὶ οἱ ἐκβληθέντες ἐν ἄλλῃ χώρᾳ κατῴκησαν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐκαλεῖτο ἡ χώρα ἐκείνη, ἧς ἐξῆλθον, τούτων μητρόπολις.

815 Mediceus: κτίσαι] Ἀντὶ τοῦ οἰκῆσαι.

Sic Mediceus; οἰκίσαι Dind. e «schol. rec.» nescioquo; sed οἰκῆσαι praebent et gll. in BPPdWY. οἰκοδομῆσαι Cgl.

816a Mediceus: ψελλόν] Ἄσημον, ἄναρθρον.

b (816-817) DNPPdV: ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον: Ἀπὸ τούτων ὧν σοι εἶπον, εἴ τι δύσγνωστον καὶ ἀσαφές ἐστιν (ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ψελλιζόντων παιδίων, καὶ ἄγνωστον ποιούντων τὸ λαληθέν), πάλιν ἐρώτησον, καὶ διασαφηνίσω σοι τοῦτο.

Fortasse scholiastae A tribuendum, quamvis omittant BCXY.

817 Mediceus et gll. in BPPd: ἐπαναδίπλαζε] Ἐπανερώτα.

P add. insuper: δεύτερον ἐρώτα.

818 Mediceus gl: ἢ θέλω] Ἤπερ θέλω.

819a (819-822) CDNPPdV: εἰ μέν τι τῇδε λοιπόν: Ὁ χορὸς πρὸς τὸν Προμηθέα φησίν· «εἰ μέν τι καὶ ἕτερον μέλλεις εἰπεῖν τῇ Ἰοῖ, καὶ οὐκ ἔφθης εἰπεῖν ἐπὶ τῷ παραδραμεῖν τὸν σὸν λογισμὸν καὶ οἷον ἐκφυγεῖν (ἢ παρειμένον ἀντὶ τοῦ, ὃ μέλλων εἰπεῖν παρῆκας διά τι παρεμπεσόν), πάλιν εἰπὲ αὐτῇ καὶ τοῦτο. εἰ δὲ πάντα εἶπας, πλήρωσον καὶ ἡμῖν τὴν χάριν ἥν σε ζητοῦμεν· μέμνησαι δέ που τίς ἐστιν αὕτη». λέγει δὲ τὸ εἰπεῖν τίς ἐστιν ὁ μέλλων λῦσαι αὐτὸν τοῦ δεσμοῦ.

Ea est indoles huius scholii ut vix dubitari possit quin scholiastae A debeatur, quamvis omittant BXY. 3-4 ἐπὶ τῷ . . . ἐκφυγεῖν] elegantius haec reddunt PPd: παραδραμὸν ἴσως τὸν σὸν λογισμόν, καὶ οἷον ἀποφυγόν. 5 ὃ μέλλων εἰπεῖν παρῆκας] μέλλον λεχθῆναι καταλειφθὲν δέ PPd. 5 παρῆκας: = Mediceum 819b. 7 σε] σοι P[1]Pd.

b Mediceus: παρειμένον] Ὁ παρῆκας.

821a Mediceus: Φιλανθρώπως αἱ Ὠκεανίδες ἡγοῦνται χάριν ἰδίαν τοῦ ἀκοῦσαι τῆς λύσεως αὐτοῦ.

2 τοῦ Mediceus; legendum τὸ cum PPdYa (821b).

b Ya et gll. in PPd: Φιλανθρώπως αἱ Ὠκεανίδες χάριν ἰδίαν ἡγοῦνται τὸ ἀκοῦσαι τὸν λύσοντα τὸν Προμηθέα.

Cf. Mediceum 821a.

823 (823-828) τὸ πᾶν πορείας: Ὁ Προμηθεύς φησι πρὸς τὸν χορὸν ὅτι «ἡ Ἰὼ ἅπαν τὸ πλήρωμα τῆς ἑαυτῆς πλάνης μεμάθηκεν· ἵνα δὲ γνῷ καὶ μάθῃ ὅτι οὐ ψευδῶς ταῦτα εἶπον αὐτῇ, φράσω καὶ διηγήσομαι καὶ ἃ ἐκκακοπάθησε πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἐνταῦθα, δοὺς τεκμήριον καὶ σημεῖον τῶν ἐμῶν λόγων ὅτι ἀληθεῖς εἰσι τοῦτο, τὸ εἰπεῖν τὰ προγεγονότα εἰς αὐτήν. τοὺς μὲν οὖν πολλοὺς λόγους ἐάσω· πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον τῶν σῶν πλανημάτων πορεύσομαι». A (contuli et D).

3 οὐ ψευδῶς] ἀψευδῶς B, P s.l., Y.

824 Bgl P*: εἰδῇ] Εἴδημι· καὶ ὁ παρατατικὸς «εἴδω» .... ἐὰν εἰδῇ.

Futtilis adnotationis initium et finem tantum refero.

828 P*: «Τέρμα» λέγεται ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ ἄκρον· ἐνταῦθα δὲ τὴν κεφαλήν φησιν.

829a (829-841) ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα: «Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς τὴν γῆν τῶν Μολοσσῶν καὶ περὶ τὴν Δωδώνην, τὸ ὄρος τὸ αἰπύνωτον καὶ ὑψηλόν, ὅπου μαντεῖα εἰσὶ καὶ θῶκος καὶ θρόνος τοῦ Θεσπρωτοῦ Διός, καὶ ὅπου εἰσὶ τὸ σημεῖον τὸ ἄπιστον, αἱ προσαγορεύουσαι καὶ μαντευόμεναι δρύες»· ἄπιστον γὰρ τέρας τὸ δρῦς ἐκπέμπειν φωνάς· «ὑφ' ὧν μαντειῶν (καὶ τῶν μαντικῶν δρυῶν) ἐλέχθη σοι φανερῶς καὶ οὐκ αἰνιγματωδῶς ὅτι μέλλεις γενέσθαι γυνὴ τοῦ Διός· ἐντεῦθεν (καὶ ἀπὸ τούτου) βοῦς γενομένη τὴν παραθαλασσίαν ὁδὸν ἐβαδίσας πρὸς τὸν μέγαν κόλπον τῆς Ῥέας». λέγει δὲ τὸν νῦν καλούμενον Ἰόνιον· πρώην γὰρ οὗτος Ῥέας κόλπος ἐλέγετο. «ἀφ' οὗ κλυδωνίζῃ ἐν πλανωμένοις δρόμοις· εἰς τὸν μετὰ τοῦτο δὲ καιρὸν (ἀντὶ τοῦ, ὕστερον) ὁ θαλάσσιος τόπος δι' οὗ

ἐπεραιώθης Ἰόνιον πέλαγος ὀνομασθήσεται ἀπὸ σοῦ, μνημόνευμα τῆς σῆς πλάνης». A (om. C; contuli et D).

Lemma: δάπεδα omnes nostri excepto D (qui hoc verbum om.). 6 μαντειῶν hoc accentu nostri. 7 post Διός add. PPd: κλεινή 8 βοῦς γενομένη omnes nostri. Neglegenter agere videtur scholiasta cum verbo οἰστρήσασα, *Prom.* 836. Sin vero lectionem aliam, nobis ignotam, interpretatur, corrupta illa fuit; nam multo ante bos facta erat Io Argis, *Prom.* 673 sqq. (cf. Francken, p. 47). παραγενομένη pro βοῦς γενομένη scripserunt edd., sed nullo, quoad sciam, codice auctore. 11 τόπος] πόντος PPd. 12 Ἰον. πελ. ὀνομασθ.] ὀνομασθήσεται Ἰόνιος BNX. 12-13 ἀπὸ σοῦ . . . πλάνης] ἀπὸ τοῦ μνημονεύματος τῆς σῆς πορείας καὶ πλάνης PPd.

b P*Ya: Μολοσσὰ δάπεδα: Τὰ μαντικά· ἢ εἰς τὰ Θεσσαλικά, ἀπὸ ἔθνους τινὸς Μολοσσῶν λεγομένου.

2 similia exhibent et gll. in CPd.

c Pmarg: Μολοσσὰ] Ἀπὸ τοῦ «μολεῖν» ἐκεῖσε τὴν «ὄσσαν» καὶ τὴν μαντείαν.

Eandem explicationem diversis verbis praebet Bgl.

830a Mediceus: τὴν αἰπύνωτόν τ'] Τὴν ὑψηλόνωτον, ἢ τὴν τραχεῖαν, παρὰ τὸ «αἶπος».

b P*: Δωδώνη ὄρος, ἐξ οὗ καὶ ἡ Δωδώνη πόλις.

c gll. in BPPd: Δωδώνην] Τὴν νῦν Βόντιτζαν.

τὴν νῦν PPd; ἤγουν τὴν B. Βόντιτζαν BPd, Βόνδ- P. Si oppidum hodiernum Vónitsa dicere volunt, mire errant; hoc enim ad sinum Ambracium situm est.

d CWa: Λέγουσι δὲ τὴν Ἰὼ πλανωμένην ἐλθεῖν καὶ πρὸς τὴν Δωδώνην, ἔνθα εἰσὶν αἱ μαντευόμεναι δρύες, κἀκεῖθεν ἀκοῦσαι παρὰ τῶν δρυῶν φανερῶς εἰπουσῶν, «αὕτη ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ μέλλουσα ἔσεσθαι».

Hoc loco collocant CWa; cum fine scholii sui 823 coniungit Dind. Citari videtur mythographus aliquis qui ipsius Aeschyli narrationem sequitur. 4 *Prom.* 834 sq.

832 Mediceus: αἱ προσήγοροι] Αἱ ἔμφωνοι.

υ supra μ scriptum (eadem manu, secundum Weckl.), ut fiat εὔφωνοι.

833 Mediceus: ὑφ' ὧν] Τῶν δρυῶν.

835a Pmarg: Τῶνδε] Ἀπὸ τῶν μαντευμάτων ὧν ἐμαντεύθης ἀπὸ τοῦ Φοίβου καὶ ἀπὸ τῆς δρυός.

b Mediceus: προσαίνει] Ὑπομιμνήσκει σε.

c CV: Εἰς μνήμην σου ἔρχεται καὶ εὐφραίνει σε διὰ τὸ εἶναι ἀληθές.

d C (continuatur cum 835c): Καὶ ὑπομιμνήσκει τὰ παρὰ σοῦ πραχθέντα πρώην.

e V (continuatur cum 835c): Τῶνδε προσσαίνει: ἀφ' ὧν εἴρηκα ὑπομιμνήσκει· διὰ τί χαίρεις γὰρ ὀνομασθεῖσα γυνὴ τοῦ Διός.

2 εἴρηκα scripsi; -ας V ut vid. 2 διὰ τί: sic V, corrupte. 2 χαίρεις scripsi collato 835f 2; -ει V.

f P*: Εἰς μνήμην ἔρχεται καὶ εὐφραίνει σε διὰ τὸ εἶναι ἀληθῶς δάμαρτα Διός· χαίρεις γὰρ ὀνομασθεῖσα γυνὴ τοῦ Διός.

837a Mediceus et (partim) Ya: κόλπον Ῥέας] Καὶ Ἀπολλώνιος «Κρονίην ἅλα» τὸν Ἰόνιόν φησι· οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο.

In Ya ita: καὶ Ἀπ. Κρονίαν (sic) ἅλα εἶπεν; sequitur tum 837c. 1 Ap. Rhod. *Argonautica* 4. 327.

b Mediceus (in altero margine): Ὅτι Ῥέας κόλπος ὁ Ἰόνιος πρώην ἐκαλεῖτο.

c VYa et Cgl: Ὅτι Ῥέας κόλπος ἐκαλεῖτο ὁ Ἰόνιος κόλπος.

= Mediceum 837b.

d P*: Ὅτι ὁ Ἰόνιος κόλπος πρώην κόλπος Ῥέας ἐκαλεῖτο, ὕστερον δὲ Ἰόνιος ἀπὸ τῆς Ἰοῦς.

Cf. Mediceum 837b.

839a Mediceus: Ὅθεν ὁ Ἰόνιος κόλπος οὕτω προσηγορεύθη.

Iuxta *Prom.* 839-845 haec scripta.

b gll. in DPW, ad finem huius versus scripta: Ἀναχρονισμός.

842 (842-843) σημεῖά σοι τάδ' ἐστί: Ταῦτά σοί ἐστι σημεῖα καὶ ὑποδείγματα τῆς ἐμῆς διανοίας, ὅτι μαντική ἐστι καὶ προορᾷ πλέον τι τοῦ γενομένου καὶ φαινομένου· ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ τούτων πιστώθητι ὅτι ὅσα σοι εἶπον ὅτι μέλλεις παθεῖν ἀληθῆ εἰσί. A.

3-4 ὅτι . . . εἰσί] ὅσα σοι εἶπον εἰς τὸ μετέπειτά σε παθεῖν ὅτι ἀληθῆ εἰσί. PPd.

843a Mediceus: τοῦ πεφασμένου] Τοῦ φανεροῦ· ἀντὶ τοῦ «καὶ τὰ κρυπτὰ εἶδεν ἡ ἐμὴ φρήν».

b Ya (continuatur cum sch. 842): ἌΛΛΩΣ· ἤτοι τοῦ προδήλου, τοῦ φανεροῦ· ἀντὶ τοῦ «καὶ τὰ κρυπτὰ εἶδεν ἡ ἐμὴ φρήν».

2-3 = Mediceum 843a.

c GaP*Ya: Φαίνω, φανῶ, πέφαγκα, πέφαμμαι· καὶ τροπῇ Δωρικῇ τοῦ μ̄ εἰς τὸ σ̄, πέφασμαι.

844a (844-852) τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν: Κοινὸν ποιεῖται τὸν λόγον ἐνταῦθα ὁ Προμηθεὺς πρός τε τὸν χορὸν καὶ τὴν Ἰώ, καί φησιν ὅτι «τὰ ἐπίλοιπα κοινῶς εἴπω ὑμῖν καὶ ταύτῃ (τῇ Ἰοῖ), τῆς πρώην ἀψάμενος διηγήσεως». εἶτα ἀναλαμβάνει τὰ προειρημένα καὶ οἱονεὶ ἀναγνωρισμὸν ποιεῖται τῆς Αἰγύπτου, καὶ λέγει πρὸς τὴν Ἰὼ ὅτι «πόλις ἐστὶ λεγομένη Κάνωβος ἐν αὐτῷ τῷ χείλει τοῦ Νείλου καὶ τῷ προσχώματι (οἱονεὶ τῷ ἀναχωματισμῷ)· ἐνταῦθά σε ὁ Ζεὺς πάλιν ποιήσει ἄνθρωπον, ἀφόβῳ χειρὶ ἐφαψάμενός σου· τέξεις δὲ καὶ παῖδα Ἔπαφον ὀνομαζόμενον, ἐπώνυμον τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διός, ὃς κυριεύσει πάσης τῆς γῆς ὅσην ἀρδεύει Νεῖλος ὁ ποταμός (ἤγουν πάσης τῆς Αἰγύπτου).» A.

2 post ἐπίλοιπα add. PPd: εἰς κοινόν, ἤγουν. 4-5 = 846d. 5 post Κάνωβος add. PPd: εἰς τὰ ἔσχατα τῆς χθονός, ἤγουν τῆς Αἰγύπτου, κειμένη. 6 post προσχώματι quaedam add. PPd; vide 847c. 7 ἐνταῦθα . . . ἄνθρωπον] ἐνταῦθα, ἤγουν ἐν τῷ Κανώβῳ, πάλιν ὁ Ζεὺς εἰς ἄνθρωπον μεταμείψῃ (lege -ει) σε ἔμφρονα καὶ νοῦν ἔχουσαν PPd. 7 ἄνθρωπον: cf. Mediceum 848. 8-9 cf. Mediceum 850, fin. 9 ἀρδεύει] ἄρδει PPd.

b PPd (post 844a) et Ya (iuxta *Prom.* 852): Ἰστέον δὲ ὅτι ὅπερ ὁ Νεῖλος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ποιεῖ, τοῦτο καὶ ὁ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ ῥέων ποταμός. ἄρδει γὰρ καὶ οὗτος τὰ ἐκεῖσε πεδία, διαφέρει δέ τι τοῦ Νείλου· μετὰ δὲ τὸ ἀρδεῦσαι τοῦτον τὰ ἐκεῖσε χωράφια, συνελθόντες οἱ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ οἰκοῦντες φωνὰς εὐχαριστηρίους μετὰ κυμβάλων καὶ ἤχων ὀργάνων τούτῳ τῷ ποταμῷ ἀναπέμπουσι. τέλος δὲ ποιήσαντες μέδιμνον χρυσοῦν, ἐμβάλλουσιν εἰς αὐτὸν ὥσπερ ἀνάθημά τι εὐχαριστήριον.

Citari haec ex alieno auctore monent et scribendi genus et dictio (nota vocabulum χωράφιον, et εὐχαριστήριος adiective usurpatum). Cf. ad 813a. 7 ἤχων ὀργάνων PYa; ἤχων tantum, Pd. Locus suspectus; ἠχείων ὀργάνων (cf. LSJ s.v. ἠχεῖον) bene coni. Douglas Young.

846a Mediceus: Τῆς νυκτός.

Adscriptum hoc ad finem versus; sine dubio per errorem collocatum. Fortasse pars erat scholii iam deperditi ad *Prom.* 861; cf. 861a, b.

b Mediceus: ἔστιν πόλις Κάνωβος] Ἀναχρονισμός.

c V: ἔστι πόλις Κάνωβος: Τὸ σχῆμα διηγηματικόν. τῆς τῶν Αἰγυπτίων χθονός, οὐχὶ πάσης.

d • gll. in BC: ἔστι πόλις Κάνωβος] Οἱονεὶ ἀναγνωρισμὸν ποιεῖται τῆς Αἰγύπτου.

= 844a4-5.

847a Mediceus: προσχώματι: Τῷ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐτησίῳ προσθήματι τοῦ χώματος. φθόνων δὲ σωμάτων.

2 φθόνων (lege -ον) δὲ σωμάτων lemma debebat esse scholii ad *Prom.* 859. Simile aliquid accidit in Mediceo 438a.

b Mediceus: προσχώματι] Ἐν ὑψηλῷ γάρ ἐστιν.

c DNQV et (insertum in medio 844a) PPd: Προσχώματι· σημείωσαι ὅτι προσχώματα λέγονται οἱ ἀναχωματισμοὶ καὶ οἱονεὶ ὑπερανεστηκότες τόποι. λέγεται δὲ πρόσχωμα κἀκεῖνο ἔνθα καταρρέον ὕδωρ ἰλὺν περιττὴν καὶ ψαμμὸν σωρηδὸν ἐπιτίθησιν.

1-2 προσχώματι . . . λέγονται] λέγονται δὲ καὶ προσχώματα PPd. 5 σωρηδ. ἐπιτίθ.] τίθησι σωρηδὸν PPd.

848 Mediceus et gll. in PPdY: ἔμφρονα] Ἀνθρωπόμορφον.

Ad hoc add. PPd: καὶ νοῦ μετέχουσαν.

849 Mediceus gl et Bgl: ἀταρβεῖ] Ἀφοβοποιῷ.

850 Mediceus: γεννημάτων] Ἢ τῶν ἐκ Διὸς γεννηθέντων· ἢ τῆς Διὸς ἐπαφήσεως.

851a Mediceus: κελαινὸν] Μελάντεροι γάρ εἰσιν οἱ Αἰγύπτιοι.

b Cgl: Μελάντεροι γὰρ οἱ ἐν τῷ Νείλῳ Αἰθίοπες.

μελανοι C; correxi.

853a (853-856) πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ: «Πέμπτη δέ», φησί, «γέννα ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου, πεντήκοντα παῖδας ἔχουσα, πάλιν μὴ θέλουσα παραγενήσεται εἰς τὸ Ἄργος, φεύγουσα τὸν συγγενικὸν γάμον τῶν ἀνεψιῶν».

πέμπτην δὲ γενεὰν λέγει ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου τὰς πεντήκοντα τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας.

πῶς δὲ πέμπτη γενεὰ ἦσαν αὗται ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου, μάνθανε. πρώτη γενεὰ Ἔπαφος· οὗ Λιβύη· ἧς Βῆλος· οὗ Δαναός· οὗ αἱ πεντήκοντα θυγατέρες, ἃς ὁ ποιητὴς πέμπτην γενεὰν ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου ὠνόμασεν. ἱστορεῖται δὲ ἀδελφοὺς εἶναι Αἴγυπτον καὶ Δαναόν, παῖδας δὲ Ἀγχινόης καὶ Βήλου υἱοῦ Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης, ἀφ' ἧς καὶ ἡ χώρα Λιβύη ὠνόμασται. ὃς Βῆλος τὸν μὲν ἕνα παῖδα αὐτοῦ Δαναὸν ἐν Λιβύῃ κατῴκισε, τὸν δὲ ἕτερον, ἤγουν τὸν Αἴγυπτον, ἐν Ἀραβίᾳ· ὅστις τοὺς Μελάμποδας χειρωσάμενος ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν χώραν αὐτῶν ὠνόμασεν Αἴγυπτον. γίνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν Αἰγύπτῳ μὲν πεντήκοντα παῖδες, Δαναῷ δὲ θυγατέρες πεντήκοντα.

ἐπεὶ δὲ μέσον αὐτῶν φιλονεικία ἐγένετο, ἑκάστου τὸν τῆς ἀρχῆς ὄγκον ἐφέλκοντος πρὸς ἑαυτόν, φοβηθεὶς ὁ Δαναὸς μήπως ἀναιρεθήσεται ὑπὸ τῶν υἱῶν Αἰγύπτου (ἦν γὰρ χρησμὸς αὐτῷ δοθεὶς πάλαι περὶ τούτου) ναῦν κατεσκεύασε τὴν κληθεῖσαν πεντηκόντορον ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ὧν ἐγέννησε θυγατέρων. ᾗ τὰς οἰκείας κόρας ἐνθέμενος εἰς τὸ Ἄργος ἀπῆει, φυγὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Αἴγυπτον ὅς, ὡς εἴπομεν ἄνωθεν, πεντήκοντα εἶχεν υἱούς· οἳ τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας ἐζήτουν ἐπὶ τῷ συνοικῆσαι αὐταῖς.

καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἱστορίας οὕτως ἔχει· ὁ δὲ παρὼν ποιητής φησιν ὅτι διὰ τοῦτο ἐλεύσεται εἰς τὸ Ἄργος ἡ θηλύσπορος γέννα, ἡ πέμπτη ἀπὸ τοῦ

Ἐπάφου, ἤγουν αἱ πεντήκοντα θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ, διὰ τὸ μὴ θέλειν συνελθεῖν εἰς γάμον τοῖς ἐξαδέλφοις αὐτῶν. τέως οὖν ὕστερον, σπεισαμένων τοῦ τε Δαναοῦ καὶ τοῦ Αἰγύπτου, ἔδωκεν ὁ Δαναὸς τὰς οἰκείας θυγατέρας εἰς γάμον τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου· ἐπεὶ δ' ἐπτοεῖτο κατὰ τὸν χρησμὸν ὅτι ἀναιρεθήσεται ὑπὸ ἑνὸς ἐκείνων, παρήγγειλε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ ἀνελεῖν νυκτὸς τοὺς νυμφίους. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι οὕτως ἐποίησαν, μία δὲ θελχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔρωτος οὐκ ἀνεῖλε τὸν ἑαυτῆς νυμφίον, ἀλλ' εἴασε ζῆν· περὶ ἧς καὶ ὁ ποιητὴς οὗτός φησι. A.

4-8 cf. Mediceum 853b. 6 πέμπτη . . . Ἐπάφου] πέμπτη ἦσαν PPd. 8 ἃς . . . ὠνόμασεν] ἃς Αἰσχύλος πέμπτην γενεὰν εἶπεν PPd. 12-14 ὅστις . . . παῖδες] γίνονται δὲ τῷ μὲν Αἰγύπτῳ, ὃς τοὺς Μελάμποδας χειρωσάμενος ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν χώραν αὐτῶν ὠνόμασεν Αἴγυπτον, υἱοὶ πεντήκοντα ἐκ πολλῶν γυναικῶν PPd. 18 et 30 χρησμός: de oraculo isto nusquam nisi in hoc scholio commemorato vide Garvie, p. 165. 23 αὐταῖς CPPdV; -οῖς cet. 27 τέως οὖν ὕστερον CV; τέως δ' οὖν ὕστερον BXY; ὕστερον οὖν PPd. 29 post γάμον add. συνελθεῖν XY, συνεισελθεῖν B; cf. v. 27, ubi συνελθεῖν omnes praeter B. 29 υἱοῖς Αἰγύπτου] Αἰγύπτου υἱοῖς ἐν τῷ Ἄργει ἐλθοῦσιν PPd. 30 ὅτι . . . ἑνὸς ἐκείνων] μὴ ὑπὸ ἑνὸς ἐκείνων ἀναιρεθείη PPd. 33 post νυμφίον add. PPd: ὃς ἦν ὁ Λυγγεύς (sic). 33 καὶ . . . φησι] ὁ Αἰσχύλος (γρ. ὁ ποιητὴς P subter lineam) ἐνταῦθά φησι PPd.

b Mediceus: Αἱ Δαναοῦ θυγατέρες. πέμπτη δὲ οὕτως· Ἐπάφου Λιβύη· ἧς Βῆλος· οὗ Δαναός· οὗ αἱ ν' θυγατέρες.

c Mediceus gl: πεντηκοντόπαις] Ὁ Δαναός.

856a ἀνεψιῶν] Τῶν ἐξαδέλφων. Glossema in A (om. V; contuli et D).

b Pmarg: Σημείωσαι ὅτι τὸν ἐξάδελφον «ἀνεψιὸν» λέγει, τὸν δὲ ἀνεψιὸν «ἀδελφιδῆν.»

2 ἀδελφιδῆν P ut vid.; forma tantum e titulo Romanae aetatis cognita (cf. LSJ, s.v.); ἀδελφιδοῦν Dind.

c Pgl: ἐπτοημένοι] Ἠσθενηκότες· ἐκκρεμεῖς ὑπάρχοντες ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας.

d marg. in PPd: Ἠσχολημένοι περὶ τὸν ἔρωτα· ἢ ἠσθενηκότες τὰς φρένας ὅσον πρὸς τὸν ἔρωτα.

857a gll. in PPd: κίρκοι] Ἱέρακες οἱ νυμφίοι, δηλονότι διὰ τὸ ἁρπακτικόν.

b DPPdV: κίρκοι πελειῶν: Πελείας τὰς νύμφας φησίν, ἤτοι τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας (ἀφροδισιακὸν γὰρ τὸ ὄρνεον τοῦτο, ἡ περιστερά)· κίρκους δέ, ἤτοι ἀετούς, τοὺς νυμφίους, ἤγουν τοὺς υἱοὺς τοῦ Αἰγύπτου, διὰ τὸ ἁρπακτικόν.

Cf. Mediceum 857c. 1 φησίν] om. DV. 2 ἀφροδισιακὸν PPd; ἀφροδισιαστικὸν DV.

c Mediceus: Πελείας τὰς νύμφας φησί (ἀφροδισιακὸν γὰρ τὸ ὄρνεον)· τοὺς δὲ νυμφίους κίρκους, διὰ τὸ ἁρπακτικόν.

d marg. in DW: λελειμμένοι] Γρ. «ἐλελιμμένοι», ἀπὸ τοῦ «λίπτω» τὸ ἐπιθυμῶ.

Prima duo verba in W valde obscura. 1 ἐλελιμμ.: debebant λελιμμένοι. Cf. textum poeticum in P, ubi ι supra ει scriptum in verbo λελειμμένοι.

858 gll. in PPd: οὐ θηρασίμους] Ἤγουν τοὺς διὰ τὸν φόνον αὐτῶν οὐκ ἀξίους θηρεύσεως.

859a Mediceus: φθόνον δὲ σωμάτων] Αὐτοῖς τοῖς σώμασι τιμωρηθήσονται, θεῶν νεμεσησάντων αὐτούς.

Cf. 859b, unde αὐτοὺς in fine corrigendum in αὐτοῖς.

b DPPdVYa: φθόνον δὲ σωμάτων: Ἀλλὰ τῶν σωμάτων αὐτῶν· τουτέστιν, αὐτοῖς τοῖς σώμασι τιμωρηθήσονται, θεῶν νεμεσησάντων αὐτοῖς.

1 ἀλλ. τῶν σωμ. DV; τῶν δὲ σωμ. PPd; τῶν σωμ. δὲ Ya. 2-3 = Mediceum 859a.

c Pgl: φθόνον] Ἢ φόβον. καὶ τὴν ἰσχύν.

φόβον P; scribendum φόνον; cf. 859d.

d Pdgl: φθόνον] Τὴν ἰσχύν. γρ. φόνον.

e PPd: ἕξει δὲ θεός: Ὑπὲρ τῶν σωμάτων τῶν θυγατέρων, φειδὼ καὶ ἔλεον. ἢ μέμψιν κατὰ τῶν ἀρσένων.

Lemma: δὲ: sic PPd.

f Pgl: ἕξει θεός] Φέρει, ἐπάξει ἡ εἱμαρμένη.

g PglYa: θεός] Ἢ ὁ Ἄρης, ἢ ἡ Ἥρα· ἢ Ἀφροδίτη ἢ ὁ Ἔρως. ἢ καὶ ἌΛΛΩΣ· φθόνον δὲ ἕξει σωμάτων ὁ θεός, ἤτοι ὁ Ἄρης, ἀντὶ τοῦ φθονήσει τοῖς τῶν νυμφίων σώμασι.

Deos varios nominant etiam brevia glossemata in B (Cupidinem), C (Venerem vel Iunonem), Pd (Cupidinem vel Venerem vel Iunonem), Y (Iunonem).

860a gll. in PPd: Πελασγία] Ἡ Λάρισσα.

«Pelasgiam» pro *Argo* dictam esse accipiunt gll. varia in BPd (alterum) XY; pro *Hellade* Cgl.

b gll. in BCDPWY: δέξεται] Τὰ σώματα αὐτῶν.

861a Mediceus et P (bis: et in scholiis et in margine) PdVXc: νυκτιφρουρήτῳ: Τῷ νυκτὸς ἐπιτηρήσαντι· νυκτὸς γὰρ αὐτοὺς εἷλον.

Lemma om. Mediceus. 3 αὐτ. εἷλ. Mediceus; ἀνεῖλον αὐτούς cet.

b Cgl: Νυκτὸς γὰρ ἐπιτηρήσαντες αὐτοὺς ἀνεῖλον.

Cf. Mediceum 861a.

863 gll. in DPPdW: σφαγαῖσι] Τοῖς τόποις τοῦ σώματος ἐν αἷς καίριαι καὶ θανάσιμοι πληγαὶ γίνονται.

864 DPPdVXc: τοιάδ' ἐπ' ἐχθρούς: Ἡ Ἀφροδίτη ἐπιστάτις τῶν ἀφροδισίων ἐστίν· αὕτη γὰρ γάμων ἔφορος, ἡδείας τὰς συνουσίας ποιοῦσα. νῦν δὲ λέγει ὁ Προμηθεὺς ὅτι «αἰτία θανάτου γένοιτο Ἀφροδίτη τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς (ἤγουν τοῖς τοῦ Αἰγύπτου υἱοῖς)». ἐχθροὺς δὲ καλεῖ αὐτοῦ τούτους, ὡς καταγομένους ἀπὸ τοῦ Διός. εἴποι δ' ἄν τις τοῦτο λεχθῆναι καὶ διὰ τὸν Δία· οὗτος γὰρ ἐλύπει τότε τὸν Προμηθέα.

3 νῦν δὲ] νῦν οὖν PPd. 7-8 εἴποι ... Προμ. soli habent PPd.

866a gll. in BDPPdY: σύνευνον] Τὸν Λυγγέα.

Λυγγέα: sic omnes.

b Pgl: ἀπαμβλυθήσεται] Χαυνωθῇ, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ σιδήρου.

ἀπαμβλυθ.: sic P in textu poetico (cf. var. lect. apud Dawe, p. 236).

c Pgl (alterum): Γρ. ἀπαμβληθήσεται, ἤγουν ἐκκοπήσεται τοῦ φόνου.

d gll. in PPd: Καὶ ἀσθενὴς μείνῃ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

869 Mediceus et gll. in BDPPdY (in hoc ad 866): βασιλικὸν γένος] Ἄβαντα.

Sic Mediceus; τὸν Ἄβ. vel ἤγουν τὸν Ἄβ. cet.

871 PglYa: σπορᾶς κ.τ.λ.] Ἀπὸ τῶν ἐγγόνων τοῦ Ἄβαντος μέλλει γενήσεσθαι ὁ Ἡρακλῆς.

872 κλεινός] Ὁ Ἡρακλῆς. Glossema in A (om. V; habent DW).

874a gll. in BC: Τιτανίς] Ἡ μία τῶν Τιτάνων.

b Pgl: Τιτᾶνες ἐκαλοῦντο οἱ ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς γεννηθέντες.

875a Mediceus et Sj: Ὅπως δὲ ἔχω τύχης καὶ δι' ἣν αἰτίαν λυθήσομαι, πολλοῦ λόγου ἂν εἴη τοῦτο.

Qui hoc scholium composuit fortasse ante oculos habebat ὅπως δ' ἔχω, πῇ ταῦτα δὴ κ.τ.λ.; quam lectionem Triclinius (Smyth I, p. 68) invenisse se autumat «ἐν τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀντιγράφων».

b (875-876) DPPdVXc: ὅπως δὲ χὤπῃ: Ὅπως δὲ λυθήσομαι καὶ πῶς καὶ δι' ἣν αἰτίαν μακροῦ καὶ πολλοῦ λόγου ἐστὶν εἰπεῖν.

Cf. Mediceum 875a.

877a Mediceus et gll. in BCDPPdW: ἐλελελελελεῦ] Θρηνῶδες ἐπίφθεγμα.

Inverso ordine habet C; θρηνητικὸν pro θρηνῶδες PPd.

b gll. in PPdW: Τοῦτο λόγος θρηνητικός· λέγει δὲ αὐτόν τις στενοχωρούμενος καὶ ἐπικαλῶν τινὰ ἐλθεῖν εἰς ἔλεον.

878a Mediceus et gll. in BCW: σφάκελος] Σπασμὸς τοῦ ἐγκεφάλου.

b PPd et Wmarg: σφάκελος: Ἰστέον ὅτι ὁ ἐγκέφαλος ἀεικίνητός ἐστιν· ὅταν δὲ εἰς αὐτὸν γένηται πλείων θόρυβος ἢ κτύπος, τότε πάσχει σπασμόν· καὶ ἐξ αὐτοῦ λέγεται καὶ ὁ σφάκελος, οἱονεὶ «σπάκελός» τις ὤν, ἀπὸ τοῦ «σπῶ».

c P*: «Τῷ σφακέλῳ τῶν γραμμάτων ἠνώχλησα», ἤγουν ἐπιστημόνως εἶδον, ἠρεύνησα.

Citatio satis manca e lexico quodam videtur esse sumpta.

d P*SjXY: Σφάκελος νόσος· καὶ σφακελίζω· καὶ σφακελισμὸς ἡ παραπληξία καὶ ἡ σῆψις τῶν μυελῶν. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ σφακελισμοῦ καὶ σπασμός. λέγεται δὲ σφάκελος καὶ ὁ μέσος τῆς χειρὸς δάκτυλος. λέγεται δὲ καὶ ὁ σφυγμός, καὶ ὁ παλμός. σφάκελον δ' ἔνιοι τὴν σῆψιν λέγουσι τῶν ὀστέων, καὶ σφακελίσαι τὸ κατασαπῆναι καὶ ἀπονεκρωθῆναι. φάκελος δὲ ἡ συλλογὴ τῶν ξύλων.

Eadem fere leguntur in 1045b1-8. 1-6 σφάκελος . . . ὀστέων: fere = *Souda* s.v. σφακελισμός, ad init. 2 παραπληξία] παραπληγία P. 2 μυελῶν] μελῶν Y. 3 γίνεται . . . σπασμός] om. P. 5 σφυγμός Dind.; σφιγμός nostri. 7 φάκελος Dind.; σφάκελος nostri. Post v. 8 Sj add. 1045b 8-11; vide ad eum locum.

e [D: φρενοβλαβεῖς (sic). Fortasse huc spectat scholium codicis D 881d, ubi vide adn.]

879a Mediceus: ἄρδις] Ἡ ἀκμὴ τοῦ πάθους.

b P*: Ἄρδις τὸ ξίφος, τὸ «ἄρας» καὶ βλάβας «διδοῦν».

Eandem etymologiam profert Dgl.

c gll. in PPd: ἄρδις] Ξίφος. βέλος. ἡ ἀκμὴ τοῦ πάθους. ὁρμή.

1 ἡ . . . πάθους: = Mediceum 879a. βέλος et ὁρμή om Pd.

880a Mediceus: ἄπυρος] Ἡ πολύπυρος, διὰ τὸ σφοδρὸν πάθος. ἤ, πῦρ μὴ ἔχουσα.

1 ἡ πολύπ. Mediceus; ἢ πολύπ. coni. Vitelli.

b CDPPdV et Wgl: ἄπυρος: Πολύπυρος, διὰ τὸ σφοδρὸν τοῦ πάθους καὶ πολύ· ἢ ἄπυρος, ἡ δίκην πυρὸς ἐμπιμπρῶσα καὶ κατακαίουσα, πῦρ δὲ μὴ ἔχουσα.

Cf. Mediceum 880a.

c gll. in DPPdW: ἄπυρος] Οὐ χαλκευθεῖσα πυρί.

Similia sed corrupta (ὁ διὰ πυρὸς χαλκευθείς) et Bgl.

881a Mediceus: καρδία (sic) δὲ φόβῳ] Ἀντὶ τοῦ, παράφρων γίνεται ὑπὸ τοῦ φόβου.

2 γίνεται] -ομαι bene coni. Weckl.; cf. lectionem codicum PPdYa in 881b2.

b CDPPdVYa: καρδία δὲ φόβῳ: Ἀντὶ τοῦ, παράφρων γίνεται ἀπὸ τοῦ φόβου. ἡ καρδία μου διαπαντὸς ἐκ τοῦ φόβου λακτίζει, σφύζει, καὶ πάλλεται καὶ λακτίζει τὴν φρένα μου· περὶ γὰρ τὴν καρδίαν αἱ φρένες εἰσί. τινὲς δὲ τὸ «λακτίζειν φρένας» φασὶν ἀντὶ τοῦ παραφρονεῖν ὑπὸ τοῦ πάθους.

Lemma: καρδία omnes. δὲ om. CPd. 1-2 = Mediceum 881a. 2 γίνεται] -ομαι PPdYa.

c PPdYa (in his continuatur cum 881b): Φρὴν δέ ἐστιν ὑμήν τις διήκων ἀπὸ τοῦ φάρυγγος μέχρι τῶν ὑπογαστρίων μερῶν· διερχόμενος οὖν ἔνθεν κἀκεῖθεν, ὥσπερ τι ζῶσμα γίνεται, ὃ καὶ διάφραγμα καλεῖται. ἔστι δὲ μέσον τῶν ἀναπνευστικῶν καὶ τῶν θεραπευτικῶν. ἀναπνευστικὰ δέ εἰσι πνεύμων, καρδία· θεραπευτικὰ δὲ σπλῆν, ἧπαρ. μέχρις ἂν οὖν σῴζηται ὁ ὑμὴν οὗτος, ὑγιαίνει τὸ ζῷον· ὅταν δὲ πάθῃ κοπήν, τότε παραφρονεῖ, καὶ συμβαίνει ἡ φρενῖτις νόσος. ἐξ αὐτοῦ καὶ «μετάφρενα» τὰ τῆς ῥάχεως ὄπισθεν λέγονται.

d D: Φρήν ἐστί τις ὑμὴν διήκων ἀπὸ τοῦ ἀνθερεῶνος μέχρι καὶ τοῦ ζωστῆρος· ἐνταῦθα δὲ περικυκλεῖ μέχρι

τῶν μεταφρένων, διαιρούμενος ὁ ὑμὴν εἰς δύο, διαχωρίζων τά τε ἀναπνευστικὰ καὶ τὰ θρεπτικά. ἐπὰν δὲ παρασπασθῇ τι καὶ μεταπέσῃ, οὗτος τότε λέγεται ὁ ἄνθρωπος «φρενοβλαβής».

In D collocatur hoc scholium post *Prom.* 833-886, ante scholium 853a. Fortasse referri volebat librarius ad *Prom.* 878, ubi φρενοβλαβεῖς in textu poetico perperam scripsit pro φρενοπληγεῖς.

882 gll. in PPdW: τροχοδινεῖται] Δίκην τροχοῦ συστρέφεται.

συστρέφ. P; στρέφ. Pd; δινεῖται W.

883a Mediceus: Οὐκ εἰμὶ ἐν τῷ καθεστῶτι.

Adscriptum est ad *Prom.* 882; huc transposui, secutus et Paleii coniecturam et Wgl (883c, adn.).

b Mediceus et gll. in PPdWY: δρόμου: Τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ.

Lemma solus habet Mediceus.

c gll. in DPPdW: δρόμου] Τοῦ καθήκοντος.

Post hoc add. Wgl: οὐκ εἰμὶ ἐν τῷ καθεστηκότι (cf. Mediceum 883a). Similia hic habent Bgl (τῆς καταστάσεως) et Cgl (τοῦ καθεστηκότος, τοῦ προσήκοντος).

884a Mediceus: γλώσσης ἀκρατής] Ὑπὸ τῆς μανίας μὴ κατέχουσα τῆς γλώττης, ἀλλὰ παίουσα.

1 μανίας ex μανῆς correctum in Mediceo. 2 κατεχ. τῆς γλωττ. Mediceus. Verbum κατέχω cum genetivo haud raro ponitur inde ab Aristotele (LSJ s.v., I. 2); cuius rei ignarus, ut videtur, accusativum substituit auctor scholii 884b. 2 παίουσα suspectum; παραπαίουσα scripsit auctor scholii 884b; πταίουσα coni. Bothe et Paley.

b DPPdV: γλώσσης ἀκρατής: Ἤτοι ὑπὸ τῆς μανίας μὴ κατέχουσα τὴν γλῶτταν καὶ κυριεύουσα ταύτης, ἀλλὰ παραπαίουσα, λάλος εἰμί.

Cf. Mediceum 884a, cum adn. 2 καὶ κυρ. ταῦτ.: sic P; om. D; ταύτης tantum om. Pd; V hoc loco legi nequit.

885a (885-886) Mediceus: Τεταραγμένοι δὲ λόγοι ὡς ἔτυχε προσπταίουσι τῷ τῶν κακῶν κλύδωνι· τουτέστιν, ὑπὸ ὀδύνης πολλὰ λαλῶ.

1-2 προσπταίουσι Mediceus; idem πταίουσ' in textu poetico (ubi παίουσ' codd. plerique).

b (885-886) DPPdV: θολεροὶ δέ: Λόγοι δὲ θολεροί, καὶ ὑβριστικοὶ καὶ λυπηροὶ καὶ μάρανσιν ἐμποιοῦντες τῷ ἀκούοντι καὶ τῆξιν σαρκός, παίουσι, καὶ ὁρμῶσι καὶ μετὰ ῥύμης ἐκπέμπονται, πρὸς κύμασι τῆς ἐμῆς ἄτης (ἤτοι τῷ κλύδωνι καὶ τῇ τρικυμίᾳ τῶν ἐμῶν κακῶν).

4-5 τῷ . . . κακῶν: cf. Mediceum 885a, med.

c PPd: παίουσ'] Παίουσι τὸν ἀέρα, ἢ ἐκρίπτονται.

887a (887-893) ἦ σοφὸς ἦ σοφὸς ἦν: Ὁ χορός φησι τοῦτο· «ὄντως σοφὸς ἦν ὅστις πρῶτος ἐν διανοίᾳ ἐβάστασε καὶ ἐν γλώσσῃ διεμυθολόγησε, καὶ εἶπεν, ὅτι καταπολὺ κάλλιστόν ἐστι τὸ τινὰ γυναῖκα συνελθεῖν νυμφίῳ ὁμοίῳ αὐτῇ (ἤγουν, ἐὰν ἡ πένησσα καὶ εὐτελής, ἵνα συνέλθῃ ἀνδρὶ ὁμοίῳ), ἢ καὶ τὸ ἕκαστον ἄνδρα συνελθεῖν γυναικὶ ὁμοίᾳ ἐκείνῳ κατὰ τὸν βίον καὶ τὴν διαγωγήν». τοῦτο δὲ λέγει ὁ χορὸς διὰ τὴν Ἰώ, ἰδὼν αὐτὴν πάσχουσαν μυρία κακὰ διὰ τὸ σχεῖν ἐραστὴν τὸν πρώτιστον τῶν θεῶν Δία, ἄνθρωπον οὖσαν φθαρτήν. «καλὸν οὖν», φησίν, «ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν (ἤτοι ὁμοίως ἑαυτῷ), καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ εὐτέλειαν εἰς γάμον συνελθεῖν· καὶ μήτε τὸν ὄντα χερνήταν (ἤτοι ταπεινὸν καὶ ἄσημον καὶ τῶν κάτω) ἐπιθυμῆσαι γάμων τῶν θρυπτομένων καὶ τρυφώντων τῷ πλούτῳ, μήτε μεγαλαυχούντων τῷ γένει». A (contuli et D).

1-2 ὄντως σοφὸς ἦν soli habent CD et (?) V. 4 καὶ εὐτελής . . . ὁμοίῳ] πένητι, εἰ δὲ πλουσία, πλουσίῳ PPd. 5-6 κατὰ . . . διαγωγήν] κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον PPd. 8 φθαρτήν: finis scholii in D. 10-12 καὶ μήτε . . . τῷ γένει] longe diversa praebent PPd; vide 887c. 11 τρυφώντων: cf. Mediceum 891. 12 post τῷ γένει add. CV: ἤτοι εὐγενῶν. Sequitur in BXY sch. 893a, nullo intervallo. In CDV sequitur 887b.

b (887-890) CDPSjVXc: ἌΛΛΩΣ· τὸν Πιττακὸν λέγει· ὅν ποτε τις βιαζόμενος ὑπὸ δύο γυναικῶν, τῆς μὲν μιᾶς οὔσης πλουσίας καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ γένους ἀξίας, τῆς δ' ἑτέρας πενεστέρας καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ ἀξίας, καὶ ἀπορῶν ποίας ἂν κληθείη ἀνήρ, ἠρώτησε ποίᾳ χρήσεται γυναικί. τοῦ δὲ εἰπόντος «μέτιθι πρὸς τοὺς παῖδας τοὺς πλησίον ἡμῶν τοὺς βέμβικας παίζοντας (ὅ ἐστι τὰς στρόμβας),

καὶ ἀπ' αὐτῶν μαθήσῃ ποίᾳ ἂν χρήσαιο γυναικί», [καὶ] ἀπελθὼν ἐκεῖνος ἠκροάσατο τῶν παίδων λεγόντων πρὸς τὴν οἰκείαν στρόμβαν, «τὴν καθ' ἑαυτὸν ἔλαυνε»· καὶ αἰσθόμενος τοῦ λόγου τῶν παίδων τὴν μὲν πλουσιωτέραν ἀφῆκε, τῇ δὲ πενεστέρᾳ ἐχρήσατο γυναικί, τῇ καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ ἀξίᾳ.

τοῦτο οὖν ὁ χορὸς ἐνθυμούμενος λέγει ὅτι σοφὸς ἦν ἐκεῖνος ὁ εἰπὼν τὸ ἐπὶ μακρῷ χρόνῳ καὶ ἀριστεύειν καὶ εὐημερεῖν αὐτούς, τοὺς τοῖς ἀξίοις τοῦ γένους αὐτῶν ἐπιγαμβρεύοντας. ἐὰν γὰρ καὶ ἡ Ἰὼ συνεμίγη τινὶ ἀνδρὶ ἀξίῳ ὄντι τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ πόρρω ἦν τῆς μίξεως τοῦ Διός, οὐκ ἂν νῦν ἐπλανᾶτο.

1-13 inveniuntur haec etiam in cod. T (Smyth [1], p. 69). Eadem fabula diversis verbis narratur apud Diogenem Laertium (1. 79-80), citato Callimachi Epigr. I; et rursus in scholio inedito codicis Ξa ad hunc locum, quod paraphrasis versuum Callimacheorum esse videtur. 1 ἄλλως CDV; lemma ἦ σοφὸς ἦ σοφὸς ἦν habet P, qui hoc scholium anteponit scholio 887a. 3 καὶ . . . ἀξίας plerique; fortasse secludenda (cf. v. 4); ὑπὲρ αὐτόν, tantum, Sj. 7 τὰς στρόμβας CVXc; τὰς στρόμβους (sic) DP; οἱ στρόμβοι Sj. 8 αὐτῶν CSjXc; -οῦ DP; V legi nequit. 8 καὶ] om. Sj, recte. 9-10 πρὸς . . . στρόμβαν(sic)] πρὸς ἀλλήλους Sj. 11 τῶν παίδων Xc; τοῦ παιδὸς CDPV; om. Sj, fortasse recte. 15-17 qui haec scripsit fortasse ὁ κηδεύσας pro τὸ κηδεῦσαι legit in *Prom.* 890. 16 αὐτοὺς omnes (om. Dind.). 17 ἐὰν omnes. 18 ἀξίῳ PSj; καὶ ἀξίῳ cet.

c PPd haec substituunt pro 887a 10-12 καὶ μήτε . . . τῷ γένει: — καὶ μήτε γάμων τῶν θρυπτομένων καὶ τρυφώντων τῷ πλούτῳ ἐπιθυμῆσαι τὸν ὄντα χερνήτην (ἤγουν τὸν ταπεινὸν καὶ εὐτελῆ καὶ ἄσημον καὶ τῶν κάτω), μήτε τῶν μεγαλαυχούντων τῷ γένει (ἤτοι τῶν εὐγενῶν). ἦν γὰρ καὶ ἡ Ἰνὼ πόρρω τῆς μίξεως ἦν τοῦ Διός, οὐκ ἂν νῦν τοσαῦτα δεινὰ ἔπασχεν.

6 εὐγενῶν: cf. var. lect. codicum CV in 887a12. 6-7 cf. 887b 17-19. 6 Ἰνὼ: sic PPd.

888a gll. in BPPd: ὃς πρῶτος] Ἤγουν ὁ Πιττακός.

b Bgl: ὃς πρῶτος] Ἀναχρονισμός.

c Mediceus: ἐβάστασε] Ἐδοκίμασεν· «ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ».

Od. 21. 405.

d gll. in P et (partim) Pd: Ἐνεκυμόνησεν· ἀντὶ τοῦ «εἶπεν»· ἐνόησεν· ἀντὶ τοῦ «διέγνω».

890a Mediceus: ὡς τὸ κηδεῦσαι] Καὶ Πίνδαρος· «χρὴ δὲ καθ' ἑαυτὸν παντὸς ὁρᾶν μέτρον· εὐναὶ δὲ παράτροποι· ἐς κακότητά τε ἀθρόαν ἔβαλον.»

Sic scripsit et interpunxit Mediceus. In libris Pindaricis plerisque (*Pyth.* 2. 34 sq.) αὐτὸν legitur pro ἑαυτόν, αἰεὶ inseritur ante παντός, τε post κακότατα (sic) omittitur.

b Mediceus (in altero margine) καθ' ἑαυτὸν] Κατὰ τὰ ἴδια μέτρα.

891 Mediceus gl et Bgl: διαθρυπτομένων] Ἐντρυφώντων.

Similia exhibent gll. in DPPdW (τρυφώντων) et C (διατρυφώντων).

893a χερνήταν: Εὐτελῆ· ἔστι δὲ τροπικὸν ἀπὸ τῶν ἀπόρων γυναικῶν, αἵπερ οἰκείαις μογοῦσαι χερσὶ καὶ νήθουσαι ἔρια ἢ λίνον, ἑαυταῖς ἐκ τούτων κομίζονται τροφήν. A.

Hoc loco in re consentiunt omnes nostri, in verbis valde inter se dissentiunt. Recensionem PPd secutus sum paullo planiorem ceteris. 1 continuant cum 887a BXY, his verbis: τὸ δὲ χερνήταν τροπικόν ἐστι κ.τ.λ. 2 ἔρια ἢ soli habent PPd. 3 post τροφὴν quaedam add. V; vide 893b.

b V (continuatur cum 893a): ἌΛΛΩΣ· κυρίως δὲ ἐπὶ γυναικὶ ἡ νήθουσα ταῖς χερσὶ τὰ πρὸς τροφὴν κομίζεται.

c P*: Τὸν εὐτελῆ καὶ διὰ τῶν χειρῶν νήθοντα, ὅ ἐστιν ἐργαζόμενον.

d Pgl: Ταπεινὸν καὶ εὐτελῆ καὶ ἄσημον, πτωχόν, χειροτέχνην.

894a (894-900, 902-903) μήποτ' ὦ Μοῖραι: Ὁ χορός φησι, βλέπων τὴν Ἰὼ κακῶς πάσχουσαν διὰ τὸ ἐρασθῆναι αὐτῆς τὸν Δία· «εἴθε, ὦ Μοῖραι, μὴ ἴδοιτέ με ποτὲ ὑπάρχουσαν εὐνάτειραν, καὶ σύγκοιτον, τοῦ Διός (ἤτοι μὴ ἐρασθείη μου ὁ Ζεύς ποτε)· μηδὲ πλασθείην, καὶ προσπελάσω καὶ προσεγγίσω, ἔν τινι γαμέτῃ τῶν ἐξ οὐρανοῦ (ἤτοι τινὶ οὐρανίωνι θεῷ ἔχοντι γυναῖκα· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ «γαμέτᾳ»). ἤ, μηδὲ δι' ἔχθρας γενοίμην τινὶ ὁμευνέτιδι τινὸς τῶν οὐρανίων. φοβοῦμαι γὰρ βλέπουσα τὴν τῆς

Ἰοῦς παρθενίαν τὴν ἀστεργάνορα (ἣν οὐ στέργει ὁ ἀνὴρ αὐτῆς γενόμενος· ἢ, τὴν ὑπὸ ἀρσένων λίαν στεργομένην) τῷ γάμῳ τῷ τοῦ Διὸς δαπτομένην καὶ δακνομένην, ἐν ἀλητείαις καὶ πλάναις πόνων δυσπλάγχνοις Ἥρας (ἤτοι ἀφορήτοις, ἃς οὔτις ὑπενεγκεῖν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ σπλάγχνοις ὑποίσειε). μηδὲ ὁ ἔρως τῶν κρειττόνων θεῶν ἐπίδοι με». εἶτα παρακατιών, ἑρμηνεύων τὸ «ἔρως», φησὶν ὅτι «τὸ ὄμμα φημὶ θεῶν ἄφυκτον, οὗ καὶ πολλὰ μηχανησαμένη οὐκ ἐκφεύξομαι». A (contuli et D).

Lemma: μήποτ' semel omnes nostri (μηδέποτ' Y). Verba τὸ δὲ praefigunt BX. 4 πλασθείην omnes nostri hic et in textu poetico (*Prom.* 897), exceptis fortasse V et certe W, qui πλαθείην in textu poetico. 6 μηδὲ] μὴ BXY. 7 ὁμευνέτιδι BCP (-δι supra lineam) XY; ὁμευνέτι (sic) DPdV. 7 οὐρανίων] οὐρανιώνων CV. Totus locus 6-7 μηδὲ . . . οὐρανίων hoc significare videtur: «utinam ne cui uxori cuiusquam caelestium odio sim», πλασθείην fortasse pro «in bello appropinquem» accepto, γαμέτᾳ autem pro γαμετῇ. Quae licet absurde dicta sint, iniuria mutaverunt edd. (ὁμευνέτῃ τινὶ τῶν οὐρανίων). 8-9 = Mediceum 898a. 10 δυσπλάγχνοις Ἥρας CDV; τῆς Ἡρ. δυσπλ. PPd; δυσπλάγχνων Ἥρας BXY. 11-12 ὑποίσειε plerique et P[rp]; δυνήσεται P[1]Pd. 12 μηδὲ . . . ἐπίδοι με: cf. Mediceum 902b. 13-14 οὗ . . . ἐκφεύξομαι BXY; ὅπερ οὐκ ἐκφεύξομαι καίπερ μηχανησαμένη πολλά P; καὶ πολλὰ μηχανησαμένη οὐκ ἐκ σκορπίσεως (?) φεύξομαι DV; locum om. CPd.

b Pgl: Ἢ «Μοῖραι λεχέων» ἀντὶ τοῦ ἔφοροι συνουσιῶν· ἢ «εὐνάτειραν τῶν λεχέων τοῦ Διός».

898a Mediceus: ἀστεργάνορα] Ἣν οὐ στέργει ὁ γενόμενος αὐτῆς ἀνήρ· ἢ τὴν ὑπὸ ἀρσένων στεργομένην.

2 post ἢ litterae erasae circiter duo; fortasse τὴν (Weckl.). 2 post ἀρσένων videtur supplendum esse λίαν ex 894a9 (ita iam Heimsoeth). μὴ supplebat Paley. Cf. 898b.

b DXc(continuatur cum 894a): ἌΛΛΩΣ· ἣν οὐ στέργει ὁ γενόμενος αὐτῆς ἀνήρ· ἢ τὴν ὑπὸ ἀρσένων στεργομένην· ἢ τὴν μὴ στέργουσαν καὶ ἀγαπῶσαν τοὺς ἄνδρας.

1-3 = Mediceum 898a, ubi vide adn., et 894a8-9. 1 ἄλλως solus habet D. 3 μὴ solus habet Xc.

899a Mediceus: γάμῳ δαπτομέναν] Ἅμα τῷ γάμῳ. λείπει γὰρ τὸ «ἅμα».

b gll. ad γάμῳ δαπτομέναν] Κινδυνεύουσαν B; Μερι-

ζομένην C; Γρ. δαπανομέναν (sic), δαμαζομέναν P; Δαμαζομέναν V.

In textu poetico δαπτομέναν scribunt omnes nostri praeter Pd (δαπανωμέναν).

901 Mediceus: ὁμαλὸς] Ἴσος.

902a Pgl: οὐ δέδια] Καὶ φοβοῦμαι τοῦτο ὅτι οὐδὲ μέλλω ποτὲ ποιῆσαι τοῦτο <τὸ> ἔθος παλαιῶν σοφῶν.

Contuli et Pa. 2 τὸ supplevi.

b Mediceus: μηδὲ κρεισσόνων] Μηδὲ ἐπίδοι με ὁ ἔρως κρεισσόνων θεῶν, ὅς ἐστιν ἄφυκτον ὄμμα.

c Xmarg: Εἴθε μὴ δὲ προσβλέψ<αι> με ὄμμα ἄφυκτον καὶ ἔρως κρειττόνων θεῶν.

904a Mediceus: ἀπόλεμος] Ὁ πρὸς κρείσσονας πόλεμος ἀκαταμάχητος.

= 904f, fin. Verbum ἀκαταμάχητος praebent et gll. in CPPdWX.

b ἄπορα πόριμος: Οἷον, οὗτος ὁ πόλεμος ὁ ἐρωτικὸς πόριμός ἐστι (καὶ πόρον διδούς) καὶ εἰς τὰ ἄπορα, καὶ οἷον εἰπεῖν καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν. «ψαύουσι γὰρ καὶ τῶν ἀψαύστων οἷς λίχνοι οἱ ὀφθαλμοί». A (contuli et DNc).

3 citatio videtur esse, fortasse proverbii. Pro ἀψαύστων . . . ὀφθαλμοί scribit Nc: σωφρονικωτάτων οἱ λίχνοι ὀφθαλμοί. In fine add. quaedam CDPPd; vide 904d.

c Mediceus: ἄπορα πόριμος] Πόριμος αὐτοῖς.

An debuit αὐταῖς, sc. ταῖς Ὠκεανίσιν?

d CDPPd (in his continuatur cum 904b): ἌΛΛΩΣ· ἰσχυρὸς εἰς τὸ ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους ἀπόρους καὶ μὴ δυναμένους μηχανήν τινα εὑρῆσαι τοῦ ἀπαλλαγῆναι τοῦ κακοῦ, ἤγουν τῆς ἐρωτοληψίας.

3 μηχ. τιν. εὑρῆσαι] εὑρεῖν τινα μηχανήν PPd. 3-4 τοῦ (καὶ D) . . . ἐρωτολ.] εἰς ἀπαλλαγὴν τοῦ τῆς ἐρωτοληψίας κακοῦ PPd.

e D (post 904f) et PPd (in his continuatur cum 904d): ἌΛΛΩΣ· πολυπόλεμος οὗτός ἐστιν ὁ ἔρως καὶ πόριμος ἀπόρων, τουτέστι χαλεπῶν καὶ μεγάλων κακῶν, ἐν οἷς οὐκ ἔστι πόρον εὑρεῖν.

3-4 ἐν οἷς . . . εὑρεῖν om. D.

f D (post 904d) et P (in hoc continuatur cum 904e): ἌΛΛΩΣ· ἄπορος πρὸς ἀπορίαν, ὅ ἐστι πολλὴν ἔχων ἀπορίαν. ὅτι ὁ πρὸς κρείσσονας πόλεμος ἀκαταμάχητος.

1 ἄλλως solus habet D. 1 ἄπορος: sic nostri. 3 ὁ πρὸς . . . ἀκαταμ.: = Mediceum 904a.

g Bgl: ἄπορα . . . (905) γενοίμαν] Ὡς ἐπὶ τοῦ θεοῦ ἔφη τις σοφὸς ὡς οὐ νοοῦμεν ἄλλο τι εἰ μὴ μόνον ἀκαταληψίαν καὶ ἀπειρίαν.

Protagorae fortasse doctrinae reminiscitur (cf. Diels-Kranz 80 Protagoras B4), quamvis philosophi illius verbis non utatur; ἀκαταληψία enim vel Scepticum vel Stoicum sapit.

907 (907-925) ἦ μὴν ἔτι Ζεύς: Ὅπερ προείρηκεν ὁ Προμηθεὺς ἐν οἷς ἔλεγεν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐκβληθήσεται τῆς βασιλείας εἰς γάμον συνελθὼν τῇ Θέτιδι, τοῦτο καὶ ἐνταῦθα πάλιν φησί. λέγει οὖν ὅτι ὄντως δὴ ὁ Ζεύς, καίπερ αὐθάδης καὶ ἐπηρμένος ὢν καὶ ὑπέρογκος, ἔσται ταπεινός· ἑτοιμάζεται γὰρ γάμον γαμεῖν ὃς αὐτὸν τῆς βασιλείας ῥίψει· καὶ τότε πληρωθήσεται ἡ τοῦ Κρόνου κατάρα, ἣν εἶπεν ἐπ' αὐτῷ τῷ Διὶ ἐκπίπτων τῶν μακροχρονίων καὶ παλαιῶν θρόνων τῆς βασιλείας. ἀποτροπὴν δέ, καὶ ἐκφυγὴν καὶ φύλαξιν, τῶν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου γάμου κακοπαθειῶν μελλουσῶν ἐπελθεῖν αὐτῷ οὐδεὶς τῶν θεῶν ἰσχύσει ἀποδεῖξαι χωρὶς ἐμοῦ· ἐγὼ ταῦτα γινώσκω, καὶ ποίῳ τρόπῳ γενήσεται. πρὸς ταῦτα νῦν καθήσθω ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ τῆς γῆς ὑπεραιρομένοις τόποις (ἤγουν ἐν τῷ ὑψηλῷ Ὀλύμπῳ) πιστὸς καὶ θαρρῶν (ἢ «πυστός», ἤγουν περίπυστος καὶ διάδηλος καὶ ἔντιμος ἐν βρονταῖς, ἤγουν διὰ τὸ ποιεῖν βροντὰς μεγαλυνόμενος) καὶ ἐκπέμπων βέλος πύρπνοον, καὶ πυρὸς πνέον (λέγει δὲ τὸν κεραυνόν). οὐδὲν γὰρ ταῦτα αὐτῷ βοηθήσει εἰς τὸ μὴ καταπεσεῖν πτώματα ἀνυπομόνητα καὶ ἀφόρητα· τοιοῦτον ἀντίπαλον νῦν εὐτρεπίζει αὐτὸς ἑαυτῷ, ὅστις καὶ ὑπὲρ κεραυνὸν καταφλέξει αὐτόν, καὶ τὸν γενναῖον κτύπον τῆς βροντῆς, καὶ τὴν τρίαιναν, αἰχμὴν τοῦ Ποσειδῶνος, δι' ἣν σαλεύει τὴν γῆν, διασκεδάσει καὶ ἀφανίσει

καὶ διαλύσει. λέγει δὲ ὃν ἔμελλε γεννῆσαι ὁ Ζεὺς συμμιγεὶς τῇ Θέτιδι. A (contuli et D).

1-3 ἦ μὴν . . . φησί om. BXY. 1-2 ἐν οἷς ἔλεγεν κ.τ.λ.: *Prom.* 764-768. 7 ἐκφυγὴν] ἀπο- PPd. 8 μελλουσῶν] μελλόντων DV; τῶν μελλόντων PPd. 10-13 ex his liquet in *Prom.* 916, fin., non modo κτύποις legisse scholiastam, sed etiam vocabulum quoddam quod verbo τόποις interpretatur; fortasse πάγοις (cf. *Prom.* 20, ubi τόπῳ perperam pro πάγῳ scripsit ipse Mediceus, et sch. 268.4-5 τοῦ πάγου καὶ τοῦ τόπου). Huius lectionis nullum vestigium exstat in textu poetico nostrorum codicum. Item in *Prom.* 917, init., non modo πιστός legit scholiasta, sed etiam πυστός; unde πιστός in textu scripsit solus ex nostris P. 14 πύρπνοον DPPdV; πυρίπνουν BXY; om. C. 14 καὶ πυρὸς πνέον BVXY; om. cet. 19 συμμιγεὶς] μιγεὶς CDV.

909 gll. in DPWX: γάμον γαμεῖν] Ἀττικισμός.

915 Mediceus: χῷ (sic) τρόπῳ] Καὶ ᾧ τρόπῳ.

916a B*P*: Καθήσθω· κανόνισον· ἔξω . . . τὸ τρίτον ἥσθω καὶ καθήσθω.

Prima et ultima verba tantum refero, ut exstant in B.

b Mediceus: πεδαρσίοις κτύποις] Τῇ βροντῇ καὶ τῷ κεραυνῷ.

c marg. in PPd: Τῇ βροντῇ καὶ τῷ κεραυνῷ· ἢ τοῖς ἐμοῖς δεσμοῖς.

1 = Mediceus 916b. 1-2 ἢ . . . δεσμοῖς: an spectant haec ad *Prom.* 133, ubi in vinciendo Prometheo κτύπου ἀχὼ χάλυβος facta esse dicitur?

d gl. manu recentiore insertum in Mediceo: πεδαρσίοις] Ὑψηλοῖς τόποις.

Vide 907.10-13, adn.

919 Mediceus et gll. in BCDPPdWY: οὐκ ἀνασχετά] Μὴ δυνάμενα ἐπανορθωθῆναι.

Vix dubium quin in commentario A exstiterit hoc glossema, quamvis a VX omittatur. In textu poetico οὐκ ἰάσιμα legisse scholiastam suspicatur Weckl.

921a gll. in DPPdW: ἐπ' αὐτὸς αὐτῷ] Ἀττικόν.

b Cgl: Ὑπέρβατον κατὰ λέξιν.

c P*Ya: Σημείωσαι ὅτι διαφέρει τὸ καθ' ὑπέρθεσιν ὑπέρβατον τοῦ κατὰ παρένθεσιν, ὅτι τὸ μὲν καθ' ὑπέρθεσιν κατ' αὐτὸ τὸ ἄρθρον ἐστὶν ἢ τὴν πρόθεσιν, ὡς ἐνταῦθα· τὸ δέ γε κατὰ παρένθεσιν (ὅπερ καὶ μεσεμβόλημα λέγεται), τὸ διὰ μέσου λεγόμενον.

In ima pagina adiecit P, nullo lemmate vel signo appicto; iuxta *Prom.* 918 adscripsit Ya; huc tamen referendum, cf. 921b.

d Mediceus: δυσμαχώτατον τέρας] Τὸν τεχθησόμενον ἐξ αὐτοῦ.

922 (922-925) CDPPdVXaYa: ὃς δὴ κεραυνοῦ: Ταῦτα αἰνιγματωδῶς φησί, καὶ διὰ τοὺς Κύκλωπας τὸν Βρόντην καὶ τὸν Στερόπην, οἳ ἀδελφοὶ ἦσαν τοῦ Κρόνου, τοῦ πατρὸς τοῦ Διός. εἶχον δὲ πρὸς ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν τοῖς μετώποις. οὓς ὁ Κρόνος μὲν τῷ Ταρτάρῳ προσέδησεν, ὡς ἐπιβούλους πτοούμενος, ὁ δὲ Ζεὺς τῆς βασιλείας κρατήσας τὸν μὲν πατέρα Κρόνον εἰς Τάρταρον κατάγει, τοὺς δὲ εἰρημένους ἀνάγει καὶ συνεργοὺς τοῦ κράτους ἐσχήκει, τὸν μὲν βροντὴν μηχανώμενον αὐτῷ, τὸν δὲ ἀστραπήν, εἰς ἐκφόβησιν τῶν ἑτέρων πάντων θεῶν. φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς ὅτι ὁ μέλλων γεννηθῆναι ἀπὸ τοῦ Διὸς συνευνασθέντος τῇ Θέτιδι καὶ ὑπὲρ τὸν Στερόπην καὶ τὸν Βρόντην ἔσται. ἐπεὶ δὲ ᾤετο καὶ τὸν Ποσειδῶνα βοηθῆσαι αὐτῷ τῷ Διί, ὡς ἀδελφὸν αὐτοῦ ὄντα, φησὶν ὅτι «οὐδὲ ἡ τὴν γῆν σαλεύουσα τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνος ἔσται τῷ Διὶ εἰς βοήθειαν». τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτόν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ· εἰς ποτάμιον, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμναῖον.

Fortasse scholiastae A debetur. 1-10 de Cyclopibus Bronte et Sterope vide et 351a5 sqq. 4-5 πρὸς ἕνα . . . μετώποις CDVXa; ἀνὰ ὀφθαλμὸν ἕνα ἐν (om. Pd) τοῖς μετώποις PPdYa. 9 βροντὴν] Βρόντην hoc accentu CDXa.

925a Pgl: τρίαιναν] Ἀλληγορικῶς· τὴν τρικυμίαν.

b Wmarg.: Τῷ γὰρ Ποσειδῶνι ἀνατίθησιν ἐν ταῖς χερσὶ τρίαιναν, δι' ἧς σείει τὴν γῆν.

926a gll. in BCPPdWY: πταίσας] Προσκρούσας.

Ad hoc τῷ γάμῳ add. C; καὶ ἁμαρτήσας add. P.

b P marg: «Προσέπτατο τῷ λίθῳ», ἤγουν «πρὸς τῷ λίθῳ ἔπταισε».

Sic P. Pro προσέπτατο lege προσέπταισε, ut congruat cum textu poetico adnotatio et sensus demum fiat.

928a (928-931) σύ θην ἃ χρῄζεις: Ὁ χορὸς ἀκούων τοῦ Προμηθέως κακὰ προλέγοντος περὶ τοῦ Διός, φησὶ πρὸς αὐτόν· «σὺ δή, ὦ Προμηθεῦ, ταῦτα ἐπιγλωσσᾷ (ἤτοι λέγεις καὶ στρέφεις ἐν γλώττῃ) ἃ θέλεις καὶ ἀποδέχῃ». ὁ δὲ Προμηθεύς φησι πρὸς τὸν χορόν· «ταῦτα λέγω ἅπερ μέλλει γενέσθαι· σὺν τούτοις καὶ ἃ βούλομαι παθεῖν αὐτὸν τὸν Δία». ὁ δὲ χορός φησι· «καὶ ἐνδέχεταί ποτε προσδοκήσειν τινὰ δεσπόσειν τοῦ Διός;» ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· «οὐ μόνον ἄλλοι κυριεύσουσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πόνους ἕξει δυσχερεστέρους καὶ χαλεπωτέρους». A (contuli et D).

3 post ἃ add. PPd: χρῄζεις. ἤγουν ἅ.

b Mediceus: σύ θην κ.τ.λ.] Κατὰ ἐρώτησιν.

c Mediceus: ἐπιγλωσσᾷ] Τῇ γλώττῃ κατηγορεῖς· ἐποιωνίζῃ κατὰ τοῦ Διὸς ἃ βούλει γενέσθαι αὐτῷ.

931 DPPdVW*: «Λόφος» ὁ ἄνω τένων, ἤτοι ὁ περὶ τὸν τράχηλον ἄνωθεν· ὅθεν καὶ τὸ «καταλοφάδια» ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ «ὑπὸ ζυγῷ νῶτον εὐλόφως φέρειν», ὡς λόφου ἐν τοῖς ζῴοις ὄντος τοῦ κατὰ τὸν τράχηλον μέρους, ᾧ ἐπίκειται ὁ ζυγός.

2 καταλοφάδια omnes nostri, et aliquot codices Homeri (*Od.* 10. 169, ubi legunt plerique καταλοφάδεια). 3-4 cf. Soph. *Antig.* 291-2, ubi codd. οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ λόφον δικαίως εἶχον; vide Jebb ad loc., et Eustathium ad *Od.* 10. 169. 3 ζυγῷ DW; -ὸν cet. 4 εὐλόφως W ut vid.; εὐλόγως D; εὐκόλως cet.

932 (932-933) DPPdV: πῶς οὐχὶ ταρβεῖς: «Πῶς οὐχὶ φοβῇ τοιαῦτα ὑβριστικὰ λόγια κατὰ τοῦ Διὸς πέμπων τῆς ἰδίας

γλώττης»; ὁ δὲ Προμηθεύς φησι· «διὰ τί φοβοίμην ἐγώ, ᾧ οὐ πεπρωμένον ἐστιν ἀποθανεῖν»;

Fortasse scholiastae A debetur.

934 CDPPdV: ἀλλ' ἆθλον αὖ σοι: Ἀλλὰ καὶ εἰ μή ἐστι σοὶ πεπρωμένον ἀποθανεῖν, πόροι καὶ παράσχοι καὶ δώσει σοι πόνον ἀλγίω καὶ ἀλγεινότερον καὶ λυπηρότερον τούτου οὗ νῦν πάσχεις. ὥσπερ δὲ ὁ βελτίων τοῦ βελτίονος κλίνεται, καὶ ὁ καλλίων τοῦ καλλίονος, ἔχουσι δὲ τὰς αἰτιατικὰς βελτίω καὶ καλλίω, οὕτω καὶ τὸ «ἀλγίω» αἰτιατική ἐστιν ἀπὸ τῆς ἀλγίων εὐθείας.

Fortasse scholiastae A debetur. Lemma: αὖ omnes nostri; idem verbum praebent in textu poetico DVW et P$^{\gamma\rho}$. Cf. varietatem lectionum apud Dawe, p. 239. 8 post εὐθείας add. PPd: ἧς ἡ γενικὴ ἀλγίονος.

935 Mediceus: ὁ δ' οὖν ποιείτω] Οὕτως ὑπερηφάνως καὶ ἀφόβως εἶπεν.

936a CDP*VYa: τὴν Ἀδράστειαν: Ἢ τὴν Δίκην τὴν Ἄδραστον τιμωρήσασαν· θεὰ γὰρ ἦν τοὺς ὑπερηφάνους τιμωροῦσα.

Haec post 936c exhibent PYa, omisso lemmate.

b CDPPdV: Ἀδράστεια ἡ Νέμεσις. παραινεῖ δὲ πτοεῖσθαι μή ποτέ τις νεμεσήσῃ αὐτῷ δικαίως, ὡς τὸν Δία ὑβρίζοντι.

Ad initium ἄλλως add. C, τὴν Ἀδράστειαν PPd.

c P* et (partim) Ya: Τὴν τύχην, ἣν οὐκ ἐκφεύγει τις· ἢ τὴν τύχην τὴν μὴ ἐῶσαν ἡμᾶς δρᾶν τὸ θελητόν. ὁ Λουκιανὸς δηλαδὴ καὶ ἕτεροι σοφοί.

In PYa sequitur tunc 936a. 3 ὁ Λουκιανὸς . . . σοφοί: om. Ya; in P adiectum est non «a manu multo recentiore» (Dind.), sed ab ipso librario quem P nominamus. Vide ad 936d.

d V (post 977b): οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν: Οἱ σέβοντες, οἱ τιμῶντες, τὴν Ἀδράστειαν, ἤτοι

τὴν τύχην τὴν μὴ ἐῶσαν ἡμᾶς δρᾶν τὸ θελητόν. ὁ Λουκιανὸς δηλαδὴ καὶ ἕτεροι σοφοί. Ἀδράστειαν· θεὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τοῖς καυχωμένοις νεμεσῶσα.

3-4 ὁ Λουκιανὸς . . . σοφοί: cf. 936c, et vide Dind., p. 283 adn., qui de locis Lucianicis tractat. 4 Ἀδράστειαν (sic V) κ.τ.λ.: paene eadem verba inveniuntur in Wmarg. et in scholiis ad Lucianum a Dind., loc. cit., citatis.

e B: Ἄδραστος ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄργους ἐστράτευσε δὶς κατὰ τῶν Ἀθηναίων. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐνίκησε, τὴν δὲ δευτέραν νενίκηται καταπολύ· διὰ τοῦτο τὴν Νέμεσιν, ἣν ἔμελλέ τις ἐκείνῳ ἐπάξαι, ἐκάλεσαν Ἀδράστειαν.

2 Ἀθηναίων B; Θηβαίων, si vis, scribe; sed ne tunc quidem huius scholii inscitiae remedium attuleris. Similes historias de rege Adrasto proferunt manus paullo recentior in B, et librarius codicis X. Harum initia et fines tantum trado: τὸ λέγεσθαι Ἀδράστειαν τὴν Νέμεσιν . . . . οὐκ ἂν οὕτως πάθοι man. rec. in B; ἀπὸ ἱστορίας . . . . καὶ οὕτως ἐρρήθη ἀπ' αὐτοῦ X.

937a (937-943) σέβου προσεύχου: «Σὺ σέβου καὶ κολάκευε καὶ θέλγε τὸν Δία τὸν ἀεὶ κρατοῦντα». τοῦτο δὲ κατ' εἰρωνείαν φησίν· ἐλπίζει γὰρ ὅσον οὔπω τῆς βασιλείας ἐκπεσεῖν αὐτόν. «ἐμοὶ δὲ μικρὸν ἢ οὐδόλως φροντίς ἐστι τοῦ Διός. τοῦτον τὸν καιρὸν δράτω (καὶ πραττέτω) ἃ βούλεται, καὶ βασιλευέτω· ἐπιπολὺ γὰρ οὐκ ἄρξει καὶ βασιλεύσει τοῖς θεοῖς. ἀλλὰ βλέπω τοῦτον τὸν ἄγγελον τοῦ Διός, τὸν ὑπηρέτην τοῦ νέου τυράννου (ἤτοι τοῦ Διός· λέγει δὲ τὸν Ἑρμῆν). πάντως τι νέον ἦλθε μηνύσων ἡμῖν». A (contuli et D).

5 post βασιλευέτω add. PPd: εἰς τόνδε τὸν βραχὺν χρόνον. 6 ἄγγελον = Mediceum 941a.

b Mediceus gl et g$^{ll.}$ in PPd: θῶπτε] Θώπευε.

C verbum θώπευε in textu poetico scripsit, nullo addito glossemate.

941a Mediceus: τρόχιν] Ἄγγελον, ἀπὸ τοῦ «τρέχειν».

b DglP*VWmargYa: τρόχιν] Ἄγγελον, ἀπὸ τοῦ «τρέχειν». δηλοῖ δὲ τὸν σπουδαῖον οἰκέτην, τὸν σπουδαίως πράττοντα τὰ προστάγματα τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

1 = Mediceum 941a. 1-3 eadem inveniuntur in cod. T ad hunc loc. (Smyth [I], p. 73). 1-2 τρέχειν DV; -ω cet. 3 post αὐτοῦ add. V: καὶ μὴ βραδύνειν καὶ χρονίζειν.

944a Ya: Τοῦτον υἱὸν Διὸς λέγουσι καὶ Μαίας . . . ὡς τοῖς ὅπλοις ὑποταττομένων τῶν ἀνθρώπων.

Initium et finem refero scholii de *Souda* s.v. Ἑρμῆς sumpti.

b gll. in PPd: τὸν σοφιστήν] Τὸν ἀπατεῶνα, τὸν κλέπτην, τὸν σοφίαν ὑποκρινόμενον.

945a Mediceus: τὸν ἡμέροις (sic)] Τοῖς ἀνθρώποις.

b V: τὸν ἐφημέροις: Γράφεται «ἡμέροις», ἤγουν τοῖς ἀνθρώποις· ἢ «τοῖς ἡμέροις» πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀγρίων ζώων· ἢ «τοῖς ἐφημέροις».

Lemma: τὸν incertum; supplevi e textu poetico codicis V, ubi τὸν ἐφημέροις liquido legitur. 1-2 = Mediceum 945a.

c Pgl: τὸν ἡμέροις] Γρ. «τὸν ἐφημέροις». ἀνθρώποις.

Cf. Mediceum 945a.

d P marg: τὸν ἡμέροις] Ἢ «τοῖς ἡμέροις», πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀγρίων.

= 945b2-3.

947 (947-952) Ὁ Ζεὺς ὁ πατὴρ τῶν θεῶν κελεύει σοι εἰπεῖν οὕστινας λέγεις γάμους, καὶ τοὺς ἀνθρώπους, παρ' ὧν ἐκεῖνος τῆς βασιλείας ἐκβληθῇ· καὶ ταῦτα μέντοι λέγε μηδόλως αἰνιγματωδῶς, ἀλλ' αὐτὰ ἐκεῖνα ἕκαστα φανερά. μηδ' ἐμοί, ὦ Προμηθεῦ, προξενήσῃς καὶ δώσεις διπλᾶς ὁδοὺς (ἤτοι, μὴ ποιήσῃς ἀπελθεῖν με κενόν, καὶ πάλιν πεμφθῆναι πρὸς σέ)· βλέπεις γὰρ ὅτι τοῖς τοιούτοις ὁ Ζεὺς οὐ καταπραΰνεται. A (contuli et W).

PPdV continuant cum 937a. Lemma exhibent BCWXY καὶ ταῦτα μέντοι (*Prom.* 949, init.), tum pergunt καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ζεὺς κ.τ.λ. 1 post οὕστινας add. PPd: μετ' ἀλαζονείας. 2 καὶ τοὺς ἀνθρ.] om. PPd. 4 post Προμ. add. PPd: προσβάλῃς καί. 5 πεμφθῆναι] ἐλθεῖν PPd.

950a Mediceus: μηδέ μοι διπλᾶς] Ὅ ἐστι, μὴ κάματόν μοι διπλοῦν προξενήσῃς, δεύτερόν με ποιῶν ὑποστρέψαι.

b V: μηδ' ἐμοὶ διπλᾶς: Μὴ κάματόν μοι διπλοῦν προξενήσῃς. τί γὰρ αἰνίττεται διὰ τοῦ λόγου· μὴ βούλοιο αὖθις ἀπελθεῖν με κενὸν πρὸς τὸν Δία. ἤγουν, ἅπερ εἶπας κατὰ τοῦ Διὸς <μὴ> κρύψῃς, <ἵνα μὴ> κἀκεῖνος πάλιν με πρὸς σὲ ἀντιστρέψῃ.

Hoc scholium in V valde corruptum; emendatius exhibent edd. (ad calcem sch. 947 nostri). 1-2 = Mediceum 950a1-2 2 τί γὰρ αἰνίττεται, tantum, V corrupte; δεύτερόν με ποιῶν ὑποστρέψαι (haec e Mediceo)· τοῦτο δὲ αἰνίττεται edd. 4 μὴ et ἵνα μὴ post edd. supplevi. 5 ἀντιστρέψῃ scripsi; -ει V; πέμψῃ edd.

952a Mediceus: τοῖς τοιούτοις] Τοῖς μὴ πειθομένοις αὐτῷ.

b V: Τοῖς μὴ πειθομένοις αὐτῷ, ἢ τοῖς ψευδέσι λόγοις χρωμένοις, οὐ κάμπτεται οὔτε μειλίσσεται, ἀλλ' ἐπὶ πολὺ θυμοῦται καὶ ἀμείλικτος γίνεται τοῖς μὴ πειθομένοις τῷ Διί.

1 = Mediceum 952a.

953a (953-954) σεμνόστομός γε: Κατ' εἰρωνείαν ὁ Προμηθεύς φησιν· ὁ μῦθος καὶ ὁ λόγος οὗτος προσήκων ἐστὶ καὶ καλῶς εἰρημένος, καὶ φρονήσεως γέμων, ὡς ῥηθεὶς ὑπὸ ὑπηρέτου τῶν θεῶν τοῦ Ἑρμοῦ». ταῦτα δὲ λέγει καταγελῶν αὐτοῦ. ἢ τὸ «σεμνόστομος» ἀντὶ τοῦ κενοδόξως καὶ ἐπηρμένως εἰρημένος μῦθος, καὶ γέμων οἰήσεως. A (contuli et DW).

Mire corruptum hoc scholium apud edd. Bifariam interpretatur scholiasta *Prom.* 953: (a) «pulchre editus sermo et sapientiae plenus» per ironiam, (b) «magnifice editus et superbiae plenus». Lemma: *Prom.* 953 totum dant BXY. 1 post Προμ. add. DV: μή (ortum e media syllaba nominis Προμηθεύς per compendium scripti); quod editoribus fraudi fuit. 2-3 φρονήσεως] φρονήματος BXY. 5 κενοδόξως . . . μῦθος] κενόδοξος καὶ ἐπηρμένος ὁ εἰρημένος μῦθος PPd.

b gll. in DPW: σεμνόστομος] Τὸ «σεμνὸν» ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ.

955 (955-963) νέον νέοι κρατεῖτε: Νῦν νέοι θεοὶ βασιλεύετε, καὶ νομίζετε χωρὶς πένθους ἀεὶ κατοικεῖν τὰ τοῦ Ὀλύμπου ἀκρωτήρια καὶ μέρη· ἐκ τούτων δὲ τῶν τοῦ Ὀλύμπου μερῶν καὶ ἀκρωτηρίων κατενόησα καὶ εἶδον δύο τυράννους ἐκπεσόντας καὶ ἐκβληθέντας τῆς βασιλείας (λέγει δὲ τὸν Ὀφίωνα καὶ τὴν Εὐρυνόμην, καὶ τὸν Κρόνον, ὃν ἔρριψεν ὁ Ζεύς).

τρίτον δὲ τὸν νῦν τυραννοῦντα Δία θεάσομαι ἐκπεσόντα καὶ κακῶς καὶ ἐφυβρίστως καὶ συντόμως. μὴ δοκῶ σοι φοβεῖσθαι τοὺς νέους θεούς; ἐγὼ δὲ πολλοῦ ἐλλείπω τοῦ φοβεῖσθαι αὐτούς. σὺ δὲ τὴν ὁδὸν ἣν ἐβάδισας ἐρχόμενος ἐνταῦθα πάλιν βάδιζε· οὐδὲν γὰρ εἴπω σοι ὧν ἐμὲ ἐρωτᾷς. A (contuli et DW).

1 νῦν] νέον καὶ νεωστὶ PPd. 2 τὰ . . . ἀκρωτήρια] τὰς . . . ἀκρωρείας DPPd (cf. Mediceum 956.3). 2 ante ἐκ add. CW: οὐκ. 3 ἀκρωτηρίων] ἀκρωρειῶν PPd, cf. ad v. 2 (non D hoc loco). 4-5 cf. Mediceum 956. 5 τὴν Εὐρυνόμην CPPdWX; τὸν Εὐρ. BDVY. 8 ἐγὼ δὲ πολλοῦ] οὐδαμῶς· πολλοῦ γὰρ PPd.

956 Mediceus: ναίειν κ.τ.λ.] Πρώτους τοὺς περὶ Ὀφίωνα καὶ Εὐρυνόμην, δεύτερον τοὺς περὶ Κρόνον. «πέργαμα» δέ, ἁπλῶς τὰς οὐρανοῦ ἀκρωρείας· κατεχρήσατο δέ.

Haec quasi unum scholium iuxta *Prom.* 956 scripta; re vera secunda sententia ad hunc versum pertinet, prima ad *Prom.* 957.

957 gll. in PPd: δισσοὺς] Πρῶτον τὸν Ὀφίωνα καὶ τὴν Εὐρυνόμην· καὶ δεύτερον τὸν Κρόνον καὶ τὴν Ῥέαν.

Cf. Mediceum 956.1-2. Verba τὸν Ὀφ. καὶ τὸν (sic) Εὐρ. habent et gll. in BCY.

958 DPPdVYa: τρίτον: Ἐβασίλευσε πρῶτον μὲν ὁ Ὀφίων καὶ Εὐρυνόμη, ἔπειτα Κρόνος καὶ Ῥέα, μετὰ ταῦτα δὲ Ζεὺς καὶ Ἥρα.

Cf. Mediceum 956. 1-2. 2 ante Εὐρυνόμη add. PYa: ἡ.

961 Mediceus: πολλοῦ δὲ (sic)] Πολλοῦ με δεῖ πρὸς τὸ ταρβεῖν, μᾶλλον δὲ τοῦ παντός.
σημ(είωσαι) τὸ «πολλοῦ γε καὶ δεῖ· πολλῷ γε καὶ δέω.»

1 δεῖ Dind.; δεῖν Mediceus. 3 πολλῶ (sic) Mediceus; πολλοῦ «schol. rec.» apud Dind. (p. 286.2-3) et Weckl.; sed nihil tale in nostris codicibus exstat.

962 gll. in PPd: ἐγκόνει] Μετὰ σπουδῆς δίελθε, σπουδαίως βάδιζε κόνιν ἐγείρων.

964 (964-965) τοιοῖσδε μέντοι: Ἐν ταύταις κενοδοξίαις καὶ ὑπερηφανίαις καὶ

πρὶν σαυτὸν εἰσήγαγες καὶ ἐνέδησας εἰς τὰς βλάβας ἃς πάσχεις νῦν. A (contuli et D).

1 ταύταις] τοιαύταις BCX. 1 post ὑπερηφανίαις add. DPPd et (ut vid.) V: καὶ ἀναισχυντίαις.

966 (966-967) τῆς σῆς λατρείας: Τοῦτό φησιν ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν Ἑρμῆν· «σαφῶς γίνωσκε ὅτι οὐκ ἂν ἀλλάξαιμι τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν». ἤγουν· «οὐ προτιμήσομαι τὸ λατρεύειν τῷ Διί, καὶ ὑπηρετεῖν αὐτῷ, καὶ εἶναι ἄγγελος αὐτοῦ ὥσπερ σύ, τοῦ πάσχειν οὕτως κακῶς». A.

970 Pgl: οὕτως ὑβρίζειν κ.τ.λ.] Ἀνακεφαλαίωσις τοῦ λόγου.

971a (968-9, 971-2) χλιδᾶν ἔοικας: Ἀκούσας ὁ Ἑρμῆς τοῦ Προμηθέως εἰπόντος ὅτι «κρεῖσσον ἡγοῦμαι τὸ προσηλῶσθαι τῇδε τῇ πέτρᾳ παρὰ ἀγγελιαφόρον εἶναι ἐμὲ τοῦ Διός», φησὶ πρὸς αὐτὸν ὅτι «ἔοικας τρυφᾶν καὶ χαίρειν τοῖς κακοῖς οἷς πάσχεις.» ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Προμηθεὺς φησι πρὸς αὐτόν· «τρυφῶ καὶ χαίρω τοιαῦτα πάσχων κακά; οὕτως εἴθε τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἴδοιμι τρυφῶντας, καὶ σὲ μετὰ τούτων». A (contuli et DW).

Qui hanc paraphrasin scripsit, *Prom.* 968-9 Prometheo tribuebat (sic codd. omnes Aeschylei), *Prom.* 970 omnino neglegebat. 2-3 εἰπόντος . . . Διός] ταῦτα εἰπόντος, tantum, PPd. 3 τρυφᾶν: cf. Mediceum 971b.

b Mediceus: χλιδᾶν] Τρυφᾶν, ἀνίεσθαι.

974 (974-976) Ya: ἢ κἀμὲ] «Κἀμὲ ἐπὶ ταῖς σαῖς βλάβαις ἃς πάσχεις ἐπαιτιᾷ καὶ μέμφῃ καὶ αἴτιον προβάλλεις;» ὁ δέ φησι· «τοὺς πάντας θεοὺς ἁπλῶς μισῶ καὶ ἐχθαίρομαι, ὅσοι ἔπαθον ἐξ ἐμοῦ καλῶς καὶ τὰ νῦν ἀδίκως κακοῦσί με».

3 ἁπλῶς scripsi; terminatio verbi incerta in Ya.

976 Mediceus: Συνῆλθεν γὰρ αὐτοῖς κατὰ τῶν Τιτάνων.

Adscripta haec ad *Prom.* 975 (ἁπλῷ λόγῳ κ.τ.λ.) in Mediceo; sed iure ad hunc versum (παθόντες εὖ) spectare censent Dind. et Weckl.

977a (977-978) κλύω σ' ἐγώ: «Νοῶ σε», φησίν, «ἐγὼ μεμηνότα καὶ παραφρονοῦντα καὶ πάσχοντα νόσον κακήν». ὁ Ἑρμῆς ταῦτα λέγει πρὸς τὸν Προμηθέα· ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· «ἔστω νοσεῖν με κατὰ σὲ κριτήν, ἐὰν

νόσημά ἐστι καὶ παραφροσύνη καὶ μανία τὸ μισεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθρούς». A (contuli et DW).

3 ἐὰν: sic omnes nostri.

b DV (in his continuatur cum 977a): ῎ΑΛΛΩΣ· οὐχ «ὁρῶ» φησίν, ἀλλὰ «κλύω»· οὐ γὰρ δι' ἔργων ὕβριζεν ὁ Προμηθεὺς τοὺς θεούς, ἀλλὰ διὰ λόγων.

1 ἄλλως solus habet D.

c Mediceus: κλύω] Ἐξ ὧν λέγεις.

979a P*: εἰ πράσσοις καλῶς] Καὶ εἶχες καλῶς κατὰ τὰς φρένας, οὐκ ἂν ὑπέμεινας ταῦτα ἅπερ πάσχεις, ἀλλὰ δηλονότι νὰ ἐβόας.

3 νὰ] ἂν Dind., sed νὰ voluit librarius; cf. et 979b.

b Pgl: φορητὸς] Καὶ ὑπομονητός· ἀλλὰ δηλονότι νὰ ἐβόας.

1 φορητὸς verbo ὑπομονητὸς interpretantur et gll. in CPdX.

980a Mediceus: τόδε . . . τοὔπος] Τὸ «οἴμοι» λέγειν.

b (980-981) V: Τοῦτο τὸ ἔπος, τὸ λέγειν «ὤμοι», ὁ Ζεὺς οὐ μεμάθηκεν. καὶ μήν με ὁ χρόνος ἐπαίδευσε καὶ σωφρονεῖν ἐποίησε.

c Dgl: οὐκ ἐπίσταται] Ὡς ἀεὶ ἐν χαρᾷ ὤν.

Similia exhibent gll. in PPd et, ut vid., C.

981a ἀλλ' ἐκδιδάσκει: Ὁ μακρὸς χρόνος διδάσκει ἡμᾶς ἃ οὐ γινώσκομεν· καὶ τὸν Δία γοῦν ὁ χρόνος διδάξει τὸ στενάζειν. A (contuli et DW).

1 post μακρὸς add. DPPdV: καὶ πολύς. 2 καὶ . . . στενάζειν: cf. Mediceum 981b.

b Mediceus: Κἀκεῖνος οὖν τῷ χρόνῳ μαθήσεται τὸ στενάζειν.

982a καὶ μὴν σύ γ' οὔπω: Καὶ μὴν σὲ οὐδὲ ὁ χρόνος ἐδίδαξε σωφρονεῖν. A.

b Mediceus: Σὺ δὲ οὐδὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου παιδεύῃ.

983a σε γὰρ προσηύδων: Καλῶς λέγεις με μὴ σωφρονεῖν· εἰ γὰρ ἐγὼ ἐσωφρόνουν, οὐκ ἂν προσεφώνουν σοὶ καὶ διελεγόμην ὑπηρέτῃ ὄντι. A (contuli et DW).

Cf. Mediceum 983b. 1 σωφρ., ἐσωφρ.] φρονεῖν, ἐφρόνουν C; cf. Mediceum. 2 σοι DX; om. PPd; σε cet. 2 ὑπηρέτῃ ὄντι] πρὸς σὲ ὑπηρέτην ὄντα καὶ οὐ θεόν PPd.

b Mediceus: σὲ γὰρ] Ὁ νοῦς· καλῶς λέγεις με μὴ φρονεῖν· εἰ γὰρ ἐγὼ ἐφρόνουν, ὑπηρέτῃ σοι ὄντι οὐκ ἂν διελέχθην.

3 διελέχθην edd., διηλ- scripsit Mediceus.

985a Mediceus: Τοῦτο ἐν εἰρωνείᾳ.

b gll. in BCPPd: Κατ' εἰρωνείαν.

c P*: τίνοιμ'] Τίνοιμι καὶ ἀποδώσω αὐτῷ χάριν ὑπὲρ ὧν ἐποίησεν εἰς ἐμέ, ὥσπερ χρεωστῶν αὐτῷ. τοῦτο δὲ κατ' εἰρωνείαν λέγει.

Similia, sed non eodem ordine, praebere videntur V (post 980b) et Wgl; hoc tamen loco uterque lectu difficilis. Finis scholii in utroque hic est: . . . ἀποδώσω αὐτῷ· τοῦτο δὲ κατ' εἰρωνείαν λέγει.

986 ἐκερτόμησας δῆθεν ὡς παῖδα: Ὕβρισας ὡσανεὶ δοῦλον. «παῖς» γὰρ λέγεται καὶ ὁ νέος, «παῖς» δὲ καὶ ὁ δοῦλος· ὡς τὸ «ὀφθαλμοὶ παιδίσκης (ἤγουν δούλης) εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς.» A (contuli et DNcW).

Lemma: δῆθ. ὡς παῖδ.] om. D; post παῖδα add. CXY: με. 2-3 Psalm. 122.2 (Francken, Praef., p. XII). Haec om. Nc, sed invicem praebet: καὶ γὰρ (?) παρὰ τῷ Ἐκκλησιαστῇ· «ἐγένοντό μοι παῖδες καὶ παιδίσκαι», ἀντὶ τοῦ δοῦλοι καὶ δουλίδες. (Cf. LXX *Ecclesiastem* 2.7?). 3 εἰς χεῖρας . . . αὐτῆς: haec om. PPd, his verbis substitutis: καὶ τὸ «ἐγένοντό μοι παῖδες καὶ παιδίσκαι», ἀντὶ τοῦ δοῦλοι καὶ δουλίδες.

992a (992-996) πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μέν: Πρὸς ταῦτα καταφερέσθω μὲν ἄνωθεν ἀστραπὴ καὶ κεραυνός· ἐν νιφάδι δὲ καὶ χιόνι λευκοπτέρῳ (καὶ λευκῇ, κατερχομένῃ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ) καὶ ἐν βρονταῖς ταραττέτω πάντα. οὐδὲν γὰρ ἀπὸ τούτων κάμψει καὶ πείσει ἵνα εἴπω πρὸς τίνος ἀπόκειται τὸν Δία ἐκβληθῆναι τῆς τυραννίδος. A (om. C; contuli et DW).

3 λευκῇ] λεπτῇ P. 4 κάμψει] γνάμψει B. 4 ἵνα εἴπω] με ὥστε εἰπεῖν αὐτῷ PPd. 5. τὸν Δία . . . τυραννίδος] τῆς τυραννίδος ἐκβληθῆναι αὐτόν PPd.

b Mediceus: αἰθάλουσα (sic)] Γρ. αἰθεροῦσσα.

993a Mediceus gl: λευκοπτέρῳ] Λευκῇ καὶ ταχείᾳ.

b gll. in PPdW: Λευκῇ καὶ ταχείᾳ· ἤγουν «ἀργῆτι κεραυνῷ».

1 = Mediceum 993a. 1-2 ἀργ. κερ.: *Od.* 5. 128 et saepe.

c PPdYa: βροντήμασι χθονίοις: Αἱ γὰρ βρονταὶ καὶ οἱ σεισμοὶ καὶ αἱ νιφάδες χθονός εἰσιν, ἤτοι τῶν βροτῶν καταπληκτικά, τοῖς δὲ θεοῖς οὔ. (γρ. ἡμῖν δὲ τοῖς θεοῖς, οὔ).

3-4 γρ. ἡμῖν . . . οὔ solus habet P.

997 (997-998) ὅρα νῦν: Ὁ Ἑρμῆς φησι πρὸς τὸν Προμηθέα· «βλέπε καὶ πρόσεχε ἐάν εἰσί σοι ταῦτα ὠφέλιμα καὶ δυνάμενα λῦσαι τοῦ δεσμοῦ.» ὁ δὲ Προμηθεὺς πρὸς αὐτόν· «ταῦτα ἔκπαλαι ἐμελετήθησαν καὶ ἐβουλεύθησαν». A (contuli et DW).

998 Mediceus; ὦ παῖ (sic)] Τεθεώρηται.

1001a (1001-1006) τὸ δέ, ὀχλεῖς μάτην με: «Μάτην με», φησί, «βιάζῃ, ὥσπερ εἰς κῦμα λαλῶν (ἤγουν ἀναισθήτῳ προσδιαλεγόμενος)». τὸ δέ, εἰσελθέτω· «μήποτε», φησί, «εἰσελθέτω ἔννοια ὡς ἐγὼ φοβηθεὶς τὴν ἀπηνῆ γνώμην τοῦ Διὸς μαλακισθήσομαι καὶ θηλύνους γενήσομαι (ἤτοι θῆλυς καὶ ἄνανδρος τὸν νοῦν), καὶ παρακαλέσω τὸν μεγάλως ἐμοὶ μισούμενον Δία λῦσαί με ἀπὸ τῶν δεσμῶν τούτων ἐν ὑπτιάσμασι καὶ ἐκτάσεσι χειρῶν ἀσθενέσιν». A (contuli et DW).

1 τὸ δὲ] om. PPd. 3 post εἰσελθέτω add. PPd: σοι. 5-7 τὸν μεγάλως . . . ἀσθενέσι] τὸν ἐμοὶ μεγάλως μισούμενον Δία ἐν ὑπτιάσμασι χειρῶν γυναικομίμοις, ἤγουν ἐν ἐκτάσεσι χειρῶν ἀσθενέσιν, ὥστε λῦσαί με τῶνδε τῶν δεσμῶν PPd.

b C: κῦμ' ὅπως] Παροιμία· λέγεται ἐπὶ τῶν ἀπαραμυθήτων.

c Dmarg, W: Λέγων ὡς εἰς κῦμα κωφόν. ἐπὶ τῶν λεγόντων εἴς τινα μωρὸν καὶ μὴ ἀκούοντα αὐτὸν ῥηθείη ἂν ὡς «εἰς κῦμα κωφὸν λαλεῖ».

2 αὐτόν: sic DW.

d gll. in PPd: Ὥσπερ εἰς κῦμα κωφὸν λέγων.

1003 P*Pdmarg: γνώμην] Γράφεται «γνώμη», καὶ συντάσσεται οὕτως· μὴ εἰσελθέτω σε γνώμη καὶ ἐνθύμησίς ποτε ὅτι ἐγὼ φοβηθεὶς ἕνεκα τοῦ Διὸς θηλύνους (ἤτοι θῆλυς καὶ ἄνανδρος τὸν νοῦν) γενήσομαι.

1 γρ(άφε)ται P; γρ. Pd. 3-4 θηλύνους . . . γενήσ. solus habet P (= 1001a 3-4).

1004 Ya et gll. in PPdW: λιπαρήσω] Λιπαρῶ τὸ παρακαλῶ, οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μετ' ἐπιμελείας καὶ σπουδῆς καὶ ἐμμόνως.

1006a Mediceus: τοῦ παντὸς δέω] Εἰς τὸ ποιῆσαι τοῦτο.

b gll. in PPd: Τοῦ παντὸς ἐλλείπω εἰς τὸ ποιῆσαι τοῦτο.

1 εἰς . . . τοῦτο: = Mediceum 1006a.

1007a (1007-1011) λέγων ἔοικα: «Πολλά», φησί, «λέγω, καὶ ἔοικα ταῦτα λέγειν μάτην. οὐδὲν γὰρ μαλθάσσῃ καὶ πραΰνῃ καὶ τέγγῃ καὶ ἐνδίδως τῆς ἐνστάσεως· ὥσπερ δὲ ὁ νεωστὶ ἀχθεὶς εἰς ζυγὸν πῶλος, δακὼν τὸν χαλινόν, βιάζῃ σὺ καὶ ἀνθίστασαι, καὶ πρὸς τοὺς χαλινοὺς ἀντιμάχῃ· καὶ σφοδρύνῃ καὶ θρασύνῃ ἐν οὐδαμινῷ σοφίσματι», ᾧ εἶπε περὶ τοῦ Διός. A.

Lemma: post ἔοικα add. BXY: πολλά. 1-2 λέγω . . . μάτην] λέγω ταῦτα μάτην, tantum, C; λέγων, ἔοικα ταῦτα καὶ μάτην εἰπεῖν ἢ λέγειν PPd. 2 λέγειν edd. (cf. lectionem codicum PPd in 1-2); -ων BXY; -ω VW. 5 post σοφίσματι add. PPdV: μὴ δυναμένῳ ὠφελῆσαί σε· λέγει δὲ (tria verba ultima om. V). 5 ᾧ] ὃ C. 6 post Διός addunt edd.: γράφεται ἀλλ' ἐρεῖν μάτην, quod in nullo nostrorum exstat; sumptum videtur esse e Mediceo 1007b.

b Mediceus: καὶ μάτην ἐρεῖν] Γρ. ἀλλ' ἐρεῖν μάτην.

κἄλλ' ἐρεῖν μάτην dicere voluisse scholiastam suspicatur Weckl. Minusculis litteris haec scripta, non a diorthota sed ab eo qui textum poeticum exarabat.

1013 Mediceus et gll. in DPW: οὐδενὸς μεῖζον σθένει] Ἴσον ἐστὶ τῷ μηδενί.

Sic Mediceus; ἴση D et (?) W; ἀλλ' ἴση P.

1014 (1014-1021) σκέψαι δέ: Καὶ σκόπησον ποταπὸς χειμὼν καὶ ζάλη τῶν ἀθλίων καὶ τῶν κακῶν τρικυμία ἄφυκτος (ἣν οὐ δυνήσῃ ἐκφυγεῖν) ἔπεισι

καὶ ἐπέρχεται ἐπὶ σέ. πρῶτον μὲν τὴν ὀκρίδα φάραγγα (τὴν τραχεῖαν δὲ λέγει φάραγγα τὸ ὄρος τὸν Καύκασον) βροντῇ καὶ κεραυνῷ διασχίσει ὁ Ζεύς, καὶ ἔνδον ταύτης καλύψει τὸ σῶμα· ἡ πετραία δὲ ἀγκάλη καὶ κοιλότης σε βαστάσει καὶ δέξεται· πολὺ δὲ μῆκος χρόνου τελειώσας, ἄψορρον καὶ ὀπισθόρμητον ἥξεις εἰς φῶς. A (contuli et W).

1-2 τῶν ἀθλίων . . . τρικυμία] καὶ τρικυμία τῶν κακῶν PPd. 3-4 τὴν τραχεῖαν . . . ὄρος] ἤγουν τὸ τραχὺ τοῦ ὄρους, ἤτοι PPd. 4 ante ὄρος add. V: τραχύ. 5 ante σῶμα add. PPd: σόν. 7 ὀπισθόρμητον] ὀπισθορμήτως PPd.

1019a Mediceus: ἀγκάλη] Τὸ ἀπόρρηγμα καὶ κοίλωμα τῆς πέτρας.

b Mediceus (in altero margine): Χάσματος γενομένου μετέωρος ἔσῃ, κρεμάμενος τῶν χειρῶν.

c BCP*VWXYa: πετραία δ' ἀγκάλη σε: Ἀγκάλη λέγεται τὸ ἀπόρρηγμα καὶ κοίλωμα τῆς πέτρας. τοῦτο γοῦν φησιν, ὅτι χάσματος γενομένου μετέωρος ἔσῃ, κρεμάμενος τῶν χειρῶν.

= Mediceum 1019a + b.

1022a πτηνὸς κύων δαφοινός: Μυθεύεται ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς ὄρος τὸ Καυκάσιον προσηλώσας τὸν Προμηθέα μέσον κίονος ἐποίησεν ἀετὸν κατέρχεσθαι καὶ ἐσθίειν καθ' ἡμέραν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ, διὰ πάσης μὲν ἡμέρας βιβρωσκόμενον, νυκτὸς δὲ πάλιν ἀναπληρούμενον καὶ οἷον ἀνακαινιζόμενον· ἕως οὗ ὁ Ἡρακλῆς τοξεύσας τὸν ἀετὸν ἀπέκτεινε, τὸν Προμηθέα δὲ κακῆς μερίμνης ἀπέλυσε. ταῦτα δὲ ἦν πάσχων ὁ Προμηθεὺς διὰ δύο αἰτίας· μίαν μὲν ὅτι τὸ πῦρ κεκρυμμένον ὂν παρὰ τοῦ Διὸς δολίως ἀποκλέψας οὗτος ἐν νάρθηκι κατήγαγε, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐδωρήσατο τοῦτο, δι' οὗ αἱ τέχναι πᾶσαι ἀνύονται· ἑτέραν δὲ ὅτι βοῦν μέγαν θύσαντες οἱ θεοὶ περὶ Σικυῶνα τὴν πόλιν τὸν Προμηθέα μεριστὴν τῶν κρεάτων ἐποίησαν· οὗτος δ' ὀστᾶ μόνα τῇ πιμελῇ δολίως συγκαλύψας εἰς μὲν τὰς τῶν ἑτέρων θεῶν μοίρας ἔγκατα καὶ σάρκας παρέθετο, τῷ δὲ Διὶ μόνα τὰ ὀστᾶ πρὸς εὐωχίαν παρέθετο. ὁ δὲ ὀργισθεὶς κατ' αὐτοῦ οὕτως αὐτὸν ἐτιμώρησεν. A (contuli et DW).

Citatio est mythographi cuiusdam, qui Hesiodi *Theogoniam* 521-560 plerumque secutus est, non sine errore (cf. West ad *Theog.* 538). 1 τὸ Καυκάσιον] τὸν Καύκασον DV. 11 συγκαλύψας] ἐγκαλυψάμενος PPd. 11-12 τὰς . . . μοίρας] τὴν . . . μοῖραν DPPdV. 13 παρέθετο] προέθετο PPd.

b (1022-1029) ἌΛΛΩΣ· τοῦτό φησιν, ὅτι ὁ τοῦ Διὸς κύων ἀετὸς (τῷ Διὶ γὰρ ὁ ἀετὸς ἀνατίθεται ὡς ζῷον βασιλικόν) διακόψει μέγα ῥάκος τοῦ σώματος (τουτέστι μέρος καὶ ἀπόκομμα), ἀκάλεστος ἐρχόμενος εὐωχητής· ἐκθοινήσεται δέ, καὶ φάγῃ, τὸ ἧπαρ τὸ ἐκ τῆς βρώσεως μελαινόμενον. τοῦ τοιούτου δὲ δεσμοῦ, καὶ τῆς τοιαύτης κακοπαθείας, μηδέν τι προσδόκα τέλος πρὶν ἄν τις τῶν θεῶν διάδοχος φανῇ τῶν σῶν πόνων, καὶ εἰς τὸν σκοτεινὸν Ἅιδην θελήσῃ παραγενέσθαι καὶ εἰς τὸν Τάρταρον· ὡς τοῦ βοηθοῦντος αὐτῷ ταῦτα πεισομένου: A (contuli et DW).

1 ἄλλως om. C. 3 ἀκάλεστος omnes nostri, verbum non aliunde notum; vide ad Mediceum 1024. 4 φάγῃ] κατέφαγε C. 4 τὸ ἧπαρ . . . μελαιν.: cf. Mediceum 1025a. 5 δεσμοῦ omnes nostri (μόχθου textus poeticus, *Prom.* 1026). 7-8 ὡς . . . πεισομένου = Mediceum 1027a. 8 post βοηθοῦντος add. PPd: ὅθεν. 8 ταῦτα omnes nostri; cf. Mediceum 1027a, adn.

1023a PPdV*Wmarg: διαρταμήσει: Διακόψει. «ἀρταμὸς» δὲ κυρίως ὁ δαιτρός· γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ «ἄρτιον» τὸ ὁλόκληρον, καὶ τοῦ «τέμνω»· ὁ τὰ ἄρτια (ἤγουν τὰ ὁλόκληρα καὶ ἀκέραια) τεμαχίζων.

Similia docet Eustathius ad *Il.* 5. 514. 1 ἀρταμὸς hoc accentu PVW; ἄρταμος Pd. 3 τέμνω] -ειν P. Hic finis scholii in V. 3-4 ὁ . . . τεμαχίζων: sic PPd (nisi quod τεμμαχίζων scribunt; correxi); ἀπὸ τοῦ διὰ(?) . . . καὶ τοῦ τέμνω W.

b Mediceus et gll. in BCDPPdWY: ῥάκος] Τὸ δέρμα.

τὸ om. BCDY.

1024 Mediceus: ἄκλητος] Ἄκλειστος.

Vocabulum ἄκλειστος «non clausus» quid hic sibi velit, non liquet. Varia lectio fuisse potest, nam γρ. ἄκλειστος etiam invenitur in cod. I Dawei (vide Dawe, p. 99). Quod si explicatio est, corrupte sine dubio traditur: legendum fortasse aut ἀκάλεστος (1022b3, cum adn.), aut ἀκέλευστος (cf. *Ag.* 731 δαῖτ' ἀκέλευστος ἔτευξεν).

1025a Mediceus: κελαινόβρωτον] Τὸ μελαινόμενον ἐκ τῆς βρώσεως.

b PPdWgl: κελαινόβρωτον: Τὸ μελαινόμενον ὑπὸ τῆς βρώσεως· διὰ τὸ αἷμα δὲ τοῦτο λέγει.

Cf. Mediceum 1025a. Verba τὸ μελ. διὰ (sic) τῆς βρ. praebet et Cgl; verba ὑπὸ τῆς βρ. Dgl.

1027a Mediceus: Ὡς τοῦ βοηθοῦντος ταῦτα πεισομένου.

ταῦτα Mediceus et commentarius A in 1022b8; ταὐτὰ Paley, quam coniecturam nunc corroborare videtur 1027b. De re cf. et sch. 1029.

b gll. in PPd: Ὡς τοῦ βοηθοῦντός σοι ταῦτα πεισομένου ἃ σύ.

Cf. Mediceum 1027a, cum adn. 1 ταῦτα PPd, cum Mediceo et commentario A; sed qui hanc sententiam composuit, certe is ταὐτὰ ... ἃ σὺ dicere volebat.

c Pgl: θεῶν τις] Ἤγουν ὁ Ἡρακλῆς.

1029 DPglVWmargYa: Ἄιδην κνεφαῖα: Τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ μέλλων βοηθῆσαί σοι, καὶ ἀπολυτρῶσαι τοῦ πόνου τούτου, εἰς τὸν Ἄιδην ἥξει καὶ ταρταρωθήσεται

Cf. 1027a, b. Lemma om. PYa.

1030 (1030-1035) πρὸς ταῦτα βούλευε: Πρὸς ταῦτα βουλεύου καὶ σκόπει τὸ προσῆκον· ὅτι ταῦτα ἅ σοι λέγω οὐκ εἰσὶ πεπλασμένα καὶ ψευδῆ, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀληθῆ. τὸ γὰρ Δῖον στόμα (ἤτοι τὸ τοῦ Διός) οὐκ ἐπίσταται ψευδηγορεῖν, ἀλλὰ πᾶν ὃ εἴπῃ καὶ εἰς τέλος καὶ πλήρωμα ἄγει. σὺ δὲ ἐπιτήρει καὶ πρόσεχε, μηδὲ τὴν ἀναίδειαν ἡγήσῃ ποτὲ κρείττονα τῆς εὐβουλίας. A (om C; contuli et DW).

2-3 ἀλλὰ καὶ λίαν ἀληθῆ omnes nostri; cf. coniecturam ἐτήτυμος pro codicum lectione εἰρημένος in *Prom.* 1031 (Hartung, et post eum Blaydes et Headlam). Vide autem gll. ad 1031. 4 post ὃ inserunt edd.: ἂν; quod licet magis Attice sit dictum, a nostris codicibus abest.

1031a gll. in BCDWX: λίαν εἰρημένος] Τουτέστιν ἀληθὴς πάνυ.

Cf. sch. 1030. 2-3, cum adn. 2 πάνυ] om. BX.

b gll. varia ad λίαν εἰρημένος] Ἀληθῶς P; Κεχυρωμένος P (alterum); Λίαν ἀληθῶς Pd; Ἀληθινός V (?) et Y.

Glossema in V exaratum est manu multo recentiore, sed, credo, supra reliquias paene evanidas eiusdem vocabuli prima manu scripti. Huic loco rettulit Dind. etiam glossema quod in C (eius «O») adscriptum est ad πεπλασμένος *Prom.* 1030: μετ' ἐπάρσεως λεγόμενος; sed perperam.

1039 Mediceus et gll. in BCDPWXY: σοφῷ γὰρ κ.τ.λ.] Γνώμη.

In CD hoc in ipso textu poetico insertum est, ante σοφῷ.

1041 Mediceus: πάσχειν δὲ κ.τ.λ.] Ση(μείωσαι). ὡραῖον.

1043 (1043-1051) πρὸς ταῦτ' ἐπ' ἐμοί: «Πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μὲν ἐπ' ἐμοὶ ἡ ἑλικοειδὴς τοῦ πυρὸς καταφορά». ἀμφήκης δέ ἐστιν ὁ ὀξύς. «ὁ αἰθὴρ δὲ καὶ ὁ ἀὴρ ἐρεθιζέσθω καὶ κινείσθω ἐν βροντῇ σφακέλῳ τε ἀγρίων ἀνέμων» τουτέστι, συντόνῳ κινήσει· σφάκελος δὲ κυρίως ἡ σῆψις τοῦ ἐγκεφάλου. «τὴν γῆν δὲ ἐκ τῶν πυθμένων, καὶ τῶν κατωτάτων τόπων, σὺν αὐτοῖς τοῖς θεμελίοις κραδαίνοι καὶ κινοίη καὶ σαλεύοι ὁ ἄνεμος· τὸ κῦμα δὲ τῆς θαλάσσης ἐν τραχεῖ ῥεύματι συγχώσειεν ἐμέ· τὸ δέμας τε καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐμὸν ἀναρρίψειεν εἰς τὰς διόδους τῶν οὐρανίων ἄστρων (ἤτοι εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου τὰ ἄστρα εἰσίν), ἢ εἰς τὸν μέλανα Ἄιδην». A (contuli et DW).

2 ἑλικοειδὴς ... ὀξύς = Mediceum 1044a. 2 post ὀξύς add. PPd: βόστρυχον δὲ εἶπε, διότι δίκην βοστρύχου πίπτει ὁ κεραυνός. 4 συντ. κιν.: = Mediceum 1045a.

1044a Mediceus: βόστρυχος] Ἡ ἑλικοειδὴς τοῦ πυρὸς καταφορά. «ἀμφήκης» δὲ ὀξύς.

b Pgl: Ἀμφήκης, ὁ δυνάμενος ἀμφοτέρωθεν καῦσαί με. δίστομος· ὀξύς.

c Pgl: βόστρυχος] Ἑλικοειδὴς καὶ συνεστραμμένη τοῦ πυρὸς καταφορά· ἤγουν κεραυνός.

Cf. Mediceum 1044a.

d PglPdmargVWmargYa: Βόστρυχον λέγει τὸν κεραυνόν, διὰ τὸ ἑλίγδην (ἤτοι συνεστραμμένως) κατέρχεσθαι, ὡς ὁ βόστρυχος. αἰθέρα δὲ ἐνταῦθα τὸν ἀέρα λέγει.

2 συνεστραμμένως PPdYa; fortasse συνεχῶς in VW (uterque hic evanidus). 3 ὡς ὁ βοστρ.] om. VW. 3 ἐνταῦθα et 4 λέγει solus habet V.

1045a Mediceus: σφακέλῳ] Σπασμῷ· συντόνῳ κινήσει.

b CDPPdVWYa: Σφάκελος νόσος· καὶ σφακελίζω· καὶ σφακελισμός, ἡ παραπληξία, ἢ ἡ σῆψις τῶν μυελῶν. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ σφακελισμοῦ καὶ σπασμός. λέγεται δὲ «σφάκελος» καὶ ὁ μέσος τῆς χειρὸς δάκτυλος. λέγεται δὲ καὶ ὁ σφυγμός, καὶ ὁ παλμός. «σφάκελον» δ' ἔνιοι τὴν σῆψιν λέγουσι τῶν ὀστέων, καὶ «σφακελίσαι» τὸ κατασαπῆναι καὶ ἀπονεκρωθῆναι. «φάκελος» καὶ ἡ συλλογὴ τῶν ξύλων. διαφέρει δὲ σφάκελος φακέλου. σφάκελος μὲν γάρ ἐστιν ὁ σπασμὸς τῆς κεφαλῆς, φάκελος δὲ ὁ δεσμός· ἀφ' οὗ καὶ «φακιόλιον». †φάκαι γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις τὰ δεσμά.

1-8 paene idem est atque 878d, ubi vide adn. 8-11 διαφέρει . . . δεσμά habet et Sj, sed post 878d. 2 μυελῶν] μελῶν C. 3 γίνεται . . . σπασμός] om. PPdYa. 5 σφυγμός D, Ya ut vid.; σφιγμός cet. 10 φακιόλιον: cf. *Souda* s.v. φάκελλος. 10 φάκαι PPdVYa; φάκα D; φάκελα (?) C; φάξαι Sj. Scribi debebat aut φασκίαι (*fasciae*) aut φάσκη (*fasces*).

1049a Mediceus gl: συγχώσειεν] Συγκαλύψειεν.

b PglPdmargWgl: τῶν τ' οὐρανίων κ.τ.λ.] Ἤτοι ὑψούσθω ἡ θάλασσα μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ἄστρων.

1052 gll. in DPW supra verba ἀνάγκης στερραῖς δίναις] Τῆς Μοίρας ἐπικλωσάσης μοι τὸ μὴ θανεῖν.

Post ἐμὸν 1052 interpunxisse videtur is qui hoc glossema composuit, ita ut verba ἀν. στερρ. δίν. una cum v. 1053 coniungerentur. 2 μὴ W et (?) D; om. P.

1054a (1053-1057) τοιάδε μέντοι: Ἀκούσας ὁ Ἑρμῆς τοῦ Προμηθέως εἰπόντος ὅτι «εἴ τι βούλεται ὁ Ζεὺς ἐπ' ἐμοὶ ποιησάτω· ἐμὲ γὰρ οὐ θανατώσει», φησὶ πρὸς τὰς Ὠκεανίδας· «τοιαῦτα μέντοι τῶν φρενοπλήκτων (καὶ τῶν εἰς νοῦν βεβλαμμένων καὶ παραφρονούντων) τὰ βουλεύματα καὶ λόγια ἔστιν ἀκοῦσαι· τί γὰρ ἐλλείπει πρὸς τὸ μὴ παραφρονεῖν αὐτόν, ὦ Ὠκεανίδες; ἢ διὰ τί χαλᾷ καὶ ἐνδίδωσι τῶν μανιῶν, εἰ τὰ τοῦδ' εὐτυχῶς ἔχουσιν;» A (contuli et DW).

5 μὴ παραφρονεῖν = Mediceum 1056. 6-7 τί . . . ἔχουσιν; in PPd haec post 1057a scripta sunt, praefixo ἄλλως, et inverso ordine verborum (εἰ . . . ἔχουσι, τί . . . μανιῶν;).

b gll. in BP: Πρὸς τὸν χορόν.

c V: Τῷ λέγειν τὸν Προμηθέα ὅτι μέλλει ὁ Ζεὺς ἐκπεσεῖν τῆς βασιλείας.

In V haec scripta sunt inter finem scholii 1043 et lemma scholii 1054a. Huc dubitanter rettuli.

1056 Mediceus: μὴ παραπαίειν] Μὴ παραφρονεῖν.

1057a DPPdV: εἰ τάδ' εὐτυχῇ, τί χαλᾷ μανιῶν; Ἔτι δὲ ὁ λόγος ὅλος τοῦ Ἑρμοῦ. ἡ ἔννοια δὲ τοιαύτη· εἰ ταῦτα εὐτυχῆ δοκῶσι τῷ Προμηθεῖ, τί διαφέρει τοῦ μαινομένου;

Lemma soli exhibent PPd. 3 δοκῶσι: sic nostri (in P ου scriptum supra ω).

b D (post 1054a) et P* (post 1057a): Γρ. εἰ τὰ τοῦδ' εὐτυχῆ, τί χαλᾷ μανιῶν;

2 in P εἰσὶ σοὶ supra εὐτυχῆ scriptum, et ἐλλείπει supra χαλᾷ.

1058a (1058-1062): ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γε: Πρὸς τὰς Ὠκεανίδας φησὶν ὁ Ἑρμῆς· ἀλλ' οὖν ὑμεῖς, ὦ γυναῖκες συλλυπούμεναι καὶ συγκακοπαθοῦσαι ταῖς τοῦ Προμηθέως βλάβαις, ὑποχωρεῖτε ταχυτάτως ἐκ τῶν ἐνταῦθα τόπων, μὴ τὰς φρένας ὑμῶν ματαιώσῃ, καὶ μωρὰς καὶ παραπλῆγας ποιήσῃ, τὸ ἤχημα τῆς τοῦ Διὸς βροντῆς τὸ ἀτέραμνον καὶ σκληρὸν καὶ μέγα. A (contuli et DW).

2 ante συλλυπ. add. B: αἱ. 3 ὑποχωρεῖτε] μετα- BWXY. 3 ταχυτάτως] -α C. 4 ματαιώσῃ . . . ποιήσῃ: cf. Mediceum 1061. 4 καὶ μωρὰς] om. BXY.

b Mediceus: ὑμεῖς] Ὦ Ὠκεανίδες.

1061 Mediceus: ἠλιθιώσῃ] Ματαιώσῃ, παραπλῆγας ποιήσῃ.

1063a (1063-1066) ἄλλο τι φώνει: Ἄλλο τι λέγε καὶ παραμυθοῦ καὶ παραλογίζου καὶ ἀπάτα ἐμὲ εἰς ὅπερ καὶ πείσεις καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα. οὐ γὰρ τοῦτο τὸ ἔπος (δηλαδὴ τὸ «μὴ ἠλιθιώσῃ τὰς φρένας ὑμῶν τὸ τῆς βροντῆς ἤχημα») τλητὸν καὶ καρτερητὸν παρέρριψας καὶ παρήγαγες εἰς τὸ καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα. A (contuli et DW).

3 ὑμῶν DX; ἡμῶν cet. 4 post τλητὸν add. DPPdV: καὶ ὑπομονητόν. 4 καρτερητὸν CPPdW; καρτερικὸν vel sim., cet. 4 ante παρέρριψας add. BPPd: παρέσυρας καί. 4-5 παρήγαγες . . . Προμ. = Mediceum 1065a. 5 ante καταλεῖψαι add. PPd: πεῖσαι.

b DPPdW (in his continuatur cum 1063a) et VYa (in his separatim, quasi scholium ad 1066): Πῶς με κελεύεις κακίαν ἀγαπᾶν καὶ μισεῖν τοῦτον;

1065a Mediceus: Παρήγαγες εἰς τὸ καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα.

b gll. in PPdW: παρέσυρας] Παρὰ τὸ πρέπον εἶπας.

1067 Mediceus et gll. in DPPdW: μετὰ τοῦδ' κ.τ.λ.] Συμπάσχειν αὐτῷ οὐ παραιτοῦμαι.

1068a CDPPdVYa: τοὺς προδότας γάρ: Διά τινα Ἰφικράτην στρατηγόν· λαβὼν γὰρ δῶρα προὔδωκε τὸν οἰκεῖον στρατὸν τοῖς ἐναντίοις.

De huius scholii inscientia videas Dind., *Philologus* 20 (1863), p. 3 Lemma: sic D (om. γὰρ) et PPd; μισεῖν, tantum, C; in VYa lemma nullum. 3 στρατ. τοῖς ἐν.] στρατηγὸν τοῖς πολεμίοις C.

b DPPdV (in his continuatur cum 1068a): ἌΛΛΩΣ· τοὺς προδότας μισῶ· καὶ πῶς προδώσω τὸν ἐμοὶ φίλον, καὶ οὐ τούτῳ συμπονήσω;

3 οὐ omnes nostri (om. Dind.).

1071 (1071-1079) ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἅτ' ἐγώ: Ἀλλ' οὖν μέμνησθε ἅπερ προλέγω ὑμῖν· μηδὲ παρ' ἄτης θηραθεῖσαι, ἤγουν εἰς βλάβην ἐμπεσοῦσαι, μέμψησθε τὴν δυστυχίαν ἣν μέλλετε παθεῖν· μηδέ ποτε εἴπητε ὅτι ὁ Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀνέλπιστον καὶ αἰφνίδιον βλάβος εἰσέβαλε. μηδαμῶς εἴπητε τοῦτο· αὐταὶ δὲ ὑμᾶς αὐτὰς αἰτιᾶσθε· εἰδυῖαι γάρ, καὶ ἐπιστάμεναι καὶ οὐκ ἀγνοοῦσαι, οὐδὲ ἐξαίφνης καὶ λαθραίως, ἐμπλεχθήσεσθε εἰς τὸ δίκτυον τῆς βλάβης τὸ ἀπέραντον, οὗ τέλος οὐχ εὑρήσετε. A (contuli et DW).

Lemma: ἅτ' ἐγώ omnes nostri praeter D, qui haec verba om., et V, qui ἅττ' ἐγὼ praebet et hic et in textu poetico. 5 αἰτιᾶσθε: cf. Mediceum 1075a. 7 ἀπέραντον] ἀπέρατον PVW.

1075a Mediceus: αὐταὶ δ' ὑμᾶς αὐτάς (sic)] Λείπει τὸ «αἰτιᾶσθε».

b αὐταὶ δ' ὑμᾶς αὐτάς] Αἰτιᾶσθε. Glossema in A.

Cf. Mediceum 1075a.

1080 (1080-1090) καὶ μὴν ἔργῳ: Καὶ δὴ ἐν ἔργοις αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐν μύθῳ (ὡς ἐμοῦ ἁπλῶς λέγοντος ὅτι μέλλει γενέσθαι τάδε) ἡ γῆ σεσάλευται· ἡ τῆς βροντῆς δὲ φωνὴ ἡ βρύχουσα παραμυκᾶται καὶ ἠχεῖ καὶ βοᾷ· ἐκλάμπουσι δὲ αἱ πολύπυροι ἕλικες τῆς στεροπῆς (ἤτοι αἱ ἑλικοειδεῖς κατὰ τὰ νέφη τῶν ἀστραπῶν κινήσεις)· οἱ στρόμβοι δὲ καὶ αἱ ἑλίξεις τῶν ἀνέμων ἑλίσσουσι καὶ συστρέφουσι τὴν κόνιν· σκιρτᾷ δὲ τῶν ἀνέμων πάντων τὰ πνεύματα, ἀποδεικνύντα πρὸς ἄλληλα στάσιν ἀντίπνουν (ἤγουν τῇ ἐναντίᾳ ἀλλήλων πνοῇ πρὸς ἄλληλα ἀνθιστάμενα)· τετάρακται δὲ ὁ ἀὴρ σὺν τῇ θαλάσσῃ. τοιαύτη ἐπ' ἐμοὶ ἐπέρχεται καὶ κινεῖται ῥιπή, καὶ κίνησις καὶ ζάλη καὶ τρικυμία, ἀπὸ τοῦ Διός, κατασκευάζουσά μοι φόβον. A (contuli et DW).

1 δὴ] μὴν BPPd. 2 ἐμοῦ] ἐν ἐμοῦ B; ἐν ἐμοὶ Y; ante ἐμοῦ spatium fere sex litterarum vacuum reliquit P. Ordo ἁπλῶς ἐμοῦ CDPPdV. Ἑρμοῦ pro ἐμοῦ coni. Anonymus apud Schütz, fortasse recte. 3 βρύχουσα omnes nostri. Dicere volebat scholiasta fortasse βρυχωμένη, sed ne tunc quidem βρυχία (*Prom.* 1082) recte interpretatus esset. 4-5 αἱ ἑλικοειδεῖς . . . κινήσεις = Mediceum 1083 5 ante αἱ ἑλίξεις add. PPd: αἱ κινήσεις ἢ. 7 ἀποδεικνύντα = Mediceum 1087. 8 ἀνθιστάμ.: hic finis scholii in CPd. 8 τετάρακται] ξυντετάρακται PPd. 10 τρικυμία omnes nostri (τρίχωμα edd.).

1083 Mediceus: ἕλικες] Αἱ ἑλικοειδεῖς κατὰ τὰ νέφη τῶν ἀστραπῶν κινήσεις.

1087 Mediceus: ἀποδεικνύμενα] Ἀποδεικνύντα.

1088 Cgl: αἰθὴρ πόντῳ] Στοιχεῖον ἀντὶ στοιχείου.

1091a CDPPdVW: ὦ μητρὸς ἐμῆς: Περιφραστικῶς· «ὦ μῆτερ ἐμὴ Γῆ, ὦ Θέμις».

Cf. Mediceum 1091b. Vestigium huius scholii conservare videtur et Bgl (περίφρασις· τουτέστιν, ὦ μῆτερ). Fortasse opus est scholiastae A. 2 Θέμις omnes nostri; rectam formam praebet Mediceus.

b Mediceus: «Ὦ Γῆ», ἢ «ὦ Θέμι».

1092a gll. in DPPd: αἰθὴρ] Ἀήρ.

b gll. in PPd: αἰθὴρ] Οὐρανέ.

c Pgl: κοινὸν φάος] Τὸν ἥλιον.

d gll. in PPd (et fortasse W, sed paene evanidum): κοινὸν φάος ἑλίσσων] Ὁ φωτίζων τὰ πάντα.

VERSUS AD FINEM FABULAE COLLOCATI

I. DE PROMETHEO

(*a*)

Exstant hi versus in codicibus quos «A» nominamus, exceptis CPd et N (cuius pars antiqua hic deest). Contuli praeterea DNcWXa. Edidit Cougny, vol. III, Appendix iv, carmen 83 (vv. 1-9 = *a*, vv. 10-17 = *b*).

Titulus in BNc: Στίχοι εἰς τὸν Προμηθέα. Titulus in WXa: Στίχοι εἰς τὸν Προμηθέα αὐτοῦ (τοῦ Xa) Τζέτζου (sic certe Xa; quattuor ultimae litterae in W evanidae); hi codices ambo carmina *a* et *b* nostra quasi unum carmen continuum praebent, sed vide adn. ad *b*.

Ἀνθ' ὧν τὸ πῦρ δέδωκας ἀνθρώπων γένει
τρύχῃ βίᾳ φάραγγι προσπεπηγμένος·
τὸ πῦρ, Προμηθεῦ, ὃ βροτοῖς ἐχαρίσω
ὕλῃ πρὸς ἀκάματον εὑρέθη φλόγα,
ὀργῆς κατὰ σοῦ πρὸς θεῶν πυρσουμένης.
Αἰσχύλε, τί φῄς; τοὺς θεούς σου προσφέρεις
πάσχοντας αἰσχρῶς ἐκ θεῶν ὁμοτρόπων;
καὶ πῶς ἄρα λέληθας σαυτὸν εἰς τέλος
θεοὺς σεβάζων τοὺς παθητοὺς τὴν φύσιν,
καὶ μὴ δυνατοὺς ἐκφυγεῖν τιμωρίας;

4 ἀκάματον] ἀκάμαντον DPX. 5 totum versum om. P.

(*b*)

Hos versus novi e codicibus BDNcSjVWXaXcYaYd (notandum est quod absunt a CPPdXY, quamquam PXY carmen *a* continent). In omnibus praeter XcYd continuantur cum *a*, nullo relicto intervallo; in Xc sequuntur finem fabulae; in Yd sequuntur carmen *c*, verbo Ἕτεροι (sc. στίχοι) in margine appicto. Carmen *b* alienum esse ab *a* demonstratur duabus rationibus: (i) in *a* vocales α vel ι vel υ octies quasi δίχρονοι tractantur (e.g. ἐχάρισω 3, Αἰσχύλε τί 6); huius vero rei in *b* exemplum est nullum. (ii) In *a* irridetur Aeschylus quia deos antiquos veneratus sit, in *b* autem Prometheus quia

summo apud antiquos deo Iovi non oboedierit; quae argumenta tam diversa vix in uno et eodem carmine possunt consistere.

Edidit Cougny, loc. cit., vv. 10-17.

Οὐαί, Προμηθεῦ, κρᾶξον, οὐαί σοι μέγα·
χάριν βροτῶν γὰρ ἠπατήσας τὸν Δία.
καὶ λάθρα τούτου πως τὸ πῦρ ἐκκλέψεις,
εἶτ' οὐδ' ἐπείσθης ὤν περ ἐσταυρωμένος
τὸν ἐκβαλοῦντα τῶν θρόνων εἰπεῖν Δία.
τῷ τοι κεραυνὸς ἐκ πόλου κατηγμένος
ἔργον τίθησι συντριβῆς σε τὸν τάλαν.
αἴαζε τοίνυν· τοῦτο γὰρ πάρεστί σοι.

3 πως coni. Cougny; πῶς omnes nostri. 5 ἐκβαλοῦντα DVXa; ἐκβαλόντα cet. 5 τῶν θρόνων XaXcYa; τὸν θρόνον cet. 7 συντριβῆς σε plerique; συντριβῆσε BD; V legi nequit.

(*c*)

Hos versus invenio in Y (ante carmen *a*), in Ya (post carmen *b*), in Yd (inter *a* et *b*), in Ξa (post carmen *a*), denique a Constantino Lascari scriptos in imo fol. 132*v* codicis N. In YaYd verba Ἕτεροι παλαιοί adscripta sunt, in Ξa Ἕτερον παλαιόν.

Κλέψας τὸ πῦρ παρέσχε τοῖς θνητοῖς γέρα
καὶ κάμπτεται μάστιξι ταῖς Διὸς τάλας·
ψευδωνύμως ἔλαχε τὴν κλῆσιν μόνον·
προμηθίας δεῖται γὰρ ἡ προβουλία.

3-4] om. Ξa. 3 ψευδωνύμως Y; -ον cet. 3 ἔλαχε Y; λέλογχε cet. (emendatio videtur esse, metri antiqui gratia). 3 μόνον Y; μόνος YaYd; quid Lascaris voluerit, incertum. 4 ἡ προβουλ(ία) Y, quem dubitanter secutus sum; ἡ προβουλίας cet., quod etiam magis friget.

II. DE AETNA MONTE

Codicibus usus sum D (in quo hi versus sequuntur carmen *b* de Prometheo), Nc (ante carmen *b*), V (in imo folio post sch. 1080), Xa (post carmen *b*), Ya (inter scholia, post 369a). Praeterea exstat carmen in RcSjVaVbVkVn, quos contuli, sed parvo fructu. Ediderunt Stanley (e Vb) et Cougny, vol. III, Appendix iii, carmen 218 (e Vn).

Titulum exhibet Ya: Στίχοι εἰς τὸ Αἰτναῖον πῦρ.

Αἴτνη τίς ἐστιν Ἰταλῶν ὄρος μέγα,
ἐξ ἧς καταρρεῖ παμφάγου πυρὸς νᾶμα
μέχρι πολίχνης Κατάνης λεγομένης·
ῥοιβδεῖ δὲ δεινῶς ὡς ποταμὸς ἐκρέον·
πνεῦμα γὰρ ἐν γῆς ἐμπεσὸν ταῖς κοιλάσι
κισσήρεως νάφθης τε πεπληρωμένης,
χωροῦν σοβαρῶς ἐκπυροῦται τῇ βίᾳ·
εὑρὸν δὲ ταῖς σήραγξιν ὕδωρ ἐκρέον
τὸ πνεῦμα παντάπασιν ἠραιωμένον
ἀναφλογωθὲν ἐξανάπτει πῦρ ῥέον.

1-4 cf. scholiastam A in 367a, init. 3 Κατάνης plerique; καὶ κτάνης V. 3 λεγομένης omnes nostri, contra metrum; λελεγμένης coni. Panayotakis. 6 κισσήρεως omnes nostri; melius κισήρεως. 10 post ῥέον add. VYa; ἐντεῦθεν δῆλον πῶς (ποίῳ V) ἔν τισι τῶν γαιῶν ἐκφέρεται πῦρ, καὶ πῶς αὐτομάτως τὰ θερμὰ καταφέρονται, καὶ ποίῳ τρόπῳ ψωριῶντας ἰῶνται.

INDICES

I. AUCTORES

AESCHYLUS [ed. G. Murray, ed. 2, Oxford 1955; fragmenta ed. H. J. Mette, Berlin 1959]
Aitnaiai fr. 25: *Vita* 9
Elegia de mortuis apud Marathona; cf. Murray, p. 374 fr. 5: *Vita* 8
Eumenides: *Vita* 9
Myrmidones fr. 212a[2] (v. dub.): 437a
Niobe, titulus: *Vita* 19. fr. 243a: *Vita* 6
Palamedes fr. 303a: M 457, 458a, 459b
Persai: *Vita* 18
Phryges vel *Hektoros Lytra* fr. 243; *Vita* 6. fr. 243d (dub.): A 436a, M 436b
Prometheia, Fragmentum (dubium, sine numero): 189f.
Prometheus Pyrphoros fr. 341: M 94a, 94b, 94c
Prometheus Solutus fr. 320: M 511b. Fragmentum (sine numero): M 522
Prometheus Vinctus, titulus: M 119, cf. 438e
v. 2: A 2a, M 15
v. 6: M15
v. 524sq.: 536c
οἱ Προμηθεῖς fr. 325 (fin.): *Suppl. in Vitam* d
ANACREON [in *Poetae Melici Graeci*, ed. D. L. Page, Oxford 1962]
fr. 67 (412): M128a
ANAXAGORAS [in *Die Fragmente der Vorsokratiker*, ed. H. Diels et W. Kranz, ed. 6, Berlin 1951-2]
fr. A86a: 88c
ANON. (Comicus?)
M 420a, 420b
ANON. (epigramma de morte Aeschyli)
Vita 17
ANON. (epitaphium Aeschyli)
Vita 11
ANON. (incert.)
717b, 878c
ANON. (Indiae descriptio)
844b
ANON. (inundationis Niliacae descriptio)
A 813a
ANON. (*Musica Historia*)
Suppl. in Vitam d
ANON. (oraculum apud Herodotum, 1.66)
438d
ANON. (oraculum de Aeschyli morte)
Vita 10
ANON. (παλαιοὶ σχολιογράφοι)
36c
ANON. (philosophus)
904g
ANON. (poeta antiquus?)
M 400d, cf. 400e

ANON. (proverbia)
323a, 323b; 1001c, 1001d
ANON. (proverbia ?)
A 624b=M 624c; A 904b
ANON. (Pseudepicharmea) [in *Comicorum Graecorum Fragmenta*, ed. G. Kaibel, vol. I, Berlin 1899]
fr. 249: A439a, M447
ANON. ("Thessalonica" ? ?)
717b
ANON. (trimetri Byzantini)
428b, *Carmina de Prometheo* (a) [fortasse a Tzetze], (b), (c): *Carmen de Aetna*
ANON. (trimetrus fortasse antiquus)
591
ANON. (ὑπόμνημα Προμηθέως Δεσμώτου)
438e (= *Et. Magn.*)
ANON. (versus politicus)
90c
APOLLONIUS RHODIUS
Argonautica 4.327: M 837a
ARATUS
Phaenomena 125: 191b
ARCHILOCHUS [ed. F. Lasserre et A. Bonnard, Paris 1958]
fr. 4: A 616b, M 616c
fr. 15: M 222, A 224
ARISTIDES [ed. G. Dindorf, Leipzig 1829]
Orat. 46, init.: 34b
ARISTOPHANES
Ran. 814 sqq.: *Vita* 5
Ran. 1004-5: *Vita* 5

BIBLIA SACRA GRAECE (LXX):
Psalm. 122.2: A 986
Ecclesiastes 2.7(?): A986 app. crit.

CALLIMACHUS [ed. R. Pfeiffer, Oxford 1949-53]
fr. 590: M 368

DICAEARCHUS MESSENIUS [ed. F. Wehrli, *Die Schule des Aristoteles*, Heft 1, Basel 1944]
fr. 76: *Vita* 15
DIONYSIUS PERIEGETES [in *Geographi Graeci Minores*, ed. C. Müller, Paris 1882]
14: A 782, M 790

EPICURUS [ed. H. Usener, Leipzig 1887]
fr. 395: A624b, M 624c
EUPOLIS [in *Comicorum Atticorum Fragmenta* ed. T. Kock, Leipzig 1880-1888]
Inc. fab. fr. 378: M 451a

HESIODUS [Fragmenta ed. R. Merkelbach et M. West, Oxford 1967]
Op. 345: M 135a
Op. 383sq.: 458a
Theog. 337-70(?): 137
Theog. 507-522(?): A 347a

fr. 152: A 801a, M 803a
fr. 388 (spur.): A 351a, M 351d
HIPPOCRATES [ed. W. H. S. Jones, *Hippocrates*, vol. IV, Cambridge, Mass. 1931]
Aphorismi I.22: A 379a, M 380
HOMERUS

Ilias
titulus: *Vita* 19
I. 331sq.(?): 437a
I. 479: 88c
I. 511sq.: A 436a, M 436b
II. 146: 88c
II. 742: 592b
IV. 281: 158c
V. 374: M 578
V. 440: M 309a
VII. 302: 191b
VII. 422: M 139a
VIII. 463: M 185b
IX. 212: M7c
XIV. 201: M 393b
XV. 393: M 377b
XVI. 60 *vel* XVIII. 112: M 261
XVII. 431: M 172
XIX 313: M 726
XX. 7: M 284b
XXII. 38: M 237

Odyssea
I. 53: 425b
I. 65: 41b
I. 327: A 100a, M 100b
III. 96sq.: A 683a, M 684
V. 128 (etc.): 993b
V. 490: M 110
VI. 31: M 652a
X. 169: 931
XI. 100: A 590a, M 590b
XVI. 427: 191b
XVII. 189: M 35
XXI. 405: M 888c

LUCIANUS [ed. C. Jacobitz, Leipzig 1866-67]
Mentiones deae Adrasteae (e. g. *Apologia* 6): 936c, 936d

MENANDER [ed. A. Koerte, ed. 3, 1957-59]
Inc. Fab. fr. 782: A 377a, M 377b

PINDARUS [ed. B. Snell, ed. 4, Leipzig 1964]
Ol. 10.3: A 782, M 789
Ol. 12.12: 710a
Pyth. 1.5: A 402a, M 405a
Pyth. 1.16-17: A 351a, M 351d

Pyth. 1.21-22: M 368
Pyth. 2.34sq.: M 890a
Pyth. 8.95: 545a, M 549
PLATO COMICUS [ed. Kock; cf. EUPOLIS]
Sophistae fr. 136: 120d
PLATO PHILOSOPHUS
Phaedo 62b(?): 253c
PSEUDO-DEMOCRITUS [ed. Diels-Kranz; cf. ANAXAGORAS]
fr. 302 (Sententia 163): 624d

SIMONIDES
Elegia de mortuis apud Marathona: Vita 8
SOPHOCLES [Fragmenta ed. A. C. Pearson, Cambridge 1917]
Ajax 362-3: 43
Antigone 291-2: 931
Colchoi (lege: *Colchides*) fr. 340 adn.: *Prol. Prom.* a
Electra 19(?): 24c, 24f
Inachos fr. 281: M 574a
Philoctetes 2: 1f, A 2a, M 2b
Phryges fr. dub. A 436a, M 436b
Tyro II fr. 656: M 128a
STRABO [ed. A. Meineke, Leipzig 1856]
1.3: M 420a, 420b
11.78: M 420a, 420b
SYNESIUS [in *Epistolographi Graeci* ed. R. Hercher, Paris 1873]
Ep. 4, 164a, p. 643: 717b

THALES [ed. Diels-Kranz; cf. ANAXAGORAS]
fr. dub. (cf. B 4): 438d 8-10
TZETZES, JOHANNES [*Historiae* ed. P. A. M. Leone, Napoli 1968]
XII 835-852: 730b
TZETZES, JOHANNES (?)
Carmen de Prometheo (a): cf. Introd., p. 44, n. 3

II. NOMINA

Ἄβας: A 774b, 774c, M 869, 871
Ἀγχινόη: A 853a
Ἀδράστεια: 936a, 936b, 936c, 936d, 936e
Ἄδραστος: 936a, 936e
Ἀθηνᾶ: M 12c
Ἀθηναῖοι: *Vita* 8, *Vita* 12, M 12c, 936e (?)
Ἀθηναῖος: *Vita* 1, *Vita* 11 (epitaphium)
Αἰγοκέρως: 730b
Αἰγύπτιοι: A 813a, 846c, M 851a
Αἰγύπτιος: A 813a
Αἴγυπτος (Rex): A 774b, A 853a, 857b, 864
Αἴγυπτος (terra): *Prol. Prom.* a, A 807a, M 811a, A 813a, 813b, 813c, A 844a, 844b, 846d, A 853a
Ἅιδης: A 152a, A 219, A 231a, A 425a, A 1022b, 1029, 1043
Αἰδώς: M 12c
Αἰθίοπες: A 807a, 851b
Αἰθιοπία: 411c, A 793a, M 793d, 793e, A 801a, M 806b
Αἴθιοψ (flumen): A 807a
Αἰσχύλος: passim in *Vita*; tum: M 110, M 175, 253a, M 368, M 472b, 675, 721a, 723a, *carmen de Prometheo* a
Αἰτναῖος: A 367a
Αἴτνη (urbs): *Vita* 9; (mons): A 351a, 358a, A 367a, 367c, *carmen de Aetna*
Ἀκρίσιος: A 774b, 774c
Ἀλεξάνδρεια: 813b
Ἀλευάδης: A 567a, M 567c
Ἀλεύας: A 567a, M 567c
Ἀληκτώ: A 515a, 516a
Ἀλκαῖος: A 774b
Ἀλκμήνη: A 774b, 774c
Ἀμαζόνες: A 415, M 416, 723a, A 723b, M 723c, 723d, M 728a, 728b. *Etymologia*: 723e
Ἀμαζονίδες: A 723b
Ἀμεινίας: *Vita* 1
Ἀμφιτρύων: A 774b
Ἀνάγκη: 515b
Ἀναίδεια: M 12c
Ἀνακρέων: cf. M 128a
Ἀπόλλων: A 640, A 655, A 669a
Ἄραβες: M 420a, 420b
Ἀραβία: A 415, M 420a, 420b, A 853a
Ἀράξης: M 717d
Ἄραξις: A 717a
Ἄργος (custos Ius): A 561d, A 567a, 567b, A 568a, A 570a, 570b, A 640, A 677
Ἄργος (Cyclops): A 351a
Ἄργος (urbs): 652b, A 669a, M 676a, A 853a (bis), 936e
Ἀργεῖοι: 651c
Ἄρης: 859g
Ἀριμασπός: A 801a, 805c, A 807a. *Etymologia*: 804b, 805a, 805b, 805d
Ἀρκάδες: A 436a, M 438a, 438b, 438c, 438d, 438e
Ἀρκαδία: 438d
Ἀσία (Oceani filia): 137
Ἀσία (terra): A 411a, M 411b, 411c, 411d, 411e, A 782, M 790
Ἀσώπη: 18c
Ἄτλας: A 347a, A 402a, A 425a, 425b, 425c, 425d, 428a, A 428b, 438d
Ἄτροπος: A 515a
Ἀττική: M 128a
Αὐλίς: 369a, 369b
Ἀφροδίτη: A 640, 859g, 864
Ἀχιλλεύς: *Vita* 6, A 436a, M 436b, 437a

Βῆλος: 774c, A 853a, M 853b
Βία: *Prol. Prom.* c, d, 1h, A 7a, M 12c, A 669a4-5 app. cr.
Βόντιτζα: 830c
Βορρᾶς: A 351a
Βόσπορος: M 730a, A 730c, A 732
Βριάρεως: A 351a
Βρόντης: A 351a, 922
Βύβλινα ὄρη: A 807a, 807b, M 811b
Βύβλος: A 807a

Γάγγης: 809c
Γαῖα, Γῆ: *Prol. Prom.* c, 137, A 209b

A 351a, 427a, A 793a, 874b, 1091a, M 1091b
Γέλα: *Vita* 11, app. cr.
Γελῷοι: *Vita* 10, *Vita* 11
Γῆ: vide Γαῖα
Γίγαντες: 151b
Γοργόνες: A 793a
Γραῖαι: M 794
Γύγης: A 351a
Γύποδες: A 712a, 712c, 712d

Δανάη: A 774b, 774c
Δαναός: A 774b, 774c, A 853a, M 853b, M 853c, 857b
Δεινώ: A 793a
Δικαιοσύνη: A 18a
Δίκη: 936a
Δωδώνη (mons): A 829a, 830b
Δωδώνη (urbs): A 655, 658b, 830b, 830d
Ἑκατόγχειρες: A 351a
Ἐλευσίνιος: *Vita* 1
Ἕλληνες: M 411b, 411d, 411e, 425b, A 428b, 936d
Ἑλληνικός: 253c
Ἐνυώ: A 793a
Ἔπαφος: *Prol. Prom.* a, A 774b, 774c, A 844a, A 853a, M 853b
Ἐριν(ν)ύες: *Vita* 14, A 515a, 515b, 516a. *Etymologia:* 516b
Ἑρμῆς: *Vita* 6, *Prol. Prom.* a, c, A 561d, 570b, A 677, 681a, A 937a, A 953a, A 966, A 971a, A 977a, A 997, A 1054a, 1057a, A 1058a
Ἔρως: 859g
Εὔξεινος: 792b
Εὐριπίδης: *Prol. Prom.* a
Εὐρυάλεια: A 793a
Εὐρυβάτης: 437a
Εὐρυνόμη: A 955, M 956, 957, 958
Εὐρωπαῖος: *Prol. Prom.* b, A 1b, M 1d, 1h
Εὐρώπη: A 782, M 790
Εὐφορίων: *Vita* 1, *Vita* 11 (*epitaphium*)
Εὐφράτης: 792e

Ζεύς: *Prol. Prom.* a et passim. Vide praecipue: A 34a, M 35, A 49b, A 144a, 151b, A 167, A 351a, 425b, A 439a, M 440, 461b, A 515a, A 561d, A 907, 922, A 955, 958, A 1022a
Ζέφυρος: A 351a

Ἠλεκτρύων: A 774b, 774c
Ἥλιος: A 393a
Ἥρα: A 561d, 561e, 570b, A 594, A 599a, M 601a, 601b, A 765a, M 768a, 768b, 859g, 958
Ἡρακλῆς: *Prol. Prom.* c, M 27a, 27b, 561b, 772a, 772b, 772c, 774a, A 774b, 774c (bis), A 872, A 1022a, 1027c
Ἡσιόνη: A 555a, 559a, 560b
Ἥφαιστος: *Prol. Prom.* c, et passim. Vide praecipue: A 45a

Θαλῆς: 438d
Θέμις: A 18a, M 18b, 18c, 18d, 189f, A 209b, 1091a, M 1091b
Θεμίσκυρα: 723a, A 723b
Θερμώδων: 723a, A 723b
Θέσπις: *Vita* 16
Θεσπρωτίς: 658b
Θεσπρωτός: A 829a
Θεσσαλικός: 829b
Θέτις: A 167, M 170a, 189f? (coni.), A 436a, M 436b, M 518a, 518b, A 519, M 762b, A 764a, A 907, 922
Θηβαῖοι: 936e (coni.)

Ἰαπετός: 18c, A 347a, A 402a, 425b
Ἱέρων: *Vita* 8, *Vita* 9, *Vita* 10, *Vita* 18, A 367a, 367c, M 368
Ἰναχεῖος: A 590a
Ἴναχος: A 561d, A 590a, A 636a, 636b, 636c, 651c, 652b, A655, A 669a
Ἰνδία: 844b
Ἰνώ: 561e etc. Falsa lectio pro Ἰώ, q.v.
Ἰόνιον πέλαγος: A 829a
Ἰόνιος (κόλπος): M 837a, M 837b, 837c, M 839a
Ἰταλία: A 351b, M 364a, 364b, 730b
Ἰταλός: Carmen de Aetna
Ἰφικράτης: 1068a
Ἰώ: *Prol. Prom.* a, b, c, et passim. Vide praecipue: 518b, A 561a, M 561c, A 561d, A 568a, A 590a, A 636a, 636c, A 640, A 677, A 774b, 774c, 830d, A 887a, 887b, 887c

Καλυψώ: 137
Κάνωβος: A 844a

Καταβασμός: A 807a, M 811a, A 813a
Κασπία: M 420a, 420b
Κατάνη: *Carmen de Aetna*
Καυκάσιον ὄρος: *Prol. Prom.* a, A 347a, A 402a, A 1022a
Καύκασος: *Prol. Prom.* b, A 1b, M 1c, M 1d, 1h, A 2a, A 117a, M 117b, 117c, A 167, A 278a, M 281a, A 415, M 420a, 420b, A 561d, 561e, 616a, A 717a, M 722, A 1014
Κέγχρη: A 669a, 676b
Κέρχνη: M 676a (bis)
Κητώ: A 793a
Κιλικία: A 351a, M 351d
Κιλίκιος: A 351a, A 351b, M 351d
Κιμμερικός: A 729a, M 730a, A 730c
Κιμμέριοι: 730b
Κισθήνη: A 793a, M 793d, 793e
Κλέανδρος: *Vita* 15
Κλυμένη: M 18b, 18c, A 347a
Κλωθώ: A 515a
Κολχίς: A 415
Κόλχοι: A 415, M 422
Κόττος: A 351a
Κράτος: *Prol. Prom.* c, d, et passim usque ad 82b. Vide praecipue: A 42a (cf. M 42b), A 77a
Κριτίας: M 128a
Κρόνος: A 144a, A 199a, A 219, A 347a, A 402a, A 907, 922, A 955, M 956, 957, 958
Κύκλωπες: A 351a, 922
Κυναίγειρος (Κυνέγειρος): *Vita* 1, *Vita* 4
Κυνοκέφαλοι: 804c

Λάρισσα: 860a
Λατῖνοι: 206a
Λάχεσις: A 515a
Λέρνη: A 640, 652b, A 669a
Λιβύη (dea): 774c, A 853a, M 853b
Λιβύη (terra): A 428b, A 793a, M 793d, 793e, A 807a, M 811a, A 853a
Λίβυς: 425c, 425d, 438d
Λυγκεύς (Λυγγεύς): A 774b, 866a

Μαῖα: 944a
Μαιωτικός: A 730c
Μαιῶτις: A 415, M 420a, 420b, A 729a, M 730a, 730b
Μαραθῶν: *Vita* 4, *Vita* 8
Μαραθώνιον ἄλσος: *Vita* 11 (*epitaphium*)

Μέγαιρα: A 515a, 516a
Μέδουσα: A 793a
Μελάμποδες: A 853a
Μενοίτιος: A 347a, A 402a
Μῆδος: *Vita* 11 (*epitaphium*)
Μῆτις: 137
Μνημοσύνη: 461b
Μοῖρα (-αι): A 49b, M 49d, 49e, 49f, 49g, 189c, A 511a, M 511b, A 515a, 515b, 516a, A 550c, A 894a, 894b, 1052
Μολοσσοί (-ός): A 829a, 829b. *Etymologia:* 829c
Μοῦσα (-αι): 461b
Μυώνισκος (Μύνισκος) Χαλκιδεύς: *Vita* 15

Νεῖλος: 806a, 806d, A 807a, M 809b, A 813a, A 844a (bis), 844b, 851b
Νειλῶτις: A 813a
Νέμεσις: 936b, 936e
Νηρηΐδες: 636b
Νιόβη: *Vita* 6, *Vita* 19, A 436a, M 436b, 437a

Ὄλυμπος: A 955
Ὁμηρικός: 659
Οὐρανός: 137, M 164, A 351a, 427a, 874b
Ὀφίων: A 955, M 956, 957, 958

Πακτωλός: 806c, 806d, 806e
Παλαμήδης: M 457, 458a, 459b
Πελάσγιος: 658b
Περσεύς: A 774b, 774c
Περσεφόνη: A 152a
Περσηίς: 137
Πεφρηδώ: A 793a
Πῖκος: 651d
Πίνδαρος: *Vita* 3
Πιττακός: 887b, 888a
Πλειάδες: 458a
Πλουτώ: 137
Πλούτων (deus): A 152a
Πλούτων (flumen): A 801a, 806b
Πόντος: A 793a
Ποσειδῶν: A 853a, 922
Προῖτος: A 774b, 774c
Προμηθεύς: *Prol. Prom.* a, et passim. Vide praecipue: A 5a, A 7a, M 18b, 18d, 27b, A 88a, A 120a, M 120b, 120c, 120d, A 167, M 175, M 345b, A 347a, A 439a, M 440, A 717a,

A 1022a, *Carmen de Prometheo* a, b, c. *Etymologia:* A 82a, M 85a, 85b, 85c, cf. 477
Πυθώ: 438d, A 640, A 655

Ῥέα: 957, 958
Ῥέας κόλπος: A 829a, M 837b, 837c
Ῥωμαῖοι: 1045b

Σαλαμίς: *Vita* 4
Σαρακηνοί: 808
Σεληναῖα ὄρη: 811c
Σθενώ: A 793a
Σιάχα: 730b
Σικελία: *Vita* 8, *Vita* 9, *Vita* 18, A 351a, A 351b, M 351d, M 364a, 364b, A 367a, M 368, 369a
Σικελία ἑτέρα sive μικρά: 369a, 369b
Σικελικός: A 351b, M 364a, 364b
Σικυών: A 1022a
Σιμωνίδης: *Vita* 8
Σκύθαι: A 2a, A 709b, A 712a, 730b, 804b
Σκυθία: *Prol. Prom.* a (bis), A 298a, M 301a, M 723c, 723d
Σκυθικός: 1h, A 2a, A 298a, M 301a, A 415, 804a
Σοφοκλῆς: *Vita* 8, *Vita* 15, *Vita* 16 (bis)
Στερόπης: A 351a, 922
Στύξ: 137

Ταλθύβιος: 437a
Τάναις: A 782, M 790
Τάρταρος: A 152a, A 351a, 922, A 1022b
Ταῦρος: 730b
Τειρεσίας: A 590a, M 590b
Τζέτζης: *Carmen de Prometheo* a, titulus

Τηθύς: A 136a, 137, 559a, M 560a, 560b, A 636a
Τισιφόνη: A 515a, 516a
Τιτάν, Τιτᾶνες: M 151a, 151c, A 219, A 351a, A 425a, 427a, 427b, A 439a, M 440, 874a, 874b, M 976
Τιτανικός: M 164
Τόλμη: M 12c
Τρωγλοδύται: A 415, M 420a, 420b
Τυφών: A 351a, A 351b, A 367a, 427b
Τυφώς: A 351a, A 367a

Ὑπερμήστρα: A 774b, 774c

Φιλοκτήτης: 1f, A2a, M 2b
Φοῖβος: 835a
Φορκίδες: A 793a
Φόρκυς: A 793a
Φρύνιχος: *Vita* 16

Χαλκίς: 369a, 369b
Χαλυβικός: A 132a
Χάλυψ (Χάλυβες): 133c, A 298a, M 301a, A 714
Χοίριλος: *Vita* 16

Ὠκεάνειον ῥεῦμα: A 298a
Ὠκεανίδες: *Prol. Prom.* a, c, A 115a, M 115b, A 124a, A 193a, A 226a, A 397a, A 636a, M 821a, 821b, A 1054a, A 1058a, M 1058b
Ὠκεανός: *Prol. Prom.* b, c, et passim. Vide praecipue: A 1b, M 1d, 117c, A 132a, M 133b, A 136a, 137, M 193b, A 284a, M 284b, A 288a, A 347a, 559a, M 560a, 560b, A 636a, 636b, 809a. *Etymologia:* 309b
Ὠρίων: A 439a, 458a, M 458b

III. GRAMMATICA ET RHETORICA

ἁδρόν (πλάσμα): *Vita* 5
Ἀθηναῖοι: M 3a, M 23a
Αἰγυπτιακῶς: 805d
Αἰολικόν: 645a
αἴσθησις ἀντ' αἰσθήσεως: 695, 802b
αἰτιατική (πτῶσις): 117d, 711b, A 712a, 712c, 741c, 934
αἰτιολογικός: 202b
ἀλληγορέω: 309b
ἀλληγορία: 309b
ἀλληγορικῶς: 925a
ἀλληγορικώτερον: 425b, 438d
ἀλληγόρως: A 428b
ἀναδιπλασμός: 437b
ἀντίπτωσις: A 712a, 712c
ἀντίφρασις: 499c
ἀντιχρονισμός: 674a
ἀντωνυμία: M 237
ἀπαγγελτικός: *Vita* 19
ἀπάτη: *Vita* 7
ἁπλοῦς: *Vita* 16, 761
ἀποβολή: 158c
ἀπόθεσις: 36c, 469b, 801b
ἀποστρέφω (τὸν λόγον): A 18a, M 705a, 705b
ἀποστροφή: M 18b, 18f, 683b, 705c
ἄρθρον: 921c
Ἀττικισμός: 909
Ἀττικοί: A 22a, M 22b, 118, 288b
Ἀττικός: 22c, 36a, 114a, 118, A 209b, 592b, A 752, 921a
Ἀττικῶν, τῶν: 764b

βάρος: *Vita* 5 (bis)
βαρύτης (σχῆμα): 221
βεβαίωσις: 202c

γενική (πτῶσις): 117d, 711b, A 712a, 712c, 712d
γνώμη: *Vita* 7, M 1039
γνωμικῶς: M 318b
γνωμολογικός: *Vita*, 5

διάθεσις: *Vita* 2, *Vita* 5
διεξοδικός: *Vita* 19
διηγηματικός: *Vita* 19, 199c, 846c
δίφθογγος: 615c
δραματικός: *Vita* 19 (bis)

Δωριεῖς: A 567a, M 567c
Δωρικός: 645b, 710a, 843c
Δωρικῶς: A 567a, 629b

εἰρωνεία: 63b, 82b, A 937a, A 953a, M 985a, 985b, 985c
ἐκβολή: 628b
ἐκπληκτικός: 114a
ἔκπληξις: *Vita* 7, 114b, M 114c
ἐκπλήσσω: *Vita* 9
ἐλλειπτικῶς: A 209b (bis)
ἐνεστώς: 615a, A 752
ἔξωθεν λαμβάνεται: A 626a
ἐπιγραφή: 36a
ἐπίθετον: *Vita* 5
ἐπίρρημα: 114a, 114b, M 114c, 136b, 266, 566b, 615c
ἐπίτασις: A 136a
ἐπίφθεγμα: M 877a
ἐπιφώνημα: 579
ἐρωτηματικῶς: M 247b
ἐρώτησις: 41b, A 226a, 254, A 745, M 928b
ἐτυμολογέω: 85b, 151b, 309b, 654
ἐτυμολογία: 462
εὐθεῖα (πτῶσις): M 432c, A 567a, 934
εὐκτικός: 136b, A 752
εὕρεσις: *Vita* 16

ἦθος: A 28a, M 28b, M 235a

θετικός: 417, 754
θηλυκός: 592b
θρηνητικός: M 128a, 136b, 877b
θρηνώδης: M 877a

ἰδίωμα: 592b
Ἰωνικός: 551d
Ἰωνικῶς: 229

καινοπρεπές (σχῆμα): 118, 406
κανονίζω: 916a
καταβιβάζω (τὸν τόνον): A 712a
καταπλήσσω: *Vita* 14
κατασκευή: *Vita* 7
καταχράομαι: M 956
καταχρηστικῶς: A 594a
κλητικός: 566b

κλίνω: 934
κοινοί, οἱ: 22c
κοινόν: ἀπὸ κοινοῦ: M 690a
κτητικός: 417, 761

λεπτότης: *Vita* 8
λέξις: A 88a, 329a

μέλλων: 615a
μεσεμβόλημα: 921c
μεταφορά: *Vita* 5, A 90a, 102b, A 178 (bis), M 183a, 189a, A 231a, M 241, M 278b, 329b, 365a, 450b, 526b, 615a, 615b, A 723b, 816b, 866b
μεταφορικός: 329a
μεταφορικῶς: 615b, 721b
μικτός: *Vita* 19
μίμησις: *suppl. in Vitam* f
μιμητικός: *Vita* 19
μόριον: A 599a
μυθοποιΐα: *Prol. Prom.* a
μῦθος: *Vita* 7

ὄγκος: *Vita* 5
οἰκονομέω: *suppl. in Vitam* d
ὄνομα: 266, 764b
ὀνοματοποιΐα: *Vita* 5
οὐδέτερος: 754
οὐδετέρως: A 42a, M 42b, 183d

πάθος: *Vita* 14
παράγω: 158c
παραγωγός: 394b
παραπληρωματικός: 36c
παρατατικός: 824
παράχρησις: 504
παρέκβασις: *Prol. Prom.* a
παρέλκω: 288b
παρεπιγραφή: 663
πατρωνυμικός: A 567a
πατρωνυμικῶς: M 567c
περιπέτεια: *Vita* 5
περισπάω: 136b
περιφραστικῶς: 1091a
πλάσμα (ἁδρόν): *Vita* 5
πλεονασμός: 437b, 579
πληθυντικῶς: M 55
πλοκή: *Vita* 5
ποίησις: *Vita* 2, *Vita* 5, *Vita* 19
πρόθεσις: 102d, 921c
πρόσθεσις: 3b

προσφωνηματικός: 566b
προσφώνησις: 566b
πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: 705c
πρωτότυπος: 158c
πτῶσις: 741c

ῥῆμα: 764b
ῥήτορες: 36a, 221, M 307b
ῥητορικός: 36a, 199c
ῥυθμὸς Ἀνακρεόντειος κεκλασμένος: M 128a

σημαινόμενον (πρὸς τό): 118
σιωπώμενον (σχῆμα): 663
στερητικός: A 599a
στικτέον: 144b, 275a, 637 app. crit. (PYa)
συγκοπή: M 451c, 618a, A 712a, 712c
συλλαβή: 41a
συμβουλευτικός: 81a
συμπάθεια: *Vita* 7, M 237
συμπαθές, τό: *Vita* 8
συναφές, τό: A 561a, M 561c
σύνδεσμος: 36c
συνεκτικόν (πρόσωπον); M 88b
σύνθεσις: *Vita* 5
σύνταξις: 144b, A 637
συντάσσω: 183d, 741c, 1003
σχῆμα: 18f, 36a, 82b, 118, 199c, 221, 406, 630, 663, 723a, 801b, 846c

τομή: M 612
τόνος: A 712a
τοπικός: 615b
τροπή: M 85a, 85b, 628b, 843c
τροπικός: 145, A 893a
τροπικῶς: M 149, M 691b, A 723b

ὑπέρβατον: 762a
ὑπέρβατον κατὰ λέξιν: 921b
ὑπέρβατον κατὰ παρένθεσιν: 921c
ὑπέρβατον κατ' ὑπέρθεσιν: 921c
ὑπερβολή: M 284b, A 288a
ὑπερβολικῶς: 721c
ὑπογραφή: 36a
ὑπόθεσις: 36a, A 193a, M 193b, A 640, A 778a

φράσις: *Vita* 5, 36c, M 91
X, τό: M 9a
χρονικός: 615b

IV. SCAENICA

ἀμοιβαῖα: *Vita* 6
ἀναγνωρισμός: A 844a, 846d
ἀναδιδάσκω (δρᾶμα): *Vita* 18

γραφή (pictura scaenica): *Vita* 14

διδάσκω (δρᾶμα): *Vita* 12
δρᾶμα: saepe; vide praecipue *suppl. in Vitam* f
δραματοποιΐα: *Vita* 16

εἰσάγω (inducere in scaenam): M 574a
ἐπεισόδιον: M 561c

θέατρον: *suppl. in Vitam* f

κόθορνος: *Vita* 14

μηχανή: *Vita* 14, M 128a, M 284b
μονῳδέω: M 88b (coni.), A 561a, M 561c
μονῳδία: M 33
ὀρχήστρα: *suppl. in Vitam* d

ὄψις: *Vita* 7, *Vita* 14
παραχορήγημα: M 12c
προλογίζω: *Prol. Prom.* d
πρόσωπον: *Vita* 5, *suppl. in Vitam* d (bis), *Vita* 19, A 77a, M 78a, 88b, 397d, A 561a, 664b, 705c

σατυρικά (δράματα): *Vita* 13
σκηνή: *Vita* 2, *Vita* 14, *suppl. in Vitam* d, *Prol. Prom.* a
στάσιμον: M 272a, 272b, A 397a, M 397b
σύρμα: *Vita* 14

τραγῳδία: saepe; vide praecipue *Vita* 2, *Vita* 14, *Vita* 16, *suppl. in Vitam* d

ὑποκριτής: *Vita* 2, *Vita* 14, *Vita* 15, M 472b

χορηγία: *Vita* 2
χορὸν λαμβάνειν: *Vita* 12
χορός: passim; vide praecipue *Vita* 2, *Vita* 9, *Prol. Prom.* a, 397d

V. SCHOLIASTARUM DICTIO ET SYNTAXIS

Adverbia:
- ἁρμοζόντως A 88a
- εἰκότως 636b
- ἐπιτηδείως 675
- εὐφυῶς M 85a, 85b, (cf. 450 b, εὐφυές)
- καλῶς 18d, A 90a, M 156a, 461c, 477, 654
- μεγαλοφυῶς M 88b, (cf. M 175 μεγαλοφυΐας)
- μισοπονήρως M 231b
- προμηθικῶς M 345b
- τραγικῶς A 550c, M 551b
- ὑψηλῶς A 550c, M 551b
- φιλανθρώπως M 231b, M 821a, 821b

ἀληθής (opp. μυθώδης vel sim.): 120c, 120d, 636b, A 853a
ἄν cum coniunctivo, sensu potentiali: 253c, 330d, A 472a, A 515a, A 519
ἀναχρονίζω: M 669b
ἀναχρονισμός: 367b, M 411b, 411d 411e, 723a, 839b, M 846b, 888b
ἀντὶ τοῦ: 10, 18e, 21, M 71, M 74c, A 88a, A 100a, M 100b, M 100c, M 152b, A 178, 189d, 191b, 228b, 266, A 307a, et deinceps
Aoristus coniunctivus pro futuro indicativo: A 186a (bis), 253c, A 307a, 313, A 609, A 655, A 723b, A 732, A 745, A 782 (ter), A 807a, A 844a, 866d, A 947, A 955, A 1022b, A 1043
ἀπηνής (-ῶς): A 152a, A 231a, A 677, A 1001a

βλάβη: A 101, A 144a, A 231a, M 272a, 275b (bis), A 298a, A 307a, A 345a (bis), A 381a, A 411a, A 425a, A 439a, A 469a, A 472a, A 476, A 688, A 745, A 964, 974, A 1058a, A 1071 (bis)
βλαβερός: A 745
βλάβος (τό): A 472a, A 1071

γράφεται: 189b, 189d, 191b, M 272a, A 351b, 363b, 365a, 365b, 365c, A 394a, 394c, 400b, 451b, 452b, 452c, A 459a, M 567c, A 599a, M 642a, 642b, 650b, 658a, 743d, 761, 793e, 857d, 859d, 866c, 899b, 945b, 945c, M 992b, 993c, 1003, M 1007b, 1057b

δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ: 144b, M 540b
δέον (accus. absol.): 254 tantum
ἐάν (ἤν, ἄν) cum indicativo: A 209b, 624d, A 765a, 887b, 887c, A 977a, A 997
ἑαυτὸν (αὑτὸν) pro σεαυτὸν vel σέ vel ἐμαυτόν: A 278a, 521a, A 626, 887b
εἰς cum accusativo pro ἐν cum dativo: 272c, 797b, A 807a7, 809a
ἐν pro dativo instrumentali, vel pro μετά (= cum): A 124a, A 136a, A 278a, A 284a (?), A 393a, A 436a, A 461a (?), A 540a, 559a, A 640, A 677, A 688, 774c, A 829a, A 964, A 992a, A 1001a, A 1043, A 1080
ἑξῆς, τό: 144b, M 235a, 275a
ἐπί cum accusativo pro ἐπί cum genetivo vel dativo: 279a, 279b
ἑρμηνευτέον: A 226a

ἤγουν: A 5a, 10, 16, 22c, 24e, A 77a, A 88a, A 101 (bis), 102d, 116b, A 132a (bis), A 134a, A 144a, A 152a, A 160 (bis), A 167 (bis), A 178, 189a, 189e, A 226a, A 228a (ter), 248b, A 268 (bis), 269a, 270, A 284a, A 307a et deinceps; nusquam in Mediceis
ἤτοι: A 5a, A 12a, A 45a, A 49b, 54c, 64d, A 69, A 76a, A 88a (bis), 88b, A 101, A 136a, 253c (ter), 272c, A 278a, A 284a, A 298a, et deinceps; nusquam in Mediceis

Ἰστέον ὅτι: *Prol. Prom.* b, A 1b, M 1d, A 351a, 369a, A 476, 844b, 878b
ἱστορεῖται: A 853a
ἱστορία: A 561d, A 853a

κακοπάθεια: A 255 (bis), A 288a, A 511a, A 631a, 694, A 745, A 752 (bis), A 907, A 1022b
κακοπαθέω: A 88a, A 561f, A 747, A 823
κυρίως: M 54a, 54b, 54c, 54d, 83, 183b, 184b, 206b, 362c (bis), A 394a, M 429a, 462, 504, 526b, 615b, 893b, 1023a

λείπει: M 68, 125, M 291, M 320, M 397c, M 421, M 429b, M 545c, M 550b, M 601c, M 647, 792c, M 899a, M 1075a

μέσος: διὰ μέσου: 921c; τῶν μέσων: M 241
μυθεύεται ὅτι et sim.: A 5a, 120d, A 351a, 425d, A 568a, A 1022a
μυθικῶς: 636b
μυθολογεῖται: A 351a
μυθώδες: 120c

νά: 979a, 979b, tantum
neut. plur. cum verbo plurali: A 28a, 36b, 36c, A 49b (bis), 49c, 53d, 253c, 260, 313, 317, 349a (bis), 425c (bis), A 436a = M 436b, A 476, 482, A 500, A 511a, A 555a, 615c, A 683a, 691a, A 741b (bis), 807b, A 813a, A 842, 881c, A 997, A 1030, A 1043, A 1054a, 1057a
νοῦς: νοῦς τοιοῦτος 1h, ὁ νοῦς M 983b

ὅ ἐστι: 1g, 158c, A 511a, M 511b, 887b, 904f, M 950a
ὃ καὶ κρεῖττον: 49c, tantum
οἱονεί: A 5a, A 160, 253c, 400e, A 526a, 654, A 683a, 803b, A 844a (bis), 846d, 847c, 878b

Optativus, sensu potentiali, sine ἄν: A 459a, A 500 (bis), A 609, 616a, 774c, A 894a, 932, 934
ὅταν cum indicativo: 102a, 309b, 437a, 559a, 559b, 814
ὅτι initio scholii: M 222, 643b, M 837b, 837c, 837d
οὐδαμινός: 10, A 255, A 1007a

παρό: 212, A 288a, A 335, A 624a, A 626, A 747, A 971a
πληρόω: 1h, A 12a, 36a, A 511a, M 511b, A 526a, A 735a, M 741a, A 782, 819a, A 907
πλήρωμα: A 622, A 729a, M 730a, A 823, A 1030
πληρωτικός: A 511a

σημείωσαι (ὅτι): 10, 41a, M 139a app crit., 253c, 288b, A 351b, 615c, M 733, 847c, 856b, 921c, M 961, M 1041
σκόπησον: M 307b
συναπτέον: M 199b, 275a
συνήθεια: A 209b
συνήθης: M 256
συνήθως: M 707a

τεχνικόν: M 88b
τληπάθεια: 772a
τληπάθημα: A 688
τληπαθής: A 231a
τουτέστι: 1g, A 64d, 81a, 364b, A 392a, A 526a, A 555a (bis), A 575a, 859b, M 885a, 904e, A 1022b, 1031a, A 1043

ὡραῖον: M 1041
ὡσανεί: A 60a, A 90a, A 101, A 152a, A 986

VI. VOCABULA NOTABILIORA, GLOSSAE

ἂ ἄ: 114a, 114b, M 114c, 566b
ἀγαθύνω: M 379b
ἀγγελιαφόρος: A 971a
ἀγείτων: 270
ἀγνόρυτοι: M 434
ἄγρυπνος: 358a, M 358b
ἀδαμαντόδετος: M 148
ἀδελφιδῆς: 856b
ἀεροδονέομαι: M 128a
ἀήσυρος: M 452a, 452b, 452c
αἰθεροῦσσα: M 992b
αἴθυγμα: 158c
αἱμύλος: 206a, 206b, M 206c
αἰολόστομος: 661
αἰπυμήτης: 18e, 18f
αἰπύνωτος: M 830a
ἀκάλεστος: A 1022b, M 1024 (coni.)
ἀκαμαντόδετος: A 425a
ἀκαταληψία: 904g
ἀκαταμάχητος: A 101, M 904a, 904f
ἀκίχητος: 184a, 184b
ἄκλειστος: M 1024
ἀκοίμητος: A 136a, M 139a, M 139b
ἀκραγής: A 801a, 803b
ἀκραναεῖς (?): 803b
ἄκρατος: 678
ἀκροατής: M 88b
ἀληθῆς (opp. μυθώδης vel sim.): 120c, 120d, 636b, A 853a
ἀλίβας: 301b
ἀλλεπάλληλος: A 90a
ἀλληλένδετος: 36a
ἀμέγαρτος: A 402a
ἀμφήκης: M 691b
ἀναιρέτης: A 712a
ἀνακάχλασις: A 367a
ἀνακεφαλαίωσις: 970
ἀναμυχθίζομαι: M 743c, 743d
ἀναπνευστικός: 881c, 881d
ἀνασκολοπίζω: 1h, A12a
ἀνασκολόπισις: A 7a
ἀνατινάσσω: A 476
ἀνατολή: 707b, 707c
ἀναχωματισμός: A 844a, 847c
ἀνήροτος: 708
ἄνποτε: 136b
ἀντέκτισις: A 167
ἀντιδιαστολή: 369b, 945b, 945d
ἀντιμηχανάομαι (?): M 110
ἀξυμφανῶς: A 765a
ἄξων: 349a, 349b, 425c, M 429a
ἀπάνθρωπος: 20
ἀποικία: 814
ἀπόκειται: A 519, 772c, A 992a
ἀπολυτρόω: 1029
ἀπορητικός: 9b
ἀπόρρηγμα: M 1019a, 1019c
ἄπυρος: M 880a, 880b, 880c
ἀργής (κεραυνός): 359, 993b
ἄρδις: M 879a, 879b, 879c
ἀρί vel ἀρι: 804b, 805a, 805d
ἁρμοῖ: 615a, 615b, 615c
ἀρταμός: 1023a
ἀρχαῖος(= μωρός): 317
ἀσθενέω: 856c, 856d
ἀστεργάνωρ: A 894a, M 898a, 898b
ἀτερπής: M 31b, 31c
αὐτόκτιστος: A 298a
ἀφοβοποιός: M 849
ἀφυβρίζω: 717b, 717c

βαλανηφόρος: 438d
βιαστικῶς: 166b
βλέπος: 400e
βούκρανος: 721a
βουπλήξ, βούπληξ: 681b

γέλασμα: A 90a, M 90b, 90e
γῆ: *passim*: gen. pl. γαιῶν, A 782 et *Carmen de Aetna*, app. crit.; dat. pl. γαῖς, A 813a
γνάθος: M 64c, A 64d
γρεγότης (?): 630
γυμνόπους: A 712a, 712d

δᾶ: A 567a, M 567c
δεκαετῶς: A 351a
δέμας: A 351b
δῆ: M 567c
διακονικόν (πῦρ): 253a, 253b
διαμφίδιος: M 555b, 555c
διατόρος (διάτορος): A 76a, M 76b, M 181
διήγησις: A 199a
δνόφος: A 567a, M 567c
δουλεύτρια: 515b, 516a

δυσμεταχείριστος: A 347a, M 350
δυσπλάγχνος: A 894a
δυτικός: A 347a
δωρεά: A 616b, M 616c

ἔα ἔα: 114a, 114b, M 114c
ἔαρ (= sanguis vel spiritus): 437c
ἐγκονέω: 962
ἐγκυμονέω: 888d
ἔδνα: A 555a, 559c
ἐδράζω: A 760
ἑδραιόω: 189c, A 228a
εἰδωλοποιέω: M 12c
εἶεν: 36a, 36b, 36c
εἰκαστικόν (εἶδος μαντικῆς): M 484a
εἰσέλευσις: A 575a
εἰσοιχνέω: 122
ἐκκρεμής: 536c, 856c
ἐκπληκτικός: 355a
ἐκτράπελος: M 78a
ἑλικίας (κεραυνός): 359
ἑλικοειδής: A 1043, M 1044a, 1044c, A 1080, M 1083
ἑλιν(ν)ύω: 53a, M 53b, M 529
ἐλλιμενίζω: 183c
ἐμβρόντητος: M 362d, 362e
ἐμφαίνω: M 74a, M 511b, 521a, A 590a, M 590b
ἔμφωνος: M 832
ἐνδότατος: A 439a
ἔνι: 461c, 757c, 771, 1057a
ἔνστασις: A 1007a
ἐξάδελφος: A 853a, A 856a, 856b
ἐξαίσιος: 10
ἐξαρτάομαι: 711b, 711c, 711d
ἐξασθενέω: M 362d, 362e
ἐξογκόω: *Vita* 14
ἐξοκέλλω: 183b, 183c
ἐξονομαστικῶς: 439b
ἐξοριάζομαι (??): 183c
ἐξουσιαστής: A 515a, A 735a
ἐξωριάζω: A 12a, 16, M 17
ἐπάργεμος: M 499b, 499c, M 499d
ἐπήβολος: M 444b
ἐπήρωτος (ἐπήροτος ?): 708
ἐπιγαμβρεύω: 887b
ἐπιγλωσσάομαι: A 928a, M 928c
ἐπιπνευστικόν (εἶδος μαντικῆς): M 484a
ἐπίσκηψις: 664b
ἐπιστολή: M 3a, 3b
ἐπιτέλλω: A 100a, M 100b, M 100c, 100d, 100e
ἐπιτιμητής: M 77b, 77c
ἐπιτολή: 707c
ἔρα: 516b
ἐρεθίζω: M 7b
ἐρεθισμός: A 7a, M 88b
ἔρις: A 813a
ἔρως (etymologia): 654
ἐρωτοληψία: 904d
εὐδιεινός: A 124a
εὐθεσία: 495b
εὐλόφως: 931
εὐμάλακτος: 309b
εὐπρόσδεκτος: M 494
εὐτράπελος: A 77a
εὐφραντός: A 536a, A 626, 698
εὐχαριστήριος: 844b (bis)
ἐφήμερος: 83
ἐφυβρίστως: A 955
ἔχεμα: 618a, M 618b
ἔχμα: 618a, M 618b
ἑωφανής (?): 411f

ἡπατικόν (εἶδος μαντικῆς): A 476, 484b
ἤπιος (etymologia): 482

θελητός: 936c
θεοπρόπος: A 655, 659
θέορτος: A 765a, 765c
θεραπευτικός: 881c
θερμερῶπις (θεμερῶπις): A 134a, M 134c
θολερός: 885b
θρεπτικός: 881d
θυτικόν (εἶδος μαντικῆς): A 476, 484b

ἰδιοποιέω: 114a
ἵνα: 21
ἰότης: A 555a, M 558a, 558b
ἰπνός: 365c
ἰπνόω: 365a, 365b, 365c
ἶπος: 365b
ἰπόω: 365b
ἴπτω: 365b
ἰσθμός: 729b
ἰσχυροποιέω: A 402a

καταιβάτης (κεραυνός): 359
καταλοφάδια: 931
καταμήνια: A 134a (bis)
καταπληκτικός: A 351a, A 351b, 355a, 359, 993c
καταρδεύω: A 813a

κατασπουδάζω: *Vita* 8
καταταρταρόω: A 351a
κατατροπόομαι: A 351a
καταχθόνιος: 427b
κατισχ(ν)ανέω: A 268, 269a
κέαρ (etymologia): 437c
κέλλω: A 178, M 183a, 183b, 183c
κηρόπλαστος: 574b
κινάθισμα: M 124b
κίνυγμα: A 152a, M 158a, M 158b, 158c
κλέπος: M 400d, 400e (?)
κλονίς (κλόνις): A 496a, M 497
κλών (?): 496c
κνώδαλον: A 461a, 462
κομψοπρεπής: *Vita* 5
κοντάριον: A 415
κραιπνός: 132b, 279b
κρᾶσις: M 368
κυλίνδω: 87a
κῶλον: 81c, A 496a, 496c

λαμπρότης: *Vita* 2, *Vita* 14
λεπτολογέομαι: M 355b
λείκωμα: 499c
λευργός: A 5a, M 5b
λιβαδιαῖος: 653
λιθοκάρδιος: A 160
λιπαρῶ: 1004
λίπτω: 857d
λοβός: 495a
λόφος: 931
λυσσόδηκτος: 567b
λυτρόομαι: A 231a

μαντική: A 476, M 484a, 484b, A 624b, M 624c
μάρανσις: 885b
μασπόν vel μασπον (?); 804b, 805a
μασπός (?): 805d
μασπῶ (?): 805b
μᾶσσον: 629a, 629b
μασχαλιστήρ: A 69, M 71
ματάω: M 57b
μεγαλορρημονέω: A 318a (bis)
μεμετρημένως: A 393a, M 393b
μερίμνη: A 1022a
μεριστής: A 1022a
μεσολαβέω: M 472b
μετάμειψις: A 669a
μετάφρενα: 881c, 881d
μήδω (-ομαι): 477
μυδροκτυπέω: M 366a, 366b

μύδρος: M 366a, 366c

νεαροποιέω: M 631b, 635
νεοχμός: M 150
νεωστί: M 35, A 101 (sensu "mox"), A 167, M 170b, 615a, 615b, A 1007a
νῆστις (-ης): A 599a, M 599b
νιν: M 55
νόσφισμα: A 459a
νύγμα: 158c
νυγμή: 158c
νυκτιφρούρητος: M 861a

ξύσμα: 158c
ξυσμή: 158c

οἰακονόμος: M 149
οἷον τε: 41a
οἰστροπλήξ, οἰστρόπληξ: 681b
οἶστρος (etymologia): 566e
οἰωνιστικόν (εἶδος μαντικῆς): A 476
οἰωνοσκοπητικόν (εἶδος μαντικῆς): 484b
ὀλόφωτος: 730b (Tzetzes)
ὀμευνέτις: A 894a
ὀνειροκριτικόν (εἶδος μαντικῆς): A 476, 484b
ὀνομακλήδην: 439b
ὀπισθόρμητον: A 1014
ὅπως: A 228a, 228b
ὀρθόβουλος: A 18a, 18c
ὅρω: 765c
ὀσφῦς: A 496a, M 497
ὀτοβέω: M 574c
οὐαί: 136b, *Carmen de Prometheo* b
οὐρανός: 349c
ὀχμή: 618a

παγιόω: A 439a
πάγος: A 268
παλμός: 878d, 1045b
πανάωρος: A 351b
παραιτέομαι: 34b
παράωρος: M 363a, 363b
παρεμφαίνω: 248b
παρεπιγραφή: 663
παρήορος: A 351b, 363b
παρθένος: 588
παριστάω: 675
παροιμία: 1001b
παροιμιώδης: M 447
πεδάρσιος: A 268, 269b

πελώριος: 151b, 151c
πένησσα: A 887a
πεντηκόντορος: A 853a
πέπρωται: 512
περίπυστος: A 907
πιστός: A 476, M 480
πλινθυφής: 450c
ποικιλείμων: M 24a, 24b, 24c, 24d, 24e, 24f
ποικιλολείμων: 24d
πολλοστός: 10
πόλος: 349a, 425b, 425c, A 428b, M 429a, *Carmen de Prometheo* b
πολυήσυχος: A 136a
πολυπόλεμος: 904e
πολύπυρος: M 880a, 880b
πολύστροφος: A 782
ποταίνιος: M 102c, 102d
ποταμηδόν: A 367a
ποταπός: A 1014
πρηστήρ (κεραυνός): 359
προαναφωνέω: M 33, M 518a, A 519
προμήθεια: 253c, 309b
προοίμιον: A 610, A 735a, M 741a, A 741b
προοίμιος (sic): 741c
πρόπους: 432b
πρόσειλος: A 439a, M 451a, 451b
προσέληνος: M 438a, 438d
προσελέω (= προυσελέω?): A 436a, M 438a, 438b, 438c, 438d
πρόσελος: A 436a, 438b, 438c, 438d
προσκέλλω: 183c
προσμαρτύρομαι (?): A 88a
προσ(σ)αίνω: M 835b, 835c, 835d, 835e, 835f
προστρίβω: 329a, 329b
προσυπόκειμαι: A 561a
προσχηματισμός: 144c
πρόσχωμα: A 844a, M 847a, 847c
προυσελέω: *vide* προσελέω
προφερέστερος: 411c
πρωτόπλασις: 120c
πταῖσμα: A 193a, A 255
πτερυγωκῆς: M 286
πτυγμή: 158c
πυρακτόω: 366c
πυρεῖα, τά: M 368
πυρόεις (κεραυνός): 359
πυστός: A 907
ῥαδινός: 400a, 400b, 400c
ῥέος: M 400d, 400e
ῥίπτω (λόγους): A 307a, 312

ῥυθμίζω: A 231a, M 241
σκεθρῶς: M 102a, 102b
σκηπτός (κεραυνός): 359
σκληρόψυχος: A 242
σμερδνός: 355a
σομφώδης: 6
σταθευτός: A 22a, M 22b, 22c, 22d
σταυρόω (de Promethei supplicio dictum): A 231a, M 241, 707b, A 717a, A 747, *Carmen de Prometheo* b
στενοχωρέω: 877b
στοιά: M 23a
στοιχειακόν (πῦρ): 253a, 253b
στοιχεῖον: A 88a, M 88b, 253a, 437c, 922, 1088
στρόμβη: 887b (bis)
συγκακοπαθέω: A 1058a
σύμβαμα: 253c
συναράσσω (πόλεμον): A 351a
συνειδός, τό: A 536a, M 536b
συνέλευσις: A 476, A 555a
σφάκελος: M 878a, 878b, 878c, 878d, M 1045a, 1045b
σφήν: A 64a (cf. M 64b)
σφυγμός: 878d, 1045b
σφύζω: 881b
σχηματογραφέω: A 813a
σωρηδόν: 847c

ταυτολογέω: M 621
ταχινῶς: A 278a
τερατεύομαι: M 793c, A 801a, M 803a
τερατώδης: *Vita* 7
τετραχῶς: 397d
τήκομαι: 526b
τηλουρός: A 1a, 1e, 1f, 1g
τιμῆς: M 235a
τολμῆς (τόλμης): A 231a, M 235a, 235b, 235c
τραγικοί, οἱ: M 307b, 588
τραγῳδέω (sensu "cano"): A 555a (ter)
τρίαινα: 922, 925a, 925b
τρισώνυμος: 516c
τροχαιστικός (?): 630
τρόχις: M 941a, 941b
τροχοδινέομαι: 882
τύραννος: *Vita* 8, *Vita* 10, 10, M 222, (cf. A 224)

ὑπεύθυνος: A 318a
ὑπόδειγμα: A 842
ὑψηλόνωτος: M 830a

φακιόλιον: 1045b
φαλδός: 859e
φεγγάλω: 362c
φέγγαλος: M 362a, 362b, 362c
φλογωπός: 253a, 253b, M 253d
φλῦ φλῦ: 504
φλύω: 504
φουσταλέας: A 594, M 597
φορᾶς: 723e
φρήν: 881c, 881d
φύρω: 450b

χαλάω: M 256
χάληβος: 301b
χαροπός: 309b
χάρτη: 807b
χειρῶναξ: 45b
χειρωναξία: 45b, M 45c
χερνήτης: A 887a, 887c, A 893a, 893b, 893c, 893d
χρεωστέω: 985c
χρηματίζω: A 351a (bis)
χρησιμεύω: 253a
χροιά: M 23a
χυδαῖος: 10
χωράφιον: A 844b

ψαίρω: A 394a, 394b, 394c
ψάλια: M 54a, 54b, 54c, 54d
ψολόεις (κεραυνός): 359

ὠμός: 10

VOCABULA LATINA

carbo: 253c
fasciae (*vel* fasces?): 1045b
furnus: 365c
Maius: 458a
Novembrius: 458a
Octobrius: 458a
pellax: 206a